

FAŞİZME, EMPERYALİZME, FEODALİZME, ŞOVENİZME VE HER TÜR DEN GERİCİLİĞE KARŞI

PARTİZAN

Sayı: 2010/73 Siyasi Dergi Fiyatı: 4 TL ISSN: 1303-0078

- ✓ **Kemalizm eleştirisi mi ulusal hareketin milliyetçiliğinin incir yaprağı mı?**
- ✓ **Direnmeyen ve savaşmayanlar zaten çürüktür; Yanlış çizgide ısrar önce süründürür sonra çürütür!**
- ✓ **Sınıf teorisi anlayışını yeniden gözden geçirmelidir UKKTH'deki devrimci özü inkar etmekle UKKTH'Yİ reddetmek arasındaki çizgi zannedildiği gibi kalın değildir!**

Dersim'e sefer olur ama zafer asla!

ÇIBAN

Cafer Demir

Umudu ve tutkusuyla
QOPO

Cafer Demir

2. BASKI

SÜRGÜN

Cafer Demir

Osmanlı ve Cumhuriyet
Döneminde

DERSİM

Kıyım ve katliama uğramış tüm
mazlum halklara...

CAFER DEMİR

2.BASKI

Hesaplaşma, kopuş ve yeni bir yol : KAYPAKKAYA

**İbrahim
Kaypakkaya**

Seçme Yazılar

Umüt Yayıncılık

MUZZAFER ORUÇOĞLU

TOHUM

Umüt Yayıncılık

10. BASKI

Saklanmaya çalışılan bir meşale

İBRAHİM KAYPAKKAYA

Umüt Yayıncılık

ser verip sır vermeyen komünist önder
İbrahim Kaypakkaya

hayatı ve mücadelesi

NIHAT BEHRAM

Umüt Yayıncılık

UMUT YAYIMCILIK VE BASIM SANAYİ LTD. ŞTİ

Yönetim yeri: Gureba Hüseyin Ağa
Mah. İmam Murat Sk. No: 8/1

Aksaray-Fatih/İstanbul

Tel: (0212) 521 34 30

Faks: (0212) 621 61 33

Sahibi ve Yazışleri Müdürü:

Çilem İLASLAN

Baskı: Yön Matbaacılık Davutpaşa Cad.

75/2 B 366 Topkapı/İstanbul

Tel: 0 212 544 66 34

ISSN 1303-0078

e-posta:

umutyayimcilik@ttmail.com

BÜROLAR

KARTAL: İstasyon Cad. Dörtler Ap.

No: 4/2 **Tel:** (0216) 306 16 02

ANKARA: Sağlık 1 Sokak No:17/19

Çankaya **Tel:** (0312) 430 67 65

İZMİR: 865 Sk. No: 48/203

Kemeraltı/Konak

Tel: (0232) 446 78 07

MERSİN: Silifke Cd. Çavdaroğlu

İşhanı Kat: 3 No: 118

BURSA: Selçuk Hatun Mh. Ünlü Cd.

Sönmez İşsarayı Kat: 2 No: 185 Heykel

Tel: (0224) 224 09 98

MALATYA: Dabakhane Mh. Turgut

Temelli Cd. Barış İşhanı Kat: 3 No: 94

ERZİNCAN: Ordu Cd. Ordu İşhanı

Kat: 3 **Tel:** (0446) 223 67 18

AVRUPA MERKEZ BÜRO:

Weseler Str 93 47169

Duisburg/Almanya

Tel: 0049 203 40 60 958

Faks: 0049 203 40 60 959

PARTİZAN'DAN

Merhaba Dostlar,

2010 yılının son sayısı ile beraberiz.

Bu sayımızda üç polemik yazısı mevcut. İlki, "Kemalizm eleştirisi mi, yoksa ulusal hareketin milliyetçiliğinin incir yaprağı mı?" başlığı altında işlendi. Hatırlanacağı üzere 2010 12 Eylül'ünde "Anayasa Değişikliği" referandumu gerçekleştirilmiş, birçok ilerici, devrimci kurum ve örgüt bu aldatmacayı görerek referandumu boykot etmişti. Partizan'ın da tavrı bu süreçte BOYKOT olmuştu. Referandumun üzerinden hayli zaman geçmiş olmasına karşın, en dikkat çeken sonuçlardan biri de Der-sim'in "Hayır" oylarının en yüksek çıktığı il olmasıydı. Elbette devrimci faaliyetin uzun süredir çalışmasının olduğu bu ildeki durum özel olarak incelenmeye değerdir. Ancak bu yazımızda özellikle ulusal hareketten doğru gelen Kemalizm eleştirisi üzerinde durduk ve Partizan'ın Kema-lizm konusundaki duruşuna bir kez daha değinme fırsatı yakalamış olduk bu şekilde.

İkinci konumuz ise Yürüyüş Dergisi'nin 228-230. sayılarında çıkan yazı üzerine hazırlanan "Direnmeyen ve savaşmayanlar zaten çürüktür. Yanlış çizgide yürüyenler önce sürünür sonra çürür!" başlıklı yazı. İşçi-köylü gazetesinde, Yürüyüş dergisinde çıkan ve çıkmakta olan kimi zaman özel olarak Partizan'ı hedef alan kimi yazılar üzerine "Nafiledir yalan ve yanıltma! Gerçekler acıdır, acıtır" başlıklı bir yazı yayımlanmış, bu yazı vesilesiyle aynı zamanda F tipi hapisaneler ve direniş sürecine dair değerlendirmeler kamuoyuyla paylaşılmıştı. Bu yazının ardından da Yürüyüş Dergisi yukarıda bahsi geçen yazıyı kaleme almıştı. Bir kez daha bu ve diğer yazılar üzerine söz söyleme gerekliliğinden kaynaklı Yürüyüş Dergisi'ne yanıtımızı yayımlıyoruz.

Son olarak da Sınıf Teorisi Dergisininin 14. sayısında yer alan ve Par-tizan'ın ulusal meseleye bakışını eleştiren yazıya yanıtımız var. Sınıf Teorisi'nden anlayışını yeniden gözden geçirmesini tavsiye ettiğimiz bu yazı ise "UKKTH'deki devrimci özü inkar etmekle UKKTH'yi reddet-mek arasındaki çizgi zannedildiği gibi kalın değildir" başlığını taşıyor. Ulusal meseleye ve özelde UKKTH'ye bakışımızla birlikte Sınıf Teori-si'nin Partizan'a yönelik eleştirilerine de açıklık getirmeye çalıştık bu yazımızda.

Devrimci ve ilerici güçler içerisinde doğru seviyeyi korumak şartı ile polemik yürütmenin devrimci mücadeleye katkılar sunduğuna inanıyor-ruz. Bu nedenle de bu sayımızdaki yazıların önemli ve faydalı olduğunu düşünüyoruz.

Yeni sayımızda görüşmek üzere...

İÇİNDEKİLER

- Kemalizm eleştirisi mi ulusal hareketin milliyetçi-liğinin incir yaprağı mı?..... 2-7**
- Direnmeyen ve savaşmayanlar zaten çürüktür; Yanlış çizgide ısrar önce süründürür sonra çürütür! 8-59**
- Sınıf teorisi anlayışını yeniden gözden geçirmelidir UKKTH'deki devrimci özü inkar etmekle UKKTH'Yİ, reddetmek arasındaki çizgi zannedildiği gibi kalın de-ğildir! 60-88**

Kemalizm eleştirisi mi ulusal hareketin milliyetçiliğinin incir yaprağı mı?

Dersim, sınıfsal ve ulusal mücadelede devrimci güçler açısından da devlet açısından da gerek simgesel yönüyle gerekse de tarihsel özellikleriyle siyaseten çok önemli bir yerde durmaktadır. Özellikle Cumhuriyet tarihi boyunca kurduğu ilişki ve aldığı pozisyon, sosyo-kültürel; mezhepsel-ulusal özellikleriyle egemen sınıflar açısından bir **çıbanbaşı** olarak görülmüştür. Ve zaptedilmesi, hizaya sokulması gereken bir mevzi olarak tanımlanmıştır. Bu edinilmiş tarihsel niteliklerle siyasal açıdan önemli bir simge haline gelmiştir.

Dersim kültürel, sosyal, ulusal, mezhepsel yapısından dolayı egemen sistemle **köklü çelişkileri** barındıran bir özelliğe sahiptir. Bu özellikleriyle sosyal ve ulusal temelli siyasal mücadelelere uygun bir zemin işlevi görerek, bu ekseninde siyasal-ideolojik temelle de beslenip kemikleşen ve gelişen bir dokuya da kavuşmuştur. Bu yönleriyle ileri düzeyde politize bir karaktere sahiptir. Birçok tarihsel kesitte sınıf mücadelesinin en keskin yaşandığı, en yoğun çar-

pışmaların yer aldığı alan olmuştur. Yakın tarihi katliamlarla, işkencelerle, kanla, canla ve elbette direnişle yazıldı demek abartılı olmayacaktır.

Bu realite, Dersim'in gösterdiği her reaksiyonu, her politik tepkiyi, buradaki her sosyolojik değişimi vs. tartışılır kılmaktadır. Ve bu tartışma çeşitli yönleriyle ve karşı-devrim cephelerinde yapılmaktadır.

12 Eylül tarihindeki Referandum vesilesiyle ortaya çıkan tablo da yoğun bir tartışmaya vesile olmuştur, olmaktadır. Dersim'in sosyo-kültürel dokusunun bir sonucu olarak, inançsal baskıya karşı bir tepki ile Türk egemen sınıflarının "laiklik" anlayışıyla kurduğu yanılısamalı ve gerici bir rol oynayan ilişki; ve yine memleketçilik temelinde kendine has bir özellik kazanarak güçlü bir sosyal tutkal haline gelen ve yer yer siyasal çehre ve biçimlere bürünen bir yapısı da söz konusudur. Böylece altı çizilmesi gereken bir gerçekliği de vardır. Bu kendine has karakteristik özelliklerin, gerici bir etkiye açık olması ve bunun doğurduğu kimi sonuçlar ilerici ve devrimciler cephesinde

bir siyasal-ideolojik tartışmaya ve yer yer de hesaplaşmaya dönüşebilmektedir.

Bu sosyal-kültürel doku, gerici egemen sınıflar açısından çokça kullanılarak istismara dönüşüp hegemonya kurmaya vardırılabilir. Son olarak CHP’de yaşanan çatışma ve mücadelede bir “Tuncelili” olan Kemal Kılıçdaroğlu genel başkanlığa geldi, getirildi. Faşistliği su götürmez olan, tescilli ve Dersim tarihindeki en korkunç katliam ve zulümlerin icracısı olan ve dünden bugüne o siyasal gelenek ve mirastan milim sapmayan bir siyasal yapı olan CHP’deki (ki 1938 Dersim katliamını Kılıçdaroğlu’nun 2009’da grup başkanvekili olduğu meclisteki Kürt Açılımı oturumunda sözcüsü Onur Öymen hararetle savunmaktan geri durmadı. Henüz olayın tazeliği CHP’nin bugünkü geldiği noktayı anlamak açısından önemlidir) bu değişim, **Dersim’in siyasal reflekslerine** de yansdı. Bu partinin laiklik ekseninde kurduğu bağ ve köprü artık işlemez hale gelmişti. Dersim’in bu partinin niteliğine dair pratik tecrübesi ve içgüdüsel yaklaşımı siyaseten de toplumsal bir tepkiyle kopuşa doğru ilerliyordu. Bu kopuşta bölgedeki sınıfsal-sosyal kurtuluş mücadelelerinin köklü gelenekleri yanında, özellikle ulusal mücadelenin de politik bir güç olarak kapladığı alan ve etkinliğinin her geçen gün artmasının güncel etkileri esas rolü oynamıştır.

12 Eylül 2010’daki referandumda ise CHP’nin Dersimlilerle kopan bağ ve ilişkilerinde **yeni bir restorasyon sürecinin ilk güçlü işaretleri** açığa çıktı. Bölgedeki etkili devrimci, komünist ve Kürt ulusal güçlerinin boykot tavrı ve çağrısına rağmen “Hayırcı” Kılıçdaroğlu’nun etkisi sandıkta kendini baskın bir siyasal tercih olarak gösterdi, % 83 oranında bir katılımımla ülke ortalamasının üstünde bir katılım gerçekleşip, en fazla Hayır oranının çıktığı il olma özelliğini de aldı. Bu sonucun üzerine bir dizi analiz, değerlendirme yapıldı.

Biz esasta bu sonuç ve nedenleri üzerine durmayacağız. Bunun nedenleri, niçinleri apayrı bir çalışmayı gerektirir. Yine siyasal sonuçları, kalıcılığı ve bu tavrın kararlılığı ve de siyasal ve ideolojik bağlamda atfedilmesi gereken önem de başka bir değerlendirme meselesidir. Ama şu bir gerçektir: Çıkan sonuç üzerine devrimci, komü-

nist güçler ve ulusal hareket ciddiyetle durmalı ve payına düşeni, zaaf ve yetmezliklerini samimiyetle belirlemeli ve üstlenmelidir. Zira Dersim’de 1970’den beri kesintisiz bir şekilde devrimci mücadele yürütülmektedir. Gerek sınıfsal temelli gerekse de ulusal temelli mücadeleye en açık, en duyarlı, en ileri ve en çok bedel ödeyerek katkı sağlayan bu yönüyle sosyal temeli çok güçlü olan bir alandır. Bu durum, devrimci mücadelede en faal ve gelişkin özellikleri barındırmasını da getirmiştir. Deyim yerindeyse devrimci mevzinin en güçlü kalelerinden birisidir. Sistemin buraya dönük ilgisinin kaynağında da bu özelliği yatmaktadır. Özeldde komünist hareketle ve Kaypakkaya ile bağları ise daha köklü ve güçlüdür. Bunun da birçok sebebi vardır. Yakalanan güçlü bağın sınıfsal, sosyal, tarihsel bir yanı bulunmaktadır. Ve bu bağın en önemlilerinden birisi de Kaypakkaya’nın **Kemalizm’le kurduğu köklü düşmanlık ilişkisidir.**

Tam da üzerinde duracağımız nokta burasıdır. Zira komünist ve devrimci hareketin ana kucağı sayılacak bir rolü de olan Dersim’in, belli siyasal tercihlerinde çıkan olumsuz sonuçlarda bu sonuçlara dair ideolojik-siyasal-sosyolojik çözümler yapılırken, günah keçisi olarak burada 40 yıldır kesintisiz mücadele yürüten devrimci hareketler ilk akla gelen olmaktadır. Bu hareketlerin bunca zamandır değiştirme ve dönüştürmede yetenekleri yanında ideolojisi de masaya yatırılmaktadır. Bu tutumun doğru ve haklı yanları da vardır. Bir dizi kabul edilebilir tespitlerle, belirlemeler, yapılan eleştiriler de olmaktadır. Ancak bir o kadar da yanlış bir neden-sonuç ilişkisi düzleminde sonuçlara varılmakta, haksızlıkların bini bir para olmaktadır. Yine siyaset-ideoloji bağlamında da aynı mantık kurulmaktadır. Ve çokça da bu yanlış çözümler ve idealist yaklaşımın arka planında kendi ideolojik körlüklerinin ve tutuculuklarının yattığı görülmektedir maalesef. Pazarı olan ucuz bir meta haline gelen bir özelliği de vardır bu yaklaşımların.

Üzerinde bilhassa durulması gereken noktalardan birisinin Dersim’de köklü ideolojik-politik değişimi gerçekleştirmede bütün devrimci yapıların bir torbaya konularak Kemalizm’den musdarip, onun etkisi altındaki ideolojik-kültürel bir şekillenişin olduğu tezidir. Bu tez özellikle **Ulu-**

sal Hareket'te ve onun bağlayışı olan çevrede sıklıkla kullanılmaktadır.

Türkiye devrimci hareketinin öncülleri olan revizyonist TKP'den tutalım da Marksizm-Leninizim ya da devrimcilik adına söz söyleyen bilumum komünist yaftalı ya da devrimci-ilerici yaftalı olan ama reformcu Türk milli ve küçük burjuva sınıflarının sol kanadının taleplerinin ötesine taşmayan ideolojik, siyasal ne kadar yapı-hareket varsa sınıfsal çıkarları, kavrayış ve teorik yaklaşımlarında, içinde buldukları tarihsel sürecin gerisine düşmelerinden dolayı Kemalizm'e dair bakış açısı ve çözümlenmeleri sınıf işbirlikçi temelli bir gerilik içinde olmuştur. Bu yaklaşımlar Kemalizm'e tarihsel bağlamda hep ilerici bir rol tanımı ile yaklaşmış, ideolojik-siyasal tutumlarını da bu bağlamda belirlemişlerdir. Bu tarihsel arka planın devrimci harekete de kaçınılmaz bir yansımaları olmuştur. Devrimci hareketin kimi unsurları bu yaklaşımı ya büyük oranda benimsemiş ya da sosyal-siyasal gelişmenin belli deneyimleriyle törpülenmiş ve aşınmış şekilde benimsemişlerdir. İşte bu lekeli arızalı gelenek ve güncel realite bahsettiğimiz "Kemalizm etkisi" tezinin işlenmesine zemin olmaktadır. Bu tez artık olur olmaz her yerde, her devrimci, komünist harekete de yönelen, her gelişmede bir anahtar gibi kullanılan ve güçlü bir alıcısı olan, ikna materyaline dönüştürülmüştür.

Bu yaklaşımda bir toptancılık söz konusudur. Tüm Türkiye devrimci hareketinin Kemalist ideolojinin çeşitli düzeylerde hastalıklarını taşıdığı iddia edilmektedir. Kemalizm'le ideolojik temelde bir hesaplaşmayı Türkiye devrimci hareketi saflarından hiçbirinin yapmadığı, yapma yeteneğinde olmadığı gibi bir yaklaşıma denk gelmekteyiz. Bu yaklaşımın gizli kalan anlayışı Türklük aidiyetinin ortak payda olarak görülmesidir. Yani Türk olan devrimci hareket Türk ulus ideolojisinin de izlerini taşıyor demeye getiriliyor. Bunun yanında bu yaklaşımların bir nedeni de tarihi kendisiyle başlatma hastalığıdır. Kemalizm'le ideolojik-politik anlamda gerçek hesaplaşmayı Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi'nin yaptığı anlayışıyla, bu yönüyle bu tür tartışmalarda rasyonalize etmektedir.

Bu yaklaşımlar kimi zaman açık kimi zaman örtülü ve ima edilerek yapılmaktadır. Ve nere-

deyse gelip kurtuluş reçetesi olarak sunulan şey şu olmaktadır: **"Türk ulusalcı" ideolojisinin faşist çehresi olan Kemalizm'le kopuş ancak Kürt ulusal ideolojisini benimsemekle gerçekleşebilir.** Bu düz mantığa göre Kemalizm'in ana hamuru Kürt karşıtlığına dayanmakta, tüm gerici-liğinin kaynağını buradan almaktadır. Sınıfsal çıkarları ve temelinden gelen egemen sınıf gericiliği ve ezilen sınıf tabakasına karşı düşman ideolojik tutumu bu çelişkinin arkasında gelmektedir. Eğer mücadele bayrağınıza Kürt ulusal mücadelesini esas alan bir yaklaşım koymaz, siyasal kimliğinizi buna vakfetmezseniz Türkiye devrimi gibi "çağ dışı" sosyal-sınıfsal bir mücadele ve kurtuluşu esasa alıp kendinizi tanımlarsanız Kemalist ideolojiden de kopamazsınız! Kürt ulusal hareketinin ideolojisini benimsemek kurtuluş reçetesidir... demeye getirilmektedir.

Bu yaklaşım Kemalizm'in gerici-faşist özünü, onun bir parçası olan Türk şovenizmine indirgemeye denk düşer. **Faşizmin temel ideolojik argümanlarından ırkçılık ve şovenizm. Ancak sadece o değildir.** Emperyalizm ve proleter devrimler çağıyla karakterize olan bir sosyal-siyasal-kültürel-ekonomik temeli vardır. Yani daha geniş ve komplike bir zemini vardır. Kemalizm bu çağ içinde en gerici, bağınaz Türk egemen sınıflarının çıkarını savunan bir sosyal-siyasal-kültürel-ekonomik bütünlüğü olan devlet ideolojisidir. Bir avuç komprador burjuvazi ve toprak ağasının çıkarları için şekillenmiş gerici bir ideolojidir. Kemalizm'in bu sınıfsal çıkarları Türk-Kürt ulusları ve çeşitli milliyetlerden işçi, köylü, küçük burjuva vd. emekçi halk sınıflarına, Türk-Sünni dışındaki tüm ulusal ve inançsal toplumsal kesimlere, bilumum farklı siyasal yaklaşımlara karşı düşmanlık üzerine kurulmuştur.

En başından itibaren emperyalizmle işbirliği ve uşaklık temelinde iğdiş edilip, sakatlanmış bir "ulusal egemenlik" tanımı ile sosyo-ekonomik, politik yapı üzerine bina olunan bir ideoloji olarak şekillenmiştir. **Yani Kemalizm, faşist niteliği gereği Kürt ulusunu ulusal temelde egemenliğine alıp ezerken, aynı şekilde ezilen geniş sınıfsal katmanları da sınıfsal saiklerle aynı yöntem ve biçimlerle egemenlik altına alıp ezen bir yaklaşım içinde olmuştur.** Yani Kemalizm'in gericiliği emperyalizme uşaklık teme-

linde yarı sömürgeciliği kabullenişinden, yarı-feodal sosyo-ekonomik yapıyı koruyup oradan beslenen ve çıkarı olan gerici sınıfların temsiliyetini taşımasından, Türk ırkçılığı ve şovenizmiyle şekillenen tekçi ideolojik yapısından ve en küçük demokratik talebe, ekonomik hak mücadelelerine karşı baskı, zor ve sindirme biçimlerini en pervasız ve en zorba şekilde ve sürekli biçimde uygulamasından alır. Ve bu çerçevede geniş bir sınıfsal, sosyal, ulusal, mezhepsel toplumsal kesimlere katıksız düşmanlık tarifidir de.

İdeolojik, sınıfsal ve siyasal temeli budur Kemalizm'in. Bu gerici sınıfsal temel etraflıca ortaya konmadığı noktada Kemalizm sadece Türk egemen sınıflarının politik bir argümanı olarak tanımlanmış ve özü-esası sınırlı şekilde ortaya konmuş olur. Emperyalizmle işbirliği içindeki yarı-sömürge, yarı-feodal gerici yapısı gözden kaçırılarak, bir Türk egemen sınıf ideolojisi tanımlanması, o ideolojinin kavranmasında, onunla mücadele etmede eksikliği beraberinde getirecektir. Bu doğru ortaya konmadığında Türk ulusal yapısı içindeki sınıfsal çelişkilerin niteliği de doğru tanımlanamayacaktır. Egemen ideolojiyle kan bağı olan sınıflar ve temsiliyetleri ile düşman olanların ayrıştırılması da güçleşecektir. Bu eksende kopuşa dair de doğru ele alışı ve değerlendirmelerden uzaklaşılması olacaktır.

Bu aynı zamanda ulusalcı niteliğinin esasını, sınırını ve niteliğini de yanlış tanımlamaya denk düşer. Böylece bu yönüyle gerici vasıfları da eksik tanımlanmış olur. Ki Kürt ulusal hareketi bu eksik tanımlamadan musdariptir. Kemalizm'in Türk ulusalcılık niteliklerine yönelik tarihsel-toplumsal temelde teorik yaklaşımı, bu hareketin Türk ulusalcılığı adına "ileri" bir rol oynadığına dönüktür. Sorun, Kürt ulusal özgürlüğünü ve haklarını gasp eden anti-demokratik yapısıdır. Karşıtlık da bu eksende oluşturulmaktadır doğal olarak. Bu klasik ulusalcı temeldeki bir çelişki tanımına göre ele alan bir konumlanışı getirmektedir.

Bu yaklaşım doğal olarak egemenlik altındaki bir ulusal ideolojinin sınırlandırılmışlığını taşımaktadır. Bu sınırlandırılmışlık, bir dizi ideolojik, politik değerlendirmede devrimci yapılar, hareketler eleştirilirken açığa çıkmaktadır. Kemalizm'e dönük olumlu politik-ideolojik eleştiri Kürt ulusalcı saiklerinin sınırlandırılmışlığından daha net

ifade ile Kürt ulus çıkarları eksenindeki burjuva ideolojisinin sınırlılığında nasıplıdır. Kemalizm'in sosyal, sınıfsal, siyasal, kültürel niteliğini ancak Kürt ulusal burjuva penceresindeki karşıtıktan algılamaktadır. Bunun Türk, Kürt ve tüm azınlık milliyetlerinin emekçi-ezilen sınıflarının çıkarlarını karşılayan bir niteliği olmadığı açıktır. Bunun ezilen sınıfsal kesimlerin Kemalist ideolojiden köklü kopuşunu sınıfsal çıkarlar ekseninde gerçekleştirmesi ve hesaplaşmasını da sağlamayacağı açıktır. Gerek tarihsel gerek siyasal gerekse de ideolojik açıdan bu yetenekten yoksundur.

Bu çerçevede Türkiye'de Kemalizm'le hesaplaşmada ileri ve geri yönler nedir, kimler ne yapmıştır soruları önemlidir. **Kemalizm'le ideolojik, politik ve düşünsel (felsefi) temelde hesaplaşmayı köklü olarak ilerici, devrimci, demokrat cehahta gerçekleştiren ilk kişi İbrahim Kaypakkaya olmuştur.** Sosyal, politik, pratik süreç ve gelişim Kaypakkaya'nın bu tarihsel müdahalesini onaylamıştır. Kaypakkaya'nın bu noktada hakkı çokça teslim edilmektedir geniş devrimci, demokrat ve entelektüel çevre tarafından. Ama bu hakkını verme, İbrahim'in soruna yaklaşımının özünün kavranmasından değildir. İbrahim'in soruna yaklaşımının özünün kavranmadığı, İbrahim'in teorisinin ruhunun alınarak sahiplenilmesinde kendini gösterir.

Kaypakkaya'nın Kemalizm'le hesaplaşmasının özü sınıfsal çıkar karşıtlığına yani enternasyonal proletaryanın Türkiye'deki temsiliyet yeteneğine dayanmaktadır. Bu karşıtlık ve temsiliyet yeteneği Kemalizm'in ilericiliğine dair tüm teorik manipülasyon ve yanlış çözümlerden kopuşu ve gerçeğin tam ifade edilmesini sağlamıştır. Bu kopuş salt politik yönü içermez. Yani politik bir özne olarak sınıf mücadelesi içinde bu ideolojinin temsilcileri ile yürütülen bir kapışma ile elde edilmiş, deneyim ve birikime dayanan bir bilinç değildir. O aynı zamanda üretim mücadelesi ve bilimsel deney yöntemlerinden de beslenerek doğruya nüfuz etmiştir. Bunun dışındaki yaklaşımlar karşıt ideolojinin oynadığı toplumsal ve tarihsel role biçtiği misyona dair yanlış çözümlenmeyle en fazla politik uyanıklığını artırır ama bu hareketin ideolojik temelde yaydığı zehir ve oluşturduğu hegemonyaya karşı uyanıklığı ge-

tirmeyecek, kendi bilinç ve şekillenişini bu açıdan zayıf düşürecektir. Başka koşullarda, başka politik gelişme ve dengelerde ise bu zayıf, donanımsız, zehirlenmiş ve hesabı kesememiş bilinç o ideoloji karşısında zayıf kalacaktır. Ve kuşkusuz lekelerini de taşıyacak ve yansıtacaktır. Türkiye ilerici hareketlerinde, demokratik ve devrimci çevrede Kemalizm'in bu yönüyle etkisini görmek elbette mümkündür. Küçük ya da büyük o lekeler, siyasal, ideolojik, toplumsal tepkilerde ve ele alışlarda yansımalarını göstermektedir.

İbrahim Kaypakkaya ve onun politik mirası bu noktada köklü bir farklılığa sahiptir. Zira Kemalizm'le sadece politik bir bilinç ve deneyimle ayrılarak hesaplaşmamıştır. Kemalizm'in toplumsal ve tarihsel rolüne dair bir temel çözümleme ve oradan ideolojik ve siyasal niteliğinin belirginleştirilmesi üzerinden bir kopuş gerçekleştirmiştir. Kemalizm'in sınıfsal niteliğini ve bu sınıfsal niteliğin olaylar, olgular, toplumsal meseleler, ulusal ve uluslararası sorunlardaki genel tutumunu ve ruhunu ve de karakterini tanımlayarak bir hesap görmeye varırmıştır. Bu kopuş, müstesnadır ve köklüdür. Tam bir **sınıfsal karşıtlık** üzerindedir. Devrimin niteliği, ulusal soruna yaklaşımı, ideoloji meseleleri, parti anlayışı, devletin niteliği gibi konularda bu kopuşun izini sürüp, özüne ulaşmak zor değildir. **Kemalizm bir burjuva-feodal eideolojisidir ve ancak bununla tam karşıtlık temelinde olan proleter ideoloji, ideolojik hesaplaşmayı sağlayabilirdi.** Kaypakkaya, bu temsiliyeti taşımasından dolayıdır ki bunu başarmıştır. Kopuşun bilimsel temeli Kemalizm'in tarihsel rolü ve niteliği, siyasal karakteri, ideolojik yapısı içinde bulunulduğu-geçildiği çağın evrensel niteliklerini tam kavranışı o bağlam içinde gerçekleşmiştir. Bu bütünlük, bu sorunun tam kavranmasının anahtarı olmuştur.

Bu ideolojik temel ve tarihsel kopuş görülmeden her politik gelişmeye dair değerlendirmede "Kemalizm etkisi" gibi tespitler ayakları havada kalan belirlemeler olmaktan kurtulamazlar. Elde hazır tutulan bir maymuncuk gibi kullanım değerinden öteye gitmez. Elde kalan ise burjuva ideolojik bakış açısının prizmasında yansıyan politik bir değerlendirme olur.

Kaypakkaya'nın ideolojik-politik etkisinin bilimsel yaklaşımının pratik-politik bir güç olarak

her süreçte etkisini gösterememesi onun temelde burjuva-feodal gericiğin lekesini taşıdığı anlamına gelmez. Özeldir Dersim'de Kaypakkaya'nın ve Proletarya Partisi'nin düşünsel ve ideolojik etkisine ve belli oranda politik-örgütsel gücüne rağmen istenilen düzeyde sonuçlar elde edecek gücü gösterememesi ve üstelik kesintisiz faaliyetinin Kemalizm lekeli etkilerinden olduğu argümanlarının ileriye sürülmesini haklı çıkarmaz.

Politika; dinamik, değişken, belirleyeni fazla olan bir sahadır. Kuşkusuz bu sahada boşluklara yer yoktur. Her boşluk öyle ya da böyle doldurulamaya mahkumdur. Dersim'de bundan azade değildir. Burjuva-feodal sınıfların bu boşluklardan çeşitli sosyal-kültürel-siyasal-ideolojik-ekonomik-ırksal-mezhepsel-coğrafi vb. özellikleri kullanarak sızıp başarılı olması doğru değerlendirmeye ve eleştirilere tabi tutulmazsa yanlış bilinç ve şekilleniş toplumsal bir hal alacaktır. Oklar yanlış hedefe yönelecek ve isabetli vuruşlarla yeni sonuçlar elde edilemeyecektir. Ama burada neden-sonuç ilişkisini kurmada, ideoloji-siyaset denklemini oluşturmada tutum kendi ideolojik rengini de apaçık ortaya koyacaktır.

Dersim'de çıkan % 83'lük katılım ve yüksek hayır oyununun nedenini Kaypakkaya geleneğinin devamçıları, kesintisiz bir faaliyet alanı olmaları hasebiyle sorgulayacaklardır, sorgulamaktadırlar. Ama bu sonuçla ortaya çıkan durumun çözümlenmesini, "Türk solu" adı altında bizim de dâhil olduğumuz bir genelleme ile "Kemalizm'in etkisi" olarak yansıtmayı da şiddetle reddedip mahkûm edeceğiz. Hem tarihsel bağlamdaki hem de güncel politik görevler ve tutumlar bağlamındaki genel yaklaşımımız ve gerçekliğimizle bunu reddedeceğiz ve kuşkusuz reddedişimiz haklı olacaktır.

Bu türden eleştirilerin altında sınıfsal çıkarlar ekseninde T. Kürdistanı'nda da mücadele yürüten, devrim amaçlayan politik tutumların eleştirisini hedeflediği açıktır. Bu tutum, T. Kürdistanı'nda ulusal-burjuva çıkarlar temelindeki mücadelelerin dışındaki mücadelelerin yadsınması olduğu açıktır. Her olumsuz gelişme ve durumda ise "Türk solu"nun adeta zayıf karnı olan ve Kürt halkında karşılığı güçlü olan "Kemalizm'in etkisi" eleştirisi yapılmaktadır. Bu yaklaşımı sınıfsal temeldeki mücadelenin eleştiri-

risi ve yadsınması olarak ele alıyoruz. Bu ulusalcı-burjuva tutum tepkisidir. Temel ve yegane çelişkinin ezilen ulusun özgürlüğü olduğunu iddia eden, onun dışındaki çelişkileri yadsıyan bir tutumdur. Tam ifadeyle bu ezilen ulus milliyetçiliğidir. “İlkel milliyetçiliğin” örtülü-sinsi bir yansımasıdır. Her siyasal ideolojik olumsuzluğun sonuçlarının değerlendirilmesinde her derdin devası olarak “Kemalizm’in etkileri” eleştirisinin çıkması yanlış ve hatalıdır. Bu tutumun ulusal özgürlük mücadelesine de halka da bir kazanımı, katkısı olmayacaktır. Yanlış değerlendirme ve sonuçlar elde kalan olacaktır.

Dersim üzerinde egemen sınıfların oyun ve planlarının derinlikli kavranması çok önemlidir. Bütün çatlakları tespit ederek Dersim’e sızmaya çalışan komplike bir devlet çalışması söz konusudur. Kemalist devletin sınıfsal, ideolojik özü kavranmadığı noktada kimi özgün faaliyetlerin karakterinin kavranması da güç olur.

Bugün Türk hakim sınıfları arasındaki klik çatışmasında kimi sivri ideolojik yanlarının törpülenerek yeniden biçimlendirilmesinde ve hizmete bu yönleriyle yeniden koşulması ekseninde bir mücadele söz konusudur. Bu durum, çatışmalı bir süreci de koşulluyor. Bu bağlamda özellikle AKP’de temsilini bulan kliğin özellikle Dersim katliamı gibi meseleleri gündeme taşıyarak CHP üzerinden bir “Kemalizm eleştirisine” tutuşarak bir kuşatma hareketinin ideolojik argümanlarını ördüğünü görüyoruz. Ki bunu Gülen Cemaatini kullanarak bu araçlarla da çeşitlendirdiğini görmekteyiz.

Bu kliğin Kemalist devletin temel ideolojik argümanlarına sıkıca tutunarak, onun işlediği belli suçları kriminalize düzeye indirgeyip özünü karartarak görünürde bir Kemalizm eleştirisi ile Dersim ve genel olarak Kürtlerle barıştırma projesini gerçekleştirmeye çalıştığı görülmektedir. Bu Kemalist devletin sınıfsal çıkarları yeniden gerçekleştirmede yeni tanımlarla yeteneklerini geliştirmesidir.

Bu bağlamda meseleye yüzeysel ve sınıfsal temelde bakmadığımızda AKP, Gülen Cemaati,

“Liberal burjuvalar” bir Kemalizm eleştirisi süreci ile hayırlı bir işe girişmiş oluyorlar. **Oysa sınıfsal temelde baktığımızda bu kesimlerin Kemalist ideolojiyi sürece uygun güncelleyerek işlevlendirmeye çalıştığını görüyoruz.**

Yani uluslararası emperyalist sistemin ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal bağlamda neo-liberalizm diye tanımladığı kendini yeniden üretmeye dayalı değerler sistemine, bölgesel düzeydeki sosyo-kültürel gerçekliğe uygun olarak Kemalizm’in veya Kemalist devletin organik düzeyde daha kaynaşmış olarak eklenmesi için **yeniden biçimlenmesini** içermektedir. Emperyalist sisteme entegrasyonda en üst düzeyde yeteneklenmesi için uyumsuz yanların ya da yeteneklerin değişmesi süreci bu aynı zamanda.

Sorunu irdelerken yüzeysel değerlendirme ve ele alışların yanlış sonuçlara yol açacağı açıktır. Elinde her derde deva olarak kullanılan maymun-cuk doğru ve yerinde kullanılmadığında tersine bir işleyle karşısına çıktığında ortada koca bir kafa karışıklığı olacaktır. At izi ile it izi birbirine girecektir. Özelde ise bugün Dersim üzerinde dönen, onun etrafında örülen kuşatmayı fark etmemeye denk düşecek bir politik atalet oluşacaktır. Mevcut egemen ideolojinin sınıfsal özü ve dinamik değişken yanı kavrandığı noktada, hangi sınıfa hizmet için koşulduğunun bilicine varıldığı noktada kopuşu gerçekleştirmek ve yaşanan başkalaşım ve yüzeysel değişimlerin özünü anlamak mümkün olacaktır.

Bunun dışındaki yaklaşım Dersim realitesinin kavranmasında eksikliklere yol açacaktır. Referandum sonuçlarının bu şekilde okunması, bu sonuçların ezilen ulus milliyetçiliğine meşruiyet kazandırılması için araçsallaştırılmasıdır.

Kaypakkaya ve onun Partisi birçok noktada eleştirilebilir, yanlış ve hatalarının geniş bir analizi ve değerlendirmesi yapılabilir. Başaramadıklarının uzun bir listesi hazırlanabilir. Ancak Kemalizm’den musdarip zaafı taşıdığı eleştirisine muhatap yapılacak en son anlayıştır. Bu eleştiri ucube ve ayakları havada mahkumiyetini yaşayacaktır.

Direnmeyen ve savaşımayanlar zaten çürüktür; Yanlış çizgide ısrar önce süründürür sonra çürütür!

Tarihi Direnenler Yazar

Direnenler, gerçeğin sözcüsüdürler; çünkü gerçek onlardan yanadır

Tarih Direnmeyenleri Kaale Almaz

Direnmeyenler, gerçekleri çarpıtmakla uğraşırlar; çünkü gerçek onlara karşıdır

2000-2007 büyük Ötüm Orucu gerçeği. İşçi Köylü yazarının PC karışığı, yalanlar, hezeyanlar.

İşçi Köylü gazetesinde, 2000-2007 Ötüm Orucu Direniş'iyle ilgili uzun bir yazı yayımlandı. 2-15 Nisan tarihli 62'nci sayıda başlayıp 66'nci sayıda sona eren bu yazı dizisi, devrimciler arasında kullanılması gereken bir yöntem olarak eleştiri-özeleştiriye hizmet eden bir yazı değil, İşçi Köylü'nün on yıldır biriken tahammülsüzlüğünün, hezeyanlarının ve yalanların dizisi haline dönmüştür.

Uzun bir yazı demektir; ölü olmasın açısından belirlenmiş, günlük büyük boy gazete ehanıyla tam on sayfa yazmamız arzusudur. Keşke o kadar emeği, gazetelerimizde o kadar yer, o hezeyan haline kurban etmeselerdi. Hezeyan, İşçi Köylü'deki yazının daha ilk bölümlerinde kullanılan şifrelerle kendini ele veriyor: "Nafiler yanıt verme noktasındayız... günah bizden gitti... Anık sözü saklamayacak noktasındayız."

Bu ruh halinin sağlıklı bir eleştiri özelleştiri yapması mümkün değildir elbette. Nitekim, yazı boyunca da bu ruh halinden çıkmamışlardır. "Yürüyüş dergisi ve PC'ye yanıt" başlıklı yazıyı yayınlamanın yazının başlığı da şöyledir: "Nafilerdir Yalan ve Yanıltma, Gerçekler Acıdır, Actır!"

Yalan ve yanıltma, evet, nafilerdir, gerçekler, evet acıdır, ama başlığı eklenen son kelimeyi, biz devrimci literatüre dahil bir kelime olarak görmüyoruz; bu seviyeye ve yoz küllülden almına kelime, süzümü ettiğimiz hezeyan halinin, devrimcilerle yoksunmayan bir tezahürü olarak başlıkta kendini göstermektedir.

Yazının bu kadar uzun olmasının herinden göre çarpan bir nedeni de zaten, İşçi-Köylü'nün direnişin dışına dışımsı olmayı ılah edenemesi kar-

şısında sağluluk içinde sıraladığı yalanların ve hezeyanların bolluğu ve bunları tekrar tekrar yazmasıdır.

Yaklaşık iki ay süren bu diziyi okuyan herkes, öncelikle 2000-2007 Büyük Direnişine ve devrimci harekete olan tahammülsüzlüğün, öfkelerin, saldırganlığın ürktücü boyutlarına vardığını görecektir.

İşçi-Köylü, 2000-2007 Büyük Direnişin nezdinde devrimci harekete saldıran, kendi gerçeğini fazlasıyla ele veriyor. Yalanlar, çarpıtmalar, hakaretler, hatta direnişin küçümsemeleri, o süreçte DİRENİŞİN DIŞINA DÜŞMÜŞ OLMAYI gizleyeniyor.

Ve İşçi-Köylü de bunun farkında olduğu için, daha da saldırganlaşıyor, daha fazla çarpıtmaya bayılıyor ve sonuçta direnişin saldıran bir konuma savruluyor.

İşçi-Köylü de, 19 Aralık'ta in heren etesinde TKP'nin söylediğini, ardından bir kaç yıl geçtikten sonra tekrar eden, direniş ve devrimci harekete karşı adeta bir karalama ve küfürleme yazılarını TKKB'nin yolundan gidiyor.

Şu kadarını söyleyelim; direniş karşısında TKKB gibi olmak, onun gibi yapmak, Türkiye solunda herhangi bir siyasalci öykümeceği son örnek bile olamazdır.

'Neden Şimdi Yazıyoruz? Sorusuna Zorlama Gerektirler

İşçi-Köylü, neden bugüne kadar bu konuda yazmadıklarına ilişkin rahibinin gerektesini tekrar ediyor. TKKB, küfürlemeyi yayınlamaya başlarlken, "direnişin sırtına ona daha fazla zarar verecek tartışma ve polemiklerini işine girmeyi defter görmüş" (Uluk Çizgi sayı: 15, Haziran 2005) diye yazmıştı. Oysa bu da

Türkiye devrimci 122 şehit verirken, bu direniş 5 yıl boyunca seyretmiş olmayı açıklayamamamızın yolaçığı sağluluk hali budur.

dediği yalandı; burjuva medya dahil, hükümetler her zemine ve her zaman direniş ve devrimci harekete karalamakta sınırsız davranmışlardır.

İşçi-Köylü de "... neden önceki yıllarda bazı kısa açıklamalar ve tepitler dışında açıklama yapmadığımız ve özellikle de sindi konuşmaya başlamışızdır." diye sorup şöyle diyor: "İk nedenimiz süren eylem içerisinde tartışmanın yanlışlığıdır."

İşçi-Köylü bu aşamada direnişin geleceğini çok gözetmiş(!) ve yine bizi eleştiriyor:

"Ana bu dönemde aynı kaygının zerrisi PC tarafından gösterilmedi. (...) PC heren her dönem aralarında bizim de bulunduğumuz devrimci gruplara adeta kin kusmuş. Sürekli tacize yazılar, hakaret dolu makaleler, suçlayıcı, aşağılayıcı ifadeler içeren yazı dizileri yayımlandı."

Yanlış yalan.

Hiçbir devrimci gruba "kin kusmak" tek bir satırımız yoktur. Çünkü devrimci olarak gördüğümüz gruplar karşısında, en sert eleştirileri yapabiliriz, ama onlara kin yoktur. Kimimiz, sınıf dışımlarına ayrılmıştır. Aynı şekilde, İşçi-Köylü, yayınlarımızda olmayan şeyleri varmış gibi göstererek, kendi hezeyanlarını gerçekle yaramaya çalışıyor. Evet yazarlarımızda, oportünizmi, reformizmi

tışmanın hiç olmazsa üçüncü kişi ve kitleler nezdinde belli bir yarar sağlamanın bütünüyle önüne geçememiştir. Zira, tek tip ve saldırgan bir propagandanın, baskın bir üslup ve tavrın hâkim kılınmaya çalışıldığı ortamda, kendilerine yönelik bu görüşlerin belli bir sistematik dâhilinde ve olabildiğince açık biçimde dile getirilmesinin yararını kimse gözden kaçıramaz.

Önceki yazımızın uzunluğunu, "suçluluk hali" ve "hezeyan bolluğu"na bağlayan PC, bir meselenin bütün yönleriyle masaya yatırılması, yalan ve çarpıtma rüzgârına çevirdikleri süreçte ürettiklerinin "ancak" karşılanabilme durumunu gizleme derindedir. 10 yıldır yaza yaza bitiremeyenler, söyleye söyleye tüketemeyenler, neredeyse her yayınlarında ve her vesileyle bu konuya değinenlerin 10 sayfaya "uzun" demelerinin tek bir anlamı vardır: gerçeklere ayna tutulması ve iftira ile yalandan kurulu şatonun dağıtılmasına tahammülsüzlük! Biz samimiyetle öğrenme ve anlama derdi taşıyanların affı ve sabrına sığınarak yine "uzun" bir yazıyla gerçekleri deşifre etmeye çalıştığımız için şimdiden "özür" diliyoruz.

Hapishaneler sorunu, bir diğer deyişle faşist diktatörlüğün devrimci tutsaklara yönelik her biçimde baskı, saldırı ve katliamla ördüğü yıldırma, sindirme, kişisizleştirme ve örgütsüzleştirme çabaları ile buna karşı direniş ve mücadele, hiç kuşku yok ki sınıf mücadelesinin en önemli gündemlerinden biri olmayı sürdürmektedir ve sürdürecektir. Bu, devrime uzanan bir hatta sürecek ve zindanların yıkılmasıyla nihayetlenecek mücadele sürecinin belli bir anlayış ve çizgi tartışmalarıyla beraber yol alması tabiidir. Başarının her alandaki teminatlarından biri olarak yürümek durumunda bulunan bu ideolojik ve politik tartışmanın sürekli olmasının her daim ön plana alınmasını gerektirmeyeceği, alanın özgüllüğü kapsamında anlaşılır olmalıdır.

Burada "birlik" sorununun taşıdığı önemin altını çizmekteyiz. Nitekim bizi konuyla ilgili "geç" polemik yürütmekle eleştiren ve hatta suçlayanların eksik bıraktığı ya da kavramakta sorun yaşadığı husus budur. Biz bu yazıyla beraber neredeyse 1 yıla yayılacak biçimde yol almış sayılacak polemiklerin daha fazla sür-

mesine izin vermemeye kararındayız. Bunu belki kısa açıklamalar ve yeni gündemler dışında ihlal etmemeyi her zamanki sorumluluk anlayışımızın gereği kabul ediyoruz. Her ne kadar PC'li arkadaşlarımızın her vesileyle sataşma, "bir kanıt daha" başlıklı yazılarla yoğunlaştırma girişimlerinin süreceği açıksa da buna uygun bir zeminde kalmamaya özen göstereceğiz.

Durumu zorlaştıran ve bir bakıma sürekli kılan bir tarih çarpıttıcılığı üzerinden devam eden saldırı ve hakaretlerin **rutinleşmesinin** önüne geçmek elimizde olan bir durum değildir. Bizim yapacağımız, bu polemiklerle yeterli biçimde açıklığa kavuşturduğumuz gerçekler üzerine, döne döne söz söylemek yerine, yanlış anlayışların pratikte mahkûm edilmesine dair bir eylemin izini sürmek ve direnişteki devrimci dayanışma ve ortaklığın kurumsal ve geleneksel bir kimlik kazanması için hesapsız, önyargısız, samimi ve özverili çalışmalar yürütmektir.

"Kibar" ölüm...

PC'nin bu yazıya/yanıtı konu olan yukarıda belirttiğimiz, Yürüyüş'te 3 sayı yayınlanan yazı dizisi arkadaşların hızını kesmemiş, kin ve öfkelerini dizginleyememiş, belli ki tatmin de oluşturamamış ki saldırılar "yeni kanıtlar" bulunarak sürdürülüyor. Bunlardan ilki dergilerinin 17 Ekim 2010 tarihli 238. sayısında konu ettikleri "*Tecrit –kibar değil- işkenceli ölümdür*" başlıklı yazıdır. Konu ettikleri sorun, tutsak analardan TUYAB üyesi Güzel Şahin'in 14 Ekim tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan sözleridir. Güzel Şahin'in kendilerinin de yer verdiği sözleri şöyledir: "*Cezavlerindeki çocuklarımızı operasyonlarla teslim aldıklarını söylediler. Ama operasyonlara teslim olmadı çocuklarımız. Şimdi de tecrit uyguluyorlar. Çeşitli yasaklarla çocuklarımızı 'kibar ölüm' e davet ediyorlar.*"

Bu sözlerde problemleri hiçbir nokta olmadığı ortadadır. 1990'lı yıllardan beri hapishaneler direnişinin dışarıdaki cephesinde direngen ve özverili bir faaliyet sürdüren, tutsakların anası Güzel Şahin, faşist diktatörlüğün "beyaz ölüm" olarak da adlandırılan izolasyon-tecrit işkencesini bir başka benzetme ile "kibar ölüm" olarak adlandırdığı için PC tarafından duvara çivileniyor! Hangi duvara, elbette ki teslimiyetçilerin, hainlerin, direniş kırıcılarının, işbirlikçilerin duvarına!

Sazı alıyor eline PC, tecritin işkence olduğuna, işkenceli ölüm olduğuna dair fetva veriyor. Kime? Çocukları, yakınları, yoldaşları onyıllar boyunca hapis-

hanelerde, işkencehanelerde katledilen, işkencelerden geçirilen Güzel Şahin'e. Neden? Çünkü Güzel Şahin TUYAB üyesidir. Esas suçu budur! Ama burada durmuyor elbette saldırı, bunu bir anlayışa, bir yapıya bağlamak ve o şekilde acıyı çıkarmak var ya, teşhis konuluyor: "*Sorun nasıl ele alınıyor ki bu garip, gerçek dışı ve tecrite karşı mücadeleleyi zayıflatan tanımlar ortaya çıkıyor.*"

Sizin halkın diliyle konuşmadığımız, onları zerre kadar anlamadığımız o kadar belli ki, bir tutsak anasının kendi diliyle yaptığı benzetmeyi çarpıtma ve saldırı malzemesi haline getirmekten çekinmiyorsunuz. Cumhuriyet'teki haberde bile tırnak içinde verilen "kibar ölüm" benzetmesini anlamamak için ancak art niyetli olmak, havadan nem kapmak için bin bir yol dolanmak gerekir. Ana, elbette ki gazeteciye "tırnak" işareti yapmıyor, yazılı metin verecek hali de yok, ama gazeteci bunun hangi amaçla söylendiğini ve nasıl bir espri olduğunu anlıyor ve sözü tırnak içinde yayınlıyor. Üstelik burjuva bir gazete olduğu halde... Çünkü herkes sizler gibi bozuk niyetle kelime avcılığı peşinde, herkes sizler kadar ölçüyü kaçıran bir vicdansızlıkla malul da değil.

F tiplerinin, imha politikasının emperyalist-kapitalist ülkelerdeki öncellerinden başlayarak, inceltirilmiş bir tarzda yürütülüş yöntemini içerdiği sır değildir. F tipleri, kaba bir tarzdan mümkün olduğunca soyutlanmış, tecrit işkencesi altında, belli bir vade içinde tüketme ve öğütme amaçlı devrededir. Böyle bir sisteme dayanarak işletildiğini siz de iyi biliyorsunuz. Diyarbakır, Buca, Ulucanlar, Ümraniye, Bayrampaşa, Bergama vd. sayısız örneklerdeki gibi yakarak, parçalayarak, kırarak katletmenin yerini esasta "beyaz ölüm" denilen izolasyonun aldığını da biliyorsunuz. Nitekim ruh ve bedensel sağlığı belli bir vadede bozulan, çeşitli hastalıklara mahkûm edilen tutsaklar gerçeği, F tiplerinin günümüzdeki genel görünümünü oluşturuyor. Bir tutsak yakınının bu durumu basına, "kibar ölüm" hicvi ile anlatmaya çalışmasına neden öfkeleniyorsunuz?

Bu arada bu yazı vesilesiyle tecritin 10 yılda 1659 tutsağı katlettiğini de öğrenmiş oluyoruz. Cahilligimize verilsin! Hapishanelerdeki her ölümü "tecrit"e bağlamak meseleyi inandırıcılık temelinden uzaklaştırmaya yol açar. Devrimcilerin ve de gerçeklerin abartıya ihtiyacı yoktur. Ama durum alabildiğine "vahim" kılınacak ya, yeterince vahim değil ya (!) arkadaşlar yazıda bir de bu "tecrit nedenli" ölüm bilançosundan söz ediyor.

“Gorki’nin Gitarı” ve ihaneti meşrulaştırma!

İkinci “kanıt”, bu sefer daha açıkça “*Direnmeyen Çürür! Bir Kanıt Daha*” üst başlığıyla veriliyor. Yürüyüş’ün 24 Ekim tarihli 239. sayısındaki “kanıt” yazısının başlığı: “*Türkiye Solunda Bir İlk; Hainlere Güzelleme Romanı.*” Yazıya konu edilen, Umut Yayıncılık tarafından yayımlanan yarı-belgesel niteliğinde bir roman. Mircan Karaali isimli TKP/ML dava tutsağının, romanda yer verilen kişilerden de birisi olan TİKB dava tutsağı Ulaş Dil’in anlatımlarına dayanarak kaleme aldığı “*Gorki’nin Gitarı*” isimli eser; Bayrampaşa H Tipi Hapishane’de oluşturulan ve büyük bölümü ölüm orucu gazisi olan tutsakların kaldığı B-4 koğuşunu anlatıyor.

Kitap Haziran 2008 tarihinde yayımlanıyor ama arkadaşların nasılsa ya haberi olmuyor ya da “kanıt” toplamaya çıkınca akıllarına geliyor. Ama sorun daha derinde, sürece ait kimsenin, daha doğrusu kendilerini de ilgilendiren olaylarda kimsenin söz söylemeye hakkı olmadığını düşündükleri için kıyameti koparıyorlar. Aynı durum Umut Yayıncılık’ın 1997 yılında yayımladığı “*Kazanacağımız Günler İçindi*” isimli 1980 sürecindeki Selimiye ve Davutpaşa Hapishanelerindeki direnişleri konu alan romanın da başına gelmişti. Bu romanda hayli öfkelenmelerine neden olan bölümler bulunduğu hareketle, tehdit içeren tavırlar sergilemiş, düzeltme yapılmasını istemişlerdi.

Kimisi direnişi sürdürürken zorla müdahale işkencesi, kimisi eylemin başlı başına sonucu olarak Wernicke-Korsakoff hastası olan, kimisi beden kimisi ruh sağlığını kaybeden, bir bölümü her iki biçimde sakatlanmış tutsakların anlatıldığı roman, direnişi kendi iradeleriyle bırakan kişilere de yer verdiği, onları “hain” olarak damgalamadığı için hedef tahtasına konmaktadır. Özellikle kendi direnişçilerinden eylemi bırakanların “hain” olarak nitelendirilmemesi, teşhir edilmemesine karşı büyük bir tepki gösteriliyor ve bunun elbette ki ideolojik-politik karşılığında vurgu yapılıyor: “*ihaneti meşrulaştırma*”!

Burada öncelikle “ihanet” ve “hain” kavramları üzerinde durmak gerekiyor. İhanet tavrı bir davadan, bir eylemden kötü bir niyetle uzak düşme, sırt çevirme halini içerir. Kötü niyetten bahsedilebilmesi için kasıtlı bir “zarar verme”den, bunu amaçlamaktan söz etmek gerekir. **Bu bilinçli bir edim olarak özel bir durumu ifade etmektedir.** Bunun gerçekleşti-

rildiği koşulda düşmanla özel bir işbirliği geliştirilmesi de aranmayacaktır. Bir davaya sırt çevirme, bir eylemi terk etme halinin, ideolojik zafiyet sonucu gerçekleştiği, kişinin saldırı, baskı ve zorlukları göğüsleyemediği koşulda “ihanet”ten söz etmek, devrimci bir yaklaşım değildir. Gönüllülük esasına göre yürütülen bir mücadelede zayıf düşen, yorulan, gücü yetmeyen kişiler olacak, düşmanın çok çeşitli saldırı ve baskıları ile her türlü gerici nedenin etkisi ve baskısıyla safları terk edenler görülecektir. Tarih bunun direniş ve mücadeleye paralel biçimde gerçekleştiği sayısız pratiğin kanıtlarıyla doludur.

Bu diyalektik sınıf savaşımının doğasında vardır. Bunu bir olgu olarak kabul etmek, ihaneti meşrulaştırmak olmadığı gibi, her bir yenilgiyi de kavrayamamayı getirir. Nitekim bu iki karşıt kamp arasında sıkça görülebilen geçişler de kavrayış ve analizin gerek ve anlamını ortaya koyar. Bütün yenilgi, düşme, yorulma, savrulma hallerini “ihanet” olarak tanımlamak, sınıf savaşımının her birey özgülündeki tezahürünün farkında olmamaktır. Devrimciler her türlü etkiye açık bir savaşın içerisinde yol almaktadır ve ileriye yöneldikleri gibi geriye düşmenin de analizini yaparak mesafe almaya çalışırlar.

En somut ve açık örnekleme konu olması bakımından irdelenen poliste/işkencede tutum meselesi bu bakımdan öğreticidir. Bu muharebe anında yanlış tavır alan ve çözülmeye uğrayan herkesin aynı kefedede değerlendirilmemesi gerektiği tam da “zarar vermemeyi” amaçlama, kötü niyetle hareket etme kıstasından ötürüdür. İşkenceyle yüzleştiği anda zayıflık gösteren, değerlerini koruyamayan, dirençli bir tavır gösteremeyenlerin bunu kendilerini korumak, işkenceden kurtulmak için yaptığına kuşku yoktur. Burada ideolojik bir sorun vardır ve “deney” anında hazırlıksız bir durum ortaya çıkmıştır. Bu yetersizlik halinin, davaya sahip çıkamama durumunun, kötü bir niyet ve kasıt olarak okunması mümkün değildir. Eğer ki kişi bu yenik düşme, çözümlenme tavrını, zarar vermek amaçlı bir noktaya taşırırsa bu halde “ihanet” elbisesini giymiş olacak, hain olarak adlandırılacaktır. Düşmanla işbirliğinin ne derecesi önemlidir ne de gerçekleşme ve gelişim şekli.

Konu ÖO olduğunda da durum benzerdir ama buradaki konum daha da hassas bir değerlendirmeyi esas almalıdır. İster toplu isterse ekipler halinde olsun, gönüllü biçimde eyleme katılan kişilerin göstereceği tavır kötü niyet, kasıtlı zarar verme cephesinden yo-

rumlamaya kalkmak için elde çok daha somut veriler olmalı, kişinin düşmanlaşan tutumundan söz edilme-lidir. Eylemin ağırlığını ve sorumluluğunu taşıyama- mak, yeterli direnç ve özveriyi gösterememek bir za- fiyet göstergesidir. Durumdan yalnızca kişiler değil onları bu savaşa hazırlayanlar da sorumludur. İşte tam da burada “örgüt” sorumluluğu devreye girmek- tedir ki, yenilgiyi bütünüyle kişinin omuzlarına yıkıp, ihanet penceresinden yorumlamak suretiyle “örgüt”ün aklanması yoluna gidilmektedir. Her şeyi belirleyen, her şeye kadir olarak tanımlanan örgütlerin bu du- rumdan kendini soyutlama tavrında hakkaniyetlilik olmadığı açıktır.

Örgüt, ama proleter nitelikli bir örgüt, nihaye- tinde kişiler toplamıdır ve hem kendi içinde hem de tek tek bireyler özgülünde bir sınıf savaşımının sür- düğü gerçeğiyle hareket eder. Bireyleri kendisine tabi olarak konumlandırması onları **hicleştir**en bir meka- nikliği gerektirmez. Her düşme, sapma, dönme halini ihanet olarak damgalama kolaylığına kaçmaz. Ki- şiler düşmanlaşmadığı, ihanetin koynuna demir at- madığı sürece o örgütün sorumluluğu bitmez. Dev- rimci kimlik kazanmış kişilerin bir çırpıda hain ilan edilmesi, yeniden ayağa doğrulmalarına destek su- nulmaması, tekrar kazanılmaları için çaba gösteril- memesi proletarya ideolojisine yabancıdır. Proleter ideolojiye yabancı olan, dönüşme halinin sınıfsal ze- mindeki analizinden kopmaktır.

Kimse ihanetin meşrulaştırması gibi bir şaşkınlık, kendini bilmezlik içerisinde değildir. Ama birileri, he- men öncesindeki eşige kadar “direnişçi”, “kahraman” olarak niteledikleri kişilerden kolaylıkla “hain” ya- ratma “cesaretini” gösteriyorsa buna itiraz edilmeli, bu anlayışla mücadele edilmelidir. Devrimciler hata yapan, zafiyet gösteren, yenilgiye uğrayan, yılmılgıya kapılanlara karşı ‘bir tekme de sen vur’ sorumsuzlu- ğuyla hareket edemezler. Yaraları sarmak, düşenleri kaldırmak, onlara hakim olan gericilikle, burjuva- ziyle mücadele etmek gerekir. Sınıf mücadelesi hiç de kolay değildir ve bu arenada nice komünist ve dev- rimci yenilgilere uğramıştır. Bundan daha da ötesi bizzat örgütler yenilmiştir. Bir örgüt kendisine defa- larca ve defalarca tanıdığı fırsatı, kendini oluşturan ki- şilerden esirgeyemez. Bunu esirgediğinde ortaya çı- kan örgütün, hangi esaslar üzerinde durduğu ve nasıl bir topluluk şekillendireceği açıktır.

Bütün bunlar ortadayken kendi eylemcilerine, di- renişçilerine yenilgi halinde bu kadar acımasız dav-

ranmanın, kolaylıkla hain damgası vurmanın, “*can- larını kurtarmak için direnişi ve yoldaşlarını bir tas çorbaya sattıklarını*” söylemenin nasıl bir vicdan ve ahlak anlayışı taşıdığı ortadadır. Direniş üzerinde böylesi hassasiyete, direnişi sürdüren ve şehit olanları böylesi sahiplenmeye, bu keskinliğe doğrusu şapka çıkarmak gerekiyor! Ancak bu zihniyetin aynı “has- sasiyeti” tüm muharebe alanlarında göstermesi de beklenmelidir. Acaba geçmişten bugüne işkencede direnme tavrı gösteremeyen kaç kişiye “hain” dam- gası vurulmuştur. Aynı ilke ve yaklaşım neden burada işlememektedir?

Ama biz işte tam da burada samimiyet testi için, yaklaşımdaki bozuk anlayışı ortaya koymak için ken- dilerinden, hem de ÖO sürecinden bir örnek vermek istiyoruz. Ama ondan önce eylemi bırakan “*hain- ler*” için neler söylediklerini aktarmakta fayda var:

“*Ya ölümlerimizin üstüne basarak tahliye olup, aç- lıkların ölenlerimizin etini ihanetin kesif kokusunun mideleri bulandırdığı ağızlarında çiğneyerek gide- renler; düşenlerin bayrağını çiğneyip geçenler, on yıllardır söylediğiniz türkülerden, marşlardan da mı utanmıyorsunuz?... Hangi teoriyi yaparsanız yapın, siz bu ihanetle, kendinizi yiyip bitireceksiniz. Gökler, duvarlar, yattığımız yastık, yediğiniz ekmek suratı- nıza ‘hain... arkadaşlarını, düşüncesini satan hain’ diye haykıracak.*” (Y.Vatan, sayı 100, sf. 15, 23.07.2001)

Kimi okurlarımıza inanılır gibi gelmeyecek ama yukarıdaki satırlar bu zihniyete aittir ve işte direniş tam da bu yaklaşımla yürütülmeye çalışılmıştır. Şimdi de konu ettiğimiz son yazıdan da bazı ibretlik cüm- leler aktaralım:

“*Bu hainleri ‘hasta’ ilan edip gerçek hastaların ve gazilerin arasına alarak meşrulaştırmaya çalışmak beyhude bir çabadır. Çünkü onların ihaneti ‘zorla müdahale sonucu’ veya ölüm orucuna bağlı olarak gelişen bir hastalık’ değil BİLİNÇLİ BİR TERCİH- TİR. Zorla müdahaleyi ihanetlerine kılıf olarak kul- lanmışlardır. Devrimciler, devrim iddiası taşıyanlar direnenlerle hainleri aynı kefeye koymaz. Onları ga- zileriyle bir tutmaz, tutulmasına da izin vermez. Çünkü gazilik büyük bir onurdur. Devrim nişanıdır. Devrimden, devrimcilikten, örgütten kaçanlar, bir di- renişin ortasında yoldaşlarını satanlar sakat kalmış olsalar bile bu onura layık olamazlar.*”

“*Ama bildiğimiz ve emin olduğumuz şudur: iha- neti ve hainleri açıkça mahkum etmeyenler, hainlerle*

aralarına kalın duvarlar örme yenler çürümekten kurtulamazlar.”

“Hainler olasılık hesapları denk gelmediği veya ‘koşullar olgunlaşmadığı’ için değil, pis canlarını kurtarıp ölü gibi yaşamayı TERCİH ettikleri için ölümü yenemediler. Bu kadar.”

“Hangi şekilde ve gerekçeyle olursa olsun hainleri meşrulaştırma çabası içinde olanlar devrimci kimliklerini koruyamazlar. Çünkü hainlik adı üstünde örgütünü, halkını ve yoldaşlarını satmaktır. Her türlü değerler ayaklar altına alındığı bir çürüme halidir. Ne kadar uzak durmaya çalışırsa çalışsın ihaneti meşru gören ve hainleri sahipleneler de bu çürümeden nasibini alır.”

“Gazilik bedeli ödenmiş bir onur madalyası, ‘ihanet’ alınlarından asla çıkmayacak kapkara bir lekedir.”

“... hainlere yazdıkları güzelliklerin itten evliya yaratmaktan farksız bir gayret olduğu...”

Şimdi bütün bu cümleler ışığında aşağıdaki satırları okuyalım. Bunlar da aynı kalemler tarafından yazıldı:

“Katleden tecrittir; katleden tecriti sürdüren AKP’dir.

Ali Şahin 2001’den bu yana tutsaktı.

1 Mayıs 2002’de ölüm orucuna başlayan 8. Ölüm Orucu Ekibi içerisinde yer aldı. Direnişin bir aşamasında zayıflık göstererek ölüm orucunu bıraktı. Hastanede ve hapisanede tecrit altında tutulmaya devam edildi.

Bu arada Edirne F tipi Hapishanesine sevk edildi. Ciddi rahatsızlıklar baş gösterdi vücudunda. Hastalığına lösemi (kan kanseri) teşhisi konuldu. Ailesi 399. maddeden tahliye edilmesi için başvurdu; ama ne kadar çok tutsak ölürse, bürokratlarını o kadar ‘başarılı’ bulan, Wernike Korsakoff hastalarını bile tutuklayan Adalet Bakanlığı bu talebi kabul etmeyecek Ali Şahin’in tedavisini engelledi.

Tedavisinin yapılmaması, hastalığının ağırlığına rağmen tahliye de edilmemesi nedeniyle 21 Mayıs’ta Edirne’de tecritin aldığı 112. can olarak hayatını kaybetti.” (Ekmek ve Adalet, sayı 110, sf. 7, 30.05.2004; Ayrıca bakınız, DHKC Basın Bürosu’nun 23 Mayıs 2004 tarihli 333 no’lu açıklamasına yer veren Boran Yayıncılığın “122 Şehit” isimli kitabının 1. Cildinin 415-417. sayfaları)

Şaşırarak için çok neden var gibi görünüyor ama doğrusu bize öyle gelmiyor. PC’nin kendi tanımlamasına, ölçülerine, değerlendirmelerine göre tipik

bir “hain” olan Ali Şahin isimli devrimci tutsak yalnızca liste büyüsün diye 112. Can olarak şehitler kervanına dâhil ediliyor! Anlaşılan “ölüm”, hani şu kutlanmadığı söylenen “ölüm”; hem de kendi iradesiyle yeniden direnişe geçtiği için de değil, sadece hastalığın sebebi olarak “ölüm”, bırakmasına rağmen “ölüm”, her şeyi tersine çevirmeye yetiyor! Ama o takdirde ya bütün söylenenler çöpe gidiyor ya da çöpten geri geliyor! Şimdi yukarıda edilen sözler ve bu örnek üzerine ne söylemek, nasıl bir yorum yapmak gerekir. Doğrusu zor bir durum. Hayır, elbette onlar için değil, bizim için zor bir durum. Biz en iyisi son yazıdan bir alıntı daha kalmıştı, onu aktararak bu bahsi kapatalım. Yanlış anlaşılmasın! Şu sözler de onlara ait, biz söylemiyoruz:

“İhaneti meşrulaştırınlar, asıl çürüyen sizsiniz, asıl ihanet eden sizsiniz! Siz çürüdüğünüz için, ihanet ettiğiniz için hainleri kahraman ilan ediyorsunuz. Asıl kendi ihanetinizi, çürümüşlüğünüzü meşrulaştırmaya çalışıyorsunuz. Çürümenin başlangıç noktasında işte bu anlayış vardır.”

Acı ve de acıtıcı gerçekler...

PC, yazı dizisine başlıkta kullandığımız “acıtır” kelimesi üzerinde durarak başlıyor ve bu tutumunu yazının devamı içinde tekrarlayıp duruyor. Ama burada fena halde kendini ele verdiğinin farkında olmadan hareket ediyor. Bu durum ise başlıktaki vurgunun ne kadar isabetli olduğuna çok açık biçimde kanıt oluşturuyor. Canının acıma halinin gerçekler karşısında gerçekleşmesine dair –pek de güçlü olmayan- beklentimiz boşa gidiyor ama bu vesileyle başka açıklar da vermiş oluyor. Burada yoz kültürdeki karşılığı ve anlamı üzerine tartışma yürütmeyeceğiz ama anlaşılan arkadaşların buna aşinalığı var ve yükledikleri anlam çerçevesinde değerlendirme yapmaktan geri duramıyorlar.

Gerçeklerin acıtıcı olması, can yakma, vicdanları, duygu ve düşünceleri sarsma bağlamında kullanılmaktadır. Bu bize ait bir keşif ya da uydurma da değildir. (Dipnot 1) Eğer bu nitelermeyi kendi seviyelerinden değil de bu kavramın kullanıldığı tartışma, değerlendirme ve nitelme bağlamında ele almayı beceribilselerdi böyle bir saldırıya kalkışmayacaklardı. Ama olmuyor ve kendi anladıkları “yoz kültür” çerçevesinde kalmayı tercih ediyorlar. Gerçeklerin acıtıcı olması olgusuna, “devrimci literatür”de yer olmadığına dair sözleri en hafif deyimiyile bihaber olma

halidir ama bunun için kendi dillerine doladıkları bir “seviye”ye ihtiyaç olduğu da açıktır.

Devrimci literatürle ilgili politik kavramlar dışındaki ayırım bakımından nasıl bir tasnif var biz bilmiyoruz. Böyle bir “özel” literatür olduğunu da yeni öğreniyoruz. Bir kez daha cahilliğimize verin! Bizim bildiğimiz politik dil vardır. Onun haricinde dil denilen olguda kullanılmaktan kaçınacağımız şeyler küfür ve yerine göre argodur. Ama devrimci dilin ancak politik içerik bağlamında bir özgünlüğünden söz edilebilir ki bu kelime zenginliği bakımından daha başka sınırlar içermez. Devrimciler halkın diliyle, yalın ve sade olmasına da özen göstererek konuşmayı tercih ederler. Bundan ayrıldıkları kimi teorik çözümlerle de dilin gelişmişlik seviyesi ne kadar imkân veriyorsa o kadar serbestlik vardır. Aksini hangi bilimsellikle yorumlamak gerek bilmiyoruz.

Gerçeklerin acı olduğu kadar can yakıcı, acıtıcı bir yönü, özelliği olduğu birçok tespit ve çözümleme içerisinde kendine yer bulmaktadır. Bunun bilindiği koşulda kendilerine aşına başka anlamlar üzerinden “seviyesizlik”, “yoz kültür” saldırıları geliştirmek, gerçeklerin dile getirilmesi karşısında afallamanın sonucudur. Arkadaşlar, niyet okuması yaparak bizi kendi seviyelerine çekmek istiyorlarsa buna uyum sağlamayacağımız bilinmelidir. Dil konusundaki özensizliğin uzak ara şampiyonluğunu sürdüren PC’nin “karşısındakini kendisi gibi bilme” tavrı, sürecin acı ve acıtıcı gerçekleri karşısında depreşmiş bulunmaktadır.

Kin, kaymak tabaka ve krema...

Dil ve üslup sorununa dair arkadaşların bir de “adeta kin kusan” tabirimiz için söyledikleri var. “PC hemen her dönem aralarında bizim de bulunduğumuz devrimci gruplara adeta kin kustu” cümlesini alıyor ve yine o bildik “üstten” tarzıyla “Hiçbir devrimci gruba ‘kin kusan’ tek bir satırımız yoktur” diyorlar. Alıntıdaki “adeta”yı nerede kaybettiler bilmiyoruz! Ama bu tanımlamaların böyle basit bir sihirbazlık denemesiyle yok edilmesinin dışında, tanık olduğumuz şey, PC’nin bulduğu her fırsatta hapishaneler direnişini ve illa da “zafer”ini anlatmak adına kendi önderliği dışında hapishaneler direnişinde yer alanlara, başta “düşmanlaşmış” olmak üzere, “direniş kırıcılığı”, “teslimiyetçi” gibi tanımlamalarla saldırıp adeta kin kustuğudur! Yukarıdaki tanımlamalardan başka daha ağır ne diyebilirsiniz

ki? “Düşmanlaşmış” ilan ediyorsunuz, sonra da “kin kusan tek bir satırımız yok” diyorsunuz!!! Ne yazdığımızdan haberdar mısınız? Yazdıklarınızı okumuyor musunuz? Yoksa kavramları algılayıştaki, kullanımındaki farklılıklarımız bu denli büyük mü?

İşin ilginç, başta komünistler olmak üzere devrimci harekete yıllardır “en sert eleştiri” kılıfı ile adeta kin kusan, bulduğu her fırsatı kendi politikasının doğruluğunu kanıtlamak adına kullanan PC, tutup bir de üslup eleştirisi yapıyor. Öyle ki bu ele alış karşısında insan bir an için ne diyeceğini şaşırıyor!

Üstelik “teslimiyetçi”, “direniş kırıcı”, “düşmanlaşmış” vs. şeklindeki suçlamalarından sonra yazabiliyor bunları. Üslup konusunda devrimci hareket içinde en son konuşacaklardan biri olan PC, sağa-sola ders vereceğine oturup kendisi dışındaki devrimci yapıları nasıl tanımladığına, buna gösterilen tepkilere baksın. Bilhassa hapishaneler direnişinde bu yıkıcı, hoyrat, pervasız tavrının nedenlerine ayrıca değinmek yersiz sanırız. Biraz bu çizgiye aşına olanlar, birkaç yayınlarmı okuyanlar bile hapishaneler direnişinde, PC’nin meseleyi ele alışı sayesinde sanki direniş devrimci harekete karşı ya da en iyimser ifadeyle onun tüm engel ve barikatlarına rağmen gerçekleştirildiğini ve yayımlanan yazıların her satırında devrimci yapılara adeta kin kusulduğunu, saldırdığını tespit edeceklerdir.

PC ne zaman böyle kendince bir direniş anlatır ve tarih yazımına girişirse, gerçekler gelip onun karşısına dikilecektir. Ve bu gerçekler her defasında onu acıtacaktır! Ve nihayet birileri tutup kendilerine bu çarpıtmalarını hatırlatıp gerçeklerin dilinden konuşmaya başladığında, en ağır ithamlar anında devreye girecek, demagojide sınırsız tutumla devrimci sorumluluğun zerresinin de yozlaşmaya başladığına tanık olacağız. PC bu yolda yürüyor ısrarla, kararlılıkla.

Arkadaşlar tüm bu yazdıklarına inanıyor mu diye bir soru sormayacağız. Elbette inanarak yazıyor. Hapishaneler direnişine ilişkin yayımlamış oldukları bütün yazılar, diğer “sol”a yönelik karalama iftira, çarpıtma ve yok sayma üzerine kurulu saldırganlıkla doludur. Bu yaklaşım maalesef patolojik bir hale bürünmüştür. Üstelik son yıllardaki yönelimleri incelendiğinde, bu ele alışın sadece hapishaneler direnişi ile sınırlı olmadığı görülmektedir. Kendisi dışındaki herkesi karşısında görme, “düşmanlaşmış” ilan etme gibi bir ele alış, bir tarz, eğilim haline gelmiştir. Bir önceki yazımızda PC’nin bu ele alışının, onun (küçük

burjuvazi) benmerkezci sektor çizgisinin doğal bir ürünü olduğunu ifade etmiştir.

PC, Yürüyüş dergisinde yayınlanan, “Devrim için, devrimci okul” köşesinde, yeni ve genç devrimcileri eğitiyor! İyi de yapıyor. Bu tür çalışmalar devrimcilerin, devrimin yararınadır. Bütün genç devrimcilerin faydalanması gerekir. Bu köşenin, 9 Mayıs 2010 tarihli 215. sayısında “Kazanmak” başlıklı “ders”inde, PC devrimci hareketin kadrolarını koruma politikası adı altında nasıl yanlış bir çizgi izlediğini yazıyor ve eleştiriyor. Kendi anlayışı ve kapasitesi doğrultusunda yazıp çiziyor. Buna diyecek bir şeyimiz yok. Ama işte bu eleştiride, kendileri dışındaki devrimci harekete nasıl baktıkları fazlasıyla açık ediliyor. Ki bizim burada örneğimizi oluşturuyor.

Onlara göre PC’nin dışındaki devrimci hareket, kadrolarını korumak adı altında, “kaymak tabakayı” korumanın esas olduğu bir çizgi izliyor. (sf. 25) Bu söylem çeşitli vesilelerle “krema” benzetmesini de kullanarak sürekli tekrar ediliyor. Aynı zamanda kendi kadrolarını “kaymak tabaka” olarak tanımlasa burada kendini bağlayan tanımlamadır, “sorun yok” diyebiliriz. Ama PC özenle bu vurguyu yapıp ayırıyor. Kadroları koruma politikasına yönelik eleştiride “kaymak tabaka” gibi bir tanımlama yapma ihtiyacı hissediliyor. Buyrun size nadide bir üslup örneği! Buyrun size karalama, buyrun size bir bakış açısının, bir tarzın bariz, somut ifadesi. Bunu hangi devrimci üsluba sığdırıyor? Bu kavramları düşmanın devrimci önder kadroları katlettikten sonra kullandığına tanık olduğumuzu düşününce irkilmeden edemiyoruz.

PC kendi politikasını anlatırken, yeni ve genç devrimcileri eğitirken, kendisi dışındaki devrimci yapıları eleştirebilir, onların politikalarını mahkûm edebilir. Bu eğitimde bir metottur, gelişimde önemlidir. Ama böyle düşmanın kullandığı üslup ve yakıştırmalarla, devrimci harekete yabancı ifadeleri neden kullanma ihtiyacı duyuyor? Devrimci hareket açısından herkesin bildiği ve rahatlıkla kullanılacak tanımlamalar dışında böyle, tabandaki devrimcileri, kendisi dışındaki devrimci yapılara karşı siyaset dışı olumsuz bir bakış açısı ve tanımlamalarla eğitmek kendilerine ne kazandırır? PC bu şekilde nasıl bir devrimci tipolojisi yaratacaktır? Yürüyüş, tüm bu yayımladığı yazılardaki ifadeleri oturup bir daha incelesin ve ondan sonra kalkıp bize “devrimci literatür” dersi vermeye kalksın, “hiçbir satırımızda devrimci harekete yönelik hakaret, aşağılama yoktur” desin!

Öyle ya daha ne desinler, “düşmanlaşmış” diyor, “direniş kırıcı” diyor, “teslimiyetçi” diyor, “kaymak tabaka” diyor, “krema” diyor... Bunca “siyasi” tespit dışında daha ne desin?

Neden şimdi yazıyoruz, kime saldırıyoruz?

PC, neden şimdi yazdığımıza dair açıklamamızı değerlendirirken bir yandan o meşum ve bildik “direniş dışına düşme tahammülsüzlüğü” nakaratını tekrar eder ve kendince faydasız bir savunma refleksi gösterirken, diğer yandan ise Proletarya Partisi’nin hapisane direnişi ve ÖO eylemi konusunda daha önceden hiçbir değerlendirmesi bulunmadığı yanılsamasını yaratmaktadır. Oysa bizzat kendileri yayınladığımız bu belgelerden alıntılar yapıyor, akılları sıra tartışma yürütüyorlar. Ama diğer yandan bizi 10 yıl beklemiş olmakla suçluyorlar. Bu konuda çelişkilerini gidererek karar vermelerini beklemekte değiliz. Biz bütün açıklıkla belgeleri ortaya koyduk ve diğer yandan kamuoyuna görüşlerimizi neden bu kadar “geç” açtığımızı da anlatmaya çalıştık.

Yayımlanan belgeler içe dönük bir yayından alınmadır ve kamuoyuyla paylaşılmamıştır. Öyle olsaydı zaten kendilerinin mutlaka haberleri olurdu. Bizi eylem sürerken bu değerlendirmeleri yapmamız nedeniyle “sabırsızlıkla” suçlamaları abestir. Ama en az onun kadar abes olan, bu kez de dönüp “10 yıl sonra kalkmış” demeleridir. PC, durum hangi vurguyu gerekiyorsa ona göre yorumlamayı tercih ediyor. Öyle ya elinde iki tane tarih var. Birbirinden farklı özellikte belge ve pozisyon içeren tarihler. İşine geldiğinde geç, gelmediğinde erken diyecek. Her iki durumda göstereceği bir adres bulmuş, kullanabildiğince kullanıyor. Bu çarpıtmanın çok ucuz olduğunu söylemeye gerek var mı?

Bir kez daha altını çizelim: Bahsi edilen kararların ve değerlendirmelerin yayımlandığı “Komünist”, TKP/ML’nin “iç” yayın organıdır. Bu yayın kitleye hitap etmemektedir. Dolayısıyla PC’nin “süreç bitsin diye sabredememişlerdi” diye yazması en hafifinden çarpıtmadır. PC, tabi sabır taşının çatlamasını ve “artık yeter” denilen 2010’a kadarki süreç içinde (birkaç değini dışında) ÖO’ya ilişkin bir değerlendirmenin kamuoyuna yapılmadığını, var olanların Komünist Partisi’nin iç değerlendirme ve kararları olduğunu görmezden geliyor. Ama tabi PC, Komünist Partisi’nin kendi iç demokrasisi ve işleyişinde ona tabi olmasını istiyorsa ya da “ben direnişimi sürdürüyö-

rum, bu nedenle bütün devrimci yapılar faaliyetlerini bana göre ele almalıdır” diyorsa o zaman diyecek bir şeyimiz yok!

Ayrıca direniş sürecini bilenlerin “yedi yıl süren ve 122 şehit verilen direnişin büyük bölümünü tek başına omuzlayan devrimci harekete ve direnişe neden saldırıldığına anlam veremeyecekler”ini belirtmiş arkadaşlar. Sanırız bu cümleyi kurabilecek yegâne siz varsınız; gözü başka her şeye kapalı, kendine övgüden ötesini yalanlayan, tarihi elindeki hamur parçası olarak gören siz! Başlıklarını andığımız yazıları okuyan ve ortak direniş çizgisi oluşturmada gösterdiğiniz ayak diremeyi de bilen herkes size ağır ve ciddi, can acıtıcı bir cevap verilmesi gerektiğini düşünürken, hatta böyle bir cevabın geciktiğini düşünenlerin de hayli fazla olduğu aşikârken ancak siz böyle kibirli bir cümle kurabiliyorsunuz...

Özenle vurguladık ve tereddütsüz tekrarlıyoruz: Bizim ÖO direnişine, onlarca şehide, bu değerler üzerinde yükselen bayrağa bir saygısızlığımız asla söz konusu olmadı ve olmayacak. Bu değerlere saldırdığımızı dair bir itham, haddini bilmez sapla samanı karıştırmaktan doğmaktadır. PC bu ithamla esasta kendine hakaret ediyor. Bizim itina gösterdiğimiz, kırıcı olmaktan sakındığımız ve sakınacağımız ilk şey, söz konusu değerlerdir. Kendilerinden ricamız bu tutumumuzu eleştirilene malzeme yapmamalarıdır. Bunlar fena halde çarpışmalarla dolu ithamlardır ve düpedüz hakarettir, haksızlıktır.

Evet, saldırıyoruz, can acıtıcı tespitler, değerlendirmeler, suçlamalar yapıyoruz. Ancak bunların hepsi belirli bir anlayışa, üsluba yöneliktir. Evet haksızlık yapıldığını açıklıyoruz, tarihin gerçekliklerinden ayrı olarak şekillendirildiğini belirtiyoruz. Ancak bunu kendini merkeze koyup her şeye çirkince dil uzatan bir ideolojik-politik tutuma yönelik olarak yapıyoruz. Değerlerden duvar yapıp arkasına geçmek “kaçak dövüşmek”tir, yersizdir. O değerler, arkanızda olduğunda gerçek yerlerini bulmuş olurlar. Onlar siper yerine konacak, duvar olacak malzemeler değildir.

Bu yazımızda da bazı politik tutumları, direnişe dair bazı farklı yaklaşımları, kimi temel anlayışları veya ele alışları konu ediniyoruz. Ve arkadaşlarımızın muhataplarımızın “ÖO’ya, 122 şehide saldırıyorlar” gibi saçma, doğru olmayan ve beyhude savunmalara girmemelerini öneriyoruz. Böyle bir şey yanlıştır, kendilerini aldatmış ve kuru gürültü yapmış olurlar.

Karşılığını vermekte olduğumuz yazının giriş bölümünde bir de şu “Devrimci Demokratik Yapılar Arası Diyalog ve Çözüm Platformu” meselesi var. Bir kınama kararını kendilerine mal ettiğimiz üzerine yazılanlar, bu yazımızın konusu değildir. Söz konusu platform hakkındaki görüşümüz biliniyor. Bu görüşümüzü şimdi değil daha ilk aşamada, kurulduğu zaman da ifade ettik. Dil uzatmaksa eğer itham, biz dilimizi daha ilk aşamada uzattık o platforma. Ne söz edilen kararı aldığına ne de şimdi bu yazılara cevap içinde özgün bir niyet var. Platform hakkındaki görüşümüz geneldir ve tutarlıdır. Tabii ki platformun içeriği ve amacı ile bu “devrimci hareket”in oradaki varlığı arasında bir absürtlük olduğunu en başından itibaren düşündük ve buna değindik de ve sadece arkadaşların değil başkalarının da o platformu kullanma biçimini olumsuzladık.

Bizim için sorun bu “devrimci hareket” değil, bu “devrimci hareket” de dâhil olmak üzere bütünü yer yer içine düştüğü açmazlardır, anlayış sakatlıklarıdır. Bir devrimci hareketin içinden onunla hukuksal bağlarını tamamen koparmadan-sonlandırmadan ve üstelik mesnetsiz ve içe dönük iddialarla, dedikodularla ve ayrıca malzemelerini çalarak “kopanlar” a kucak açan anlayışlara dil uzatıyoruz biz. Geçmişinde tam aksi yönde yaşananları ve oradaki akıl almaz saldırganlığını unutup platforma böylesi bir anlayış ile yön vermekte olanları neden mahkûm etmeyelim? Eğer bu, platformu küçümsemekse evet biz o platformu küçümsedik. Platformun iddiasını gerçekliğiyle mukayese edince “yok artık!” dedik. Bunun özel olarak, sözü edilen ve kendini “devrimci hareket” olarak adlandıran yapıyla ilgisi yok; sadece, onların varlığı “yok artık” nidasını daha da güçlendiriyor, o kadar...

Aynı üslup ve ben merkezilik, bu konudaki eleştirimizin, tutumumuzun özünü örtmek işlevini görmüyor ve arkadaşlar şu cümleyi kurabiliyorlar: “Nereye el atarsa atsın, eğer devrimci hareketin orada bir izi, emaresi varsa saldırıyor, küçümsüyor, karalıyor...” Biraz büyük düşünün, sizden ötesi olduğunu hatırlayın, devrimci hareketi kendinizden ibaret görmeyin arkadaşlar. Sizinle karşı karşıya gelmemizin özgün sebepleri vardır kuşkusuz. Fakat anlayış bazında kimlerle ayrı saflarda yer alıyorsak ve koşulları gerekli kılıyorsa sizin tabirinizle “saldırı” rız, “küçümse” rız ve “karala” rız! Ya da karşımızdakilerin böyle hissetmesine neden oluruz. Bu size has değil. Nasıl ki siz başlıklarını sıraladığımız yazılarda “bizi

hedef almış” görünüyorsanız ve “*bizim el attığımız, izimizin olduğu, emaremizin görüldüğü*” şeylere saldırmışsanız, küçümsemişseniz, karalamışsanız benzerini yaşamış olmak neden tuhaf olsun! Fakat ne siz bundan ibaretsiniz ne de biz. Bizleri var eden geçmişten gelen ve devam eden bütünlüklü anlayışlarımız, çizgimizdir. Bu anlayışlarla, çizgiyle çelişkili olan şeyler sizde de, bizde de eleştirilir, saldırıya uğrar. Bu, tabiidir.

Özcesi arkadaşlar “*hezeyanlar*”ımız siz olduğunuz için değil, saldırmamız gereken anlayışları mad-dileştirmeye kalktığımız içindir. Bunu yapan da bir tek siz değilsiniz. Bazen içimizden çıkar bu anlayışlar, bazen bütün devrimci hareketin içinden. Fakat biliniz ki, bu anlayışların kökeni daima hakiki düşmanımızdır. Kaygımız söz konusu düşman nitelikli bu anlayışların devrimci bünyeleri kaplamasıdır, ele geçirmesidir. Eleştirilerimizin veya sizlerin ifadesiyle “*hezeyan*”larımızın, “*küçümseme*”lerimizin, “*karalama*”larımızın zamanlama açısından oldukça geciktirilmesi ve maruz kaldığımız fütursuz saldırılar nedeniyle gündeme alınmak zorunda olunması da bu kaygının eseridir. Bu gecikmeden ve beraberinde oluşmuş tahribattan dolayı pişman değiliz. Kaygımızın haklı ve duyulması gereken bir kaygı olduğuna halen inanıyoruz ve bundan sonra da inanacağız. Bundan istifade eden ya da bu durumu seviyesi nedeniyle algılayamayıp hakaretle itham eden siz gibiler, kaygımızın yersiz değil yerinde olduğunu ispatlıyor.

Şimdiye kadar olan bölümü toparladığımızda şunları özet olarak sıralamak mümkün:

1- Bu “*devrimci hareket*”e özel bir kinimiz, nefretimiz, karşıtlığımız yok. Ne var ki tartışılan sürecin belirleyici bir noktasında bulunması ve kendisini hatasız ilan edip diğer her kesimi lanetliyor olması, son olarak da özel saldırılar geliştirmesi onu, canını acıtacak denli eleştirmemize neden olmuştur.

2- Üslubumuzun sert olması, konu edilen sürecin yarattığı tahribatın öfkesini barındırmakla beraber, gene adı geçen yazılardaki pervasızlığın kesin, tereddütsüz ve layıkıyla cevaplandırılması amacından kaynaklıdır. Diyebiliriz ki, saldırılara, hoyrathğa en iyi veya en uygun biçimde bu üslupla yanıt verilebilirdi. Hatta şu anda değerlendirmekte, cevaplamakta olduğumuz yazılar üsluptaki tutumumuzun yerindeliğini ispatlamıştır. Umduğumuz yankının oluştuğunu görüyoruz. Eğer yazdıklarımızdan, üslubumuzdan

dolayı can acımıssa bu, gerçeklerin doğru ifadelerle dile getirilmiş olmasındandır ve başlıktaki vurgumuzun gerçekleşmiş olması amacımızın hâsıl olduğunu gösterir!

Direnışı tekdüzeleştirerek bitirenler de çürür!

Takep edenler çok iyi anımsayacaklardır, bu “*devrimci hareket*”e direnmeyi tekdüzeleştirdiği ve buradan hareketle tüm devrimci hareketi teslimiyetçi ilan ettiği için, bununla yetinmeyip bir şehit yoldaşımızı bize karşı kullanmaya yeltendiği için, daha da hızını alamayıp direniş sırasındaki ciddi bir ideolojik zaafı hareketi direniş çizgisine mal ettiği için eleştiriler yönelttik. Çok açık, anlaşılır sorular sorduk. Eğer direniş sadece ÖO eyleminden ibaretse ve halen F tiplerinde, tecrit altında olduğuna göre ÖO yapmadığınız süreçte siz direnmiyor musunuz, direnişiniz teslimiyete mi dönüştü, açtığınız “*gedik*” “teslim olmaya” değer midir?!

Bu “can acıtıcı” sorularımıza cevap vermeyen bu “*devrimci hareket*” aynı bozuk zurnadan duyuruyor sesini: “*direnmeyen çürür!*” Evet, direnmeyen, teslim olan, çizgisini kaybeden, yönünü yitiren eninde sonunda çürür ve hatta çürümeye başlamıştır; o yıkılmaya yüz tutmuştur. Bundan kimsenin kuşkusu yok. Peki, ama direnmek ne demektir? Direnmeyen kimdir? Ayrıca bu arkadaşların verdiği örnekler, benzettikleri kesimler, iddia ettikleri gibi ÖO’ya seyirci kaldıkları için mi çürüdüler? (Örnekleri yazıda “*sayısız siyasi hareket*” olarak ifade edip, öğrenilmesi için Devrimci Sol dergisinin Mayıs 2010 tarihli 22. sayısını referans göstermişler.)

Artık arkadaşların şunu anlamasını, kabul etmesini beklemiyoruz ama tekrar ediyoruz: mevcut “*içerisi*” koşullarına teslim olmadık, mecbur kaldığımız bu koşullarda devrimci duruşumuzu koruduk. Yaptırımları uygun ve gerekli her durumda ve mümkün oldukça ortak biçimde reddettik. Bu koşullarda boyun eğmeden yaşamayı sürdürdük. Bununla beraber, bu koşulları aşamadık, esas olarak değiştiremedik, alt edemedik. Dolayısıyla koşulları hazırlayanlar amaçlarından birine esas olarak ulaştılar, tecriti adamakıllı uyguladılar, uyguluyorlar. Ne var ki bu yenilgi asla teslim olmanın bir sonucu değildir; “yenenler”, en iyi bildikleri şey olarak devrimci duruşu inkâr edemez durumdadır.

Sadece siz, evet siz “yenenlerin” dahi cüret ede-

mediği bir zırvalığı, kırık zurnadan çıkan iddiaları etrafa yaymaya gayret ediyorsunuz. Daha kötüsü bunu sadece kendinize geniş ve yoğunlaştırılmış propaganda alanı yaratmak amacıyla yapıyorsunuz. Yoksa direnmenin ÖO eylemi ile sınırlandırılmayacağını bilmiyor olmanız mümkün değil. Öyle değil mi arkadaşlar? F tiplerindesiniz, tecrüttesiniz ve ÖO'da değilsiniz. Buna rağmen “devrimci hareket”siniz! Bunun ne anlama geldiği hiç düşünmeyi gerektirmiyor değil mi?

Fakat ısrarla bu “devrimci hareket”ten arkadaşlarımız, beraber direndiklerimiz, ısrarla akılcı, tutarlı ve mümkün oldukça ortak bir direniş tavrı geliştirmek istediklerimiz, “Türkiye devrimi 122 şehit verirken, bu direnişi 5 yıl boyunca seyretmiş olmayı açıklamamanın yol açtığı suçluluk hali” ile hareket ettiğimizi iddia ediyor. Biz direnişin parçalanmasını en başından itibaren olumsuzladık. Önerdiğimiz biçime de anlayışımızla örtüşmediği için karşı çıktık. Çoğunluğun desteği olmadığı halde, parçalanmayı da nihayet umursamayarak eylemi uygulamaya soktunuz. Sizin o andan itibaren birilerini “seyircilik” ile suçlama hakkınız kalmamıştır arkadaşlar. Zira o andan itibaren kendinizi “izlenecek” direnişçiler olarak tayin ettiniz!

Elbette “kazanma”, “başarma” umudu, olasılığı bunu göze almayı getirebilir: bu yöntemi uygulamaya bağımsız iradenizle karar verme hakkınız var. Ancak bunun sonucuna da, kendinizle hesaplaşarak katlanmak zorundasınız. Diğerlerini ağır bir töhmet altında bırakmak baştaki bu tavrınızın sözünü ettiğiniz içeriğini gizlemekten, gizleme amacından başka hiçbir anlama gelmez. Siz o tavrı alarak diğerlerini “izleyici” konumunda gördüğünüzü, tek direnişçi ve devrimci hareket olarak yürüyebileceğinizi ilan ettiniz. Şimdi “seyirci kaldınız” diye suçlamak sadece kendi yaptığınızdan sorumluluk duymayan snoplara özgü bir davranıştır.

Bunu anlamanızı ya da kabul etmenizi beklemiyoruz. Çünkü bu gerçektir ve gerçekler acıtır! Diğer bir unsur, “seyretmek”, sürecin dışında kalıp sonuca üzülme veya sevinmeyi ama başka bir şey yapmayayı içerir. Oysa “içeride” ÖO dışında veya onu da kapsayan bir direniş vardır... vs. yığınla uygulama, dayatma ve bunların sonucu olarak direnme, fiili direnme! Bu “devrimci hareket”ten arkadaşlarımız direnişin “seyredildiğini” bunları da düşünerek iddia etmiyor, edemez. O, başarma olasılığını kaybetmiş,

uzayarak etkisini esas olarak yitirmiş, siyasal alanı daralmış bir eylemi, ÖO eylemini sonlandırmamızı ve kendileri sürdürdüğü halde bir daha katılmayışımızı “direnişi seyretmek” olarak tanımlıyor. Hayır arkadaşlar! **Siz o şekilde direnme yolunu seçtiniz, biz fiili direnme denilen yöntemi seçtik, “seyredilen” bir şey yok; içinde olmadığımız bir eylem var ve ona alternatif olarak bizim de içinde yer aldığımız bir eylemlilik var. Sizin kabule yanaşmadığımız bu biçim, hali hazırda içinde tutarsızca da olsa yer aldığımız biçimdir.**

Bu konuya dair son bir tespit ve değerlendirme: ÖO eylemi içerdiği fedakârlığa, kararlılığa rağmen siyasi açıdan başarısız bir eylemdir. Bir bütün olarak bakıldığında bizlerin onayladığı, olumladığı bir biçimde de gerçekleşmemiştir. Evet, ÖO ile sürecin dönüştürülemeyeceğini kabul ettik, kararlaştırdık ve bu tespitimiz ne yazık ki doğru çıktı, gerçekleşti. Tespitimiz marifet gerektiren bir tespit değildi ama gerçeği kabul etmek **cesaret** gerektiriyordu.

ÖO eylemini, saldırıdan veya bu “devrimci hareket”ten arkadaşlar başlatmadan çok önce gündemimize almış olduğumuzu daha önce ifade ettik. Fakat gündemimizdeki ÖO, arkadaşların tasarladığından zamanlama bakımından farklıydı ve belli siyasi koşullara bağlıydı. Zamanlama olgusu siyasal sürecin bir bütün değerlendirmesinden ve özellikle dışarıdaki duyarlılığa paralel gelişen bir eylemlilik anlayışımızdan bağımsız değildi. Herkes kabul eder ki, ÖO'nun başlatıldığı tarihte, yakın zaman içinde saldırı beklenmiyordu ve genel kitlede bir duyarlılık oluşmuş değildi. ÖO da saldırıya karşı değil, saldırının önü alınsın diye gündeme geliyordu.

Biz bunun için eylemin yeterli olmayacağından, dışarıdaki sürece paralel bir eylemlilik rotası belirlemeden söz ediyorduk. Bu derecede açık bir yaklaşımı arkadaşlarımız anlamazdan gelmekte ısrar ediyor. Neden? Çünkü ÖO'nun umulan işlevi görmediği kabul edilmek istenmiyor. ÖO eyleminin yeterli olmadığı ilk o zaman görülmüş oldu. Dışarının desteğine ihtiyaç vardı ve bu sağlanamadı. Bunun birçok sebebi var elbette. Ancak temel sorun sürecin bütünlüklü kavranamaması, kitle mücadelesinin esasen dışında kalma zafiyetinin tüm devrimci yapıları zayıflatmış olmasıydı. Hiç kuşku yok ÖO eylemi kitlelere teslim olmama çağırısıydı, eylem dayatılan koşulların reddiydi ve bu nedenle **devrimciydi**. Ancak F tipi saldırısını durduracak yeterlikte bir eylem değildi. Çünkü

“içerisi” dışında ciddi bir gerileme söz konusuydu, devrimci hareket, bir bütün olarak gelişmekte olan yeni saldırı dalgasına karşı ne örgütsel ne siyasal açıdan gerçekten hazırды.

Gerçekleşecek saldırının sonuç alıcı olması büyük olasılıktı. Kıyaslamak gerekirse ‘96 ÖO eyleminin koşulları yoktu. Oradaki gibi bir başarı olasılığı da neredeyse yoktu. Koşulların bu durumu net olarak belirlenmeliydi. Bu konuda **kendimizi de** yetersiz gördüğümüzü bir kez daha vurgulayalım. Ama gene de dışarısının hazırlanmasına özel bir vurgu yaptığımızı, o olmadan kazanmanın zor olduğunu belirttiğimizi herkes hatırlayacaktır. Gene de bununla övünmek anlamsızdır. Zira tespitlerin sınıf mücadelesindeki anlamı, gereğini yapmakla doğru orantılıdır. Şimdiki tartışmada ise “övüngen” arkadaşlarımızın gerçeklere aldırmandan yaptıkları çıkışı, gene gerçeklere aldırmandan sürdürmeleri ve nihayet oluşan yenilgiyi kabul etmemek üzerine kurulmuş kötü tarih yazımıyla uğraşyoruz. Gerçekler yok ve bir dolu ajitasyon propaganda var!

Bu konuda arkadaşlardan çok farklı düşündüğümüz başından itibaren biliniyor. Şimdi diyorlar ki “*inanmadılar, direnişe katılmadılar*”. Aslında bu konuda sonuçtan hareketle ahkâm kesmek kolaydır. Ve hatayı görüp özeleştirme geliştirmek mümkündür. Ama bu “*devrimci hareket*”ten arkadaşlar sonuçtan hareketle de olsa tespit edilebilecek bir gerçekliği reddetmeyi tercih ediyorlar. Arkadaşlar ÖO’nun ilk hedefinin saldırıyı önlemek olduğunu, devleti F tipi kararından döndürmek olduğunu, kamuoyunu bu yönde harekete geçirmek olduğunu; ancak tüm bunların sonuç olarak başaramadığını inkâr edebilir mi? İşte bizi bu tespitimize uygun sonuçla yargılamıyor arkadaşlar, başlattığımız direnişe (ÖO eylemine) neden katılmadınız, neden çekindiniz vs. diyerek eleştiriyorlar. Bu çocukça bir tartışmadır. Çünkü salt kendi doğrularını, yaklaşımını, direniş biçimini ölçüt alıyor güya mahkûm ettiği muhatabının tüm doğrularını, yaklaşımını, direniş biçimini yok sayıyor! Sonuç ne oluyor peki? Onları da görüyoruz yazılanlardan; bir adım ileri götürmeyen satışmalar, yanıltmalar, kendi kendine övgüler!

“Mucizevi eylem”...

Arkadaşlara açıklayıcı olsun; kimi radikal eylemlerin başarısızlıkla sonuçlanabileceğini ama kimi “*görece radikal olmayan*” eylemlerin aynı süreçte

başarılı sonuçlar verebileceğini belirtmiştik. Bunu, direnişi salt ÖO eylemi olarak kavramalarının yanlış bir düşünme tarzının sonucu olduğunu açıklamak için ortaya koymuştuk. **Özgülümüzde** “*radikal*” olan ÖO eyleminin başarılı sonuç vermediği, amaca ulaştırmadığı ortada. Bu, yaptığımız açıklamayı doğrulayan bir olgu. Eylemi yürütenlerin, eylemde ısrar edenlerin, kazanılacağına duyulan güvenin veya hedef uğruna can feda bir ruhla yürümenin anlamlı bir pratik olduğu şüphesizdir. O nedenle konu ettiğimiz açıklama **eylemin siyasi hedefleri bakımından** ele alınmalı, kavranmalıdır. Zaten çok net biçimde eylemin esas başarısızlığını, onun yürütülmemesi anlamında ifade etmiyoruz.

Eylemin siyasi olarak gerçekliği, içinde olunan koşulları değiştirmek açısından başarısızlığıdır. Açıklamamızın bu yanı hakkında hemen hiçbir savunma veya özeleştirme yapmadıkları halde arkadaşlar “*görece radikal olmayan*” eylemlerin başarılı sonuç verebileceğine dair görüşümüzü “ironiyle” değerlendirmişler. Dağılmış, parçalı hale getirilmiş ve içinde siyasal analizler bakımından hatalar taşıyan süreç tanımı yapıldığı halde ve yenilgi durumu tespit edilmesine rağmen arkadaşlarımız bize “*görece radikal olmayıp başarılı sonuçlar verebilecek eylemi*”, kendi tanımlarıyla “*mucizevi eylem*”i soruyorlar! Ne üstün bir polemik zekası!

“*Laf kalabalığı*” yapmıyoruz arkadaşlar. Doğruluğunu defalarca, yığınla örnekle ortaya koyabileceğimiz bir görüşten bahsediyoruz. Eylemlerin biçimlerinin onların **siyasi içeriğinden sonra** geldiğini, biçime dayalı eylem anlayışlarının sakat olduğunu, siyasal koşullar ne olursa olsun her ciddi saldırıya ÖO ile karşılık verilmesi gerektiği/verilebileceğine dair inanın yanlış olduğunu savunuyoruz. Bu görüşümüzün teorik bir tahlili, eleştirisi yapılmıyor, yapılmıyor. Keza arkadaşlarımızın “*laf kalabalığına*” karınları tok, onlar nerede bu “*mucizevi eylem*”, neden başlamadınız diye sormayı daha uygun, akılcı buluyorlar. Öyle ya, “*pratiği konuşurmak*” onlar için daha makbul biçimdir.

Öyle olsun. Madem teorik düzlemi kendinize yabancı görüyorsunuz, pratik üzerine konuşalım. Öncelikle, biz “*mucize*”den bahsetmiyoruz, gerçeğe uygun olandan söz ediyoruz. Eğer “*mucizevi*” denecekse, bunu ÖO daha çok hak ediyor. Bu eylem başarılı olsaydı, amaca ulaşırdı, işte o zaman “*mucize*” olurdu! Zira siyasal koşullar ve güç dengesi bu

eylemin amaca ulaşamayacağına, bizim bırakma kararımızdan çok önce işaret ediyordu. Kitle desteğinden ciddi derecede mahrum ve sürdürülmesi de sorunlar içeren bir eylemin sonuca ulaşacağını ummak “*mucize*” beklemekten başka bir şey değildir.

Önerdiğimiz “*görece radikal olmayan*” eylem biçimi ise **fiili direnişti**. Her alanda, noktada, sorunda bir mevzi belirleyip; korunabilecek veya ileri taşınabilecek bir çizgi belirleyip, tam bir ortaklıkla, en geniş birliktelikle ve sabırla fiili direniş geliştirmek denilirken, **hedefleri bakımından daha az radikal olmakla beraber daha kapsamlı, daha zorlu bir direnişten** bahsedildiği açıktır. Ki zaten kişiliğini, kimliğini koruyan herkes fiilen bu direnişin içindedir. Mesele şu ki ÖO bunun üstünde olmamalıydı, her şey ona endekslenmemeliydi, parçalanmaya son verilmeliydi, “*mucize*” beklentisi tek edilmeliydi! ... Örnekler artırılabilir. Bunların bölük pörçük ama ısrarla yapıldığı ve yetersiz de olsa belli kazanımlar sağlandığı biliniyor.

Halen ortak bir hat yaratılmadığı için hemen hiçbir şey tamamlanmış değildir. Bütün alanlarda, konularda ortak bir çizgi ve biçimler belirleyip mevcut koşulları sürdürülemez hale getirmek mümkün değil midir? Onca zaman bunu gerçekleşmeyi önermedik mi? Böyle bir direnişin başarılı olması için **ortaklık ve yaygınlık** gerektiği açık değil midir? ÖO gibi daha dar ve kadrosal nitelikte bir eyleme göre “*radikal olmayan*” bu biçimlerin kazanımlar getirme olasılığı daha yüksek değil midir? Zaten belli “iyileşmeler” de bu biçimin parçalı ve zayıf da olsa uygulaması sonucunda gerçekleşmiştir. ÖO sürerken dağınık, systemsiz ama ilerleyen biçimlerde bu içerikte bir süreç yaşandı. F tiplerinin kapatılmayacağı anlaşıldıktan sonra öznel ve nesnel koşullara da bağlı olarak tecridi kırmak amacıyla ÖO’yu sürdürmenin politik gereği kalmamıştır.

Oysa fiili direnişlerle var olan koşulları adım adım değiştirme olanağı vardır. Direniş sayesinde bu koşullar **kısmen** devletin F tipleri içindeki tarzını farklılaştırdı, boyun eğdiremeyince bir dengenin oluşmasına **kısmen** yöneldi. Bunun tecridin kırılmasına kadar ilerlemesinin koşulu; öncelikle içeride bir bütünlük yakalanıp tüm olanakları kullanarak tecridi temel unsurlarıyla hedeflemek ve özellikle kitle desteği yaratacak ve bunu büyütecek çalışmalara yönelmektir. Bunun önündeki engeller de açıktı. İlkın bu “*devrimci hareket*”in farklı bir süreci, bu sürecin

ayrı, özgün bir işleyişi ve neden olduğu sonuçlar vardı. Daha sonra diğer devrimci hareketlerin uyumsuzluklarını da anmak gerekir.

İşte arkadaşlarımızın “*mucizevî eylem*” tanımı ile ironi yaptıkları ama belirtilen görüşten hiçbir şey anlamadıklarını apaçık ortaya serdikleri, tartışmadıkları, görmezden geldikleri eylem biçimimiz buydu. Bunun kazanımlarının olacağından bugün de eminiz ÖO’nu darlaştıran, tekdüzeleştirilen, kitleyi “seyirci” hale sokan ve hatta yürütücülerinin diğer devrimci hareket üyelerine yukarıdan bakmasına neden olup bu nedenle parçalayıcı olan özelliklerine karşı bir biçim olarak bu direnişi daha uygun ve doğru gördük/görüyoruz. İleri sürdüğümüz anlayışın temelinde, arkadaşların kavrayacağını, cevap arayacağını umduğumuz direniş esnasında ÖO’yu en devrimci ve hatta tek devrimci eylem olarak görmelerinin teorik açıdan yanlış olduğu görüşü vardır. “*Laf kalabalığı*” dedikleri şey, bizim onlarda gördüğümüz bu kavrayışsızlığa/soruna yönelik tespit ve eleştirimizdir.

Çok açık ve net biçimde ifade edelim: Hapishanelerde tek “*devrimci hareket*” olarak, bir türlü başarıya ulaşamayan ÖO eylemini sürdürürken, diğer devrimci hareketlerin çeşitli dayatmalara, baskıcı uygulamalara, kişiliğe ve kimliğe yönelik aşağılamalara karşı direnişi, bunlara boyun eğmemesi ve fiilen devrimci duruşu kabul ettirmeleri, farklı olduklarında ısrar edip bunu bir ölçüde/mümkün olabildikçe pratikleştirmeleri fiili direniş biçimleri ile mümkün olmuştur. Elbette burada ÖO’nun da önemli bir yeri vardır ama kıyas yapmayı anlamlı bulmuyoruz. Sadece fiili direnişin buna yeterli olduğunu vurguluyoruz. Bu eylem/direniş biçiminin daha bütünlüklü, örgütlü, doğru ve somut hedeflere yönelik geliştirilmesi gerekir. O zaman daha iyi görülecek ki “tek direniş biçimi ÖO” değilmiş. Hatta sürece uygun, kazanım sağlayıcı eylem biçimi de ÖO değilmiş...

“*Görece radikal olmayan*” eylem biçimleri/bir direniş de var; bunu zemin kabul edip gerçekleştirenler var. Sizin reddettiğiniz, yok saydığınız, teslimiyetçi ilan ettiğiniz, aşağıladığınız biçim/direniş budur. ÖO dışında, belirttiğimiz içerikte bir sürecin yaşandığını reddetmek inkârcılıktır, yalandır ve yanıltmadır. Bütün süreç boyunca size, yürüttüğünüz eylemin başarı olasılığının kalmadığını, uygun bir geri çekilme metodu ile hareket etmeniz gerektiğini ifade edenlere neler söylediğinizi, yazdığınızı sizlerden iyi kimse bilemez. Şundan emin olun ki, yazdıklarımız

ve tanımlarımızdaki gerçeklik ve amaç herkes tarafından anlaşılabilir, gözlenebilir niteliktedir. “*Reformistlere acımasız eleştiri*” kamufleji, farklı bir direniş hattı çizenlere ve sizi aynı hattan eleştirenlere yönelik hakaretlerinizi örtmez, örtemez: geyik avlamıyorsunuz. Karşınızda devrimci siyasi hareketler, deneyimli demokratlar, aydınlar var!

Arkadaşlar pervasızca, hiç hesapsız “*direnış sürecinde kendi politikalarımızla ama direnenlerle - yani PC'lilerle- aynı saflarda olmalıydık*” dememizi gerektiğini yazıyorlar. Ardından PC düşmanlığımızdan, karşıtlığımızdan, bundan kaynaklanan hezeyanlarımızdan söz ediyorlar. Küfürün dik alasını ediyorlar, hemen ardından “can acıtma”ya gönderme yapan “*acıtır*” kavramının yozluğundan dem vuruyorlar. Siz ne dediğinizin, nasıl düşündüğünüzün ya farkında değilsiniz ya da demagojiyi meslek edinenlerin artık hiçbir şeyi önemsemez hali içindediniz: Beni bilen biliyor, bir önemi yok biraz daha çamur atmanın!

Düpedüz “tek direnişçi PC” ve onun anlı şanlı direnişinin karşısında ezilen zavallı, devrimci hareket unvanını bile hak etmeyen “*diğerleri*”nden bahsediyorsunuz. “*Bunu kabul edin. PC karşıtlığı yapmayın, hezeyanlara girmeyin...*” İşte görüşünüz, söyleminiz bu. Bizim buna karşı söyleyecek bir çift sözümüz daima vardır. Bizim buna karşı ayakta dimdik duran bir devrimci tarihimiz, direniş çizgimiz vardır. Bizim buna karşı dürüstçe, samimi olarak, gizlemediğimiz olumsuzluklarımız, özeleştirilerimiz de vardır. “Her dediğini yapan ve yaptığını savunan” hatasız kahramanlardan olduğumuzu asla iddia etmedik.

Olumsuzlukların gizlenmesi gereken değil, gelişmeye olanak veren olgular olduğunu biliyoruz. ÖO direniş boyunca da devam eden bir fiili direniş vardı. Hem de mevcut durumda en mümkün birliğin zemini olacak bir direniş. Bugün ÖO'dan sonra sizleri samimi davranarak, dürüstçe, kibir ve dayatmadan arınarak üzerinde sağlamca durmaya davet ettiğimiz zemin de budur. Sizin teorik olarak onay verdiğiniz zemin de budur. Bu zemin en başından beri vardı. 19 Aralık'tan önce, ÖO'ya başladığımızda yıktığınız zemin buydu. ÖO'ya diğer devrimci hareketler son verdiğinde ve size rağmen üzerinde durulan zemin budur, ÖO'ya son verdiğinizde siz de bu zemine geçtiniz... Tüm bu reddedilemez gerçekliğe karşın “*direnenlerle olmalıydık*” gibi abuk sabuk bir cümle kuruyorsunuz... Bu cümlelerinizi elimizin tersiyle itiyoruz... Sıradanlaşmanın küfüre açılan bu yolunda

size “yalnızlığın tadını çıkarın” diyoruz!

“*Direnmeyen çürür!*” Kuşkusuz doğru bir tespit ve devrimci tecrübe bunu, istinası olmayan bir kural olarak da öğretiyor. Ama sadece bunu öğretmiyor, **direnenlerin de çürüyebileceğini öğretiyor! İdeolojik rehberliği burjuvazi olanın direnmesi onu çürümüşlükten kurtarmaz, belki geciktirir ama eninde sonunda o da çürür!** Aksi halde yazılarımızdaki, bunca çürük kokusu açıklanamazdı: kendini tek devrimci/direnişçi hareket ilan etmek çürümüşlüktür; dışınızdaki direniş, direnişçileri inkâr etmeniz çürümüşlüktür; bütün hapishane direniş boyunca kısa bir süre için hatalı bir taktik ele alıştan kaynaklı Tek Tıp Elbise giyilmesine sarılmanız çürümüşlüktür; hatalarına zaaflarına, yanlışlarına hiç dokunmayan, bunların varlığını reddeden yaklaşımınız çürümüşlüktür; fiili direniş sürecine sarılmayıp, onu etkisizleştiren ele alışlarınız çürümüşlüktür; henüz direniş devam ederken ve ortaklık zemininde ilerleme amaçlanırken bunca yalanı, hakareti, abuk sabukluğu kusmanız çürümüşlüktür...

Bize “*çürürsünüz*” martavalını okumayın, somut olarak yaydığımız çürük kokusunun kaynağına yönelin ve ileri bir hatta ortak yürümenin mümkün olmasını sağlayın. Ancak o durumda “*direnmeyen çürür*” uyarınızı, kısmen de olsa haklı bir kaygıyla ifade ettiğimize inanacağız!

“*Ölüm Orucu sürerken siz ne yaptınız?*”

Arkadaşlar “çok özel” bir soruya cevap vermediğimiz iddiasındalar. Nedir soru? “*Ne yaptınız? Direnişin ÖO ile özdeşleştiği noktada, ÖO'ya karşı olmanın direnişin dışında kalmak anlamına geldiği zamanlarda ne yaptınız? Cevap yoktur*”!!! Öyle bir soru ki bu, karşıdakine cevap verme imkânı vermemek üzere kurgulanmış. Deniyor ki karşıdakine: Biz dışında her şeyin hiç olduğu durumda siz neydiniz, soru değil bu, bir tür hakaret... “Ben karga dışında kuş bilmem, karga yoksa kuş yoktur” sığılığıyla arkadaşlar bizden “*doğru dürüst*” laflar etmemizi istiyorlar; öyle ya “*laf kalabalığı*”na ne lüzum var?

Bir kere daha bütün sürecin anlamını, yapılanları anlatmayacağız ve mevcut durumda/koşullarda da direnişin sürdüğünü açıklamaya çalışmayacağız, çünkü arkadaşlarımızın derdi bunlar değil. Direniş var mıymış, sürüyor muymuş; bu direnişin bir geçmişe sahip olduğu doğru muymuş vs. Bunlar “*laf kalabalığı*”nın malzemeleri, bunların hepsi “*laf kalabalığı*”

yapanların uydurmaları ya da gereksiz iddiaları. Nedir sorunun özü, ÖO'ya neden katılmadınız veya sonrasında neden devam etmediniz? Soru bundan ibaret. Sorunun, baştan belirlenmiş cevabını belirleyen iddia nedir: direnişin ÖO ile özdeş olduğu/özdeşleştiği! Peki, bizim buna yanıt vermediğimiz doğru mu?

Neden arkadaşlar böyle bir özdeşlik var? Siz karar verdiğiniz için mi, siz mi saptıyorsunuz direnişin ne olduğunu, hedefini, biçimini? Ne zamandır devrimci hareket sizin politikalarınızı, saptamalarınızı objektif ölçüt kabul ediyor? Bizi uyaran olmadı ne yazık ki! Aksi halde direnişimizi, tarihimizi, yapımızı, politikalarımızı fesheder, size tam uyum sağladık. Ne de olsa devrim, devrimcilik, direniş sizinle özdeşleşmiştir değil mi? Önderliğimize, ölçütlerinize -ve ne varsa sunduğunuz- onlara biat etmek gerekir değil mi?

Bu sadece saçmalamaktır arkadaşlar! Buysa eylem birliği, dayanışma, direniş anlayışınız bizi elbette "hain" olarak göreceksinizdir, tüm gerçekliğe rağmen!!! Sizin kendinizle ne zorunuz var arkadaşlar, kendinize tahammülsüzlüğünüzün bu derece dışa vurması ve herkesi biat etmeye mecbur görmesi olacak şey değil. Direniş ÖO'yla özdeşleşmiş! Nasıl, neden? Biz "direniş ÖO'dan ibaret değil" dediğimizde bu temelsiz tartışma oluyor ama arkadaşlar "direniş ÖO'dur; ikisi özdeştir" dediğinde bu temelli bir iddia oluyor! İlginç ve değişik bir ikna metodu! Temelde ne var? PC var. PC varsa doğrudur! Dediğini yapan, yaptığını savunan PC varsa iddialar temelli olur!

Bu nasıl bir düşünüşdür anlamak mümkün değil. Anlaşılan idealistlerin varmaya can attıkları o üst mertebeye yerleşmişsiniz! Ama arkadaşlar, oraya ulaşmak, gerçeklerden arınmaktan başka daima mutluluk hissi duymaktır. Oysa siz mutlu değilsiniz; kendinize tahammülsüzlüğü bizlere hakaretler yağdırarak yumuşatıyorsunuz. İlgiye ve övgüye yoğun gereksinim duyuyorsunuz, aksi yaklaşıma öfkeleniyorsunuz. **Temel sorunuz gerçekleri kabul etmemektir.** "En iyi benim" demek çözüm değildir. Bir kez daha; ölçütümüz siz veya politikalarınız, iddialarınız değildir. Yanlış bir yola saptığımızda sizi takip etmekle yükümlü değiliz. Yolunuz yanlıştır ve siz de nihayet üstünü örterek bu yanlış yoldan çıktınız. Ama yeni yola yabancılığınızı hemen hissettiriyorsunuz! Öncü değil, bütünü parçasısınız! Zor tabii... Ço-

ğunluğa uymalısınız, zor tabii. Bütün parçaları direnişçi kabul etmek gerçekten zor, değil mi?

Oysa yapmanız gereken tek şey henüz kendinizden ibaret sandığımız devrimci/direnişçi faaliyet/eylem alanının genişliğini fark etmek, mücadeleyi ortak biçimde ve somut kazanımları hedefleyerek örmek ya da böyle ele almak! O durumda "laf kalabalığı" sandığınız şeylerin gördüğünüz gibi olmadığını, ÖO sürerken çevrenizdeki "diğerlerinin" fiilen direniyor olduğunu, yoğun baskılara karşı durduklarını kavrama şansınız olacaktır. Aksi halde herkes "hiç" ve ben "her şey" hastalığından kurtulamayacaksınız, kendinize tahammül etmeyi, zayıflıklarınızla, yanlışlarınızla mücadeleyi öğrenemeyeceksiniz...

Eyleme karşıtlık anlamsızdır, karşıtlığımız anlayışadır...

Arkadaşlarımız ellerinde hamura çevirdikleri "tarih"ten yola çıkarak pervasız saldırılarını bu yazıyla da sürdürüyorlar. '84 ÖO eylemini doğru bir eylem kabul etmeyişimizi aynı bakış açısıyla tanımlamışlar: "ÖO karşıtlığı!" Şunu bir kez daha kesin bir açıklıkla ifade etmek zorundayız: böyle bir iddia/tanım ciddi derecede hastalıklı ruh halinin ürünüdür. Biz hiçbir eylem biçimine karşı değiliz. Koşulların, amaçların ve olanakların, gücün uygun olduğu veya gerektirdiği her biçim bırakalım karşıt olmayı, görevimizdir! Biz eylemleri arkadaşların kavradığı veya uyguladığı gibi ele almayı reddediyoruz. Onlar, eylemleri **esasen içe dönük bir süreç** olarak kavriyorlar. Koşullar, sınıf mücadelesinin gerekleri, amaçlar esas değil, esas olan eylemin "öncü çizgisi"ne katacakları. Güya en önde olmayı, en etkili olmayı başarmak... Onlar için belirleyici olan bu "görünüm", oysa biz siyasal amaca ulaşamayacağımızı, ulaştırmayacağımızı bildiğimiz eylemleri esasen uygun görmez ve hayata geçirmez; eğer içindeysen ondan vazgeçmeyi -elbette koşullardan bağımsız bir değerlendirme biçiminde değil- de kimliğimize, duruşumuza, gelecek perspektifimize yabancı saymayız.

'84 ÖO, o sürece uygun ve gerekli bir eylem olarak değerlendirilmemiştir. Bu, ÖO karşıtlığı değil ama onun dışında uygulanacak ve etkili olacak eylem biçimleri varsa onların tercih edilmesi nedeniyledir. Çünkü ÖO en etkili silahlardan biri olmakla beraber ne sık kullanılabilir bir silahtır ne de uzun süreli direnişlerin bir aracıdır. Kazanmaya odaklı durumlarda ve eğer kitlesel biçimde, ayrıca aktif özelliklerde ya-

pılabilecek bir eylem yok ise, görece kısa süreli bir hesaplaşma olacaksa, ÖO tercih edilebilir. Ki böyle olduğu durumlarda eyleme karşıtlık yapmadık! **Aksine, hapishaneler tarihinde, başlattığımız, başlamasına önderlik ettiğimiz, aktif bileşeni konumunda bulunduğumuz bir dizi ÖO eylemi olduğunu sizler de iyi bilirsiniz.**

Özgün olarak '96'da fiili direnişe ağırlık versek de ÖO'yu da yapılabilir kabul ettik; çoğunluk kararına tereddütsüz uyduk. Katıldıklarımız, PC'nin "öncü çizgisi"nin "mecbur kıldığı" değil, koşulların, amacın ve olanakların uygun, gerekli kıldığı eylemler olmuştur. ÖO eylemine kuşkusuz daha özenli yaklaşıyoruz, zira bu eylem türü "son çare" niteliğindedir. Bu eylemde kaybetmek çok daha etkileyicidir. Ölüme odaklı bir eylem türünün kolay uygulanabilir olmadığı aşikâr. Niteliği böyle olan eylemin tercih edilmesi son noktada olmalıdır. Şartların "ölüm" alternatifini gerektirdiği ağırlıkta, düşmana bir tür "olmazsa olmaz" dayatmasıdır ve kamuoyu sürecin niteliğini ve eylemin zorunluluğunu hissetmelidir. **Ölüme yatmak sonuç olarak değil nedenleriyle benimsemiş olmalıdır.** Ancak o zaman zafere yürüyüş de ete kemiğe bürünür...

ÖO'ya karşıt olduğumuzu iddia etmek saçmalamaktır. Karşı olduğumuz yalnızca, ÖO'nun devrimci saflara dayatılması, diğerlerinin buna mecbur kılması, emrivaki amaçlı bir hareket izlenmesidir. "Ben başlarım gelen gelir, gelmeyen kaçaktır, teslimiyetçidir" keyfiyetine karşıyız. Tek direniş biçimi gibi gösterilmesi ve diğer "yaşanan" biçimlerin reddedilmesi üzerinden bu iftiranın geliştirilmesini çirkin bir saldırı olarak kabul ediyoruz.

Şehitler üzerinden çizgi mücadelesi verilmez

PC, şehitleri direnişin bir sembolü, hakikati ve bir yüz akı olarak onore ederken (etmeyen mi var!) elbette haklıdır ve buna kimsenin de itirazı olamayacağı açıktır. Arkadaşlar her ne kadar anlayışımızı çarpıtıp küçük burjuva tutumlarını bunun ardına gizleme çabasında olsalar da savunduklarımız onların gerçekliğini, çizgilerini deşifre ediyor ve zorluyor. Bizim iddiamız şehitlerin hangi süreçte ve ne uğruna şehit düştüklerinin, sonuçtan hareketle değerlendirmekten kaçınılmasıdır. PC, savunduğu ve uyguladığı direniş çizgisinin bir yenilgi ile sonuçlandığını, dolayısıyla bununla yüzleşmeyi reddetmekte, bu yönden gelen eleştirileri de şehitlerle yanıtlama tutumuna girmek-

tedir.

Oysa şehitler direnişin inancını gösterebilir, çapını gösterebilir, disiplinini gösterebilir vs. Ama **doğru bir çizgi ile yürütüldüğünü göstermez.** Şehitlerin sayısı, kahramanlıkları, cesaretleri bir övünç kaynağı olabilir ama direnmenin tek göstergesi olarak gösterilemez. İddiamızı yanıtlamıyorsunuz, kendinize eleştireceğiniz malzeme icat ediyorsunuz! En kötüsü ise bunu, şehitler hakkındaki görüşlerimizi bile bile çarpıtarak yapmanızdır. Evet, uzun süreli bir ÖO direnişinde onlarca şehit verildi ve her biri muazzam bir cesaret ve fedakârlık örneği oldular. Bunun aksini düşünmüyoruz.

Meselemiz bu değil, meselemiz direniş çizgisinin doğru olup olmadığı ve bizlerin direnişinin yok sayılması, aşağılanmasıdır. Oysa varılan noktadan hareket etseniz haklılığımızı göreceksiniz. Sonuca bakmak bizim yöntemimiz değil, dediğimizi yaptık, yaptığımızı savunuyoruz diyebilirsiniz. Fakat bu, dışımızdaki devrimci hareketin görüşlerini, tespitlerini, direnişini ve nihayet haklılığını inkâr etmenize neden olduğunda bizlerin de "yaptıklarımı savunurken çamur atma, etrafı kirletme, şehitleri de bunun için kullanma" deme hakkımız doğar... Birilerinin canını acıttığımızda gerçeklerin yüzünüze vurulacağını da unutmamalısınız. **Ki gerçekler daha çok acıtır yalana ve iftiraya kıyasla!**

"*Şehitler üzerinden politika yapmayın*" çağrısının/isteminin burjuva tarzı olduğunu iddia ediyor arkadaşlar. Ne ayakları havada bir iddia bu. Dönüp baksınlar tarihe, şehitler üzerinden en yoğun propagandayı kimler yapmış. Ancak komünistler hiçbir zaman şehitlerinin, şehit sayılarının üzerinden haklı bir çizgi izlediklerini, bu nedenle takip edilmeleri gerektiğini iddia etmemişlerdir. Onlar küçük burjuva hareketlerin de şehitler verdiğini, verebileceğini, direnişçi bir hat izleyebileceklerini, devrimci olabileceklerini çok iyi biliyorlar. Arkadaşların iddiasının hiçbir nesnel dayanağı olmadığı gibi bunu tartışmak bile abestir. PC, "*şehitler üzerinden politika yapmayın*" ifadesini; direnişi, çizgiyi amaca uygun ve başarılı ilan etmenin yolu olarak şehitleri kullanmayın, biçiminde kavrama yeteneğinde olsaydı, akla aykırı iddiaları veya çarpıtmaları öne sürme gereği duymazdı.

Ayrıca bu görüş kapsamında ve anlaşılabilir genel olarak da duruşumuzu, çizgimizi, eleştirilerimize kaynaklık eden görüşlerimizi ÖDP ve EMEP'e benzetme

tutumu da eleştirilerinde sağlam bir noktaya tutunamayıp savrulanların genel olarak düştükleri yapaylığa örnektir. Kendinden başka “devrimci hareket” tanımını yapılacak güç kalmadığını veya kalmayacağını kitlesine kabul ettirmek için çabalayan basit zihniyet, gerçeklerle her yüzleştiğinde canı acıyacaktır. ÖDP, EMEP vb. reformistler şehitler konusunda anlayışlarını “gereksizlik” üzerine kurarlar, zira çizgileri, hareket biçimleri şehitler vermeye hiç uygun değildir. Ancak eleştirimizin niteliği yukarıda ifade ettiğimiz gibidir ve bu anlayıştan farklıdır. Farklı şeyleri bu biçimde karıştırmak ya cahillerin işidir ya da ortamı bulandırıp kendine hiç yoktan alan yaratma hevesinde olanların. “Gerçekler acıtır”, dediğimizde arkadaşlar “yoz kültür” tespitini yapıştırmaktan çekinmiyorlar, ancak gerçekler karşısında canlarının ne derecede acıdığını bu gibi saldırılara yeltenerek de açığa vuruyorlar...

Şehitlerimiz/şehitleriniz ellerimizde bayraktır. Ancak bizler farklı çizgilerin, yolların, ilkelerin üzerindedeyiz. Şehitleri direnişin ve haklılığın tek ölçütü olarak lanse edenler siz değil misiniz? “Ne kadar şehidiniz var bu direnişte?” gibi “bakkal zihniyeti” darlığında hesap soran, bu düzeye inebilen siz değil misiniz? Nergiz yoldaş hakkında yazdıklarınız cüretinizin nerelere varabildiğini gösterdi! Bizim bunlara öfkemizi size genel bir karşıtlık gibi yorumluyorsunuz! Eğer bundan ibaretseniz, evet size “kökten” karşı dururuz. Ancak biz sizi bundan ibaret görmedik. Bu sizin propaganda biçiminiz. Kendinizi böyle tanıtmayı, tanımlamayı, kabul ettirmeyi benimsiyorsunuz; gerçeklere rağmen, olmasını istediğiniz gibi!

Burada bir başka konu “şehitlere” sahip çıkmadaki tutarsız, pragmatist yaklaşımdır. Yalnızca ÖO’nda değil devrimci mücadelede yaşamını yitiren herkese sahip çıkmak gerekir. Bu nedenle kimsenin suçlanması söz konusu olamaz. Sorun buradaki ikiyüzlü tutumdur! Sorun bir yandan şehitleri sahiplenirken diğer yandan şehitlerin içinde kendilerini tanımladıkları, onların işleyişine tabi oldukları yapıları “direniş kırıcı”, “teslimiyet içinde”, “düşmanlaşmış” olarak gösterebilme çarpıklığına sahip anlayıştır. Bu yaman çelişkiyi açıklamak görevi elbette ki PC’ye aittir. Arkadaşların mantığıyla meseleye bakılırsa, bu şehitler “direniş kırıcılığı” yapan(!) ve hatta “direnişe karşı düşmanlaşmış”(!) devrimci yapıların şehitleridir. Onlar “örgütsüz”, “amaçsız” bir şekilde

direniş içinde yer almışlar ve şehit düşmüşlerdir ve PC de lütfedip onları kendi önderliğindeki direnişe (kendi direnişine mi demeliydik?) dâhil etmiştir!

PC, kendi şehitleri dışındaki şehitlerin gerçekliğini ortadan kaldıramayacağına göre (onları siyasetlerinden ayrı düşünmenin, onlara yapılacak en büyük kötülük olduğu bilinciyle) tavrını gözden geçirmelidir. Ve direnişi anlatırken inkârcılıktan vazgeçmelidir. Kendi ÖO direnişi dışında da bir direniş ve ÖO gerçekleştiğini kabul etmeli ve böylelikle sahiplenmelidir. Bu sahipleniş onun ÖO’nu gölgelemez, değerinden bir şey kaybettirmez. Tutarlı olmak bunu gerektirir.

Ve çürüme üzerine son söz...

Direnişin ÖO ile başladığını iddia eden bu “devrimci hareket” diyor ki: “Devrimci hareket tüm siyasi hareketlere öncülük etmiştir, onları kendi önerdiği doğru devrimci politika etrafında birleştirmeye çalışmıştır. Bazı siyasal hareketleri ikna edebilmiş, bazıları edememiş, politikalarını ortaklaştırabildiği siyasi hareketlerle de birlikte direnişe başlamıştır. O sürecin devrimci anlatımı budur.”

Bu sözler bizlerin ironi yaparak değişime uğrattığımız sözler değil, aynen kendilerine ait! Akla gelen ilk soru, tabii ki serzenişini içerecek karakterde! Gerçekler bu kadar basit öyle mi? Öncülük ettiniz ve CMK’yı dağıttınız. Öncülük ettiniz ve daha kapsamlı, geniş birliktelikli, uzun süreli bir direniş olacağını yok ettiniz, bunu daralttınız! Öncülük ettiniz ve düşmanın fazlasıyla kullandığı bir ikilik ve dağınıklık yarattınız. Öncülük ettiğiniz ve uyguladığınızı “devrimci politika” saldırıyı durduramadı ve onlarca şehide rağmen başarısızlıkla sonuçlandı. Öncülük ettiniz ve diğerlerinin peşinizden gelmek mecburiyetinde kalacağını varsayarak tarihi bir hata yaptınız. Öncülük ettiniz ve son yazdıklarınızla beraber dışınızdaki devrimci harekete en kirli çamurları atmak zorunda kalacak denli kendinizi kandırma tesellisine sarıldınız. Öncülük ettiniz ve uzun süreli, “122 şehitli” bir ölüm orucu direnişini devrimci hareketin tümüne bir saldırı silahı olarak kullanıyorsunuz...

İşte size bir çırpıda “devrimci anlatım”ımızın dışında kalan gerçekler. Bunların hiçbirinin cevabı yok yazdıklarınızda. Siz sadece “öncülüğünüz”ü reddedenleri, politikalarınızı olumsuzlayanları karalamakla meşgulsünüz. O derece meşgulsünüz ki ÖO dışındaki devrimci duruşu inkâr ediyorsunuz. Yanı başınızda di-

renenlere “*ne yaptınız?*” diye soruyorsunuz. Beraber işkence görek en aşğılık saldırılara maruz kalanlar, düşmana diz çökmeyenler, kimliklerini kabul ettirenler, bunları okurken titremeyecek mi? Beraber slogan atanlar, türkü söyleyenler, gururla, onurla eylem yapanlar, gerektiğinde aç kalanlar, hücre yatanlar bunları hatırlayıp yüzünü asmayacak mı? Hapishanelerdeki yüzlerce tutsak aynı saflarda olduklarını, “*tek direnen biziz*” demenin doğru olmadığını düşünmeyecek mi? “*Sürecin devrimci anlatımı budur!*” Bu kadar basit ve net öyle mi? Dönüp hapishanelerde neler yaşandığına yeniden bakın, bakın ve biraz olsun vicdan acısının tadına varın, varın ki bir şeyler öğrenmiş olun!

Neyi tartışıyoruz, neden söz ediyorsunuz?

Arkadaşlar, kendimizin ne yaptığımızı anlatmayıp, onların ne yapıp yapmadığıyla meşgul olduğumuzu iddia edip eleştiriyorlar. Tartışmadaki gerçekliği, esas noktaları göz ardı etmenin bir biçimi de bu: “*Bizi bırakın da siz ne yaptınız?*” Bu yazılar polemik yazıdır ve bu polemğin de kaynağı arkadaşlarımızın saldırı odaklı yazılarındaki anlayışları, tespitleri, üsluplarıdır. Bu objektif durumun hatırlanması gerekir. Bununda dışında İşçi-Köylü’deki yazıda genel bir süreç değerlendirmesi, politikamız, yetmezliklerimiz ve yenilgiye yaklaşımımız açıklanmıştır. Elbette ki tek tek olaylar, tavırlar üzerinde durulmamıştır. Gerek genel saldırıda yaşananlar ve oralaradaki direniş gerekse de F tiplerindeki direniş üzerinde durulmamıştır; bunlara genel olarak değinilmiştir.

Ancak şunun bilindiğinden kuşumuz yok, bu yerlerde ve zamanlarda teslim olma tavrı yoktur. Ve gene aynı yola beraber çıkıldığı halde yarı yolda bırakılan kimse de yoktur. Bunun haricinde çeşitli türden dayatmalara esasen karşı konulmuş, fiili direniş sergilenmiştir. ÖO’dan neden vazgeçildiği de hem zamanında hem de sonrasında açıklanmıştır. “*Yalnızlık*” daha doğrusu ÖO’nun sürdürülmesinde PC’nin neredeyse tek kalması başından beri yürüttüğü politikanın sonucudur. Biz her seferinde aynı eylemliliğın parçaları olmadığımızı, ayrı bir direniş politikası sürdürdüğümüzü açıkladık. Dolayısıyla “*ne yaptınız?*” sorusunun cevabını vermemiş değiliz ve ne yaptığımızı arkadaşlar çok iyi biliyorlar. **Yapmadığımız şey onların başından beri olumsuzladığımız, eleştirdiğimiz yanlış politikalarına bir şekilde katılmaktır.** Zaten tüm polemikten de anlaşıldığı

üzere arkadaşlarımızın cevap aradığı, boyun eğip “bir şey yapmadık” dememizi istediği şey budur! Evet, arkadaşlar böyle bir yanlışa düşmedik, kendi belirlediğimiz ve esas olarak savunageldiğimiz direniş yolunu ve biçimini uyguladık. Bunda da hatasız biçimde başarılı olduğumuz iddiasında değiliz; fakat koşulları ve olanakları göz ardı eden bir değerlendirme de yapmıyoruz...

PC’nin sorusunun amacı kendi yetersizliğini taraftarlarına benimsetmeye çalışmaktan başka bir şey değildir. Yürüyüş’teki yazıları okuyanların bu soruyu gereksiz bulduğundan eminiz. Fakat kendileri dışındaki dünyaya sırtını dönenler bu amaca tabi kalacaklardır. Onlar bu tartışmanın özünden, kaynağından uzak düşünmeye devam edeceklerdir. Nasıl düşündüğümüzü, süreci yorumlayışımızı ve neye karşı olduğumuzu zaaflarımızla beraber açıkladık. Ne var ki bu polemğin kaynağında PC’nin yanlısı politikarlardan beslenen ve tarihi bolca çarpıtın saldırıları olduğunu hatırlatırız. Bundan kaçarak saldırıyı sürdürmeleri tartışmayı izleyenlerin rahatlıkla dikkatini çekecektir!

Tekrarlamaktan çekinmeyeceğiz, bu tartışmayı tam yerinde yapmak sizin zorunluluğunuz. Çünkü orada bulabilirsiniz yitik değerlerinizi! Siz arkadaşlar, “*diğer*” devrimci hareketi kendinize tabi olmaya zorladınız ve kaybettiniz. Devrimci hareketlerin bir iradesi olduğunu o hamlenizle inkâra yeltendiniz ve en büyük yanlışı yaptınız. ÖO’ya karşıtlık havasını yayıyorsunuz; çünkü en geniş devrimci birlikteliğe, kazanımlar sağlayarak büyümüş ortaklığa, doğru bir politika ve taktikle halk kitlelerine mal edebileceğimiz bir sürece benmerkezciliğiniz büyük darbe vurdu.

Sizinle yürümedik, çünkü üzerinde bulunduğumuz zemin eşitlerin ortaklığıydı ve siz bunu “öncülük” hırsıyla bozdunuz. Sizinle yürümedik, çünkü siz öncülük yapmakla ilgili bir çocukluk hastalığından mustarıpsiniz. Kitlelerin ve hatta devrimci hareketin arkanızdan gelmeye her an hazır olduğuna inanıyorsunuz. Bir kitle mücadelesi, sınıf mücadelesi perspektifine sahip değilsiniz. Sizle yürümedik, çünkü saldırıların ÖO eylemi ile püskürtülebileceğine, esas olanın bu eylem olduğuna inanmadık; daha büyük bir saldırı dalgası, geçmişten görece farklı olarak daha kapsamlı bir ele alışı getiriyordu. Başarısızlığınız da bununla ilgilidir.

Kimse hapishanelerde büyük oranda çetin, hatta yer yer muazzam bir direniş olduğunu yadsıyamaz ve

bunun geleceğe uzanan ışıklarını asla unutmayacağız. Ama direnişin ve karşı saldırının bütünlüklü olmadığı, dışarının esasen sindiği de gerçektir. ÖO eyleminin zafer için yeterli olabileceği veya zaferi sağlayabileceği düşüncesi en ileri aşamasındayken gerçeklik kapıyı araladı ve yenilgiyi getiren koşullar hızla oluşturuldu! Ne yazık ki buna engel olamadık. ÖO'nun katkı sunduğu yanlış beklentiyi ve yönlendirmeyi tersine çeviremedik. Onun zaferi getiremeyeceği konusunda ikna edici olamadık. Bunun bir basiretsizlik olduğu açıktır. Gerektiğinde “sol” adına, “en devrimci duruş” adına, “direniş” adına ortaya atılan yanlış politikaların ve eylem biçimlerinin de güçlü, etkin eleştirisini yapabilmek ve neden olacakları olumsuz etkilere göre hareket etmek bir zorunluluktur, bunu yerine getiremedik!

Hikmet Sami Türk'ün bir söylemini tespitlerimizle “uyumlu” görüp, bunu gene yakışsız biçimde kullanmış arkadaşlar. “Biçimsel benzerliğe” aldanıp bunun üzerine eleştiri bina edeceklerine meselenin özünü irdeleyip bu yakışsızlığı sergilemeseler böylesi “ucuz” tartışmalara girmekten kurtulacağız! Çok farklı amaçlar için belirtilen “gerçekliklerin” farklı saflarda bulunanlarca, farklı biçimlerde ifade edilmesi doğaldır; absürt olan bunların sunduğunuz anlamda benzeştirilmesidir. **Kendinizi gerçeklerden sakınıp dururken düşmanla dost arasındaki kalın çizgileri de görme yetinizi kaybediyorsunuz.** Üzerinde durmaya değmez, bu yakışsız saldırınıza, düşüğünüz bu durumu göstermek için değindik!

Gene megafon ve gene acıtan sözler...

Kuşku yok ki bu arkadaşlar can acıtmayı iyi biliyorlar ve bizler bazı sözlerin canımızı acıttığını gizlemeyeceğiz. Yılların deneyimi, ortaklıkları, paylaşımı bunları engellemiyorsa üzülmemek gerekir. Bir megafon olayı üzerinden yapılan anti-propagandanın içeriği terse dönmüş durumda! Sanki bizler bir anlayışı savunmak üzere saldırılara direnmiyoruz da elinde megafonla PC bize “Megafondaki ses TKP/ML'nin sesi, kayıp vermektan korktuğunuz için ÖO'ya katılmadınız” diye sesleniyor! “Direniş tamamlanmıştır, artık çıkabilirsiniz” diyenle “bırakın çizgimizi savunmayı, siz direnmeyenlersiniz” diyen arasındaki fark biçimdedir. Öncelikle arkadaşların eleştirimizi “kavrayış” ve sunuş tarzı hakkındaki tespitlerimizi ifade edelim.

Sunuma bakarsanız PC'nin sadece megafonu kul-

lanamı teşhir ettiğini sanırsınız. Sözde onun teslimiyetçiliği ve dönekliği teşhir edilmiş ve bu da bizim “her nedense” zorumuza gitmiş! Yazımızda olay hakkındaki kararı sunmamıza ve neticede ilişkimizin kalmamış olduğunu bilmesine rağmen arkadaşlar “neyin zorumuza gittiği”ni kavramamış gibi davranıyorlar! Mesele şudur: bu olay bir çizginin mi sonucudur yoksa hemen her yapı içinde çıkması muhtemel bir zaaf mıdır? Bunun cevabını veriyoruz bu tartışmada. PC birinci tezi olduğu gibi bu olaya uyarlıyor ve ÖO eylemini eleştirmiş, onun dışında bir direniş hattı benimsemiş, F tiplerine geçişle beraber başladığı ÖO'nu sürdürülemez olduğu ve başarı olasılığı kalmadığı gerekçesi sonuçlandırmış, bununla yetinmeyip ÖO direnişinin sonucunu da yenilme olarak tespit etmiş bir harekete dönük olarak o kişinin üzerinden “teşhir”ini yapıyor.

Tartışılan budur, “zorumuza giden” de buradaki yanıltmadır. Yazılanlar, savunulamaz ve hatta gerekli tavır alınıp mahkûm edilmiş bir zaafın eleştirisi ile sınırlı olsa ve biz ona olumsuz bir tepki vermiş olsak arkadaşların sunumu haklı olurdu. Oysa gerçekler öyle değil. Öyle olmadığını kendileri de hemen devamındaki iddialarla ifşa ediyor! Ne gariptir, hiç çekinmeden, sunumdaki kavrayış ile hemen devamı satırlardaki gerçek kavrayışın tutarsızlığında davranılması! Zorumuza gittiğini iddia ettikleri olgu ile saldırıda kullandıkları iddia aynı mıdır? Hiç değil. İddia ve iddiaya verdiğimiz cevap ile sunum arasındaki değindiğimiz çelişkili durum, arkadaşların yanıltma pratiğinin alışkanlık haline gelmiş bir diğer görünümü olsa gerek.

Bu bölümün asıl konusu “en az kayıp verme” anlayışı. “Oysa ‘megafon’ olayında ‘iddia’ olan hiçbir şey yoktur; her şey ortadadır, her şey düşman ve direnenlerin gözleri önünde yaşanmıştır. (...) Megafondaki sesin yaptığı DÜŞMANLA İŞBİRLİĞİ’dir. Ki aslında İşçi-Köylü de buna itiraz edebilecek durumda değildir. Ama İşçi-Köylü hala karşı suçlamalara, yersiz bağlantılarla, bu olaydan kendilerine düşen sorumluluğun ve çıkarmaları gereken dersin üstünü örtme peşindedir.”

Söz konusu olayın gerçek olduğu elbette biliniyor. Bunu hiçbir zaman gizlemek veya yalanlamak durumunda olmadık. Olayı tasvip etmediğimiz baştan bellidir. Fakat ne olayın yorumu gerçeklere uygundur ne de devamındaki tespitler. Biz “megafon olayı hakkındaki iddialar” dediğimizde çok açık ve anlaşılır ol-

duğu gibi, yanıtma amacı güdülmeden ele alınan megafon olayının bir iddia olduğunu belirtmiyoruz; **onun hakkındaki yorumların** tamamen iddia, dahası yanıtma olduğunu belirtiyoruz! Aynı görüşümüz geçerlidir ve şimdiki yazının da karşısına aynı gerekçeyle çıkıyoruz...

Alışkanlık işte, yanıtma gene suçüstü yakalanmış durumdasınız. Olaya konu olan kişiyi ve tavrını değerlendirmek esas konumuz değil. Ancak arkadaşların “özgün” anlayışını dayatmaları ve “bundan başkası sizi kurtarmaz” edaları bizi bir şeyleri belirtmeye zorluyor. Şunun bilinmesinde yarar görüyoruz: bu içerikteki tartışma ve tanımlamaları **yapılar arası bir gündem** haline getirmek bizim arzumuz değildir. Bu nedenle ÖO boyunca yaşananlara, bu eyleme destek sürecindeki gelişmelere girmeyeceğiz. Herkes hukuku içinde değerlendirilir. Bunun peşine düşmek ne gereklidir ne de olumlu sonuçlara neden olur. Özgüldeki tartışma bu açıdan makul bulmadığımız, esasen “çirkin” tanımını hak eden bir müdahaleden kaynaklanmıştır. Buna rağmen olumsuz tavır sineye çekip bazı açıklamalar yapacağız.

Biz bu olayı arkadaşlar gibi tanımlamıyoruz. Olaydaki kişinin zaafı, söz konusu örgüt kararında belirtilen zaaftır. “*Düşmanla işbirliği*” bunun çok ötesinde bir ithamdır. **Düşmana direnmeyi özellikle o özgülde esas olarak başaramamış, onun zorbalığına diz çökmüş bir duruş ile “işbirliği” aynı şey değildir. Kişi düştüğü zaafı ne sürdürmüş ne de derinleştirmiştir. “Çağrı”sına aldığı direnişçi yanıt, hatasını kısmen anlamasına ve sürdürmemesine yetmiştir. Sonrasındaki sürecini de düşmana destek biçiminde yorumlamak mümkün değildir.** Bu zaafı davranışın tıpkı çözümlerde olduğu gibi **nesnel** olarak işbirliğine yol açtığı açıktır ama bunu oluş şekli, öncesi ve sonrasından tamamen soyutlayarak düz bir ele alışla bilinçli bir işbirliği ve “ihamet” olarak değerlendirmek, ancak başka hesaplara malzeme kılmak isteyenlerin tercihi olabilir.

Karardaki “*yoldaş*” kavramına dair yorumlar da bu “*devrimci hareket*”ten arkadaşların apaçık çigliğine işaret eder. “Hukuku süren” tüm kişiler resmi olarak yoldaştır ve hukukun neyi gerektirdiği bu arkadaşların konusu olacak bir alan içinde değildir. İlgili yapı, takdir edilmeli ki kimileri gibi aşiret kurallarıyla, yargısız, savunmasız bir anlayışla, kendinden menkul (kişilerden, şeflerden) bir hiyerarşiyle işlememekte, yönetilmemektedir. Eğer çok arzuluyor-

larsa alırlar bu örgütün tüzüğünü değerlendirirler. Fakat olay özgülünde bu konuyu gündem yapacak içerikte sataşmaları etik değildir. O kavramdan çıkan sonuç, ilgili kişinin hukukunun sürerken değerlendirildiğidir. Bilinmesi gereken ve yeterli olan şey bundan ibarettir!

Olaydaki tutumdan hareketle, ideolojik zaaf olarak mahkûm edilen tavrın, yapının çizgisinin bir sonucu olduğu iddia edilmektedir ki asıl konumuz budur. PC’nin **haddini aşan biçimde temelsizce** giriştiği bu suçlamanın gerekçesi olarak, başlarken önerdikleri ÖO eyleminin reddedilmesi ve devam eden süreçte de ÖO eyleminden devrimci hareketlerin çoğunluğuyla beraber çekilmesini ileri sürülmektedir. Bu politikanın, megafonla yapılan çağrıyı koşulladığı iddiası ne kadar gerçekçi olabilir?

Megafonlu kişinin çağrı yapmaya karar vermesi ve bunu içeren eylemi/hareketi hiç de PC’nin iddia ettiği “*sağcı ve statükocu politika*”nın ürünü değildir. Öyle olsaydı benzeri eylem ve hareketleri daha sonra başka kişilerde de görebilirdik. Ayrıca F tiplerine karşı politikamızın değişmesi ve güya “*teslim olma*” noktasına gelmesi, söz konusu olayın gerçekleşme zamanı açısından da tartışmalı olmalıdır! PC, ÖO eylemine katılımı bir mihenk taşı, temel ölçüt kabul ediyor ve tüm direnişi bu eyleme hapsediyor.

O halde 10 Aralık gününden itibaren süresiz açlık grevinde olduğumuz ve F tiplerine götürüldükten, bir anlamda operasyon başladıktan itibaren ÖO eylemine geçtiğimizi bilen, bunun çok önceleri alınmış bir karar olduğunun da farkında olan PC’nin söz konusu çağrının yapıldığı dönem için politikamızı “*sağcı ve statükocu*” olarak tanımlaması en azından kendi bakış açısı içinde uygunsuzdur! F tiplerine karşı politikamızın ÖO eylemi özgülünde değiştiği tarih 2002’nin bahar aylarıdır. 2000 yılı itibarıyla güya sağcı ve statükocu politikadan söz etmeleri kendi dar, sığ ve başarısızlığa mahkûm çizgilerine göre uygun olabilir, fakat konu edilen olayın olduğu dönem için bunun tutarlı veya uygun olduğu söylenemez. Bu bakımdan da eleştiri adı altında PC’nin gerçekleştirdiği yanıtma pratiği ortada kalmaktadır...

PC, “*sağcı ve statükocu*” politikamızı örtbas etmek için kendilerine karşı saldırıya geçtiğimizi ifade ediyor. Gerçeğe bakılırsa PC bizim “*sağcı ve statükocu*” olarak tanımladığı politikamızı örtbas ettiğimize dair hiçbir kanıt sunmamaktadır ve sunamaz da. Ne başından itibaren savundukları ve uyguladıkları

biçimiyle direniş çizgisine karşı olduğumuzu gizledik ne de başarısızlığımıza kanaat getirdiğimizde ÖO eylemini sonuçlandırmayı üstü örtülü gerçekleştirdik. Savunduğumuz direniş çizgisi başından beri açık ve netti ve başından itibaren PC yaklaşımımızı hazmedemedi, direniş mevzii yaratmadaki ısrarımızı nihayet, CMK'yı dağıtmayı göze alarak reddetti. Örtbas edilmek istenen bir politika bu derece açık ortaya konulmuşsa iddianın nesnel dayanağı ne olabilir? Hiç!

PC'nin sorunu, olsa da olmasa da, uysa da uymasa da bir kişinin teslimiyetçi tavrı üzerinden nesnel olarak ve özünde mahkûm edemediği bir direniş çizgisini, üstelik halen sürmekte olan bir direniş çizgisini, sırf savunduğu ve yedi yıl boyunca uygulayıp sonunda üzerine zafer pudrası dökerek vazgeçtiği çizgiden farklı olması nedeniyle inkâr etme arzusudur. O kendi gerçekliğini, özellikle de stratejik hatasını, dolayısıyla yenilgisini kabul etmediği ve hatta etmeyeceği (sanıyor ki yenilgi yenilenin kabulü ile gerçekleşir, yenilginin nesnel olduğunu kavramıyor!) için malzeme bulma, olmazsa çıkarma derdinde! “*Örgütün yetkili organlarından birinde olup da olumsuz tavır sergileyen, çözülen, teslim olan, dahası ihanet eden kişinin tavrı örgütün bir bütün mahkûm edilmesine, sözü edilen zaftan sorumlu tutulmasına neden olur mu?*” diye sorulmuş kendilerine. “*Hayır*” demişler fakat “*ama*” diye bir kuyruk yapmışlar “*hayır*”ın ardından; bu, o örgütün sorunu kendi açısından sorgulamasını engellemezmiş!

Sözde gerçekliği eşeliyor PC, derinde olanı açığa koyacak ve “çıkarılmamış dersi” gözümüze sokacak! Kuşkusuz iyi bir çaba, ama niyet pek iyi değil ve o nedenle gene yanıltıcı sonuçlar elde ediyor. Ve temelsiz, mesnetsiz suçluyor bizi... Örgüt kendi açısından bu olayı sorgulamış mıdır? Evet, hem de yalnızca bu olayı değil bir bütün olarak süreci sorgulamış ve kadro yapısındaki yetersizliğin altını çizmiştir. Bunu, söz konusu olayı “eşeleyen” PC göremiyor; çünkü derdi “çıkarılmamış dersi” ortaya koymak değil, onun derdi örgüt tarafından bütün boyutları ve ideolojik yönüyle mahkûm edilmiş olumsuz bir tavrı nihayet “saldırmakta” olduğu çizgiye mal etmek! Neden arkadaşlar, çizginizi savunmak, zaferinizi ikna edici biçimde ortaya koymak ve elde edilen kazanımlar üzerinden “*size katılmayanları*” eleştirmek bizi mahkûm etmeye yetmiyor mu? Elbette yetmiyor, farkındayız!

“Gerektiğinde ölmek” ve “en az kayıp vermek”...

Son olarak, arkadaşların “*en az kayıp*” olgusuna yaklaşımına değinelim. Bu olgu/tartışma şehitler konusunu da içermesi nedeniyle hassas bir konu ve ne yazık ki bu “*devrimci hareket*” bu konuda pervasızca davranmaktan, ithamlarda bulunmaktan, aşağılayıcı cümleler kurmaktan, haddinde olmayan suçlamalar yapmaktan geri durmuyor. Devrimci saflarda eşine az rastlanılır bir küstahlıkla karşı karşıya olduğumuzu kabul etmek durumundayız!

Önü sürdüğümüz görüş genel bir görüştür ve kesinlikle yanlış değildir. Hiç kuşku yok ki ne derecede, ne kadar doğru uygulandığı her somut durumda tartışmalıdır. Buradaki sorun şehit sayısını direnişin özü, belirleyeni olarak kavrama, propaganda etme anlayışıdır. Evet, kazanmak için şehit olmak gerekebilir ve kazanılacak şey buna değerse tereddüt göstermek zaaftır, yanlıştır. Fakat PC ile tartışma bunu içermiyor. Biz zafer elde edilmediği halde, amaca ulaşılmadığı halde şehit sayısının öne çıkarılıp bunun üzerinin örtülmesi anlayışını, çabasını ve buna paralel geliştirilen haksız ve fütursuz saldırıyı eleştiriyoruz.

Onlarca şehit verilen ÖO'nun tek direniş biçimi olduğu iddiasını eleştiriyoruz; kişiliğini, kimliğini sonuna kadar ve halen korumakta ısrar eden, dayatmalara olabilecek en ileri tutumla tavır almış diğer devrimcilerin direnişini şehitleri göstererek inkâr eden tarzı eleştiriyoruz ve diyoruz ki, bu tarz karşısında: **mesele ne kadar çok şehit verildiği değil, direnilip direnilmediğidir.** İki yoldaşımızın şehit olup onlarcasının sakat kaldığı süreçte devrimci kimliğimizi, kişiliğimizi koruyan bir direniş hattı üzerinde durduk ve kendi direnişimizi gerçekleştirdik... Bunun inkârı için “*neden az şehidin var?*” veya “*hiç şehidin yok*” denemez! Onlarca şehit bunun karşısına konamaz, görüşümüz budur.

Gerekirse ölmekten bahsediyorsunuz; evet **gerekirse** ölmelidir. Biz gerekmediği, yani amaca uygun bir koşul oluşmadığı durumda ölümü tercih etmenin doğru olmadığını savunuyoruz. Bedel ödemek, adı üzerinde bir “bedel” orantısı ve değeri taşımak durumundadır. Yanlış politika ve taktik sonucu, gereğinden büyük bedeller ödemek düşmana altın tepside armağan sunmaktır. Sınıf mücadelesinde, savaşta ölümü göze almak, gerektiğinde tereddütsüzce ölmek ile kavgaya daha büyük, daha çok katkı sunmak

için yaşamaya çalışmak arasında uzlaşmaz çelişki yok, **geçişken sınırlar** vardır. Her ikisi de yerine ve koşullara göre önem ve değer taşımaktadır. Aksi durumda ya kimileri gibi hiçbir risk taşımayan bir çizgide sistemle uzlaş ve barış içinde yaşamak gerekecek ya da en etkili eylem biçimi olarak “feda” tarzı gündemleştirilecektir ki bazı siyasi anlayışların sürekliliği, bazılarının ise belli dönemlerde yaptığı budur.

Savunduğumuz görüş genel bir savaş prensibidir ve her mücadele için geçerlidir. PC “*gerektiğinde ölmek*” metaforunu “*en az kayıp verme*”nin karşısına koymakla yanıtma pratiğine sadece bir yenisini ekliyor. Onun bize cevap vermekten kaçınarak megafonlu kişinin pratiğini bahsi geçen savaş prensibiyle açıklamaya kalkması, altında kalacağı bir taş kaldırma pratiğine benzemiştir. “*Gerektiğinde ölmek*” ile “*en az kayıpla kazanmak*” arasında bir zıtlık, birbirine aykırılık yoktur. “En iyi komutan, en iyi savaşçı ölmesi gereken yerde ölmesini bilendir” argümanı aynen savunduğumuz ve “*en az kayıpla kazanmak*” prensibi için de değerli olabilecek bir argümandır.

PC’nin bizim tespitlerimizi, görüşlerimizi hiçe sayarak bu argümanı bu prensibin karşısına koyması apaçık bir küçük burjuvalıktır; soruya, iddiaya cevap vermekten kaçınmaktır. Biz cevap versinler diye değil, cevap vermeyecekleri ya da darlaşmış pencereleri buna olanak vermeyeceğinden ötürü, onlara yönelik olarak değil ama sorumluluğumuzu/iddiamızı tekrarlıyoruz: ÖO’da onlarca kişi şehit düşmüştür. Yürüttüğünüz ölüm orucu direnişinin kazanımları, bile bile kendini ölüme yatırarak sergilenen direnişin karşılığı olabilmiş midir? Bu direnişi başlattığınızda, sonuç olarak elde ettiğiniz “kazanım” mevsisini, eylemin asgari hedefi olarak belirleyip sundunuz mu? “*Gerektiğinde ölmeyi bilmek*” büyük bir iddiadır ama “her ölüm gereklidir” anlamında kullanıldığında muazzam derecede küçültülmüş olur.

Çok açık değil mi sorumuz veya sorunun içerdiği iddiamız?

Biz ÖO’nun başarısızlığına kanaat getirdiğimizde ÖO’dan kaynaklanan her ölümü “*gerektiğinde ölmek*” tanımının dışına çıkarmış olduk. O andan sonra her ölüm **yanlış bir direniş taktiğinin** sonucudur. Bu tespitimiz direnişçilerin yanlış taktiği tamamen benimsemiş olduğunu asla reddetmez ve gene şehitlerin davalarına, örgütsel disipline, halkın kurtuluşuna duydukları özleme, bağlılıklarına asla kuşku düşür-

meyi içermez. Belki göz ardı edilir diye tekrar belirtmemiz gerekir ki, **ÖO direnişi ideolojik düzeyde kazanımlara sahiptir**. Dava uğruna ölmek, devrimlerin/devrimciliğin sonunu ilan edenlere ölümüne duş sergilemek, karşı devrimcileri her ne olursa olsun büyük bir mağlubiyetin beklediğini tereddütsüz ortaya koymak anlamındaki kazanımlar, değindiğimiz özelliklerin sonuçlarıdır. Bunu inkâr etmek, görmezden gelmek gerçek anlamda devrimci öze yabancılıktır.

“*Kara mizah*” değil yitik bir vicdan...

PC, Bayrampaşa’daki kadın koğuşunda yaşananlara dair açıklamamızı “*kara mizah*” olarak tanımlamış. Bravo, doğrusu hiçbir gerçekliğe, açıklamaya kafa yormayacaksın, salt “şehitlerden” hareketle “kahramanlıktan” dem vuracaksın, ardından vicdanın tamamen kirlenmiş olarak “*kara mizah*” salvosunu atacaksın. Kadın koğuşlarında yaşananları açıklamıştık, cevap veren bu arkadaşlar bir tek belirlememizin gerçek dışı olduğunu iddia edebilmişler midir? Hayır! Yakılarak şehit düşenler barikatın arka kısmında değildir, diyebilmişler midir? Hayır! 2. koğuş hücreler biçiminde bir koğuştu ve ara duvarlar tüm koğuşun aynı anda alevler içinde kalmasına engel olmamıştır, diyebilmişler midir? Hayır! 2. koğuştaki kadın tutsaklar, çatıdan gelen saldırıyla beraber alt kata barikatları gevşek olduğundan çabucak inmemiştir, diyebilmişler midir? Hayır!

Her sorunun cevabı olumsuzdur. Bunlar gerçeklerdir ve bu gerçekler, yakılmadan oradan çıkabilmiş olmanın sebebidir. Sizin aklınızın almadığı nedir? Bu olayı yaşamış olanlara bir sorun, sunduğumuz gerçekliği bir tek kişi dahi sizin gibi yorumlayıp yantılayacak mıdır? “*Barikat farklı*” deyip küçümseyeceğinize, anlamazdan geleceğinize sunulmuş olduğu gibi alıp kavramaya çalışın, soruşturun, bakalım sonuç ne olacak?

Ardından “*Erkekler tarafında da 6 şehit var ama TKP-ML’den kimse yok. Niye?*” diye soruyorlar... Çünkü arkadaşlar maltada direniş imkânı 3 ve 4. koğuşların önünde hiç kalmamıştır. Buralar düşman tarafından kısa sürede işgal edilmiştir. Tamamen düşman dolu bir haldeyken o kısma çıkılamazdı. PC’lilerin görece çıkabildiği kısım çok daha gerilerdeki yerlerdi ve oralarda da direniş anlattığımız gibi pek mümkün olmadı. 3 ve 4. koğuşların önü ile 17 ve 18. kısımların önü arasındaki farkı yok sayıyorsunuz!

Henüz düşman oraya gelmemişken çıkıp mevzii oraya alınmaya çalışıldı fakat bu mümkün olmadı, koşullar bakımından düşman avantajlıydı ve rahat bir biçimde silah kullanıyordu.

Bu noktada asıl başarısızlık düşman saldırısının farkına zamanında varamamaktır.

Maltada direniş, maltanın uygun yerinde, daha somut ifadeyle giriş parmaklığında barikat kurularak mümkün olabilirdi. Saldırının yoğunluğuna ve gelişimine bağlı olarak maltanın belirlenmiş yerlerinde barikat için malzeme bulundurularak direnişin sonrası da kısmen garantiye alınabilirdi. Başarılı olmayan budur. **Bu olumsuzluk sadece KP'nin değil tüm direnişçi tutsak kitlesinin olumsuzluğu veya başarısızlığıdır.** Ya da düşmanın bunu çok iyi analiz edip saldırısında buna olanak vermemeyi iyi hesapladığını, sonuçta da başarılı olduğunu kabul etmeliyiz. Düşmanı maltada barikatla karşılamak tüm direnişçi tutsak kitlesinin kararı ve görevidir. Bunu unutup *“neden maltada barikat kurmadınız?”* diye sormak vicdanen kararmış olmayı gerektirir.

Okur açısından dikkate alınması gereken husus, maltanın ön kısımlarının kısa zamanda işgal edilmiş olması ve orada da 1, 2, 3 ve 4. koşulların bulunmasıdır. Önceki yazıda da vurgulandığı gibi 5. koşulların karşısında/yanında aynı havalandırmaya açılan 6. koşullar bulunmaktadır ve orada bu saldırıya karşı koymayan, direnmeyen PKK'li tutsaklar vardır. MLKP'li tutsaklar için de şartlar 1, 2, 3 ve 4. koşullardan farklı değil, hatta biraz daha zordur! Elbette burada zorluğu derecelendirmek pek anlamlı değildir.

PC, sunduğumuz gerçeklik içinde anlaşılır olduğu halde kendi propagandası ve suçlamaları kapsamında PC'li kadın tutsakların neden maltada olmadığına dair hiçbir açıklama getiremez örneğin! Barikat orada neden ilkin maltaya değil de 1. koşulların alt ve üst katları arasındaki merdiven bölümüne kuruldu? Arkadaşların *“açıklamaları”* buna anlaşılır bir yanıt vermeye uygun değil; belki *“onların görevi değildi”* derler ama bunun çok kaçamak bir yanıt olacağı ortada! Ya da *“Kuracaklardı ama TKP/ML, TİKB, MKP, MLKP bunu kabul etmedi. Onlar da vazgeçtiler”* de diyebilir! Onca yalan ve yanıltmadan sonra beklenmez değil!

Maltada olamamanın nedenleri açıktır ve kesinlikle anlaşılmaz değildir. Maltada olmamak, buradaki kurşunlardan zarar görmemek anlamına gelir. Düşmanın her türden silahlı saldırısına karşı koşulların uygun yerlerine çekilinmiş, kurşunlardan sakınılmıştır. Buralarda slogan atılmış, yaralılara yardım edilmiş, atılan gazlara önlem alınmıştır. Zaten koşullar tam bir savaş alanına dönmüş, sürekli bir koşulların biraz daha direnmek için çaba verilmiştir. Ve sonuna kadar direnilmiştir. Sonuç olarak düşmanın her yere girebilmesine engel olunamamış ve hapishane içinde bir kez daha tutsak düşülmüştür! Bu durumu *“merdiven altında düşmanın gelip teslim almasını bekleme”* biçiminde formüle etmek yitlik vicdanın en kara örneklerinden biri olarak anılmaya adaydır. Ne kötü ki bu adaylık devrimci hareketten çıkmış durumdadır!

“Barikatı niye kuramıyorsunuz?” sorusunda bir hakaret ve aşağılama olduğu apaçıktır. Çirkinliğin de ötesine geçen yaklaşımı protesto ediyoruz. Vicdanı, namusu *“geçtik”*, terbiyenin, ahlakın gerekli olduğu yerler vardır arkadaşlar ve üstünde durduğumuz yer orasıdır!

Bu bölümün sonunda arkadaşlarımız bir kez daha *“bayağılığımızı”, “kaba, yüzeysel ve düzeysiz”* oluşumuzu konu etmişler. Neden mi? *“Neden şehit vermediniz?”* sorusunun direnmenin bir ölçütü olarak sunulmayacağını ifade ettiğimiz için. *“Biz direndik, işte ÖO ve 122 şehit; siz direnmediniz, işte “fili direniş” ve 2 şehit -ki onlar da çizgiye rağmen-”* dediklerinde, *“direnmenin ölçütü şehit sayısı değildir”* dediğimiz için. *“Şehitler hatalı taktiklerin, yanlış pratiklerin sonucu da olabilir”* görüşünü savunup *“Mevcut durumda şehit düşen olmadığına göre direnmemiş mi oluyorsunuz?”* diye sordüğümüz için!

Eğer bu tutumumuz bayağı bir demagoji ise, kaba, yüzeysel ve düzeysiz sorular sormuşsak arkadaşlar bunlara neden olan tutumunuzu sorgulayın. O soru sizin iddianızın, sorularınızın, açıklamalarınızın bir sonucudur... Anlayışınızı soru sorarak karşınıza çıkardığımızda *“bayağılık”, “demagoji”, “kabalık”, “yüzeysellik”, “düzeysizlik”* görüyorsanız kör olmakla beraber sezgileriniz çalışıyor demektir. Mesele şu ki bunları kendi üzerinizde görmekten acizsiniz.

Direnmek zafere endeksli olamaz

PC nihayet *“zafer”* konusuna geldiğinde tüm yazdıklarının altında ezilme sorunu ile de karşı karşıya gelmiş oluyor. Kuşkusuz kendi gerçekliğini örtme çabasını da elden bırakmıyor arkadaşlarımız. Şu iddianız henüz gerçekliği bilmeyenleri ciddi derecede yanıltabilir; *“Günlük yaşamı idame ediyor olmak di-*

renmek anlamına gelmez!” Nedir bu “*günlük yaşam*”? Tecrit altında hemen her tür dayatmaya ayak diremek, onları uygulanamaz hale getirmek mi? Sözde verilen hakları kişiliğe ve kimliğe saldırıyı protesto ederek kullanmamak mı? Kimi ihtiyaçları zor ile karşılamak mı? Örgütlü yaşamı devam ettirmek mi? Sürekli disiplin cezaları almak ve buna rağmen devrimci olanı savunmaya, uygulamaya devam etmek mi?

Daha da ötesi, bıkmadan, türlü küçük burjuva tavırlara, tarzlara rağmen direnişte ortaklığı ve bunun sürekliliğini yakalama çabası mı? Evet, nedir “*günlük yaşam*”? Yoksa salt yemek yemek, okumak, sohbet etmek, spor yapmak, vs. mi? Hapishanelerdeki mevcut “*günlük yaşam*”ın, devrimciliğin, örgütlülüğün yok edilmeye çalışıldığı yerde bunlardan taviz vermeden yaşamak olduğu açık değil mi? F tipleri devrimciliğimizi engelleyemediyse bu direnmektir. Örgütlülüğümüzü yıkamadıysa, bu direnmektir. Koşulları halen dayanışma ile, devrimci düşüncelerle, hedeflerimizi savunarak karşılıyorsak, bu direnmekten dolaydır. Ve direnişimiz sürüyor, çünkü koşulları değiştirme arayışımız var!

Ancak, eğer direnmeyi mevcut koşulları değiştirmiş olmak biçiminde düşünüyorsanız o halde kabul ediyoruz, direnmemekteyiz! F tiplerini esasen alt edemedik, bu açıdan düşmanı yenemedik. **Ne var ki ÖO biçimindeki direniş de aynı sonuçla karşı karşıyadır.** O yüzden “*direnmediniz*” derken mevcut durumda aynı saflarda, aynı fiili pratik içinde olduğumuzu unutmayın, diyoruz. O yüzden mevcut halde devam eden saldırıya karşı direnilmekte olduğunu inkâr etmenin kendi duruşunuzu da inkâr etmek olduğunu vurguluyorsunuz!

Günlük yaşamımız, arkadaşlar sürekli saldırı altındadır. Saldırıları sürmekteyken direniyor olmak “*günlük yaşam*”ın temelidir. Evet, “*günlük yaşam*”ı kişiliğimizi, kimliğimizi koruyarak sürdürüyorsak saldırılar sonuç vermiyor demektir, bunun somut anlamı da direniyor olmaktır. Hapishaneler gerçeği özde budur. Düşman devrimciliğimizi, örgütlülüğümüzü, kitlelere güvenimizi kırmak, yok etmek istiyor hapishanelerde; tecrit koşullarını reddederek bu özellikleri korumak direnmek demektir. Tutsaklarımız bunu yerine getiriyor...

PC “*günlük yaşam*”ı direnme biçimi olarak yorumlayışımızı direnişi küçümsemek olarak tanımlamış. Mevcut durumda direnişi küçümseyen kimdir?

“*Aramızda fark yok, biz de direndik*” diyormuşuz ve direnişi küçümseyen biz oluyormuşuz! Ne tuhaf bir tutarsızlıktır bu, anlayabilene aşk olsun! “Ben sizin kine direniş demem, olacaksa ÖO olmalı” tutumunu sergileyen sizsiniz arkadaşlar! Tabii ki burada “direnişin seviyesini düşürüyorsunuz” demek istediğiniz farkındayız. Tartışmayı hiç olmazsa bu düzeyde yap-salardı somut ve anlamlı sonuçlar çıkarabilirdik belki. Ama kavrayış bu düzeye henüz gelmedi!

Birinci nokta, “*aramızda bir fark yok*” demedik, demiyoruz ve hatta “demeyiz”! Siz yedi yıl “ÖO” direnişi yaptınız ve onlarca şehidin sorumluluğunu omuzluyorsunuz. Biz esasen fiili direniş içinde olduk ve saldırılar karşısında kişiliğimizi ve kimliğimizi korumayı esas alan bir çizgide durduk. Bunun, koşulları esasen değiştirmeyen kazanımları oldu. Ancak zaten koşulları değiştirmeye gücümüzün ve olanaklarımızın yetmeyeceğini 2002’de kabullendik. Bu çok belirgin ve açık farkın inkârını, reddini içeren bir yaklaşımımız olmadı, aksine bunun altını tereddütsüz biçimde ve savunarak çizdik. Bu gerçek mi? Evet!

İkinci nokta, biz iki direnişin bir kıyaslamasını yapmadık. Hangisi daha fazla şehit içeriyor, hangisi daha cüretli, daha fedakâr vb. sorular sorup yanıtlamadık. Çünkü direnişin doğru bir politika ile yürütülüp yürütülmediği bu soruların yanıtlarından çıkarılamaz... Biz tecrit koşullarına, devrim yolundan ve amacından koparma politikalarına, örgütsüzleştirme çabalarına, bunları içeren saldırılara fiili biçimde direndiğimizi açıklıyoruz. Bunlar sizin direnişinizin esas konusu değildir. Sizin esas konunuz F tiplerini “yıkma” oldu. ÖO bunun içindi, şehitler bunun için göze alındı ve “gerekirse ölme”ye bundan ötürü karar verildi. Sizinle temel farklarımızdan biridir bu.

Biz direnişleri hiçbir biçimde küçümsemedik; farklı amaçlarını, temellerini göz önünde bulundurduk ve gerçeklik içinde neye tekabül ettiğini ortaya koyduk. Fakat siz bu yaklaşımdan bihaber davrandınız. Öyle ki direnişinizin amacını, temelini onun biçimiyle ilgisiz kalacak kadar daralttınız ve nihayet bizim gibi esasen olanı korumak noktasına gelerek bizimle aynı “çizgi”de buluştunuz. O çizgide de anlaşamadığımız hususlar var ve bunlar esas olarak ÖO’dan da güç alan kibrinizden kaynaklanmaktadır. İşte “*küçümsemişliğimiz*”i düşündüğünüz ayrıntı burada gizlidir. Direnişiniz politikası bakımından yanlıştı, zafer diye sunduğunuz, sahiplendiğiniz belge bir aldatmacadan ibaretti. Aldatma politikası düşmanın

elinde hiç de iğreti durmuyor, fakat size hiç uygun değildir. Direnişiniz hakkındaki tespitleriniz ile “zafer” diye sunduğunuzu bir kıyaslayın lütfen, ama samimice, dürüstçe... Oluyor mu? İşte “küçümsediğimiz” bu noktadaki tutumunuzdur.

PC bir tutarsızlığa, aklınca yanıltmaya başvurarak bir örtü çekiyor; iddia büyük görünüyor ama gene aynı çarpıtma ile maluldür ; “7 yıllık direnişin kazanımlarını yok saymak, İşçi-Köylü’nün direniş dışında olmasını haklı gösterir mi?” Öyle ya direnmek kazanımlar elde etmeyi şart koşmaz, saldırganların amacını engellemek için de direnilir, geleceğe bir değer bırakmak için de. Bu çok yerinde, haklı bir görüştür. O halde soralım; bizim direniş çizgimiz kazanımlar elde etmekten çok saldırıyı etkisizleştirmek, üzerimizdeki etkisini kırmak ve mümkün olan nefes bollarımızı açmaya yönelik değil midir? Biz F tipleri statüsünün o aşamada değiştirilemeyeceğini kabul ettiğimizde, dolayısıyla F tiplerinde kalarak direnmenin yoluna yöneldiğimizde neden direnişin dışında kalmış oluyoruz?

Ve siz o sıkı sıkıya sarıldığımız “gediğin” zafer olmadığını bildiğiniz halde neden direnişin tek sürdürücüsü olduğunuzu iddia ediyorsunuz? Zafer aldatmacasından vazgeçerseniz gerçek apaçık gözünüzün önüne serilecek. “En iyi biz direndik fakat yenildik” diyebilirsiniz. ÖO eylemine yaklaşımınız nedeniyle bir tutarlılık olacaktır bu durumda. Fakat var saydığınızı “kazanım”lar üzerinden direniş çizgimizi inkâr etmenizden bir tutarlılığı, haklılığı yoktur. **Yani kazanım dediğiniz bir aldatmacadır ve biz direnişin dışında kalmadık.** Sizin direniş çizginizin takipçisi olmadık. Bunun dışından sürecin “F tiplerinde kalarak direnmek gerekir” tespitimizi doğruladığı bir direniş çizgisine sadık kaldık. O büyük iddianın gerçekliğimizdeki durumu budur.

Çok basit ama “zor” bir soru...

Bir sorudan söz etmek istiyoruz, yanıtı henüz bulunamamış bir soru. Bu yanıt o kadar önemli ki kendi okurları dahi, düşmanın tecrit-treatment saldırısının sürdürüldüğü durumda, PC’nin bir direniş içinde olup olmadığını, “düşmana teslim” olup olmadığını, “düşmanlaşma” içinde bulunup bulunmadığını vb. merak ediyorlardır. Arkadaşlar bu konuya açıklık getirmelidir. Ya da kestirmeden soralım: Yaklaşık son dört yıldır –**PC’nin direniş değerlendirmesinden hareketle-** PC tutsakları “düşmana teslim mi oldu-

lar?” Direniş içinde mi yer aldılar yoksa teslimiyet mi gösterdiler? Dahası şu andaki tavırları/duruşları neye denk düşüyor? Kaldı ki bu soru özellikle de 2002 sonrasındaki süreçte bir kaç kişilik ÖO ekipleri dışındaki PC tutsakları bakımından da geçerlidir. Öyle ya eylemi ekiplerdeki birkaç kişi yapacak yüzlerce “direniyoruz”, “direndik” diyecek! Biz ÖO’nu direnişle özdeşleştirmedik için ÖO eyleminin dışındakilere böyle yaklaşımlar içinde elbette ki değiliz. Ama bize aksi yönde saldıranlara da “insaf” deme hakkımız var.

Aslında sorumuz basittir. Hatta o kadar basittir ki, PC’nin bize yanıt verirken “basit bir mantıktan yoksun” olduğunu keşfedecek kadar basittir! Ama biz yine de PC’nin daha iyi anlaması için bir kez daha soralım: PC’nin direnişi ÖO’na eşitleyen değerlendirmesinden hareketle, bugün PC hapishanelerde kendi tutsaklarının pratiğini nasıl değerlendirmektedir?

Bu sorunlu bakış açısının bugünkü direniş sürecinin temel karakterini, mücadele biçimlerini, etki güçlerini, hak koruma ve kazanma eksenli muhteva ve yeteneğinin ne olduğunu, bunun nasıl pratikleşeceğini kavrayışta derin sorunlara yol açacağı açıktır. Zira direniş biçimini hapishanelerdeki F tipi saldırısına karşı sadece ÖO’ya indirgeyen, bunun dışında hiçbir direniş biçim ve tarzının sorunlara çare olacağına inanmayan bir yaklaşım, politik çizgisini de buna göre biçimlendirir. Ki öyle de olmaktadır.

Eşyanın tabiatı gereğidir ve siyasetin de cilvesidir; dün sol olan, uygun koşullarda en sağa demirini atar. Orada keyifle demirlemekte beis görmez. Hatta çoğu zaman yeni konumunun dahi farkında olmayabilir. Ama yaşamın ve pratiğin dinamizmi o pozisyonu her an, her meselede, her tartışmada açığa çıkarır, gözler önüne serer. Zira o düşünsel üretimin maddi zemini öznel yaklaşımla oluşturulmuştur. O zemin bulunmuştur. Dünün “iradeciliği” birden koşullar ve siyasal zemin kaydığında-farklılaştığında sürekli aşınan bir “sabır taşına” dönüşebilir.

Dünün hapishane odaklı, ölümüne, can pahasına direnişi, aynı zemin kaydığında birden esasa “kamuyu oluşturma”yı alır, direnişin odağına hapishane dışı unsurları koyuverir. Dünün “yenilmez” olan ruh hali bugün cam kadar kırılğan bir hassasiyet kazanır. Dün gözünü kırpmadan feda eylemcilerini savaş alanına sürerek bedel ödemedi “hesapsızlık” beyanında bulunanlar, bugün hak kazanmak için değerinin yanında adına bedel demeye bile utanacak

küçük kayıpları bile ince eleyip sık dokuyarak süzgecine tabi tutabilir. Bunlar siyasetin cilvesidir. Soldan sağa evrilmenin canlı, “yemyeşil” görüngüleridir.

Dünün hapishaneler direnişinde kendilerine olmadık payeler biçenler ve kendi dışındaki direnenleri inkâr edenler, bugün hapishanelerde “günlük yaşamlarını sürdürdükleri” için zaferlerinin gölgesinde bütün sorunlara yaklaşım pozisyonlarını belirlemektedir. Direniş algısı, ele alışı, kazanım elde etme ufku ve perspektifi tecrit-tretman saldırısının en ağır koşullarında ÖO’nun gölgesinde onun karartısı altında şekillenmektedir. Hapishaneler cephesinde her türlü küçük ya da büyük kazanım elde etme olanak ve fırsatı o direniş anlayışının lekeli, arızalı yönüyle muğlaklaşacak, belirsizleşecek ve tutuklaşacaktır. Zira ÖO dışında kazanıma yol açacak başka amaç yoktur o anlayışa göre. Başka direnme biçimi, saldırıları püskürtme yolu yoktur. PC zaten sakat olan algı, anlayış ve düşünce sistemini daha da sakatlamış ve ısrarla o sakatlanmışlığı bir de zehirlenme çabasıdır. Ödenen bedeller arkadaşları olgunlaştırıp zihinlerini açmıyor. Tam tersine zihinleri bulanıklaşıyor, olgun halleri şımarık bir ruh haline dönüşüyor.

“Siyasi zafer”

PC iki alıntı sunuyor ve ne yaman bir çelişki avcısı olduğunu kanıtıyor! Alıntının birinde, “*‘siyasi zafer’ dediğiniz yüzlerce şehit ve gazinin ödenen sınırsız bedel karşılığında devrimcilerin düşman karşısında iradelerini göstermeleri, iradeleri ve düşünceleri uğruna yaşamlarını feda etmeleri, dolayısıyla teslim alma politikalarını püskürtmeleri ise, bu haklıdır*” diyor. Diğerinde ise “*‘siyasi yenilgi’* tespitemizin doğruluğunu teyit ettiğimiz belirtiliyor. Ne sonuç çıkartıyor bunlardan arkadaşlar? Hem “*‘siyasal zafer’*” hem de “*‘siyasal yenilgi’*” tespitinde bulunduğumuzu... Dolayısıyla kafamızın karışık olduğunu! Hatta “*gerçeği teslim edip iddialarımız için alan yaratmış olabileceğimiz*” de düşünülüyor!...

Oysa alıntılardaki ifadeler, üzerinde durulmayı gerektirmeyecek kadar açık. Birinci alıntıda kullanılan “*siyasi zafer*” sizin kavramınızdır ve biz farklı bir şeyi “*siyasi zafer*” olarak kavramlaştırmanızdan söz ediyoruz! Kafamız hiç de karışık değil, tekrarlısak eğer, şunu savunuyoruz: her ne biçimde olursa olsun saldırılar karşısında ölümüne direnmek; hemen her devrimci toplumsal özellikli tavrın, davranışın, eylemin küçümsenip bireyselliğin kutsallaştırıldığı bir

dönemde bu direnişi gerçekleştirmek, geleceğe taşınan özellikler taşır ve elbette **ideolojik düzlemde** bunlar kazanımlar içerir.

Fakat **siyasi açıdan** bakıldığında gerçeklik, mevcut durum esas alınır. **Bu noktada zaferden söz etmek yanıldır.** Siyasi olarak alınan yenilgi ideolojik olarak bir deneyime ve yeniden güçlenmeye dönüştürülebilir. Siyasi yenilgiye rağmen var olmaya, direnmeye, kendini geliştirmeye devam edebilirsiniz. **Siyasi olarak yenilmek demek düşüncelerinden, direnişinden vazgeçmek değildir.** İdeolojik olarak siyasi yenilgilerden de güçlü çıkabilirsiniz. “Direndik ama bu kez kaybettik, fakat kazanmak için gene ayakta” diyebilirsiniz... Şehitler ideolojik düzlemde yenilmeyeceklerine inanmışlardı, aksi halde o derecede adanmışlık sergilenemezdi...

Birinci alıntıda “*siyasi zafer*” olarak tanımladığınız kazanımlar, her devrimci direnişin kazansa da kaybetse de farklı derecelerde bağrında taşıdığı değerlerdir. Kimse Spartaküs’ün köle ordusunun zafer kazandığını iddia etmez ama aynı değerler kazanılmıştır ve günümüzde proletaryanın değerleri olarak büyümeye devam eden de bu değerlerdir. 7 yıllık sürecin direnişçilerinde reddedilemez bir cüret, gözüpeklik, geleceğe adanmışlık vardır. Bunu özellikle vurguluyoruz. **Bunun reddine sizin olduğu gibi bizim de tahammülümüz olamaz.**

Fakat bu özellik direnişin her şeyi değil, nüvesidir. Bu özellik dışında eylemin, direnişin siyasal değerlendirmesi de olmalıdır. Nüveyi “her şey” olarak kavramak ve propaganda etmek sınıf mücadelesine yabancı bir davranıştır. Çok temel bir tez olarak; çünkü **tarihi kahramanlar değil kitleler yapar!** Ele alış tarzımız politik nitelikten yoksundur, politikayı değerlendirmelerinizin merkezine koymuyorsunuz. ÖO’ya sizden çok farklı bakmamızın kökeninde de bu noktadaki tutumlarımızın farklı olması yatıyor...

Okur açısından anlaşılmasını güçlendirmek için PC’nin “*kazanımları*”nı bir kez daha gözden geçirelim: PC zafer olarak F tipi saldırısını direnişle karşılamaktan, F tiplerini direniş içinde açmaktan, tecrit statüsünü ÖO’yla bozmaktan ve nihayet tecritte gedik açan maddelerden söz ediyor. Direnişin kazanımlarını, “*Dünya ve Türkiye halklarına zulüm nice vahşi olursa olsun direnilebileceğini göstermesi ve teslim alma politikasının şehitlerle püskürtülmesi*” olarak formüle ediyor.

İşte farkımızın temeli bu açıklamalarda görülebi-

Her cümleyi ya da “kazanımı” özenle okuyun ve tanımlayın. Bütün bunlar “direniş” ile değil, “ÖO direnişi” ile elde edilebilirmiş ve gene, ancak öyle elde edilmiş! Bu açıklamalar şunu propaganda ediyor: ÖO tek direniş biçimidir ve ÖO’yu yedi yıl sürdürmek kendi başına bir zaferdir! İşte savunulan, karşıımıza dikilen görüş budur... Anlaşılan “*mucizevi eylem*” tanımını yapıp bizimle alay ederken kendilerinin zaten bu eylem türünü keşfettiklerini görmüşler!.. Hayır arkadaşlar, bu açıklamalarınız, tespitleriniz doğru değildir. Siz zaferin ne olduğu konusunda ya yanılığınız ya da yanılma pratiğinin bir türü ile daha karşı karşıyayız. Zafer amaca ulaşmaktır, belirlenen sonuca ulaşmayı başarmaktır, düşmanı yenmektir. **Sizin açıkladıklarınız ise zafere olan inancın gösterilmesidir, nihai olarak yenilmemenin, haklı bir dava sürdürüldüğünün ilan edilmesidir...** Var olmada ısrarı ortaya koymak ile F tipine götürülürken direniyor olmak, F tipinde ÖO yapmak sonuç olarak zafer değildir, bu, nihai yenilgiden “muaf” olduğu ve teslim olunmayacağını gösterir ama F tipinin alt edilmiş olduğunu göstermez.

Zafer ile devrime inanç, zulme inat devrimci duruşta ısrar etmek farklı şeylerdir. “Zafer” diye sunduğunuz devrimci hareketin varlığıdır, kendisidir! Buna “zafer” denmesi herhalde bir ilktir ve büyük olasılıkla sizden başkası bu iddiada bulunmayacaktır. Ayrıca, unutmayın ki sizin “zafer” tanımınız şehitler olduğunda ve sayıları arttığında, teslim alınmayacağınızı gösterdiğinizde, eylemi dünya ve Türkiye halklarına propaganda ettiğinizde, F tiplerini direnişle açtığınızda, tecrit statüsünü ÖO’yla bozduğunuzda (bunun nasıl olduğu da sorunludur) vs. değil, 45/1 genelgesi yayımlandığında, on saat kabul edildiğinde hâsıl oldu! Ne tuhaf değil mi, bu genelgenin tüm diğerlerinin anlaşılır olmasını sağlaması!!!

Cüretsizlik ve “geç keşif”...

Bir cevap da “yedi yıl ÖO yapmayı, bir direnişte 100 kadroyu şehit vermeyi bilmediğimiz ve ona cüret etmediğimiz, edemeyeceğimiz gibi onu kavramaya da çalışmadığımız” a dair tespitinize vermemiz gerekiyor. Sanırız cevabı merak edilen bir sorudur!

Kuşku yok ki denilen doğrudur! 7 yıl süren bir ÖO yapmadık ve böyle bir eylem içinde 100 şehit vermedik, arkadaşların ifadesiyle bunun ne olduğunu “bilmiyor”uz, bizim ifademizle **buna doğru ve uygun bir anlam vermiyoruz...** Gerçekten de buna cü-

ret etmeyiz, hatta bundan esas olarak kaçınıyoruz! Zira bu tarzı sınıf mücadelesi anlayışına ve ilkelerine (oluş biçimiyle) uygun görmüyoruz. **Bu, sadece bizim öteden beri ve daima eleştirdiğimiz “öncü savaş” anlayışının bir tür taktiği olabilir.** “Bildiğimiz” şey öncü savaş anlayışının kitleye rağmen bir savaş anlayışı olduğudur. Bu nedenle onun “cüret” mantığı **bizden** farklıdır.

Biz yenileceğimiz bir savaştan kaçınmayı ve mücadeleyi kazanabileceğimiz biçimlerde yürütmeyi tercih ederiz. **Kitleye dayanmayan** bir devrimci savaşın zaferine inanmayız. Yedi yıl sürecek bir **kadrosal savaşın** zafer değil politik yenilgi ile sonuçlanacağını biliriz, iddia ederiz... Kimse bizi böyle bir mücadele anlayışının genel geçerliliğine ikna edemez... Evet, aynen doğru, bu tarz bize yabancıdır ve bu tarzı en başından beri **küçük burjuva maceracılığı** olarak eleştiriyoruz. Sınıf mücadelesinin yerine kendi dar, kadrosal eylemini ikame etmek ve devrimi, bu eylemlerin halkta yaratacağı dönüştürücü etkiye bağlamak savunduğumuz Marksist-Leninist-Maoist ilkelere aykırıdır. Bu, başından beri karşı durduğumuz bir anlayıştır:

“Ne büyük keşifler! Yalnız biraz geç kalmışlar. TKP’inden TDKP’sine kadar hemen tüm reformist kesim bizim nasıl ‘kitleden kopuk’ öncü savaşçıları olduğumuzu keşfedeli çok oldu” diyorsunuz ama hayır arkadaşlar ne yazık ki fena halde yanılıyorsunuz, biz bu tespit ve eleştirileri ne “keşfetmek”te geç kaldık, ne de TKP’den TDKP’sine kadar olan reformist ve revizyonistlerden öğrendik. İşte sizin tarih anlayışımızın bir kez daha iflası! Biz bunları İ. Kaypakkaya’dan beri savunuyoruz!

“... Sinan ve arkadaşları, gerçekten de halktan kaçmışlardır. Kitleler içinde en ufak bir faaliyetleri, onları mücadeleye katmak için en ufak bir çabaları olmamıştır. Sadece birkaç eve eklemek sağlamak ve yatmak için uğramışlardır. Köylülerden sağlanan yardım, tamamen köylülerin kendi çabalarıyla gerçekleşmiştir. Bunun nedeni nedir? Bunun nedeni Sinan ve arkadaşlarının ideolojik ve siyasi çizgilerindeki sakatlıktır; onların burjuva subaylarının darbesine ve burjuva reformculuğuna bel bağlamalarıdır. Bunlar, köylülerin ve işçilerin silahlı mücadelesiyle değil, subayların darbesiyle devrimin(!) başarıya ulaşacağını düşünüyorlar. Kendileri de sadece böyle bir darbeye ortam hazırlayacaklardır...” (İ. Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Kürecik Bölge Raporu’ndan, Umud

Yayıncılık, sf. 81)

“*THKO, THKP-THKC, iki küçük-burjuva akımdır. Bunlar, kitlelerin sınıfsal mücadelesinin yerine, bir avuç öfkeli aydının komploculuğunu geçirmek istedikleri için, ideolojileri her bakımdan, proletarya ideolojisine, Marksizm-Leninizm’in evrensel ilkelelerine aykırı olduğu için komünist değildirler...*” (age, Şafak Revizyonizmi ile Ayrıldığımız Başlıca Noktalar’dan 15. madde, sf. 426)

Herhalde iddianızı sürdürmeyeceksinizdir! Esas olarak kimlerden öğrendiğimizi bir kez daha anlamış olmalısınız! Ayrıca, bir eleştirinin burjuva unsurlarına da dile gelmesi ona hemen “yanlış” damgasını vurmaya neden olmamalıdır. **Zira biçim olarak aynı eleştiri farklı nedenlere dayanabilir; burada olduğu gibi!** Ek olarak “büyük sözlerle” eleştiri yaparken size dikkat etmenizi tavsiye ederiz, yoksa yukarıdaki türden koca taşların altında kalmaya devam edersiniz: demek Kaypakkaya da “*keşifte geç kalmış ve TKP ile TDKP’den öğrenmiş*” öyle mi?!

Yedi yıl ÖO yapmak elbette özel bir yetenek, karakter gerektirir. Ancak bunun haklı olmakla, doğru politikayla, zafer kazanmakla, başarılı olsaydı da, kazanımlar elde etseydi de sınıf mücadelesiyle ilgisi yoktur. Yedi yıl süren ÖO, darlaşmanın, bir eylemi **sınıf mücadelesinin yerine** ikame etmenin göstergesidir. Bizim buna “*cüret*” etmeyeceğimiz doğrudur. Küçük burjuva devrimciliğinin cüretli, can feda bir mücadele, özel bir sabır veya yetenek içermeyeceğini kim iddia ediyor veya edebilir? Tarih böyle bir iddiayı çürütecek yığınla veri ile doludur... Bununla beraber küçük burjuva devrimciliğinin cüretini, can feda mücadelesini ve özel yeteneklerini; kitlelerin, gerçek kahramanların, düzenler yıkan, sistemler değiştiren, yepyeni dünyalar yaratan mücadelesinin yerine asla ikame etmeyiz. Buna cüret edenleri ideolojik ve politik düzlemde hırpalamaktan hiç çekinmez, bunu görev sayarız!

Kendi gerçeğiyle yüzleşmek...

PC’nin yanıtında en dikkat çekici noktalardan birisi de “*kendi gerçeğinin nedenlerini bulup çıkarmadan, hiçbir direnişte tarihi yazan siz olamazsınız*” şeklindeki “tavsiyeleri”dir. Bizler, “tarihi kitlelerin yapacağını” savunan bir anlayışın takipçileri olarak bu tür bir tarih yazmayı kendilerine bırakıp şu müthiş tavsiyeleri üzerinde duralım. İlginçtir bu önerisini yazıda bir ara başlık altında dile getiren

PC, aynı ara başlık altında bizim için “*kendi gerçekleri aslında kendilerinin de saklayamayacakları kadar ortadadır*” diye yazıyor ve Proletarya Partisi’nin ÖO değerlendirmesinden pasaj aktarıyor!

Bir şeyler “*saklayanların*”, o sakladıkları şeyleri yayımlamış olmalarının garipliği bir tarafa; bir yandan bize yönelik olarak “*kendi gerçeğinin nedenlerini bulup çıkarma*” önerisinde bulunması, diğer yandan ise kendi gerçekliğimize dair yapılmış olan bir değerlendirmeden pasaj aktararak yorum yapması ve onu eleştirebilmesi sanırız ancak ve ancak **PC’ye özgü** bir yaklaşımdır! Kuşkusuz bu değerlendirmeyi eksik, yanlış, hatalı olarak gören herkes gibi onlar da eleştiri getirebilir. Zaten mesele onların eleştiri getirmesinde değil. Sorun aynı anda hem “*kendi gerçeğimizin nedenini bulup çıkarma*” önerisinde bulunmak, hem de sanki böyle bir değerlendirme yokmuş gibi davranarak, “*kendi gerçekliğine bakan*” bir değerlendirme üzerinde kalem oynatmaktır. Bu tarz bir yaklaşım yetenek isteyen bir duruştur ve arkadaşlar bunu iyi yapmaktadır.

Ama bununla da kalmıyor ve bu değerlendirmeden hareketle sanki yeni bir keşif yapmış gibi, tarafımızdan ifade edilen eksiklik, olumsuzluk ve hatalar vb. üzerinden saldırı geliştiriyor. Bizim değerlendirmemizi bize “*pazarlıyor*”(!) Böylelikle bir başka tuhaflık da burada devreye giriyor. PC, bu değerlendirmeyi alıp (belki kendi hapishaneler direnişine ilişkin kendi gerçekliğini ortaya koymadığı için!) kendince bir kez daha “*değerlendirmiş*” oluyor!

Ama hiç kuşkusuz sorulması icap eden sorularımız var, olacak: Madem “*kendi gerçekliğimizin nedenlerini bulup çıkarmada*” bu kadar ısrarcıyız, o zaman “*kendi gerçekliği*”niz üzerinde durup durduğunuz konusunda bizi ve ilgili kamuoyunu bilgilendirirseniz iyi olur!!! Ya da arkadaşlar “*kendi gerçekliği*” üzerinde durmayı hiç denedi mi acaba? Gören, duyan, bilen, tanık olan var mı?

PC, başkalarının “*kendi gerçekliği*” üzerine bu denli kalem oynatacağına, “*kendi gerçekliği*” üzerine tek bir satır yayımlasın da görelim, bilelim! Ancak daha şimdiden böyle bir şey yayımlamayacağının garantisini verebiliriz. Çünkü biz çok iyi biliyoruz ki onlara göre –herkesçe malum olduğu üzere- kendi gerçekliği “*kusursuzdur*”(!), “*hatasızdır*”(!), “*daima zafer kazanır*”(!), “*her direnişte tarih yazar*”(!), “*en iyi direnen*”(!), en... en... en...dir.

Evet bu kadar açık, net ve iddialı yazıyoruz! PC

hapishaneler direnişinde kendi çizgisine yönelik – atılan ya da atılmayan- taktik hamlelere dair kendi gerçekliğini ortaya koyan tek bir özeleştiril yaklaşımını yazmamıştır, yazamaz da zaten! **Bir devrimci hareketin, devrim konusunda ciddiyeti, onun aynı zamanda hatalarına karşı yaklaşımıyla değerlendirilir.** Bu bilinen ve sıklıkla tekrarlanan bir sözdür ama pratikteki karşılığını ara ki bulasın!

Kazanım mı, iddiayı tekrarlamak mı?

PC, “7 yıllık Büyük Direniş süreci” üzerine yapılacak tartışmanın zeminini “dünya halklarının gücünü kanıtlaması, devrimci hareketin yenilmezliğini kanıtlaması, en büyük bedelleri öderken de boşlukları doldurup direnmeyi sürdürebilecek güç ve iradenin gösterilmesi, tarihe direniş destanları, halklara direnme gelenekleri kazandırması...” olarak sunuyor ve tartışılacaksa bunların tartışılması gerektiğini belirtiyor.

Burada belirtilenlerin belli bir sürece, somut hedefe ait olmadığı açıktır. Nihayet bugün devrim bayrağını elde tutanlar, devrimci mücadeleyi defalarca aldıkları büyük darbelere rağmen sürdürenler sözü edilen “7 yıllık Büyük Direniş” dışında olup da varlıklarını sürdürenlerdir. Bir çatışmada, bildiride, sloganı, sokak gösterisinde, demokrasi talebinde vs. onların sesini halen gayet iyi duyuyoruz! Eğer bu tespitlerinizi geleceğin henüz bilinmeyen bir zaman dilimi için ileri sürüyorsanız, birilerinin beklediği gibi daha çok beklersiniz!

PC özel bir süreç ve hedef tanımlı yapmaktan ayrı olarak genel bir süreç ve hedef tanımlı yapıyor ve onun üzerinden tartışmak istiyor! İyi de arkadaşlar, bizim açımızdan politikanızın yanlışlığı sabit olsa da, sonuçta amaca ulaşamamış olsa da sadece direnmiş ve disiplinli bir biçimde eyleminizi sürdürmüş olmanız hiç eleştirilmedi ki! Biz sizler için “direnmediler, bedel ödemediler, nicel ve nitel olarak un ufak oldular, düzen suyuna demir attılar” demedik ki! Her bir devrim şehidinin ölüm yolculuğunun, büyük bir dirayet ve geleceğe, insanlığa adanmışlık olduğundan da hiç şüphe etmedik. Bunları tartışma konusu yapmayı gerekli görmek dahi devrimciler için uygun değildir.

Tartışma, anlaşmazlıklar üzerine olur. Şimdiye kadarki anlaşmazlığımız, tartışmamız **özel bir saldırıya** ve **somut hedeflere** dairdir. Şehitlerin dirayeti, can feda ruhu, devrimci hareketin genel olarak po-

tansiyeli, direniş kapasitesi ve bunların eylem içinde öğrettiklerini olumsuzlamamız söz konusu değildir. Aynı veya benzer özellikleri çok daha kapsamlı olarak ulusal hareketin genel mücadelesi için de belirtiriz. Ama ulusal hareketin ideolojik-politik hattını eleştiririz! Sizlerin kazanım diye sunduğu hareketin potansiyelidir ve öteden beri vardır, hemen her devrimci eylemde açığa çıkar. Savunduğumuz prensibe göre her kadromuz, militanımız halkların yenilmezliğini temsil eder, bedel ödemeye/ölmeye hazırdır ve kendinden sonrakilere silahını, mücadelesini, birikimini devreedeğini bilir. Gerekirse en acılı ölüm biçimlerine hazırdır vs.

Bu özellikler devrimci niteliğin de gereğidir. Bu özelliklerin eksikliği “yetmezlik sorunu” olarak kavranır. Bu özelliklerin, genel olarak potansiyelin varlığını tartışmıyoruz sizlerle. Sizlerle bunu nasıl bir politika ile uygulamaya dönüştürdüğümüzü tartışıyoruz. Bunlarla somut siyasal sürece nasıl müdahale ediyorsunuz ve bu somut süreçte neleri değiştiriyorsunuz? Tartıştığımız budur. Bu çok açık tartışmayı olağandışılaştırmak, konu dışına çıkarak olanaksızlaştırmak, eleştirilerimizi olmadık noktalara yöneltmek açıkçası kötü bir tuzak. Devrimci olduğumuzu özgül süreçte inkâr ettiğinizi görüyoruz ama tümünden görmezden geleceğinizi pek düşünmemiştik! Ama öyle işte, size rağmen devrimciyiz!

Önerilen bu yanlış “zemin” konusu dışında ilginç bir nokta daha var: “Elinize ne geçti?” biçimine sokarak eleştirilerimizi, tespitlerimizi olağandışı bir hale getiriyor arkadaşlar... Eleştirdiğimiz politika ile şehitlerin ve devrimci eylemin, direnişin genel özelliklerini aynılaştırıp bizi onlara dil uzatmakla suçuyorlar. Daha ileri gidip “direnşimizi eleştiriyorsunuz, direniş şehitlerine devrim şehidi olarak sahip çıkmaya hakkınız yok” da diyebilirler. Bu içerikteki yaklaşıma **Nergiz yoldaş özgülünde** tanık da olduk!

Şunu tekrar ediyoruz: Politikanızın başarısızlığı direnmediğinizi, dağıldığınızı, devrimci safları terk ettiğinizi, hiçbir şey elde edemediğinizi vs. göstermez. Yüzlerce direniş, devrimci çıkış içerisinde bahsettiğiniz kazanımları, değerleri, zafer nüvelerini taşıdıkları halde başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Paris Komünü, 1905 Devrimi bile bunun için yeterli örneklerdir. Bu örnekler propagandanızın ayaklarının havada olduğunu kavramaya yeter. Bunlardan daha mı büyüktü eyleminiz? Dile getirmek bile uygunsuz... Ama Paris’te Komün yenilmiştir, teslim olun-

mamıştır, ama yenilmiştir. Fakat onun Marksizm'e insanlığın devrim tarihine kazandırdıklarını Lenin önderliğindeki 1917 Ekim Devrimi göstermiştir. Kimse şimdiye kadar kalkıp da, 1917 Devrimini somut delil olarak gösterip "hayır Paris Komünü yenilmemiştir" demedi! Marks veya Lenin böyle bir tespitte bulunmadılar ama yenilgiden büyük dersler çıkardılar, bilimsel teoriye nitel katkılar yaptılar...

Sizin zafere kanıt olarak ortaya koyduklarınız, eylemin varlık nedenini ve eyleme yön veren hedeflerin, taleplerin gerçekliğini görmezden gelmenizin ve unutturma isteğinizin bir sonucu olarak öne sürülmüş olmaktadır. Söz konusu değerlerin bu şekildeki pragmatist kullanımı devrimci bir tutum değildir, zira devrimciler gerçeklerin çekincesiz ortaya konmasından ve siyasete yön vermesinden yanadır...

PC neden böyle olumsuz, pragmatist bir tutum içinde? Yenilmez olduğunu kanıtlamak, daha doğrusu propaganda etmek için. O, çok eski bir hikâyenin peşinde: Kahramanlar asla yenilmez! Bu mümkün mü? Elbette değil. Halk yenilir, hatta defalarca yenilir; sabır taşlarının dayanamayacağı kadar yenilir; uzun süre yenilir ama nihayet kazanır! Yenilgilerden korkmuyoruz. "Yenilmezlik" iddiası eski çağ kahramanlarının güçlerini tanrıdan/tanrılardan aldıklarına dayanan bir boş inandır. Ezilenler ve tabii ki kitleler yenile yenile yenmesini öğrenen savaşçılardır. Onlar her şeyi en başından beri bilen değildir, ancak öğrenendir. PC bu meseledeki üslubuyla, içinde kendini mutlu ettiği bir kapalı kutu yaratmamış sadece, aynı zamanda dışarıdaki bizlere "sessizlik" çağrılarını yapmaktadır. Oysa ona gerçek yardımımız onu kutunun dışına çıkarmak olacaktır!

PC, ÖO eylemine olağanüstü bir misyon, değer biçiyor. Dolayısıyla "kazanımı" da buna uygun olarak olağanüstü bir zaman ölçeğinde algılamak gerektiğini dile getiriyor. "Halklara gösterdik" diyor yenilmezliğimizi, her şeye rağmen direnebildiğimizi... Ama halkın öğrenmesi için sabretmek gerekir. Her devrimci eylemin ve dahası böylesi eylemlerin "olağanüstü" özellikleri olduğu kuşkusuzdur ve bunu görmek özgün bir ideolojik bakış gerektirir. Biz ideolojinin mistik bir anlamlandırma olduğunu iddia edip, onun materyalist olabileceğini reddedenlerden değiliz. Elbette geleceğe belli bir öznenin çıkarları açısından bakıyoruz ve geleceğe dair taraf tutuyoruz. Bu itibarla PC'nin "kazanımlar", "zaferin kanıtları" olarak sunduklarını öz olarak kabul ediyoruz, elbette

onların pragmatist üslupla kullanımını reddederek!

İdeolojik duruşumuz devrimci eylemlerin içeriğindeki zafer nüvelerini reddetmez... Doğru bir amaç için, karşı devrimin saldırısını püskürtmek için can feda bir direnişin yanlış bir taktik, eylem biçimiyle gerçekleştirilmesi ondaki devrimci özü ortadan kaldırmaz. Burada PC'nin anlamadığı şudur: Yanlış taktik politika, doğru amacın, saldırıyı püskürtmenin gerçekleşmesini; devrimci özün yaşama, var olana egemen olmasını engeller veya bunu sağlamaz! Bu, gerçek olandır. Geleceğe dair gerçek olandan öğreneceğimiz olumluluklar olduğu doğrudur ama onun henüz karşı-devrimin egemenliğinde olduğu da doğrudur. "Zafer" de bununla ilgili bir durumdur...

PC bedelin büyük olduğunu (şüphesiz) ama boşluğun dolduğunu iddia ediyor; meydanlarda "kızıl bir nehir" olunduğunu söylüyor, yeni direniş mevzilerinden söz ediyor... Bunlar direnişi var eden koşulların, birikimin yeni bir tekrarıdır ama direnişin neden olduğu yeni bir sürecin ürünleri değildir. Elbette bir devrimci hareketin esaslı bir yenilgiye, büyük misyon biçtiği taktik politikasının başarısızlığına karşın gene de dikkat çekici derecede etkin olması, faaliyetini sürdürmesi, propagandasından taviz vermesi, yeni kampanyalara "cüret" etmesi önemlidir. Fakat bunu eleştirimizin karşısına koymak ya anlamamak ya da çarpıtmaktır eleştirimizi!

Kaypakkaya ve Lenin yoldaşlardan yapacağımız alıntılarla her devrimci eylemden öğreneceklerimizin ne olduğunu ve aynı zamanda yanlış ideolojik politik eylemlerin niteliği hakkında görüşümüzü tekrarlayalım...

Kaypakkaya yoldaş TİİKP revizyonistleriyle hesaplaşmasında bu konuda şunları ifade ediyor: "Küçük burjuva aydınlara gelince, onların yalnız başlarına OBJEKTİF OLARAK, düşmanı yenme imkânları yoktur. Ama onların yenilgileri de, gerçeklerin kavranmasına ve düşüncemizin ve davranışımızın bu gerçeklere uydurulmasına hizmet eder. Mesela, bunların yenilgilerinden şu gerçeği kavrarız: işçiler ve köylüler harekete geçirilmeden düşmanı yenme imkânı yoktur. Bu anlamda objektif gerçekliğin kavranmasına, küçük burjuva aydınlardan halkla birleşmesine yol açar..." (Age, sf 426)

"Rusya ilk kez 1825 yılında çarlığa karşı devrimci bir harekete tanık oldu, ve bu hareket neredeyse tamamen soylular (Dekabristler -PN) tarafından temsil edilmekteydi. O zamandan, II. Aleksander'in 1881

yılında teröristler, (Narodnikler-Halkın İradesi) tarafından edilişine kadar hareketin başına orta sınıflardan aydınlar geçtiler. Bunlar çok büyük bir fedakârlık ruhu geliştirerek, gözüpek terörist mücadele yöntemleriyle tüm dünyayı şaşkınlık içinde bıraktılar. Elbette bütün bu kurbanlar boşuna verilmedi, elbette onlar -gerek doğrudan gerekse dolaylı olarak- Rus halkının daha sonraki devrimci eğitimine katkıda bulundular. Fakat doğrudan amaçlarına, bir halk devrimini başlatma amacına hiçbir zaman ulaşamadılar ve ulaşamazlardı...” (Lenin, Seçme Eserler, İnter Yayınları, Cilt 3, sf. 19, “1905 Devrimi Üzerine Bir Konferans’tan”)

PC bu alıntılardaki üslubu kavradığı, nelerin zaferi ifade edip nelerin öğreti olacağını çözdüğü durumda değerlendirmelerimizdeki tanımları da anlama şansına sahip olacaktır! Ancak o zaman neyi tartışma zemini kabul ettiğimizi anlayabilecektir. “Bunları reformistler söylüyor, onlardan öğrenmişsiniz” türünden abes iddialarına en azından bir çekidüzen vereceklerini umuyoruz arkadaşların!

Devrimcilerin, şehitlerin, herhangi bir devrimci direnişin, eylemin özündeki fedakârlığı, kararlılığı, gözüpekliliği reddettiğimiz asla iddia edilemez, fakat onlara yön veren politik hattı, ideolojiyi tartışırız. Ki, eğer bu politika, onu belirleyen ideolojinin çarpıtma, yalan ve yanıltma pratiğiyle, üstelik hakaretlerle, aşağılamalarla, muazzam bir benmerkezcilik ve kibirle propaganda ediliyorsa tartışmanın niteliği onu yerden yere vurma, bir daha ayağa dikilemez hale getirme biçimine de ulaşır!

Onları kim doğrudan açıklayıp savunuyorsa gerçekler ondan yanadır

PC yine büyük bir söz dizisiyle başlayıp ardından o söz dizisinin altına sığınmış. Söz dizisinden kendine sıkı bir korunak yaptığına inanmış. Oysa gerçekleri açıkça ortaya koyduğumuzda o büyük sözler üstüne devriliyor PC’nin!

PC, “gerçekler” diye dönüp dolaşıp “100 şehit veren bir siyasi hareketle hiç şehit vermeyen bir siyasi hareketin ‘aynı’ olduğunu mu iddia ediyorsunuz?” diyor ve bunun devamında farkın açıklamasına girişiyor: “... Aynı süreci yaşayan, aynı saldırılara maruz kalanlar arasında şehitler bakımından bu kadar büyük fark varsa, elbette o, sadece SONUÇ’tur.(...) Onlarca şehit vermek, bir sonuçtur, hiç şehit vermemek de. Ve her sonuç belli sebeplere bağlıdır. İki farklı

çizgi söz konusudur.” Doğru söze ne demeli? Gerçeğe uymayan ise bizim “aynı” olmak iddiasını öne sürdüğümüzdür!!! Eğer yazdıklarımızla gerçekten ilgliyseniz ve gerçekten bizimle tartışıyorsanız size tavsiyemiz bu cümleleri, bu büyük söz dizilerini çöpe atmanızdır.

Bunlar tartışmamızda size sığmak olamazlar. Neden mi? Çünkü biz “aynı” olduğumuzu, “aynı” direniş biçimini uyguladığımızı vs. iddia etmedik. Biz direniş çizginizi (politikalarınızı ve eylem biçiminizi) başından itibaren eleştirdik, bu çizginin başarılı olacağına inanmadık ve halktan, sınıf mücadelesinden kopuk bu tarzın -devrimci içeriğinden, direnişçi karakterinden, dirayete ve fedakârlığa dayanan yapısından bağımsız olarak- yanlış bir ideolojik-politik duruştan kaynaklandığını savunduk. Bunları düşünür ve yaparken çıkıp uluorta, yüksek perdeden başarısızlığın yaygarasını yapmadık, başından itibaren aldığı biçimleri, sonuçlarını propaganda etmedik vs. Çünkü direniş sürmekteydi, birlik sorunu gündemdediydi, moral bozacak propagandaya hiç gerek yoktu! **Sonuç olarak PC’nin bize attığı tespitler doğru olmadığı gibi aksi belirlenmelerimiz söz konusudur.** Bunlar, bu bölümdeki son göze batan çarpıtmasıdır arkadaşların. Belki özellikle vurgularsak durumu iyice kavrar ve üzerinize çöken büyük sözlerin ağırlığının verdiği acıyı derinlerde hissedersiniz. Sizinle aynı görünmek gibi bir amacımız yok, aksine farklılığımızı net olarak ortaya koymayı bu meselede görev sayıyoruz! “Propaganda”nızı bu tavrımıza yönelik yaparsanız gerçeğe dayanmış olursunuz...

İfade etmiş olduğumuz gibi, PC “üstünlüğü”nü, “farklılığı”nı, “büyüklüğü”nü şehitlerle, şehit sayısı ve aslında tek eylem biçimiyle, ölüm orucuyla açıklıyor; dönüp dolaşıp “şehit sayısı”ndan bahsediyor! Biz bunu şehitlere saygısızlık addediyoruz. “Bakkal hesabı” kavramı, yapılan bu saygısızlığın simgesidir. Yoksa iddia ettikleri gibi “şehit sayısını ‘bakkal hesabı’” diye nitelendirmiyoruz. “Bakkal hesabı” ifadesini şehitleri hor görmeyi içeren bir ifadeymiş gibi, bizim böyle bir niyetle kullandığımıza göndermeyle ortaya koyduğunda PC kendi saygısızlığını kamufle etmiş olmaktadır. Oysa eleştirilen **onun** üslubudur.

Üzerinde durduğumuz konu şudur: aynı saldırıya karşı ve aynı süreçte siz taktik olarak ÖÖ’ya karar verip, onu her ne olursa olsun sürdürdünüz; yedi yıl sebat ettiniz, onlarca şehit verdiniz; biz ÖÖ’yu temel bir

eylem biçimi olarak görmeyi reddettik, sizin bu eylemi kavrayış ve uygulayış tarzınızı adeta “inti-har”dan farksız gördük. Eylem biçimi olarak zafere ulaşabilir biçimleri benimsedik, yaşayarak direnme biçimlerini tercih ettik. Dayatmalara uymamayı, kişiliğimizi ve kimliğimizi içeren, gösteren tavırlar geliştirmeyi ve alabildiğince kendimizi siyasi ve örgütlü olarak kabul ettirmeyi esas aldık. F tiplerine götürüldüğümüzde, alınmış bir karara uygun olarak ve o zaman diliminde “son tercih”e kanaat getirdiğimizden ve aynı zamanda başarı olasılığını da düşündüğümüzden (katliam sonrası gelişebilecek kitlesel tepki olasılığı/olanağı vardı) bu eylem biçimini hayata geçirmişsek de süreç içinde durum ve tespitlerimiz değişti. Siz ve biz böyle farklı bir direniş çizgisi uyguladık. Bunun aksini ifade ettiğimizi nereden çıkartıyorsunuz? Böyle bir şey yok.

Olan nedir? Farklı direnişçi tutumumuzun “teslim olma” şeklinde damgalanamayacağına ve direnişimize hakaret edilemeyeceğine dair çıkışımızdır! Dayatmalara boyun eğmeyişimizin inkâr edilmesine kesin ve sert tepki göstermemizdir. “İslah edici” uygulamaları fiili olarak kabul etmeyişimizin tarafınızdan aşağılanmasına öfke duymamızdır vs. İşte “aynı” diye algıladığımız ve sözde mahkûm ettiğiniz görüşümüz budur, “biz direndik, asla teslim olmadık” dediğimiz için zıvanadan çıkıyorsunuz, yoksa “aynı” dediğimiz için değil!

Bizim direniş biçimimizin ölümlerle yaptırım geliştirme, başka deyişle şehit olmaya yönelik olmadığı açık; ölmeyince direnmemiş mi oluyoruz? Böyle bir soru sormak zorunda kalıyoruz, acı olan budur! Ölüm orucunda şehit düşmek bilinçli bir tercihin sonucudur, zorunlu bir seçenek değildir. Politikanızın gereği gerçekleşen şehit düşmeleri bu politikayı benimseyenlerin karşısına koymanız abes bir tutumdur. Bu tutum “ölümün kutsanması”nı içerir. Zira diğerlerini bu ölümlere katılmamakla, seyirci kalmakla suçluyorsunuz; politik tutumlara katılmamakla, seyirci kalmakla suçluyorsunuz; politik tutumların farklılığını gözardı ediyorsunuz. Politikanın ve sonuçların tartışıldığı yerde de şehit sayısını ortaya koyarak “konuşmaya hakkınız yok” diyorsunuz! Size göre en iyi direniş ÖO’dur, hatta o, tek direniştir! Size göre en iyi direnişçi, hatta tek direnişçi ÖO direnişçisi/shehididir! Buna katılmak mümkün değildir...

Bizim ÖO’yu direniş biçimi olarak tercih etmemiz şehit olmaktan çekinme, dolayısıyla diren-

meme olarak yorumlanamaz ve ÖO’dan kaynaklanan yüksek sayıdaki şehit de sizi tek direnişçi yapmaz. Bunun üzerine kurduğunuz propaganda şehit kavramına sinmiş olan mistik düşüncenin propagandasından başka bir şey değildir. Politika bu alana sıkıştığında/sıkıştırıldığında sınıf mücadelesinden uzaklaşılır, halkın kurtuluşunun nesnel karakterinden kopulur ve yenilgi baştan kabul edilmiş olunur. Lenin’in “... bir halk devrimini başlatma amacına hiçbir zaman... ulaşamazlardı” sözünün özünde bu gerçek vardır...

Siz bu yolda o kadar ilerlediniz ki statükoculuğu dahi ÖO yapmamakla eşitliyorsunuz! Tek ölçütünüz ÖO eylemi. Bunun son derece de sığ bir ölçüt olduğunun farkında değilsiniz. Yedi yıl süren bir ÖO, siyasi açıdan sığlık göstergesidir. Mücadele araç ve biçimleri açısından, kadro ve örgüt gücünü en iyi biçimde kullanmak bakımından bunun bir fiyasko olduğu şüphesizdir. Devrimci açısından küçük ve zayıf bir güç olarak büyük ve kuvvetli bir güce karşı tek biçime kendini mahkûm etmek yenilgiyi kabullenmektir, ama direnerek ve savaşarak fark etmez!

Bu tespitimiz veya söylem biçimimiz başarılı olduğumuzu **ıçermiyor** arkadaşlar. Kadro ve örgüt bakımından daha geri olmamız bir tarafa, aynı sürecin bir diğer/başka devrimci öznesi olarak biz belli bir aşamadan sonra geri adım atıp yeni koşullara göre ama **koşullara kökten karşı bir direniş hattına** çekildik... Tespitlerinizi olmayan tanım ve belirlemelerimiz üzerinden değil açıkça ve haklılığına/doğruluğuna inandığımız ve sunduğumuz değerlendirmelerden yola çıkarak yapın. Karalama, hakaret, aşağılama da olsa, tespitleriniz mutlaka gerçek ifadelerimize, görüşlerimize dayanmalıdır. Kendiniz uyurup, uydurduklarınızla meşgul olmayın!

Sağa savruluş hakkındaki yanılıcı iddia üzerine

PC, akla ve gerçeğe uygun neredeyse hiçbir devrimci teori yapmadan salt bir direniş biçiminin “yanılma ve yanılma” olarak tanımladığımız “olağanüstü başarısı”na dayanarak iddialarını sürdürüyor dizi yazısında. Onun açıklanmaya muhtaç bir iddiası da kimi devrimci hareketlerdeki sağa savruluşu veya kısmen dağılmayı ÖO’ya katılım sorununa bağlamasıdır. Ona göre ÖO tek direniş biçimiydi ve direnmeyenler örgütsel, siyasi, ideolojik, moral olarak hiçbir şey kazanmamışlardır; “direnışı bırakanların

ezici bir çoğunluğunun şu anda hangi sorunlarla uğraştığına, hangi teorilerle meşgul olduğuna, hangi kulvarlarda ilerlediğine baktığımızda (...) kimisi eşcinselliği keşfediyor, bölünmeler birbirini izliyor, kimisi legalizm kulvarına çıkmış başka bir yolda ilerliyor” diyerek ÖO’yu, yani direnişi bırakanların başına gelen “felaket”leri bize tanıtıyor. Tanıtıyor ki “girdiğimiz” yola yabancılık çekmeyelim!!! Teşekkür ederiz doğrusu, iyi aydınlattınız...

Tespitlerindeki doğruluklar(!) bir tarafa, sağa savruluşla itham ettikleri siyasi akımlar ne üzerine tartışıyor, neyi sorun/problem ediyorlar ve bu tartışmaları veya “sorunları” ne zaman başlamıştır? PC’ye bakılırsa her şeyi ÖO’ya katılım sorunu açıklıyor: Eğer katılsalardı ne bu tartışmalar olurdu ne de sorunlar! Arkadaşların böyle düşündüğünü ya da yanıltarak böyle düşündürmeyi hedeflediğini nereden mi çıkarıyoruz? Tekrar bakalım alıntıya ve ayrıntıyı görelim: “*direnişi bırakanların ezici bir çoğunluğunun şu anda hangi sorunlarla...*”! “*Şu anda*” kavramı sözü edilen sorunların ortaya çıkış ve gelişimi açısından uygun kavram mıdır? Elbette değildir. Ama arkadaşlarımızın yanılı ve yanıltıcı iddiası için gayet uygundur “*şu anda*”, yani “direnişten, pardon direnişi bıraktıktan sonra!”

PC şimdiki tartışmaların, sorunların, sıkıntılarının, farklılaşmaların ve teorilerin ’90’ların başından itibaren, özellikle de ’90’lı yılların ortalarından beri oluşageldiğini bilmiyor gibi davranıyor. Açıp devrimci yayınları gözden geçirsinler, tasfiyeciliğin başlangıcının ÖO tarihi olmadığını çok iyi görürler. Şimdi tanık olduklarımız, birçok sorunun yanıtlanamamasından veya çözümlenememesinden ileri gelmektedir. Biz bu çözümsüzlüğü MLM’yi rehber almakla, dolayısıyla uygulamamakla temellendiriyoruz. Özellikle 1997 yılından beri kitle hareketlerinde önemli derecede gerileme olduğu, buna koşut ekonomik ve siyasi düzlemde kapsamlı saldırılar gerçekleştiği bir giz değildir.

“Yeni” üsluplar, yapılar gelişmekte ve devrimci hareketler sürece bütünlüklü yanıtlar vermekte zorlanmaktadır. Zaten illegalite, silahlı mücadele ve kitle çizgisi konularında yeterli temelden, teorik donanımdan yoksun devrimci akımlar böyle zor bir dönemde bocalayacaklardı. Ayrıca siz bundan muaf olduğunuzu düşünürken yanılı içersindesiniz. Hapishane direnişiniz, ÖO eyleminiz bu sürece kısmi ve henüz başarılı olamamış bir cevaptır. Üstelik mev-

cut politikanız umutvari de değildir. Gerçeklere bakılırsa sürece dair bu derecede sığ yaklaşmanız ve pervasız saldırılarınız sorunlarla yüzleşmekten kaçındığınızı gösteriyor.

Sınırlı alanlarda ve tekdüze bir politik mücadele hattı tutturduğunuz açıktır. Bunun da ne derecede düzen dışı olduğu tartışılırdır. Ama konumuz bu değil... Konumuz, pek memnun bir havayla ve tek “korunmuş” yapı gibi davranarak reformizm, legalizm hattındaki “gelişme”yi ÖO’ya katılmamaya bağlayışınız. Bu çok basit bir yaklaşım, süreci anlamaktan, anlamaya çalışmaktan uzak bir yaklaşım. Siz ya sözü edilen siyasi akımların temel karakterini bilmiyorsunuz ya da sürecin bu temel karaktere verdiği biçimi anlamıyorsunuz. **Bu siyasi akımlar teslim olmuş değildir, devrimci saflardadır. Ne var ki üzerine inşa oldukları temel tezler, fikirler onların savrulmasına olanak vermektedir.** Sizden farklarını, daha geniş bakma ve sorulara cevap verme arayışı olarak belirlemek mümkündür.

Hapishanelere saldırı, sürecin en zor ve derin etki yaratacak saldırısıydı. Devrimci hareket o ana dek gerekli, yeterli mücadeleyi veremediğinden, bu saldırı gerçekleştiğinde esasen yalnız kaldı. Birçok devrimci hareket öteden beri içine girdiği “yeni” sürecin özelliklerini ya tartışmaya devam ediyordu ya da belli sonuçlara varmışlardı. **ÖO, bu sürecin en dağıtıcı eylemi olmuştur.** Zira bu eylem genel olarak devrimcileri bir arada tutacak ve direnişi kitlesele kılacak özellikten yoksundu. Eylem, özellikle bir yapının kendini “inadına” var etme zeminine oturdu.

Devrimci hareketin genel gerilemesi, kitle hareketlerinde zayıflama, buna karşın karşı-devrimin yeniden örgütlenmesi ve saldırısını bir üst seviyeye yükseltmesine verilen yanıt olarak ÖO bir tür çaresizlik ve yetmezlik bilinci oluşturdu, kuşkusuz burada direniş cephesinin parçalı haline vurgu yapmak gerekir... Saldırıya karşı ÖO elbette bir direniş biçimiymi ama kazanma umudu içermiyordu. Reformizm ve legalizm yolunda ilerleyenlerin devrimci saflarda tutunabilmesinin koşulu da eğer önemsiyorsanız, yeterli, uygun, sürdürülebilir, somut kazanımlara yönelmiş ve en önemlisi de kitlelerle teması esas alan, onların katkısını büyütmeyi hedefleyen eylem biçimleriydi. Sürekli talep eden ve güç yitiren bir “öncü direniş” biçimi, belki saygı uyandırabilir fakat umut olamazdı...

Sonuç olarak, legalleşme ve reformizme kayış

genel ideolojik-politik hattan ayrı, ÖO'ya katılım sorunu olarak tartışılıp değerlendirilemez. Denebilecek olan sadece şudur: bu karakterdeki yapılar ÖO'dan uzak dururlar! Bu da her yapı için tartışılırdır. Bizler açısından ise ÖO **genel olarak** benimsebilir bir eylem biçimi değildir, onu reddetmemekle beraber **esasen** benimsemediğimiz bilinmektedir. Bizim ÖO katılmama, öneriyi reddetme ve saldırıyla beraber başlayıp sonradan sonlandırma gerekçelerimiz yılların deneyimi ile tutarlıdır... (Bu noktada PC'nin '84 göndermeleri gerçekten çığdır. Arkadaşlar, o zaman da reddettik ve halen Kaypakkaya çizgisi üzerindeyiz! İddialarınız sizde hiç rahatsızlık yaratmıyor mu gerçekten!)

Yalnızlık size mahsus, “çoğunluk” da hep sizsiniz...

PC, 2002 Mayıs'ında eylem son verişimize dair belirlemeleriyle de görüşlerimizi hiç anlamadığını ya da anlamazdan geldiğini(!) gösteriyor. Bize “*ne kazandınız?*” diye soruyor arkadaşlar! Biz ÖO'yu bırakmaya karar verdiğimizde düşmanın F tiplerini uygulamaya başladığını, buna karşı mücadelede ilk aşamayı kaybederek direniş biçimini değiştirmemiz gerektiğini savunduk. ÖO'yu bırakmanın başarısız bir hamleden (elbette sonuç olarak) vazgeçmek olduğu, düşmanın yarattığı yeni koşulları somut bir gerçeklik olarak kabul edip buralarda mücadele etmeyi içerdiği açık değil midir? F tiplerinin açılmasına ve hayata geçirilmesine karşı durmak amacını içeren direnişimiz artık buraların **nesnel olduğunu** kabul edip içerisinde direnmek biçimine dönüştüğünde kazanımdan söz etmek anlamlı olabilir mi? Bir amacımız vardı ve ona doğru biçimlenen bir eylemimiz; eğer bunun geçerli olmadığı kabul edilmişse kazanılamadığı kabul edilmiş demektir. Açıklamalarımız bunu belirtiyordu. Buna rağmen sorulan soru abestir!

Bırakma kararının doğruluğu üzerinde durmadan önce “*çoğunluğun desteğini alma*” ifadesini veya gerçeğini “*haklılığımızın ispatı*” olarak sunduğumuzu iddia etmiş ve gene olmayan bir şey üzerinden büyük cümleler kurmuşsunuz. Ne kadar kötü bir durum, bildiği birkaç düsturu kullanmak için uydurma gerekçeler yaratmak, yoksa “yaratmak zorunda kalmak” mı demeliyiz! Yazıda iddianın dayandırıldığı, bizden bunu haklı gösteren bir alıntı bulunmuyor. Yazımızdan yapılan alıntıda kararımızın doğruluğu ayrıca ifade edilmiş, “*çoğunluğun desteğini alma*” ile

ilişkilendirilmemiş. “*ÖO'dan çekilme kararı koşulların bir gereği olarak ileri sürülmüş, çoğunluğun da desteğini almış, üstelik doğruluğu kanıtlanmış, ayrıca gecikmiş, geciktirilmiş bir karardır...*” Alıntı bu!

Hiç kuşku yok ki “*çoğunluğun desteğini almak*” doğru karar alındığının ispatı değildir. Bu, sadece aldığı kararın çoğunlukça desteklendiğini ve uygulama gücünü artırdığını gösterir. Elbette dost, devrimci kabul ettiğin, aynı saflarda olduğun hareketlerin aynı kararda ortaklaşmaları karara olan güvenini yükseltir de. Fakat kimse katılmasaydı da o karar, alıcıları tarafından “doğru” kabul edilmeye devam edecekti! Peki “*çoğunluğun da desteğini almış*” olmak neden özellikle belirtildi? Arkadaşlar bize bunu sorabilirler.

O ifade bizim eylem birliğine bakışımızın temel bir karakterini içeriyor: **beraber yürüdüklerini önemsemek!** O ifade PC'nin eylem birliğine yönelik dağıtıcı tavrına açık bir göndermedir. “*Tek başıma kalsam da uygulayım*”, “*Ben başla(t)ırım gelen gelir*” diyen anlayışın eylemsel, uygulamalı bir eleştirisi vardır o ifadede. CMK'nın dağılmasına neden olan tavrın **sürecin ilk darbesi** olduğunu düşünüyoruz. Ancak ortak hareket ederek ve kitle desteğine dayanarak aşabileceğimiz saldırı karşısında ilk büyük kaybı CMK'nın dağılmasıyla yaşadık. Yanımıza alabileceğimiz güçlerin en azıyla hareket etmek zorunda kalmışken bir de iki direniş mevzii oluşturuldu. ÖO'ya başlama kararımız da ikinci bir eylem olarak ilan edildi, her ne kadar biçim olarak aynı olsa da **nitelik olarak farklıydı**; PC bambaşka amaçlar da edinmişti...

2002 Mayıs ayında çekilme kararı açıklanmadan **çok önce** eylemin sonuçlandırılmasına ve yeni bir direniş biçimine geçilmesine karar vermiştik. Bu yeni biçim F tiplerini mücadele alanı olarak kabul etmeye dayanıyordu. **Yeni bir direniş biçimini belirleyerek önceki biçime son vermek yeni bir eylem birliği oluşturmak demektir, bu açıdan olabildiğince devrimci hareketin katılımını sağlamak önemliydi, gerekliydi.** “*Çoğunluğun desteği*” bundan ötürü özellikle vurgulanmıştır.

Alıntıya dönüp dil bilgisi bakımından da ifade-mize PC nezdinde “açıklık” getirelim. “*.. çoğunluğun da desteğini almış, üstelik doğruluğu kanıtlanmış...*” PC'nin birinci ifadeyi ikinci ile bağlantılandırması ve hatta birinciyi ikincinin ispatı/kanıtı olarak tanımlaması buradaki ifade kurgusuna dayanıyor. Arkadaş-

larımız ya “üstelik” kelimesinin/belirtecinin anlamını bilmiyorlar ya da bu cümledeki ifadelere kötü niyetle yaklaşmışlar, anlam bozmayı “uygun” görmüşlerdir. “Üstelik” belirteci “ayrıca, bundan başka, bir de” anlamındadır. Dolayısıyla kararın doğruluğu “çoğunluğun desteğini almış” olmaktan ayrıca, ilişkilendirilmeden ifade edilmiştir! Bir kez daha: bizi bize ait düşüncelerle, kavramlarla yargılayın; bize ait olmayanı kullanmak bir tür “dedikodu” türüdür!

Ayrıca “PC’li tutsakları yalnız bırakarak” cümleliz “tek de olsam kararımı uygulamam” çıkışınızla, CMK’yı dağıtıcı tutumunuzla hiç uyumlu değil arkadaşlar. O yola nasıl girdiğiniz açıkken “yalnız bırakılmak”tan söz etmeniz tutarsızlığımıza işaret eder. **O yolda yalnız bırakılmadınız, o yolda yalnız yürümeyi istediniz, kararlarınız en başından beri böyle bir “yalnızlığa” ayarlıydı.** Şimdi böyle bir suçlama yapmaya hiç hakkınız yok. Ama “nasıl da yalnız yürüdük biz bu yollarda” propagandasında özgürsünüz!

ÖO’dan çekilme kararının uygulanması sürecine dair yorumlarınız da yüz kızartıcı bir aşığılama, yanıltma üslubu içeriyor. “Evet, bırakmaları ‘gecikmiş, geciktirilmiş’tir; aslında çok daha önceleri bırakmak düşüncesindeydiler. Ama MKP’yi yanlarına almak istediler. Bir diğer neden bizim de bırakabileceğimizi düşünmüş olmalarıdır...” Bir de “panik halinde direnişi kırma çabası”ndan söz etmişsiniz!?

Sayıklıyorsunuz arkadaşlar, tek kelimeyle sayıklıyorsunuz. ÖO’dan çekilme kararını çok önceden aldık; “düşünüyorduk” değil, bu bir! İki, çekilme kararında bunun nasıl olması gerektiği de belirlenmiştir ve kesinlikle “panik halinde” diye tanımlanacak bir süreçten bahsedilemez. Üç, MKP’yi yanımıza özel olarak alma çabasında olduğumuz iddiası, onlarla eylem birliğimize müdahalemiz olarak ileri sürülüyor ki bu da tam bir yanıltma pratiğidir. Bu sürecin özneleri neyin nasıl ele alındığını, tartışıldığını bilirler ve gerekince kendi açıklamalarını yaparlar. Ama gizlenecek, tuhaf olarak tanımlanabilecek, devrimcilik ve ortaklık ile çelişkili bir ilişki olmadığını özellikle vurgulayabiliriz. Bizim, kararımızı yeni direniş hattına katılabilecek herkese, her yapıya sunmamız ve katkılarını alma çabamız genel ilişkiler üslubuna aykırı değildir.

Son olarak, dört, sizlerin bizimle ÖO’dan çekilmeyeceğinizden emindik. Sizin nasıl düşündüğünüzü her ne olursa olsun diğer devrimci hareketlerden ü-

tün görünme, farklı olma amacını terk etmediğinizi çok iyi biliyoruz. Bu fırsatları “değerlendirme” yeteneğiniz –kötü bir adet de olsa- bize hiç yabancı değil. O nedenle karara katılmayacağınızdan emindik. Bununla beraber, eylemin bu derece uzayacağını düşünmedik. İçerik bakımından üslubunuz ve ortaya çıkan sonuç yanılmadığımızı gösterdi. Fakat süre bakımından bir olağandışılık yaşandığı kuşkusuzdur. Biz “gedik” bulma ya da yaratmanın bu kadar uzun zaman alabileceğini düşünmedik açıkçası...

ÖO’dan çekilme kararımızın doğruluğu hakkında hiçbir şey sunmadığımızı belirtiyor arkadaşlar. **Bu, nasıl bir yanıt aramakta olduklarıyla ilgili bir sorun.** Burada esas açıklanması gereken şey ÖO sürecinin bu kadar sürmesine ve onlarca şehit içermesine rağmen ne kazandırdığıdır. Bu konudaki açıklamamızın bilinmemesi mümkün mü? Hayır değil. Ama PC “kazanımsız” eylem tanımını açıklama olarak kabul etmiyor. O ille de “ne kazandınız?” sorusuna müspet yanıt istiyor! Kazanamayacağımız bir muharebe biçiminden çekilmemizi doğru bir karar olarak kavramıyor.

Eğer bir özel, nokta vuruşlu eyleme karar verip uygulamaya geçmişseniz; uygulama sürecinde koşulları kontrol edemeyip imha ya da büyük darbe alma olasılığı ile karşı karşıya kalmışsanız geri çekilmeye karar vermelisiniz; doğru olan budur. **Kararın doğruluğu, eylemin koşulları ve gidişatı hakkındaki olumsuz görüşümüze dayanmaktadır.** Sonuç olarak koşulların bu eylem ile değiştirilemeyeceği ortaya çıkmıştır. Kuşkusuz sizin bu eylemi tek “direnme” biçimi olarak kavramanız, görüşümüz ile aranızdaki mesafeyi oluşturuyor. Fakat bu konudaki tespitlerimiz de bilinmiyor değil. Tabii ki **dayatmalara, teslim alma çabalarına boyun eğmemiş olmak direnmektir, kabul etmeseniz de gerçek budur!**

Bu tartışmada ayrıntıda kalacak bir anlaşmazlık konusu olsa da değinmemizin uygun olacağı bir küçük nokta var. Bir şekilde kendilerinden ayrı düşmüş ve farklı tutum almış olanların savruluşlarını açıklarken PC, “eşcinsellerin keşfedilmesi”ne değinmiş. Eşcinsellerin, hiç yeri olmadığı halde buradaki gibi “gönderme” usulüyle aşağılanması, onlara yönelik saldırıların ve haksızlıkların farkında olarak meseleyi kendine gündem yapanların bu sebeple küçümsenmesi açıkçası sığığın daniskasıdır. **Herhangi bir devrimci yapıyı tasfiyecilikle eleştirmenin bir bi-**

çimi veya yolu eşcinsellerin toplumsal karakterli sorunları ile ilgilenmesi olamaz. Hatta aksine, bu meseleyi görmezden gelmek, dolayısıyla varlığına onay vermek devrimci bir duruş olarak görülmez... Tartışma konumuz olmadığı için üstünde durmayacağız, ama yapılan gönderme tek kelimeyle sıklık göstergesidir ve eleştirilmeyi, reddedilmeyi hak etmektedir. Burada kast edilenlerin kimler olduğundan ve ne derecede tasfiyeci olduklarından bağımsız olarak PC'nin yaklaşımı olabildiğince çirkindir.

Direnış kırıcılığı...

"*Direnış kırıcılığı*" da bir başka ayrıntı olarak değerlendirilmelidir. Görüşümüzü yineleyeceğiz ama PC'nin anlam kaydırmasını da eleştirerek... Direniş kırıcılığını bir direnişin varlığı ile açıklıyorlar. Elbette haklılık payı var. "Direnişçi herkes" direnişe, amacına ulaşmadan son verirse kimse kimseye "*direnış kırıcısı*" diyemez, bu arada direnişin gerçekten kırılmış olması ayrı bir gerçeklik olarak geride kalır!!! PC bizim "*direnış kırıcılığımızı*" formüle ederken direniş tanımımızı, başından beri aldığımız tutumları, kendilerinin direnişe başka anlam ve biçimler vermesine olumsuz tepkimizi dikkate almıyor. Ama "*eğer böyle ise, direnişinize amaca ulaşmadan son vermeniz de 'direnış kırıcılığıdır'*" tespitimiz söz konusu olduğunda kavramın mekanik kavranışına sığmıyor.

Burada kullandığımız anlamda "*direnış kırıcılığı*"nı kullanacaksak eğer, soruyoruz: başlattığınız eylemde onayımız var mıdır? Sonrasındaki biçim benzerliğinin ortak zeminde ve amaçta ortaklığa dayanmadığı bilinmiyor mu? Sizin direniş biçiminize onay vermediğimiz gibi katılmadığımız da gerçek değil mi? O halde neden "*direnış kırıcılığı*"ndan bahsediyorsunuz? Kendi belirlediğiniz yolda yalnız yürümeye karar vermenizden bizim sorumluluk almamız mümkün müdür? Doğru bulmadığımız bir anlayışın yön verdiği bir eylemden sorumlu olmayı neden kabul edelim? "*Direnış kırıcılığı*"nın bizim duruşumuzla, yaklaşımlarımızla ilgili olmadığı açık. Bizi başından beri savunduğunuz anlayış ve biçime karşı olmakla eleştirebilirsiniz ama bu anlayışı ve biçimi yarı yolda bırakmakla eleştiremezsiniz. Çünkü bunun gerçeklikle ilişkisi yoktur...

Sonuç olarak başka bir direniş varken, bir eylem biçiminin başarısızlığına kanaat getirmek, ondan vazgeçmek ve direnişin biçimini değiştirmek "*direnış kırıcılığı*" olarak değerlendirilemez. Ama aksi, yani

direnış sürerken onu inkâr etmek bir tür direniş kırıcılığıdır; kendi direnişini diğer direnişe karşı kılıç gibi kullanmaktır... Üstelik bu süreçte gerçekten kırılan başka bir şey olduğu da unutulmamalıdır, o da CMK denilen eylem birliği iradesidir. Bir hatırlayın bakalım onu kim "*kırdı*"?

PC'nin "*direnış kırıcıları*" adlandırmasına/ithamına bumeranglı bir yanıt vermiştik. Elbette PC'nin kararını böyle tanımlamıyoruz. Kazanım bakımından kendilerinin ifade ettiklerinden ötesine gidilemeyeceğini biliyoruz. Dolayısıyla "uygun" bir yerde ÖO'yu sonuçlandırmak gerekiyordu. Ama PC'nin, söylemleri ve ithamları yerli yerine koyması gerekir ki ancak o durumda yanıtımızı anlayabilsin! Bir savunu yapmadan ya da cevap vermeden önce olguları ve adlandırmaları objektif olarak gözden geçirmelisiniz.

Direnışı salt ÖO biçiminde kavrayan sizsiniz, kendi başına hareket etmeye karar veren sizsiniz, buna rağmen "*direnış kırıcılığı*"ndan söz ediyorsunuz... Direnişi salt ÖO yani kendi eylem ve direnişi olarak kavrayan PC'liler bu "tek direnişi" kazanımsız bıraktıklarında, ondan vazgeçtiklerinde, bize yönelik tanımı kendi bakışları çerçevesinde hak etmiş olmuyorlar mı? Sonuç olarak "olması gereken, tek direniş" onların kararı ile sonlanmış, bitmiştir. Direnişi amaca ulaşmadan bitirmek onu kırmak değil midir? "Kazandık" demeniz, ne F tiplerindeki izolasyon sistemi ne de bunun bir parçası olarak tecrit ve tretmana dayalı "hak" kullanımının dayatıldığı koşulları değiştiriyor arkadaşlar! Bizce verilmesi mümkün olduğunca geciktirilmiş bir kararı pek de tasvip edemeyeceğimiz, uygun olmayan bir üslupla alıp uyguladınız. "Zafer" kavramının değerini küçülttünüz. En başından beri yaptığımız kurgu dâhilinde "*direnışı kırdınız*"!

Şu ifadeniz acizliğinizin somut ifadesidir: "*Bizim zafer sertifikamız alınımıza takıp tabutlarımıza kadar taşıdığımız yıldızlardır!*" Bir kez daha şehitleri pragmatizme alet ediyorsunuz! Bu acizliktir arkadaşlar, siyaseten acizliktir. Savunulamayacak bir genelgeden lafla yıldız kırmak ve onu, şehitlerin, erişilmezlerin alınına, tabutuna yerleştirip, eleştirilmez kılmaya çalışmak acizliktir. Bizim gerçek yıldızlara, fedakâr devrimcilere, direnişçilere hiçbir eleştirimiz yok ve olamaz. Bunun nedeni şehitleri eleştirilmez görmemiz değil ama bu özgülde bunu yapmak bize düşmez ve aynı zamanda konumuz bundan tamamen

bağımsızdır. Bizim ideolojik açıdan olumladığımız şey şehitlerde cisimleşen geleceğe adanmışlık, yenilgilerden yengiler çıkaracak duruştur. Onların hangi direniş çizgisini sürdürdükleri, hangi ideolojik-politik hatta oldukları bu olumsuzlamamızın konusu değildir; özel ve değerli olan devrimci duruştur...

Oysa konu ettiğiniz zafer sertifikası olan şey somut olarak genelgedir, bugün taşıyamayacağımız kadar ağır olduğu görülen 45/1 genelgesidir. Biz o genelgeyi, hele ki “zafer” adına kullanmanın tamamen karşısındayız. “Gedik” demeniz, öyle çok değer biçmediğinizi gösterse de anomali halinizi gizleyemez... O genelge kazanım bakımından hiçbir şeydir arkadaşlar. **(Dipnot 2)** Mesele o genelgenin ne uygulanması ne de rötuşlanmasıdır. Mesele o genelgenin nasıl bir direnişle parçalanacağıdır! Bunun tutarlı ve gelişen bir biçimde, özellikle de en geniş devrimci birlikle sağlanabileceği, başka yol olmadığı açıktır. Direnişin biçimi tartışılır ama dayatma sürdürükçe direniş de olmak zorundadır. Sonuç bölümüne geçmeden önce, geçmiş hakkında yazılanların da cevaplanması ve arkadaşların “yanıltma çabasında” gösterdikleri şiddetin güçten düşürülmesi gerekir...

Geçmiş unutmadığınız çarpıtmaları aynen sürdürmenizden anlaşıyor!

Metris'teki '84 ÖO ve TTE konusu bu yazı dizisinde tekrar işlenmiş. Dolayısıyla daha açıklayıcı yazmak gerekti! Bu konu, zamanında aynı arkadaşların benzer yalan ve yanıltmasıyla tartışılmış ve hemen hiç aydınlatılmamış nokta kalmamıştı. Ama ben merkezilik ve öncücülük mantığı değişmiyor, onlar cevaplarını alsalar da dediklerini demiş olmanın, çamuru atmış olmanın “başarısı”yla yetinecekler bir kez daha! Onların öğrenmeye, düşünmeye ihtiyaç duymadığı besbelli! Kendi kaynaklarını okur ve en bariz gerçekleri dahi öğrenmeden/umursamadan “öncü”lük palavrasını propaganda ederler...

Tarihi direnenler yazar, diye tekrarlıyorsunuz ya arkadaşlar, bu deyişteki tarih gerçek tarihtir, yoksa dokümanlarındaki kendinizi merkeze koyarak biçimlendirdiğiniz yazılı “tarihiniz” değil! Hiç umursamadan zindanlar sürecindeki direnişleri yok saymanız, aşağılamanız en basit ifadeyle tarihe edilmiş küfürdür. Bize “kendinizin ne yaptığını yazmıyorsunuz” diyorsunuz ya; bunu bilerek, yalanınızı korumak için uyduruyorsunuz. Ne hatalarımızı, zaaflarımızı gizledik ne de doğrularımızı, süreçlere,

direnışlere katkılarımızı... Bunu “özeleştiril” ifadelerimizi alıp kullanan sizler iyi biliyorsunuz. Hem özeleştirileri alıp kullanacaksınız hem de “kendilerinin yaptığını yazmıyorlar” diyeceksin. Bu apaçık riyakârlık değil de nedir?

Yazıdan ilgili bölümü alıntıyla, çarpıtmaları, yanıltma pratiklerini göstereyim:

“... ÖO karşıtlığının geçmişini de biliyoruz. 1984'te tek tip elbise (TTE) dayatıldığında TKP/ML bu elbiseleri “mavi kefen” diye adlandırmıştı. Devrimci Sol TTE'ye ve teslim alma saldırısına karşı ÖO önerdiğinde ise, TKP/ML ve bazı gruplar TTE'yi giymeyi önererek ‘basit ama etkili eylem’ olarak TTE'yi giymişler ve ‘düşmanın elinden saldırı silahını aldık’ abesliğiyle de bunu teorileştirmeye kalkmışlardır...”

İşte “direnenler” tarihi böyle yazıyor. Kendileri yazıp daha sonra aktarınca diğerlerinin de yazılanları tarih olarak kabul ettiğini/edeceğini düşünüyor olmaları! Oysa tarih, bizim de, onların da dışında gerçek olandır; laflarımız, yazdıklarımız onu değiştirmez ve tarih sizin kayıtlarınızdan okunacak kadar sahipsiz değildir. O süreci unuttuklarını yazmışlar bir de. Hayır, unutmamışsınız, çarpıtmaları aynen sürdürmenizden belli!

1- ÖO karşıtlığı gerçekliği ifade etmiyor. TKP/ML anılan süreçte; 1980 Mart'ında Selimiye ve Ağustos'unda Davutpaşa'da, 1981 ve 1982 yıllarında Metris'te ÖO eylemlerinde yer almıştır. Buralardaki rolü ve konumunu siz bizden de iyi bilirsiniz! Ve yine aynı yıl, 1982'de Diyarbakır (Amed) zindanında ÖO eylemine katılmıştır. Ama tabii siz orada yoktunuz, dolayısıyla orada böyle bir şey olmadı! Orada dört PKK'li arkadaş ÖO'da şehit düşmedi; TKP/ML'li tutsaklar da ölmediklerinden ÖO yapmış sayılmazlar; öyle mi?! ÖO'ya karşıtlık ifadesi bizi tanımlamaz. Biz gerektiğinde ÖO eylemini de uygularız, uyguladık. Özgün ve özel koşullar gerektiren bu eylem biçimini önceleyerek tercih etmediğimiz bir sır değildir. Bu eylem eğer sonuç alıcı bir özellik taşıyor ya da bunu yitiren bir noktaya gelmişse tüketici, dağıtıcı ve genel direniş zayıflatıcıdır. Hatta çıkmaz neticesinde öyle bir sürece girer ki “intihar” eylemi olur. Genel olarak tercih etmememizin özünde bu kavrayışımız/ele alışımız bulunmaktadır.

Metris'te direniş cephesi güçlü ve genel olarak da sürdürülebilir bir fiili direniş olanağına sahipken önerilen ÖO'yu “siyasal intihar” olarak değerlendirdik.

(Aynı anlayış ve tespit doğrultusunda 1982'deki ÖO'nun da -18 Mayıs'ta başlayan- bütün dayatmalarınıza rağmen erken yani zamansız başlamasına karşı çıktık.) Şimdi yaptığınız gibi o zaman da inkâr ettiğiniz fiili direnişi sürdürdük. Siz ÖO'yu önerdiğinizde TTE'leri giymedik, fiili direnişi, dayatmalara fiilen boyun eğmemeyi devam ettirdik. Bir ÖO karşıtlığından bahsedilecekse eğer, fiilen ve kitlesel olarak direniş olanağı varken, bunu görmezden gelerek ÖO yapmaya karşıt olduğumuz söylenebilir. 1984'te ve 2000'de olduğu gibi. Önerileriniz dışında neleri tercih ettiğimizi yok sayarak "tarih" yazıyorsunuz, gene de çarpıtmaktan vazgeçmiyorsunuz!

2- TTE gündeme geldiğinde Metris'te "mavi kefen" dediğimiz doğrudur. Bu abartılı, yanlış tespit kısa bir süre sonra özeleştiriyile kaldırılmıştır. Kavram ifade edildiğinde eleştiri yapmayanlardan Devrimci Sol, fırsat bulduğunda bu ifadeyi burada da yaptığı gibi çarpık biçimde kullanmıştır. Yanlışın kısa süre sonra düzeltilmesini, özeleştiriyi yapıldığını görmezden gelmiştir. O dönem yoldaşlarımız bu hatalı ifade nedeniyle uyarılmamalarını da eleştirerek devrimci-ler arası ilişkiler konusunda önemli bir dersin de altını çizmişlerdir; tarihi unutmayanlara hatırlatılır!!!

Peki bu gerçeklere rağmen, şimdi burada karşılaştığımız nedir? "Mavi kefen" giymede neredeyse sabırsız davrandığımız iddiası... Arkadaşlar ÖO önermişler ve biz hayır "mavi kefen"i tercih ediyoruz demişiz! İşte arkadaşlar sizin tarih yazma biçiminiz, işte sizin samimi, dürüst devrimci duyarlılığınız... "Mavi kefen" tanımı/adlandırması TTE gündeme geldiğinde ona alınacak tavrın ilkesel olmasını içeren bir addır. Ama saldırı TTE ile sınırlı olmadığı gibi esas olarak onu da içermiyordu. Bu ve benzeri uygulamalar, gerçekleştirilecek baskının birer aracı olarak düşünülmüştü. Amaç devrimci düşüncelerinden ve örgütlü duruşlarından tutsakları yalıtıyordu. Yoldaşlarımız esas olmayı **kısa bir süre için de olsa** abartmışlardı.

3- TTE'nin giyilmesi konusu da PC tarafından abartılmaktadır. **Öncelikle "giyme kararı" alındığında "mavi kefen" esprisi çok gerilerde kalmıştı.** İki arasında ilişki kurmak için samimiyetsiz demagog olmak gerekir. Ve PC bu ilişkiyi kuruyor! TTE'nin giyilebileceği anlayışı geçici bir hamle olarak, çıkartmak şartı ile savunuldu. Amaç onun saldırı aracına dönüştürülmesini engellemek, saldırıların gerçek amacının deşifresini sağlamaktı. Benzer tutum, yine Metris'te 1982 yılı başlarında, sayımda sı-

raya geçme konusundaki yaptırıma kısa bir süre uymak suretiyle, düşmanın "bahaneci" ve "adım adım ilerlemeci" yön ve taktiğini kitle nezdinde daha somut olarak deşifre etmek amacıyla **bütün devrimci tut-saklar tarafından** gösterilmişti. Ayrıca bu kararın ÖO önerisi ile de bağı yoktur. ÖO önerisine bununla karşılık verilmiş gibi bir sanı yaratmak üslup çirkinliğidir.

TTE zorunlu kaldığı, direnilmediği, pes edildiği için "kabul" edilmedi. Bu gerçekliğin göz ardı edilmesi yanıltma pratiğinin basit bir biçimidir. TTE, yoldaşlarımızın ortaya koydukları anlayış çerçevesinde elbette "katiyen giyilmez" değildir; eğer düşmanın etkili manipülasyonunu ortadan kaldırmaya yarayacaksa, kitlelerde gerçek durum hakkında açık bilgilendirme sağlayacaksa, direniş saflarındaki çözümlere engel olabilecekse vb. bu hamle yapılabilir. Ancak TTE'nin giyildiği zaman durum değişmeye zaten başlamıştı, bu hamlenin gereği kalmamıştı. **Kararın yanlışlığı somut durum içindir, genel teoride bir yanlış olmadığı açıktır.** Okur sürece yabancılaşmaktan, bazı ifadelerden PC'nin amacı doğrultusunda etkilenebilir. Alıntılıdığımız bölümdeki "*düşmanın elinden saldırı silahını aldık*" ifadesi böyledir. Zira bu haliyle "abes" olduğu kuşkusuz! Ama ifade bu de-ğil...

TTE'nin giyilmesi kararının arka planındaki gerçekliğe değinmekte fayda var. Düşman o dönemde hapishanelerdeki tek sorunun TTE olduğunu iddia ediyordu. TTE giyildiğinde sorun kalmayacak, olmayacak iddiasındaydı. Öz olarak, teslim alma politikasını, hapishanelerde tamamen itaatkâr bir tutsak kitlesi yaratma amacını TTE ile örtüyor, kendini "meşru" kılıyordu. Devrimci tutsaklar ise saldırılardaki asıl amacın bilincindeydi. Bu konuda farklı düşünen yoktu. İşte PC'nin kendince biçimlendirip farklı yorumlanacak bir ifadeye dönüştürdüğü "*TTE'nin düşmanın saldırılarını gizleme aracı olarak kullanmasını engelleme*" kararı böyle bir ortamda alınmıştı. Abes olan nedir arkadaşlar? Gerçeklik mi yazdıklarımız mı?

TTE, ne ÖO önerisine karşı geliştirilmiş ayrı bir tavır olarak giyilebilir kabul edilmiştir ne de saldırılara, dayatmalara dayanılmadığından, direnilemediğinden... Bu içerikteki iddialar gerçekliğe aykırıdır! Okur şunları bilmelidir ve araştırarak da öğrenebilir: 1983 yılının Ağustos ayı itibarıyla Metris'te düşman devrimci tutsakları teslim almaya dönük kapsamlı

bir saldırı başlatmış, bunun için hemen her yolu denemiştir. Tutsaklar tüm dayatmalara direnmiş, hiçbirine uygulama olanağı vermemiştir. 1984 sonlarında TTE'nin geçici olarak, düşman propagandasını deşifre etmek amacıyla giyilmesi kararı alındığında (Devrimci Sol bu karara çoğunluk tutumu olduğu için önce katılmış, sonra vazgeçmiştir) da hiçbir dayatma kabul edilmiş değildir. Bu durumda söz konusu kararın içeriği çarpıtmalara mahal vermeyecek kadar açık değil midir? **Karar alındığında saldırıların azalacağı düşüncesi yoktu tutsaklarda, aksine düşmanın taktiği anlaması ve saldırılarını artırması daha muhtemeldi ve öyle de oldu...**

Saldırıları bu karardan sonra daha da arttı. Direnmede sorun yaşayanlardan kamuoyuna kadar geniş bir kesim saldırıların veya sorunların kaynağında TTE olmadığını da anlamış oldular. Ayrıca, düşman "giyme kararı"na karşı TTE'yi dağıtmadı. Ve karar belli bir süre hayata geçmedi. 1985 Aralık ayına kadar çetin bir saldırı ve direniş yaşandı. Kararın ardından saldırının ve direnişin yükselmesi bu arkadaşlarımızı nedense ilgilendirmiyor. PC, "TTE giymek ya da giymeye karar vermek çözülmenin başlangıcıdır, teslim olmaya giden yoldur" derken gerçekte tam tersi meydana geldi, direniş daha da büyüdü. TTE 1985 Aralık ayında giyildi ve bunun direnmemekle ilgili olmadığı açık. Ancak biz, bir direnmemeye, yaptırıma boyun eğme olarak değil, o zaman dilimi itibarıyla bu meşrulaştırma aracının yeterince deşifre edilmesinden kaynaklı "giyilmesi"nde pratik bir amacın kalmadığından ötürü tavrımızı "taktik bir hata" olarak değerlendiriyoruz. **(Dipnot 3)**

Sanırsanız bu bilgilere arkadaşların bir anlayışını da eklersek resim büyük ölçüde açığa çıkacaktır. Yüksek perdeden "direnme" dersi verenlerin yaptırımlar karşısındaki anlayışını hatırlatalım: "... Oligarşinin teslim alma politikası hiçbir zaman bir tek yaptırım ve uygulamayla sınırlı olmadığı gibi bir tek biçim altında da uygulanamaz. O, gün gelir tek sıra yürü, sırtını dön, saçlarını üç numara kes, gün aşırı tıraş ol, 'komutanım' de, 'İstiklal marşını söyle' der. Gün gelir, askersiniz der, tek tip elbise giyeceksiniz der. **Tüm bunlar tek tek teslim olmayı gerçekleştirmez. Birçoğu bir araya gelerek siyasi kimliğin doğrudan yadsınması durumu ortaya çıkar.**" (Yeni Çözüm, Sayı 9, abç) Bir kez daha bu "devrimci hareket" in "kendine Müslüman" tarzıyla karşı karşıya kaldığımız ortadadır!

Aktardığımız bilgilere somut olarak da ulaşma olanakları vardır. Süreç hakkında yazılanlar, süreci yaşayanlar, belgeler isteyen ulaşabileceği durumdur. PC hiçbir somut bilgiyi yalanlayamaz, ama çarpıtmasına, o ben-merkezci yazım ve tanımlarıyla yanıltıcı sunumlarına bir şey diyemeyiz. Yapabildiği en iyi şeylerden birinin bu olması onun ayıbı olarak kalacaktır... Hangi gerçekliğe rağmen yapıldığını açıkladığımız o alıntılardığımız bölümden sonra kaale alınmayacak cümleler kurmuş, hiçbir direnişe önderlik etmediğimizi, edemeyeceğimizi ancak TTE giyilmesi için önderlik edeceğimizi yazıyorlar! Dilin kemiği yok, pervasızlık serbest!

O halde arkadaşlar Metris açılmadan aylar önce 12 Eylül'ün ilk ve en yoğun saldırılarının yaşandığı Davutpaşa'yı, Kabakoz'u unutmuşsunuz siz. Oralarda devrimci tutsakların düştüğü durumu ve fakat TKP/ML tutsaklarının direnişini anımsatmak acıtacak mı acaba içinizi? O direnişler karşısında kimlerin hangi tavrı gösterdiğini, "işbirliği" kapsamında nasıl tutumlar sergilediğini açık açık yazmamızı ister misiniz? Bunun hangi anlayışlarla Metris'e taşındığını anlatmamıza gerek var mı? O derecede aymazsınız ki hangi koşullarda ve neden TTE giyildiğini çarpıtmakta öne atılıyor, içinde adınızın olumsuz (ama gerçekten olumsuz, uydurma biçimde değil) anıldığı pratikler hakkında konuşmaya gelince görünmez, diliniz oluyorsunuz! Bunları sizlerin olumsuzluklarını teşhir için yazmadık. Bizim böyle bir üslup kullanmadığımızı biliyor olmalısınız. Ne yazık ki çirkin tutumunuz hatırlatmayı gerektirdi...

Bu arkadaşlara Amed zindanındaki vahşete karşı direnişi, Sağmalcılar, Metris, Davutpaşa zindanlarındaki direnişleri hatırlatırız... Ulucanlar'daki direnişi, '96 Direnişini, Eskişehir tabutluğundaki direnişi, 2000 Direnişini objektif olarak irdeleyen herkes bizden zorunlu olarak bahseder. Hapishanelerde en az direniş kadar öncelikli "görev" olan firar eylemleri söz konusu olduğunda da aynı gerçeklik ortaya çıkar! Biz direnişlere "öncülük" ettik iddiasıyla çalım satmak heveslisi değiliz. Hapishanelerde direnişlerin devrimci parti ve örgütlerin ortaklaşa gerçekleştirdiği eylem süreçleri, saldırılara göğüs germe dönemleri olduğu biliniyor. Hiçbir direniş için "öncülük ettik ve diğerleri takip ettiler" çığığında bulunmadık, bulunmayız.

Devrimci parti ve örgütlerin hapishanelerde "öncü"ye değil birlikte davranmaya, bilgi ve biri-

kimlerini, devrimci cüretlerini ortaklaştırmaya, mümkün olan en doğru devrimci eylemi yaratmaya ihtiyacı, gücü, yeteneği vardır. Her şeyden önce nesnel koşullar bunu gerektirir. Kuşkusuz birileri önerir, birileri daha fazla katkı sunar, birileri etkin olur ama bu “öncülük” misyonu ile yapılmaz, **bütünün eşit bir parçası** olarak yapılır. İşte sizde olmayan bu yaklaşımdır. O nedenle olmadık yerde, doğru olmayacak öneriler sunup, “öncülüğünüzü” dayatıyor, reddedildiğinde direniş/devrimcilik reddedildi yaygarasıyla ortaklıklara rağmen bildiğinizi okuyorsunuz.

Bu tavırlarınız o kadar temelsiz ki direnişleriniz yenilgi ile sonuçlandığında mahcubiyet yaşamak yerine yalanlar üzerinden “*zafer*” naraları atıyorsunuz: beş saatin on saate çıkmasını (o da pratikte hemen hemen hiç uygulanmadı zaten) “*zafer*” diye, “*tecritte açılmış bir gedik*” diye, “*diğerlerinin katlanamayıp, inkâr ettiği kazanım*” diye propaganda ediyorsunuz. 1984’te de farklı davranmadınız. ÖO’daki başarısızlığı inkâr edip fiili direnişin kazanımlarını kendinize mal ettiniz! Devrimci tutsakların genel direnişini ve nihayet kitle hareketinin gelişiminin de katkısıyla elde ettiği kazanımları inkâr ettiniz. Mahcup olmak yerine “*zafer bizim*” propagandası yapmanız “*öncülük*” hakkındaki sakat anlayışınızdan kaynaklanıyor. Tedaviye oradan başlamanız gerekiyor: Devrimci parti ve örgütler arasında “*öncü*” olamayacağınız ama bütünün eşit üyelerinden biri olabileceğinizi öğrenmeye başlamanız gerekiyor. Bu, sizden bir şey istemek değildir, sadece sandalyenize oturmanızdır!

Sonuç yerine

Bu tartışmaya başladığımızda uzamayacağını umut ettiğimizi ifade etmiştik ama bunun çok iyimser bir dilek olduğunun da farkındaydık. PC aymazlığa devam etti, yanılma pratiğinden taviz vermeyi sakıncalı bulmuş olmalı ki aynı tavrı yanıt kapsamlı yazı dizisinde de sürdürdü. Yeni bir cevap yazmak haliyle birçok tekrarı gerektirdi. Bunların tartışma özgülünde hoş görüleceğini sanıyoruz.

Okurun gerçeklerle ilgileneceğinden ve tespit ya da yorumları değerlendireceğinden, yargılayacağından eminiz. Bu tartışma gerçekleri anlamak bakımından olduğu gibi ilişkilerin niteliğini kavramak ve sakat yanları onarmak bakımından da dikkate değerdir.

İnkâr edilen gerçekler, değerler ve kullanılan üs-

lup da bu tartışmanın esas konuları kadar önemlidir. Çünkü PC’nin gerçek sorunu, kavramları, değerleri kullanımında ve üslubunda görünebilir. PC’nin hangi amaçları güttüğü ve politikaları öteden beri bilinmekteydi. Ancak bizi harekete geçiren bunlar olmadı. Aksine süreci ve sorumluluğumuzu düşünerek geri durmayı, devrimciler arası yoğun ve kırıcı tartışmadan kaçınmayı benimsedik. Ancak son yazılardan sonra PC’nin kendisiyle hesaplaşmasının mümkün olmadığını ve giderek daha da olumsuzlaşacağını anladık. Oldukça zarar verir hale geldikten sonra elindeki “oyuncağı” almak gerekti. Çünkü tarihe, gerçeklere bu derece hoyrat davranılamazdı. Buna izin vermek suç işlemektir.

“*Günlük sıradan yaşama direniş denemez*” denildiğinde, F tiplerinde günlük olarak devam eden dayatma ve uygulamalar da saldırı olarak kabul edilmiyor demektir! Gerçekten de sıradan hale dönüşmüş saldırıların bir biçimde protestolarla karşılanmasını ve devrimciliğin korunmasını PC direniş olarak kavramadığında F tiplerinin de gayesini anlamadığını ortaya koymuş oluyor... ÖO, F tiplerindeki amacı yıkmaya dönük başlamıştı. Oysa bu amaç varlığını koruyor ve dayatmalar aynen sürüyor. PC “*zafer*”ini buna rağmen ilan ediyorsa bununla sadece kendini aldatabileceğini artık bilmeli...

PC birçok kavrama “farklı” anlamlar yüklüyor. Bu tutumun kökeninde kendine biçtiği rol var. Bizim dikkatimizi çeken kavramlardan biri de “*devrimci hareket*” kavramıdır. Bir kez daha gördük ki PC bu genel kavramı kendisi için kullanmaktadır. Bu genel kavramı salt bir devrimci hareket için kullanmak ne doğru ne de masumdur. Bu tür kavram kullanımları çarpık bilincin ürünüdür ve çarpık bilinç üretir. Elbette kavramların çarpık kullanımını yasaklayamayız. Fakat bundan duyduğumuz rahatsızlığı ifade edebiliriz. Bunu sadece kendimizi tanımlama biçimimize sahip çıkmak adına değil aynı zamanda yanlışı yapanın uyarılması adına da yapabiliriz.

“Kimdir devrimci hareket?” sorusu doğru yanıtlanmalıdır... Bu kavramı yazımızın bazı yerlerinde tırnak içinde, PC’nin belirttiği “*hareketi*” ifade etmek için kullandık biz de. Burada ironik bir üslup benimsedik. Tabii ki amacımız aşağılamak, küçümsemek veya o hareketin devrimciliğiyle alay etmek değildi. Kavramı PC gibi ama onu referans alarak kullandık, tırnak içine aldık ve “bu” sıfatını önüne koyduk. Sınırlı kavramın bu biçimdeki kullanılmasının ne derece

ğreti olduğunu da somutlaştırmış olduk! Her okunuşunda duyulan doğal his PC'nin kullanımında bizlerin duyduğu hisle benzerdir. Bundan hareketle, gereken düzeltmeyi yapacaklarını ve kavramın genel karakterinin hakkını vereceklerini umuyoruz!

PC son olarak uyanmamızı ve kendimize, çevremize bakmamızı istemiş. Hapishanelerdeki mevcut durumdan ve genel olarak kendi durumlarından esas olarak memnun oldukları, başarılı olduklarına inandıkları ortada. Direnmeyenler çürümekte, bu “devrimci hareket” “kıvılcık” olarak akmakta! Bu iddia sahipleri, bize “küçük dünyamızda” olduğumuzu söylüyor! Onlara diyeceğimiz şudur: Kendinizi dostlarınızın aynasında da görmeye çalışın, salt kendi aynanız –ne kadar büyük olsa da- her şeyi göstermez!!!

Türkiye Devrimci Hareketi hapishaneler direnişinde ağır bedeller ödemiştir. Mevziler kazanmış, mevziler kaybetmiştir. Ancak her daim devrimci, kommünist tutsaklar saldırılar karşısında direniş içinde olmuşlar, teslim alınamamışlardır. Bu direniş pratiğine tarih ve emekçi halkımız fazlasıyla tanıktır. Dolayısıyla Türkiye Devrimci Hareketi'nin hapishaneler merkezli direniş pratiğini değerlendirirken, böyle PC'nin yapmış olduğu gibi inkârcı, çarpıtıcı, yok sayan, sorumluluk duygusundan uzak yorumlarına tavır alınmalıdır. Türkiye hapishanelerindeki direniş geleneği, PC'nin “zafer” sanrısıyla inkâr edilerek, çarpıtılarak anlatılmaya çalışılırsa bunun kimseye faydası olmaz. Bu tür değerlendirmeler en çok da sahibini yaralayacaktır...

Dipnot 1: BDP, PEN üyesi Haluk Sunat'ın 2 Ağustos 2010 tarihinde Radikal'de yayınlanan makalesinde başlık olarak kullanılan, Güney Afrika Hakikat Komisyonu Sekreteri Martin Coetze'ye ait söz: “**Hakikat Acıtır, Susmak Öldürür!**”; Harvard Tıp Fakültesinde “Sorgulama Teknikleri” konusunda ders veren Roderick Abscombe isimli öğretim üyesinin Doğan Kitap tarafından bu yıl içerisinde yayımlanan “Görüşme Odası” isimli kitabının kapağında da yer alan üst başlığı: “**GERÇEK ACITIR**”

Dipnot 2: Önceki yazımızda 2007 yılına ait 45/1 no'lu “zafer” genelgesinin bir yıl önceki haliyle kıyaslı açıklamasını ayrıntılı biçimde yapmış ve nasıl bir aldatmaca içerdiğini net olarak ortaya koymuştuk.

Buna yönelik geçiştirici bir tavırla “inkâr”ın sürdüğü görülmektedir. Aksini beklemiyorduk. Zira bu durumun kabulü her şeyin tepetaklak olması anlamına gelecekti. Şimdi de bu bilgilere “yormusuz” olarak yenilerini ekleyelim ki durum daha iyi “anlaşılsın”, **vahamet** daha iyi görülsün:

Genelgenin ilk hali 18 Ocak 2002'de, Hikmet Sami Türk'ün Adalet Bakanlığı döneminde yürürlüğe girdiğinde; tutsakların haftada **5 saat** açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerde sohbet amacıyla bir araya getirileceğinden bahsediliyor ve sözü edilen etkinliklerden “en az birine katılma şartı” koşuluyordu.

İkinci düzenleme 9 Ekim 2002'de Aysel Çelikel Adalet Bakanı iken yapıldı. Öncekine göre tek fark; eğitim, spor, meslek kazandırma ve iş yurdu çalışmalarını ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetler olarak sıralanan etkinliklerden “en az birine katılma şartı”nın **kaldırılması** idi. Sanki “gedik” kimseler fark etmeden 4 yıl 4 ay önce açılmıştı...

Dipnot 3: Burada birkaç paragraf da Proleterce Devrimci Duruş dergisine açmak gerekiyor. Hiç ihtiyacı olmadığı halde PC'nin destekçiliğine soyunarak kalem oynatan derginin Temmuz-Ağustos 2010 tarihli sayısında bize “hatırlatma”da bulunup “sorular” yöneltten arkadaşlar, 1984'te kalmanın ruh haliyle hareket etmektedir. Sorunun esas gündemine dair söz söylemekten imtina edişin “destekçilik”le doğrudan ilgisi vardır ama buna kimlerin hangi anlamı yükleyeceği de “sır” değildir.

Bize verilen “özeleştirme” dersi, onca değerlendirmelerimize rağmen yapılıyorsa, burada tıpkı başta PC olmak üzere benzerlerinin tam da bu konuda fena halde arızalı olma durumu vardır. Dert edindikleri konulardan '84 ÖO ve TTE meselesine bu bölüm içinde değindik. Bu sorunla ilgili “ibret verici” diye nitelendirdiğimiz açıklamalar Alınteri siyasetinin yayın organlarında yayınlanmıştır. Kendilerinin de pekâlâ bildiği, iki siyaset arasındaki “özel notlu” yazışmaları yalnızca anmakla yetinmemiz anlaşılır olmalıdır. Arkadaşların tıpkı, “en enteresan adreslerden birisi” konusunda olduğu gibi yeterince açık ve açıklayıcı davranmama nedenlerimizi anlamaları gerek ama bizi her iki konuda da zorlamaları bu kavrayıştan yoksun olduklarını göstermektedir.

“12 Eylül'de merkezi düzeyde çözülme” konusuna gelince, kaynağımız süreci birlikte yaşayan canlı

tanıklardan öte bizzat kendilerinin de söz ettiği “*Adressiz Sorgular*” kitabıdır. Bu kitabı okuyanlar gerçekten örnek ve “destansı” direniş sergileyen bir dizi kadronun öyküsü ve anlatımında, aradıkları “kötü örnekleri” bulmakta zorlanmayacaktır. Arkadaşlar, tüm diğerleri gibi sözü edilen örgütün çökertilmesinde/yenilgisinde, neredeyse bütün kadrolarının ele geçmesinde, düşmanın akıllara seza yöntemleri ya da ilgili örgütün son derece kötü çalışma tarzının (ya da her ikisi birden) etkili olduğunu mu söylemektedir? Böyle olmadığı, olamayacağı gibi herkesin “başına gelen” onların da başına gelmiş ve çeşitli düzeylerdeki kadrolar arasından “çözülen” hatta “ihnet” tavrı sergileyenler çıkmıştır. Bunları bizden daha iyi bilip de “sadece MK düzeyinde değil, temel komitelerinde yer alanların da çözümediği ve direnişi örgüt düzeyine yükselten tek örgüt” “efsane”sini sürdürmenin kimseye faydası olmadığı açıktır.

Son söz elbette “tarih yazan”larındır, tarihi yalanların değil!

Bu bölümde F tiplerine karşı direniş ve ÖO eylemi ile ilgili PC'nin kendisine ait beyan ve değerlendirmeler üzerinden alıntılarla “tarihi” bir yolculuk yapacağız. Elbette her şeyin merkezine konulan bu “sorun”la ilgili söz konusu anlayışın arşivinden çıkarılabilecek dünya kadar söz ve söylem var ama buna ne yerimiz izin veriyor ne de sabırları zorlama konusundaki hassasiyetimiz. Artık sorunun hemen tüm noktalarına ilişkin yeterince söz söyleyip görüşlerimizi açıkladığımız için bu alıntıları ayrıca yorumlamayacağız. Bunun bir diğer nedeni de “sonlandırma” aşamasına kadar tarih sırasıyla sunulan bu paragrafların yoruma gerek duymayan açıklıkta, gerçekleri ifade edici özellikler taşımasıdır.

Yürütülen polemğin de ön açıklığıyla bu yazılar, PC zihniyetinin sürecin başından itibaren izlediği çizgi ve yaklaşımın, geliştirdiği politika ve taktiklerin seyri ve niteliği konusunda son derece enteresan bir tablo sunmaktadır. İhmal etmekten titizlikle uzak durdukları sürece ilişkin muhasebenin yapılması konusunda belki kendilerine de ilham verecek olan bu söz ve ifadeler; eylemin talepleri, dost ve müttefiklere yaklaşım (bu arada hani “tek bir örnek dahi gösteremezsiniz” dedikleri ve fakat çizgi haline geldiği için, “hangi birini göstereyim?” diyeceğimiz “hakaret”, “tehdit”, “şantaj” konusunu da analiz), direnişin hedef ve karakterine ilişkin aşamaları bütün çıplaklığıyla

ıyla gözler önüne sermektedir.

Kimi konularda yumuşama, kimisinde tam tersine savrulmuş ile birlikte özellikle devrimci güçlere yönelik artan bir öfke kazanan söylemlerdeki çelişki ve değişimler; yön veren yaklaşımın polemiklerde altını çizdiğimiz karakteristik özellikleri bağlamında, sınıfsal konum ve bundan kaynaklı ben merkezci, sekter ve sol görünümü bir sağcılığın tezahürüdür. Kendisinden başka devrimci ve direnişçi, kargadan gayrı kuş tanımayan bu düşünce yapısı ve ruh halinin kendisini sorgulaması ve olabildiğince yararlı sonuçlar üretmesi, samimi dileğimiz olarak kabul edilsin...

Not: *Aşağıdaki alıntılar içerisinde bazı kelime ve cümlelerin büyük harfle yazılması kendi tercihleridir. Kimi kelime ve cümlelerin altını ise biz çizdik.*

“H.S. Türk kamuoyunu F tiplerine ikna edebilmek için şimdi de ‘açık görüş yaptıracağız’ diyor. Birbirleriyle gündüz sürekli görüşebilecekler diyor. ‘F tipi cezavleri gündeme girmeden önce yeni önereceğimiz düzenlemeyle sosyal birlikteliği açıkça öngören bir yapıya kavuşturacağız.’ (21 Ağustos 2000 Cumhuriyet)

Amaç F tipini meşrulaştırmaktır. Kimseyi ikna edemedikleri F tipi hapishaneleri küçük göz boyamalarla kabul ettirmektedir. Birbirleriyle görüşebilecekleri yalanı da aynı amaçlıdır. Niyetleri bellidir. Tutukluları tecrit etmek, yalnızlaştırmak. Bunun için yarın daha değişik göz boyamalar da gündeme getirebilirler. Ama sonuç değişmeyecektir. Hapishaneler sorunu 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun iptali ve F tipi Hapishanelerin kapatılmasıyla çözülebilir. Bunun dışındaki tüm söylemler ve uygulamalar demagogiktir.” (Y. Vatan, sayı 54, sf. 26, 28.08.2000)

10-11-12 Kasım 2000 tarihinde İstanbul’da yapılan ve TAYAD’ın organize ettiği Hapishaneler Gerçeği, Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri Kurultayı’na TAYAD’lı aileler imzasıyla sunulan, “Nasıl Bir Hapishane?” başlıklı çalışmada F tiplerine ilişkin düzenleme şöyle formüle edilmektedir:

“1-Yapımı tamamlanmış ya da süren hapishanelerdeki tecriti hedefleyen tek kişilik, üç kişilik bütün HÜCRELER YIKILMALIDIR. Bunun yerine asgari **12 KİŞİLİK KÜÇÜK KOĞUŞLAR** yapılmalıdır.

(...)

3-Tek kişilik, iki kişilik, üç kişilik havalandırmalar yıkılmalı, birleştirilmeli, 12’şer kişilik dört koğu-

şun kapıları tek bir havalandırmaya açılmalıdır.

(...)

5- Koşullar arasındaki koridorlar ortak kullanıma açılmalıdır.” (Y. Vatan, sayı 66, sf. 40, 27.11.2000)

“Unutmayın! Ulucanların Hamamı da ‘Ortak Kullanım Alanı’ydı...”

Bazıları ısrarla tutsaklardan Adalet Bakanlığı’nın Terör Kanunu’nda yapacağı 16. madde değişikliğiyle, günde sekiz saat ‘ortak kullanım alanları’yla yetinmelerini istiyor.

BUNLAR YA KÖR, YA İŞBİRLİKÇİ. Başka şık yok gerçekten.

Haydi cevap verin:

Bir gün sabah ve ondan sonraki günler, kapılar açılmadığında ne olacak?

Neye yarayacak o zaman sizin o ‘ortak kullanım alanları’nız?

Siz ya gerçekleri göremeyecek kadar körsünüz, ya da görmek istemiyorsunuz?

Bu iddia, bu propagandif ‘ortak kullanım alanı’ demagojisi, o kadar zayıf ki... Kör ya da işbirlikçi olunmadan buna inanmak mümkün değil.” (Y.Vatan, sayı 68, sf. 15, 11.12.2000)

“Cephe Tutsaklar Örgütlenmesi’nin 6 Ocak 2001 tarihli açıklaması:

(...)

TECRİT KALKMADAN, TEMSİLCİLER DİĞER TUTSAKLARLA GÖRÜŞMEDEN HİÇ BİR YOLDAŞIMIZ DİRENİŞİ BIRAKMAYACAKTIR. TECRİT KALKMADAN BAŞKA HİÇ BİR ŞEY TARTIŞILAMAZ.

TUTSAK TEMSİLCİLERİNİN KARARLARI DIŞINDA HİÇ KİMSE KARAR ALAMAZ. ADİMİZA GÖRÜŞME YAPAMAZ.

19 ARALIK ÖNCESİ TUTSAKLAR ADINA TUTSAKLARA RAĞMEN KONUŞANLAR KATLİAMA SUÇ ORTAKLIĞI YAPMIŞLARDIR. İKTİDARI GÜÇLENDİRMİŞLERDİR. BİZİM HAYATIMIZ ÜZERİNDE HİÇ KİMSE HESAP YAPMAMALIDIR. HİÇ KİMSE BİZE DEVLETİN TESLİM ALMA POLİTİKASINI DAYATAMAZ. BU VAHŞET VE KATLİAMDAN SONRA, BU KADAR ŞEHİTTEN SONRA, HİÇ KİMSE BİZE SİVİL TOPLUMCU KILIF ALTINDA İKTİDARIN ISLAH POLİTİKASINI DAYATAMAZ. DİRENMEYE BEDEL ÖDEMEYE DEVAM EDECEK AMA TESLİM

ALMA POLİTİKASINI BOŞA ÇIKARTACAĞIZ.” (Y. Vatan, sayı 73, sf. 18, 16.01.2001)

“Katliamcı, yalancı bakan, TMY’nin 16. maddesini değiştirdi: İşte değişikliğin özeti. BENİM DIŞIMDA HİÇ BİR DÜŞÜNCE OLMAYACAK! BENİM İSTEĞİM DIŞINDA NEFES BİLE ALAMAYACAKSIN!

16. MADDEDEKİ DEĞİŞİKLİK; BUGÜNKÜ TECRİTİN VE VAHŞETİN YASALLAŞTIRILMASIDIR!

‘Hükümlüler, işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına göre guruplandırılarak... güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde... kendileri için hazırlanmış iyileştirme ve eğitim programları çerçevesinde... eğitim ve spor ve meslek kazandırma işyurdu çalışmaları ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılacaklardır. Programların süresi, katılacak hükümlülerin sayısı... güvenlik koşulları ve kurumun olanakları dikkate alınarak belirlenecek... İyileştirme ve eğitim programlarının amaca aykırı sonuçlar verdiği gözlenen hükümlüler yönünden bu uygulamaya son verilebilecek...’

Her şey koşullu. Her şey keyfiliğe açık. Her şey iyileştirme programına uymaya bağlı. Katliamcı iktidar diyor ki: her şey benim istediğim gibi olacak. Benim istediğim gibi yaşayacak, benim istediğim gibi düşüneceksin. Özet bu. (...)

‘Sosyal alanlar’dan devletin ne anladığı ortaya çıktı. (...) İktidarın ‘sosyal alanlar’ demesinin nasıl bir aldatmaca olduğunu onlarca defa yazdık, anlattık. (...) O ‘toplumsal mutabakat’ yalanına kanıp direnişçilere ‘bırakın’ çağrısı yapanlar, bugün Bakan bizle görüşmüyor, bizi muhatap almıyor diye feryat ediyorlar. Tabii, bu kurumlarla işi bitmiştir Bakanlığın. Kandırılmış ve kullanmıştır. 19 Aralık öncesi görüşmelerin neden ve nasıl kesildiğini şimdi anladınız mı? Bunu anlarsanız, bugün neden muhatap alınmadığımızı da anlarsınız.” (Y. Vatan, sayı 87, sf. 5-6-7, 23.04.2001)

“ (...) 5-Güç kendimizdedir. Kilitlenmeyi aşacak olan kararlılıktır.

Boşuna kimse ‘destek dış güçler’ aramasın. Onlara bel bağlamasın. Güç biziz. Güç iradedir. Güç direniştir. Hiç kimse güçsüzlük düşüncesiyle, başka güçlerin icazetini alabilmek için kendini eğip bükmesin. Taleplerden vazgeçmeyi düşünmesin. Tek çare, tek doğru, dik durmaktır. Tersî, pratik ve ideolojik olarak

ölüm demektir.

6- Devlet nettir. Biz de net olmak zorundayız.

Oligarşinin F tipleri paketi açık ve nettir, her şey düşünceleri öldürmek için yapılmıştır. Biz de direniş bayrağını kaldırmalıyız: Düşünceler özgürdür. Düşünceler öldürülemez. F tipleri ölümdür. Sosyal alanlar teorisinin ne olduğu ortaya çıktı. Bu tuzaklara artık düşülmemelidir. Hedef çok açık ve net olmalı. Bakın devlet ne kadar nettir. Düşünceleri öldüreceğim diyor. Ve kararlı davranıyor. Biz de net olmalıyız: F tipleri kapatılmalıdır. (...)

Tüm halk güçleri! Ya elinizden gelen her şeyi yapıp bu katliamı durduracak, ya da düşüncelerle, tutsaklarla, umutlarla birlikte siz de öleceksiniz.” (Y. Vatan, sayı 90, sf. 17-18, 14.05.2001)

“Mimari değişiklik yapılmadan, bir ve üç kişilik hücreler kapatılmadan tutuklu ve hükümlüler olarak koşulsuz bir arada yaşamamız sağlanmadan tecrit kalkmış olmaz. Tecrite son verilmelidir.” (Direnişteki Tüm Tutuklu ve Hükümlüler, 20.05.2001) (01.10.2001 tarihinde yineleni)

“İÇERİ ARTIK DIŞARIDIR

(...) Var mı dünyada böyle bir örnek? Keşke bu örnek de romanlarda olsaydı, o zaman bizim aydınlarımız da, demokratlarımız da överdi bu tavrı... (...) Ve belki böyle kahramanlık öykülerini bizzat kendileri de yazmış, türkülerini söylemişlerdir.

Bütün dünya geliyor, soruyor, öğreniyor, röportaj yapıyor, bir heyet geliyor, ‘2. dünya savaşından bu yana en büyük direniş bu’, burada kalmak istiyoruz diyor, o gelmiyor, o oralı bile olmuyor. Sanki bu direniş başka ülkede oluyor.

Bu ülkede böyle bir şey olmuyor sanki. Bu tavrın özü şudur, direniş olmasın istiyor. Böyle bir direniş, böyle, kendisini sorgulayan, yargılayan ve mahkum eden bir gelişme olmasın istiyor. İçerideki ölebilir, dışarıda ölünmez, diyor bu statükocu zihniyet.

Kendi ülkesindeki direnişi görmezden gelen solcu, devrimci olur mu? Nerde bunlar? Ne yaparlar? Onların ‘iş’ çok. SSK gündemi var... Kriz gündemi var... Oligarşinin borçlarını ödeme programı var... Boğaz’da gezi var, piknik var... Kurultayları, kongreleri var... Var da var. Hem, yerleri dar, hem yenleri...

Özü ne? Bu kafalar, bu hayatlar, kapitalist olmuş gerçekte, böyle düşünüyor ve böyle yaşıyor, ama bunu itiraf edemiyor. Hayır öyle ucuz solculuk yok. Öyle be-

lasız, risksiz, işkembeden atma solculuk yok. Ya bu solculuktan vazgeçecek, ya kapitalist düzenin içine yerleştiğinizi itiraf edeceksiniz. Düzenin içine boylu boyunca yerleşmişken, devrim, sosyalizm kelimelerini kullanmalarına izin vermeyeceğiz.” (Y. Vatan, sayı 94, sf. 26-27, 11.06.2001)

“Daniel Cohn-Bendit’in de aralarında bulunduğu Avrupa Parlamentosu’ndan bir heyet ile Adalet Bakanlığı yetkilileri, 7 Haziran 2001 tarihinde Kandıra F tipinde temsilcilerden Şadi Özbolat ile görüştüler. Şadi Özbolat bu görüşmede, ‘Taleplerimizde bir esneme yok, olmaz da. Ancak Bakanlık yetkililerinin temsilcilerle yapacağı bir görüşmeden çözüm çıkar. (...) Ölüm orucuna hiçbir koşulda ara vermeyiz. Eğer devlet bizimle savaştığını, bizimle savaş halinde olduğunu kabul ediyorsa bunu ilan etsin, bizim hukuki statümüzü yeniden düzenlesin. Yapılan operasyon, katliam, onlarca şehit ve gaziden sonra jest yapmayız. (...) Bizim taleplerimizin esnemesinden öte taleplerimizin haklı, meşru, demokratik olup, olmadığı tartışılmalı.’ dedi.” (Y. Vatan, sayı 95, sf. 26, 18.11.2001)

“F tipi haphanelerde mimari ve hukuki düzenlemeler yapılmalıdır. Bir ve üç kişilik hücre uygulamasına son verilmelidir. Gerekli düzenlemeler yapılmaya kadar kapılar açık tutulmalıdır. Tutuklu ve hükümlüler olarak koşulsuz bir arada yaşamamız sağlanmalıdır. Tecrit, izolasyon ve yaşamsal hak gasplarına son verilip, tutuklu ve hükümlüler olarak ortak yaşam alanlarımız sağlanmalıdır.” (20 Ekim ve 9 Aralık 2000’de Ölüm Orucuna başlayan Tüm Tutuklu ve Hükümlüler, 14.06.2001)

“AB heyeti Türkiye ziyaretinin raporunu yayınladı. Genel olarak bir çok şey söylenebilecek raporda izolasyonun tam uygulandığı belirtilip şöyle deniyor; ‘6-9 kişi bir araya gelmeli’. Bu düşüncesini Bendit daha önce de açıklamış ve şöyle demişti: ‘gündüzleri belli saatler arasında 6-9 kişi bir arada bulunabilir’. Bunu söyledikten sonra da tutsaklara sormuş gibi ‘bu eylemi bitirebilir’ demişti.

Direnişi bitirip bitirmeyeceğine tutsaklar karar verecektir. Ancak ‘belli saatler açık kalsın’ın anlamı nedir? Anlamı bu saatlerin dışında haphane idareleri istediği işkenceyi rahatça yapabilir demektir. Ya da o gün istemediğinde kapıları açmayıp ‘6-9 kişi’yi bir araya getiremeyebilir demektir. İşkence ve ölümler sü-

recek demektir.

‘Hiç değilse, birkaç saat şöyle açık kalsın, böyle açık kalsın’ düşüncesi nasıl ifade edilirse edilsin tecrit ve izolasyonun meşrulaştırılması demektir. “Uluslararası Standartlar” demektir. Bu standartların ne olduğunu defalarca anlattık. İzolasyon ve tecritin standartlarıdır bunlar. Emperyalistlerin standartlarıdır. Emperyalistlerin standartları devrimci düşüncenin yok edilmesini hedefler.

‘Belli saatlerde...’ demek, diğer saatlerde hücrelerde tek başlarına kalsınlar demektir. Bunun anlamı da birey olsunlar demektir. (...) Ne ‘günün şu saatleri arasında’ ne de ‘şu bu şartlara bağlı olarak’, hiçbir koşul, şart dayatılmaksızın tutsakların bir arada yaşama olanakları sağlamalıdır.” (Y. Vatan, sayı 97, sf. 40, 02.07.2001)

“Direnişçiler, zulüm karşısında solun tarihinde o güne kadar rastlanmadık bir cüret ve kararlılıkla bedenlerini tutuştururken, yüzlerce devrimci, ölüm oruçlarında, feda eylemlerinde kendilerini feda ederken...” (Y. Vatan, sayı 111, sf. 8, 22.10.2001)

“Ankara, Antalya, İstanbul, İzmir Baro Başkanları’nın Ölüm Orucuna ilişkin çözüm önerileri:

‘Adalet Bakanlığı; Üçer kişinin kaldığı, Yan yana üç odanın kapısını açarak dokuz kişinin o birim içinde bir arada olabilmelerini, belli saatlerde var olan ortak mekanlardan yararlanmalarını sağlasın, sağlayacağını sağlasın. Açlık grevindekiler, ölüm orucundakiler; bu uygulamayı tecriti sona erdirme iradesi olarak görsünler, kabul etsinler..

Üç kapı, Üç kilit,

Üç kapının, üç kilidinin açılması ölümlerde sonun başlangıcı olsun.” (Y.Vatan, sayı 118, sf. 7, 10.12.2001)

“DİSK’in bugün TÜRK-İŞ’ten farkı kısaca şöyle özetlenebilir: Amerikan ajanları yerine Avrupa ajanları, dolar yerine Euro! (...) Bir bu bildiriye bakın, bir de Avrupa’dan aldığı Euro’ları savunmak için pişkince ve utanmazca ‘bunlar normal şeylerdir’ diyen Süleyman Çelebi’ye. (...) sendika yönetimlerine çöreklenen uzlaşmacıların, ihanetçilerin işçi sınıfına zarar vermesini de durdurabiliriz.” (Ö.Vatan, sayı 11, sf. 38, 18.02.2002)

“Şimdi, bu ülkede siyaset yapma iddiasındaki her

partinin, kitle örgütünün, kendine devrimci, demokrat, sosyalist diyen herkesin, direniş üzerine yapılan tüm kırma, bitirme, kendiliğinden bitme hesaplarının boşa çıktığını görüp, yeni bir değerlendirme yapmaya ihtiyacı vardır. Kim bırakırsa bıraksın, direniş devam etmek durumundadır. Ve edecektir.

‘Üç kapı üç kilit’ önerisi, en geri noktada bir uzlaşmaydı. Tutsaklar bu öneriyi kabul etti. Oligarşi uzlaşmazlığını sürdürdü. Uzlaşmayan kim olduğu artık nettir. Taleplerin ‘aşırılığını’ veya ‘direnişin biçimini’ eleştirip yan çizenlerin asıl dertlerinin bu olmadığı ortaya çıkmıştır. Artık ‘üç kapı üç kilit’ önerisi, bu süreçte geçerli değildir. Hücre duvarları yıkılmalıdır. Direniş, bunu hedefleyerek sürecektir. Yaşamın tek anlamı, duvarları yıkmaktır.” (Ekmek ve Adalet, sayı 11, sf. 5, 03.06.2002)

“‘Üç kapı-Üç kilit’ önerisi devletin saldırılarının amacını, politikalarını anlamayan ya da anlamazdan gelenler tarafından gündeme getirildi. Biliyorduk ki, bu öneri de devlet tarafından reddedilecekti ve reddedildi. Bu öneri, taleplerimizi karşılamaktan oldukça uzak olduğu halde bu öneriye tamam dedik, ancak bakanlığın cevabı ortadadır. Herkes görmüştür ki, sorun bizlerin taleplerimizin içeriği, biçimi vb. değildir. Bakanlık teslim alma politikasını sürdürmek istemekte ve bunu açıkça ilan etmektedir. Bununla birlikte süreci tıkadığımızı iddia edenlerin bu tablo ortaya çıktığı halde, özeleştiri yapacak olgunluğu göstermediklerine tanık olduk.’ Şadi Özpolat” (Ekmek ve Adalet, sayı 11, sf. 45, 03.06.2002)

“Cephe Tutsaklar Örgütlenmesinin 10 Haziran 2002 tarihli Açıklaması:

(...) Gelinen aşamada DHKP-C ve TKEP-L tutsakları dışındaki gruplar DİRENİŞİN DIŞINA DÜŞTÜLER. Bazı farklılıklara rağmen, bu gruplar özünde direniş içerisinde de zafere inançsızlardı, direnişin taleplerini sürekli olarak geri çekmeye ve direnişi bitirmeye çalışan gruplardı. Direnişin başından beri kararlı bir tavır içerisinde olmadılar, asıl olarak direniş karşıtı kesimlerden düşünce aldılar, onların etkisinde kaldılar. İhanetleri meşru gördüler, daha ileri giderek sahiplen-diler. Direnişin hedefleriyle ilgilenmekten çok, direniş içerisinde küçük hesaplarla direnişi zayıflatmaya neden olacak tavırlar içerisine girdiler. Kararsızdılar, kararsızlıkları direniş karşıtı güçlerin etkisinde kalmaları ile derinleşti ve gelinen aşamada DİRENİŞİN DI-

ŞINA DÜŞMÜŞLERDİR.” (Ekmek ve Adalet, sayı 13, sf. 5, 17.06.2002)

“Bu direniş basit bir hak alma eylemi değildir. Solun, devrimci güçlerin geleceğiyle, oligarşinin karşısında iktidar alternatifi olarak varolup olmayacağı ile ilgili bir direniştir. Zulmün sessizlik içinde boğma politikasına karşı çıkmak buna karşı çıkmaktır.” (Ekmek ve Adalet, sayı 13, sf. 7, 17.06.2002)

“Türk-İş Başkanı Bayram Meral ve DİSK Başkanı Süleyman Çelebi, IMF ajanıdır, çıkarıcıdır, utanmazdır, işbirlikçidir. Onlar emekçilerin açlığı, işsizliği pahasına mal varlıklarını büyütüyorlar yıllardır. Milletvekilliği yolunu açıyorlar. (...)

İşçiler, sendikacılar; (...) Reddedin bu işbirlikçileri! Reddedin bu işçi düşmanlarını! Reddedin bu IMF kuryelerini!” (Ekmek ve Adalet, sayı 23, sf 30-31, 25.08.2002)

“Hiç kimse, şu veya bu manevrayla direnişi bitiririz diye düşünmesin. O nokta çoktan geçti. Cesetlerimiz dağ oldu... Hiç kimse ölümlerimizin verdiği yarğıdan kurtulamayacak. Hiç kimse bu muhasebeden kaçamayacak. Direnme savaşı, Türkiye tarihinde bir mihenk noktasıdır... Herkes yarın bu konudaki tavırla, tavırsızlığıyla tarihteki yerini alacak...” (Ekmek ve Adalet, sayı 24, sf. 6, 01.09.2002)

“Nitekim, direnişin bir parçası olan çeşitli güçler üzerinde görüldü bu sonuçlar. Şu veya bu gücü ‘karşıya almamak’ adına, veya ‘şu kesimleri ‘yanımıza kazanmak’ adına, gün geldi aydınlara tabi olduğuna, gün geldi reformizmin etki alanına girildiğine tanık olduk. (...) Biz yürürken hemen her adımda karşımıza çıktı umutsuzluk. ‘Kazanılacaklarla ödenilen bedeller orantılı değil’ diye demagojiler, ‘ölümlerle artık çözüm olmayacağı ortaya çıktı’ diye teorisi yapıldı. Zulmün surlarında bir bomba olup patlayanlar, geçerken bir kurşun da onlara sıktılar.” (Ekmek ve Adalet, sayı 29, sf. 18, 06.10.2002)

“TAYAD’ın İstanbul’da 28-29 Eylül 2002 tarihinde düzenlediği Hapishanelerde Yaşam ve Sağlık Koşulları Kurultayı’nın Sonuç Bildirgesi:

‘(...) Bu çerçevede; aynı zamanda hapishanelerde süren ölüm oruçlarının da temel talebi olan tecrit kaldırılarak, ölümler durdurulmalıdır. Tecrit belli sayıda

tutuklu hükümlünün yaşam alanlarında koşulsuz bir araya getirilmesiyle kaldırılmış olacaktır.” (Ekmek ve Adalet, sayı 29, sf. 28, 06.10.2002)

“Dediğimiz gibi, akıl veren çoktu. Ölüm öncesinde de, F tiplerinde ölüm orucunu sürdürürken de, kimileri habire ‘Ölüm orucu dışındaki fiili direnişler’ den söz edip durdu. O –bizim ölüm orucuna alternatif olacak düzeydeki bu biçimlerin ne olduğunu bir türlü anlayamadığımız o- fiili direniş biçimlerine hiç olmazsa ölüm orucunu bıraktıkları noktada başvursalardı ya. Ama başvurmazdılar. Çünkü böyle bir ‘alternatif’ yoktu zaten. Evet, F tiplerinde çeşitli fiili direnişler yapıldı, yapılıyor, yarın da yapılabilir. Fakat bunu ‘ölüm orucuna alternatif’ olarak tartışmak, sadece ‘bırakmanın’ yolunu açmanın bir aracıydı.

Sonuçta görülen de bu değil mi?

Evet, devrimciler yenilebilir de, herhangi bir eylemi, direnişi zafere de ulaştıramayabilirler. Bunu da tüm açıklığıyla ortaya koyarlar.

Ama siz başkalarını yalnız bırakma pahasına bırakıyorsanız, elbette o zaman durum farklıdır. Ortada bir yenilgi yoktur; çünkü direniş daha sürmektedir. O noktada ‘bırakma’nın anlamı da farklılaşıyor tabii. O noktada bırakmanın direnisten kaçış olduğunu gizlemenin teorileri yapılmaya başlanıp, ajitatif sözlere sığınılıyor.” (Ekmek ve Adalet, sayı 33, sf.44-45, 03.11.2002)

“Ortak Alanların Tecriti Ortadan Kaldırdığı Bir Aldatmacadır

Adalet Bakanlığı ortak alanların varlığını gerekçe göstererek F tipi hücrelerde tecrit uygulamasının olmadığını iddia etmektedir. Ortak kullanım alanı olarak ifade edilen kütüphane, spor salonu, atölyeler vb. yerler tecriti ortadan kaldırmak bir yana tecrit ve tedman politikasını tamamlayan yerlerdir. Çünkü tecrit ve tedman uygulaması asıl olarak hücreler üzerine oturtulmuş, diğer unsurlar ise bu politikayı tamamlayacak şekilde düzenlenmiştir. Günün 24 saatini hücrede yalnız geçiren tutuklunun haftada birkaç saatlik ortak alanlara çıkarılmasıyla tecritin kalktığına inandırıcı hiçbir yanı yoktur. Başlangıçta F tipi hücrelerde tecrit olmadığı yalanı kamuoyunu kandırmaya çalışan Adalet Bakanı, bunun etkisiz kalması karşısında, ortak alanlar aldatmacası boşa çıkarılmıştır. Bizlerin ortak alanlara çıkmayarak kendi kendimizi tecrit ettiğimiz demagojisi de F tipi hücre ve tecrit politikası gerçeğini

değiştirmeyecektir.” Ercan Kartal, 14 Ekim 2002, Edirne F Tipi Cezaevi, (F Tipi Hapishaneler Raporu, Ocak 2003, TAYAD’lı Aileler)

“Kazım Kolcuoğlu, koskoca İstanbul Barosu’nun başkanı. Bir hukukçu, bir insan hakları savunucusu, hakkı, hukuku nasıl çiğniyor, nasıl ihbarcılık yapıyor? Muhatabıyla konuşma gereği bile duymadan onu töhmet altında bırakıyor. Burjuva hukukunun adilliği bile yok. Objektifliği yok. (...) Zerre kadar adalet yok.

İstanbul Barosu Başkanı olduğundan bu yana, Kolcuoğlu’nun tecritle, F tiplerinde süren zulümle ilgili tek bir açıklaması, demeci var mı? Yoktur. Ne ölüm orucu, ne F tipleri onu ilgilendirmez. Kendi barosunun üyesi olan avukatların töhmet altında bırakılması karşısında bile duyarsız ve işte böyle kullanıyorlar onu da. (...)

Behiç Aşçı: ‘İstanbul Barosu Başkanı Kazım Kolcuoğlu ve İHD İstanbul Şube Başkanı Kiraz Biçi ile röportaj yaptığımız gördük, üzüldük, her ikisi de gazetelere röportaj yapmadan önce bizim hakkımızda peşin hüküm vermişler zaten. Evet bunlar örgüt avukatlarıdır, zaten hep böyle yapıyorlar, ama yaptıklarına bir kılıf buluyorlar, bu ilk defa yaptıkları bir şey değildir, kendilerinden çok muzdaribiz gibi beyanlatları var.’” (Ekmek ve Adalet, sayı 79, sf. 8-9, 28.09.2003)

“(…) baro yönetiminin kafası da devrimcilere en az Özkök kadar düşmandır. (...)

Ve belirleyici olan ise şudur: İstanbul Barosu Yönetimi MGK’cıdır!

Kolcuoğlu’nun listesi ağırlıklı olarak CHP’lilerden oluşmaktadır, listesinin destekçilerinden biri de ihbarcı Aydınlıkçılar’dır. ‘Önce İlke Grubu’ adıyla seçimlere katılan Kolcuoğlu yönetimi, seçim zaferini Onuncu Yıl Marşı söyleyerek kutladı. MGK çizgisindeki bu kafa yapısı, CHP’nin, Hürriyet’in, MGK’nın desteğiyle baro yönetimini aldı.

Öyle olduğu içindir ki, Kolcuoğlu seçildiğinden bu yana, MGK’nın baskılarına, yasaklarına, hapishanelerde sürdürdüğü zulme karşı tek bir açıklamaları, tek bir eylemleri olmamıştır. İşkenceler, tecavüzler İstanbul Barosu’nu harekete geçirmeye yetmemektedir.” (Ekmek ve Adalet, sayı 81, sf. 28, 12.10.2003)

“4 yıl... 1200 gün... 45 ay... Kendi kendinize telaffuz edin, inanamayacaksınız... Bildiğimiz kadarıyla dünya halklarının tarihinde böyle bir direniş örneği yok. Ülkemiz tarihinde de böyle bir örnek yok. Bir di-

reniş içinde böyle bir irade ve böyle bir disiplin ortaya koyan hiçbir güç görülmemiştir.” (Ekmek ve Adalet, sayı 118, sf.21, 08.08.2004)

“Yok edileceğimizi, burnumuzun sürtüleceğini düşünenlerin ‘gözü aydın’ olmadı. ‘Devrimci demokrasinin ölümünü’ kutlayamadılar. Sözü edilen tahliller üzerine ‘işte biz demiştik’ diye kadeh kaldıramadılar. Üzgünüz. Hevesler kursaklarda kaldıysa, bizim suçumuz değil, kendi öngörüsüzlüklerinin sonucudur. (...)

Dört yılda herkes ne yapıp yapmadığının hesabını verecektir. Bu hesaptan kaçış yoktur. (...)

‘Gündemimiz değil’ diye ifade edilen kaçış politikası, ölüm orucu konusundaki kaçış suskunluğu kendi politikalarının iflasının belgesidir. Direnişten kaçmak kendinden kaçmaktır. Solun büyük bölümünün yaptığı tam da budur. Ve böyle bir kaçışın sonu da yoktur.” (Ekmek ve Adalet, sayı 128, sf. 11, 17.10.2004)

“Odağında F tipleri vardı, ama saldırı sadece hapishanelerle sınırlı değildi. Ona paralel olarak hayatın her alanında düzenlenecekti. Düzenin gerçek alternatifi olan, kitleleri örgütleme yeteneği ve dinamiğine sahip olan sadece bizdik, başta Cephe olmak üzere devrimcilerdi. (...) Direniş, Türkiye tarihinin en uzun, en kararlı direnişi olma özelliği yanı sıra, dünya çapında bir boyut kazanmıştır. (...) Böyle bir kararlılık, böyle bir disiplin dünya yüzünde görülmedi, ilk defadır. Bütün olumsuz koşullara, her türlü saldırıya ve büyük kuşatmaya rağmen, yeni ölüm orucu ekipleri direniş saflarına koşuyor.” (Ekmek ve Adalet, sayı 128, sf. 29-30, 17.10.2004)

“Bu gruplar ölüm orucunu bıraktıktan sonra, tamamen grupçu, rekabetçi duygularla davranarak reformizmin ‘ölüm orucu gündemimiz değil’ tutumuyla aynılaştılar. Grupçuluğu ve sorumsuzluğu dergilerinde ölüm orucuna sansür uygulamaya kadar vardırıdılar. Rekabetçilik ise ölüm orucunda yalnız bırakılmamız sonrasında ‘burnumuzun sürtülmesini’ istemeye kadar varmıştır. (...)

Bu kısa gelişimin gösterdiği gibi, devrimci gruplarla tecrite karşı birliğin önündeki iki büyük engel, birincisi grupçuluk-rekabetçilik, ikincisi reformizmden kopamayıştır. Tecrit, ölüm orucunu bırakmalarından itibaren bu grupların gündeminden çıkmıştır. Hala da gündemlerinde değil. İnfaz Yasası’na karşı yapılan eylemlerde ‘tecrit’ adeta süs olarak duruyor. Tecriti niye gündemi-

nize almıyorsunuz eleştirisine karşı kendilerini savunabilmek için oraya eklenmiştir. Yaptıkları eylemlerden de görülebileceği gibi, pratik bir hükmü yoktur. Onlar için ön planda olan infaz yasası, TTE'dir. (...)

F tiplerine karşı birlik çağrısı yapıyoruz, başka gündemler, başka birliklerin olduğu ileri sürülerek karşı çıkılıyor; devrimci birlik öneriyoruz, bu defa da 'tecrite, infaz tasasına karşı mücadeleye yoğunlaşıyoruz, onun için şu an uygun değil' deniyor. Bu tavırda tecrite karşı birlikte mücadeleden kaçışı görmemek mümkün değil." (Ekmek ve Adalet, sayı 129, sf. 40-41, 24.10.2004)

"Gerçekte tecrit ve teslim alma politikası, zaten onlarca araç ve yöntemle sürdürülmektedir. En sıradan nedenler 'bahane' yapılıp altı aya, bir yıla varan ziyaret, mektup yasakları verilmekte, infazlar yakılmaktadır." (Ekmek ve Adalet, sayı 135, sf. 19, 05.12.2004)

"Röportaj soruları: 1-) F tiplerinde sürmekte olan ölüm orucu direnişinin 5. yılına girmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? 2-) Bu süreçte toplumsal muhalefeti ve kurumunuzu yaptıklarıyla ve yapmadıklarıyla nasıl değerlendiriyorsunuz? İçeride ve dışarıda 4 yıldır uygulanan tecrit politikası nasıl etkisizleştirilecek?"

İşçi-Köylü Gazetesi 'eylemin devam etmesi ve kendi politikaları nedeniyle' röportaj sorularına cevap vermeyeceklerini ilettiler.

Kızılbayrak: 'Soruları yönlendirmeli bulduklarını' söyleyerek cevaplandırmayacaklarını belirtti. Sancılı bir cevaptı bu da. Sorularımızı altı sayı boyunca yayınladık. Az çok gazetecilik bilen, soruların gayet düz, yorumsuz olduğunu görür. Ama Kızılbayrak'ın sorunu bu değildi. Kızılbayrak'ın, direnişe ilk başlayan anlayıştan biri olarak gelinen noktada anlatacağı bir şey yoktur. Ölüm orucunu bıraktıklarını bile uzun süre halka, devrimcilere açıklayamamışken bugün ne söyleyeceklerdi?"

Atılım da günlerce oyalayıp nice sonra 'cevap vermeyeceğiz' diyenlerden oldu. Kah 'niyet okuyuculuğuna' soyunup 'niyetimizin' kötü olduğunu, kah derгимizde daha önce yayınlanan bir yazıyı bahane ettiler. Büyük bir direniş onun dışında akıp gitmektedir. İçeride ve dışarıda söyledikleri büyük sözlerin gereğini yapamamışlardır. Bu ise, onun 'öncülük krizi'ni depres-tirmektedir. (...) Atılım'ın sıkıntıları derindir. Ama hesapları küçük ve basittir." (Ekmek ve Adalet, sayı 135, sf. 43, 05.12.2004)

"...Türkiye oligarşisinin, yıllardır sürdürdüğü saldırı politikasını bir üst boyuta çıkararak, halkı sindirmeye çalışacağı açıktı. Saldırının önceliği, örgütlü, diri, ülkeye direniş rüzgarlarının yayıldığı hapishaneler olacaktı. 1990'ların sonundaki F tipi saldırısı işte bu çerçevede gündeme getirildi. Saldırının önceliği hapishaneler, hapishanelerde öncelik ise Cepheliler'di. Kuşkusuz saldırının dışarıda yürütülen bölümünde de öncelik aynıydı. (...) Temelde yatan neden (...) Cephe'nin Marksist-Leninist çizgisini siyasal ve pratik olarak sürdürmekte oluşudur.

Saldırı, Marksist-Leninist çizginin uzlaşmaz karakterindedir. Bu çizgi uzlaşmazdır, devrim ve iktidar hedefinden vazgeçirilememiştir. (...) Tasfiye edilmek istenen bu uzlaşmazlık çizgisidir.

(...) 19-22 Aralık'ta şehit düşen 28 devrimcinin 24'ünün DHKP-C'li olması rastlantı değildir elbette. Operasyonun tüm planlarında öncelikli hedef DHKP-C koşullarıdır.

(...) 19 Aralık bir gözdağıydı, tüm halka 'devrimci olmayın, olursanız böyle yaparız' uyarısıydı... Gözdağının karşısına devrimin, dava adamlığının kararlılığıyla çıktık. Devrimcilik, devrimcilerin 'öncülük' misyonu işte böyle durumlarda gösterir kendini." (Ekmek ve Adalet, sayı 138, sf. 3-4, 26.12.2004)

"TBMM İnsan Hakları Komisyonu üyeleri 10 Mayıs 2005'te Edirne F tipinde, tutsak temsilcilerinden Ercan Kartal ile görüştiler. Aşağıda Ercan Kartal'ın görüşmeye ilişkin mektubundan özet bölümler yayınlıyoruz:

(...) Komisyon Başkanı Mehmet Elkatmış, spora, diğer ortak alanlara neden çıkmadığımızı sordu. Sorunun haftada şu kadar saat bu alanlara çıkılıp-çıkılmaması sorunu olarak ele alınamayacağı, bu yaklaşımın hücre-tecrit sorununu yok sayma-gizleme amaçlı olduğunu, kaldı ki hücre dışı 'ortak alanların' tecrit/tredman'ın bir parçası, tecritin hücre dışındaki devamı olduğunu; ziyaret, avukat görüşü... tecrite bağlı uygulamanın ve dayatmalardan örnekler vererek somutladım. (...)

Sonuç olarak, sorunun adı tecrittir... Diğer tüm sorunları tecritin bir parçası olduğunu, tecrite bağlı onu pekiştiren dayatmalar, uygulamalar, yasaklar olduğunu, tecrit uygulamasına/politikasına son verilmeden diğer konuları çözenin mümkün olmadığını... sorunun hapishane idarelerinin kötülüğü-iyiliği meselesi olmadığını, hükümetin, Adalet Bakanı'nın hücre tipi hapis-

haneleri, genelgesi, yasaları olduğunu belirttim.” (Yürüyüş, sayı 2, sf. 21, 29.05.2005)

“O günlerde de ‘fiili direniş’ diyenler esas olarak, F tiplerinin açılmasını kafalarında kabullenmiş ve hatta F tipi statüsünü (tecriti) de o zamanlarda kabullenmişlerdi. F tiplerinin katliamla açılması ile birlikte, söz konusu siyasetler de sürdürdüğümüz ölüm orucuna katılmışlardır. Bu katılımları ise, bir oldu-bitti sonucu zorunluluktan olmuştur. Katliam yaşanmıştı ve sürmekte olan bir direniş vardı ve bu siyasetler direnişe katılmaktan başka seçeneklerinin olmadığı düşüncesiyle ölüm orucuna başlamışlardı. (...)

Bugün F tiplerinde tecrit politikası başarıya ulaşmadıysa; F tipleri Mamaklaştırılmadıysa; F tipleri yığınlık ve korku yaymıyorsa, tersine bir direniş abidesi olarak görülüyorsa; tüm bunlar 119 şehitle, kararlılıkla sürdürdüğümüz ölüm orucu direnişimizle mümkün olmuştur.

Bugün diğer siyasi dava tutsakları çok büyük saldırılarla karşılaşmıyor ve statülerini (!) sürdürebiliyorsa; direniş dışında oldukları ve direnişi seyrediyor oldukları halde, kendi tabanlarına karşı ‘direniyoruz’ havası (!) verebiliyorlarsa, tüm bunlar Cepheliler’in ölümüne direnişi sayesindedir. (...)

Bugün artık aylık açık görüşü bir ‘hak’ olarak gören, bunu ‘hakkın kullanılması’ olarak meşrulaştırmaya çalışanların; yarın bu haklara telefonu, sohbet satatlerini, kütüphaneyi ekleyebilecekleri sır değildir. Tredman-tecrit politikası oraya-buraya çekilemeyecek, muğlaklaştırılmayacak kadar açıkken, telefon ve benzerini kullanma hazırlığında olanlar, ‘bunlar tredmana uyum anlamına gelmez, bunlar haktır’ vb. şeklindeki söylemleri ile kendilerini kandıramazlar. Nasıl ki cunta yıllarında TTE’yi ‘söke söke’ aldılarsa F tipi Nazi kamplarının bu ‘hak’larını da ‘söke söke’ almaları bir tesadüf olmayacaktır. Bu, sadece cunta yıllarındaki dirreneme teorilerinin ve kaçkınlığın tekerrürü olacaktır.’ Ercan Kartal” (Yürüyüş, sayı 8, sf. 23-24-25, 10.07.2005)

“Aydınların, sendikacıların, öğretim üyelerinin, kitle örgütlerinin gerek gazete ilanlarında, gerek yaptıkları açıklamada, bir ‘çözüm planı’ da önerilmiştir. (...) AKP iktidarını zorlayan bir direniş de vardır. İmzacılar, bu direnişin gücünü arkalarına alarak ısrar ve kararlılık gösterdiklerinde AKP sonunda ‘buyurun görüşelim’ demek zorunda kalacaktır. (...)

Devrimci gruplar, demokratik kitle örgütleri, bu noktada cüretli bir adım atabilmelidir. Hiçbir kaygıya kapılmadan, geçmişe dair tartışmalara hapsolmeden, ‘kim ne der?’ hesabı yapmadan, bugünkü görev nedir somutluğu içinde bu adımı atmak bir siyasi cüret meselesidir elbette ve gösterilmesi gereken bu cürettir. (...)

Bu anlamdadır ki, aydınların, Türkiye solunun gövdesini oluşturan pek çok demokratik kitle örgütünün, siyasi grupların yöneticilerinin attığı bu adım, daha ileri götürülerek, daha kapsayıcı, daha sonuç alıcı biçimlere büründürülerek, tecrite karşı mücadele büyütülmelidir diyorum. (...)

İmza Metni: Tecrit İşkencedir!

(...) Cezaevlerinde yürütülen tecrit uygulamalarının kaldırılmasına yönelik somut adımlar atılması gerektiği görüşündeyiz. Somut adımdan ne anlıyoruz?

Adalet Bakanı, tecrit uygulamasının ‘tartışılabilir’ olduğunu kabul etmeli ve bu girişimin sözcüleri ile görüşmelidir.

Tartışma süreci boyunca, yani ilgili bilim adamları, meslek örgütleri, tutuklu-hükümlüler ve yakınları ile infaz idaresi bu konudaki tartışmayı tamamlayınca kadar;

Sorun yeni uygulamalarla ağırlaştırılmamalıdır.

Bu süre boyunca tartışma zeminine elverecek tür ve sayıda temel tecrit uygulamasından vazgeçilmelidir.

Bakanlığın bu somut adımları atması halinde; tüm tartışma zemininin takipçisi olacağımızı ve ölüm orucu eylemlerinin çözümünü sağlamak için girişimlerde bulunacağımızı bildiririz.” (Yürüyüş, sayı 56, sf. 3-4-24, 11.06.2006)

“Behiç Aşçı: Aydınların konumu farklı, halka güven veren bir kesim. ‘Tecrit İşkencedir’ diye bir ilan verdiler. 260 küsur aydınımız. İnsanlara çok ciddi moral verdi. Bu, halkın onlardan beklentilerini de gösteriyor. Halkımız, aydınlarımızdan kendi sorunlarına sahip çıkmasını, çözüm önerileri bekliyor, mücadelede yanında görmek istiyor. Tecrit de halkın temel sorunlarından biri. Bu nedenle aydınlarımızın çıkışı onlara moral verdi. TAYAD’lıların 6 yıldır istikrarlı mücadelesine duyarsız kalan bir çok kesimi de etkiledi, tecriti gündemlerine aldılar. Bunun nedeni aydınların potansiyel güçleridir. Nasıl avukatlar bu düzenin statülerinde ayrı bir yere sahiplerse, aydınlar da öyle. Dolayısıyla yaptıkları daha farklı bir etki yapabiliyor. Tecriti gündemlerine almaları ve bir mücadele programı çıkarmaları çok güzel ve olumlu bir adımdır. Şu aşamada

kimseye 6 yıldır neredeydiniz demiyoruz. Hedefimiz şu: En geniş kesimin yüzünü direnişe döndürmek; partileri, DKÖ'leri sendikaları bu mücadelede bir araya getirmek. Bu konuda aydınlarımız güzel bir çalışma yaptılar. Kendilerini ayrıca tebrik ediyorum." (Yürüyüş, sayı 66, sf. 27, 20.08.2006)

"Ancak herkesin kabul edeceği gibi, sorun sadece bu iradenin sahiplerini aşan boyutlara sahiptir. Direnişin 7. yılına kadar ortaya konulan irade ve fedakârlık, ortaya çıkan bu tarihi direniş, devrimci, demokrat tüm kesimlerin direniş karşısındaki sorumluluklarını da belirliyor. (...) Altı yıldır direnişle solun gündemi arasındaki ilişki üzerine yazdıklarımız ortadadır. Bu tartışma sonuçlanmamıştır henüz. Tarih, aydınlardan siyasi hareketlere kadar özeleştirici beklemektedir. Ama bugün için en azından herkes, pratikte bu özeleştiriyi yapmalıdır.. Tarih, bir yanıyla da muhasebe demektir. Kimse bu muhasebeden kaçamaz. Önünde sonunda tarih bu soruya da bir cevap isteyecektir herkesten." (Yürüyüş sayı 74, sf. 3-4, 15.10.2006)

"Direniş 7. yıla 122 şehitle ulaştırıldı. Bu direnişin gücü, 'ya zafer ya ölüm' diyebilme kararlılığındadır. Tecrit cehennemini bilen, tanıyan, bizzat içinde yaşayan tüm kesimler, tecrite karşı var olan bu kararlılığın etrafında, tüm mücadele ve eylem biçimlerinin devreye sokulduğu bir direnişi öğretilirler. Direniş, hiçbir gücün, hiçbir katkısını reddetmeyecek genişliktedir. Tüm devrimci, demokrat, ilerici, sosyalist, vatansever güçlere, partilere ve siyasi hareketlere ve kitle örgütlerine, direnişin 7. yıla girmesi vesilesiyle bir kez daha çağrı yapmayı tarihsel bir sorumluluk sayıyoruz; örgütlülüklerinizle, kendi seçtiğiniz mücadele biçimleriyle, kendi yaratacağınız müdahale araçlarıyla tecrite karşı seferber olun. Bugüne kadar şu veya bu biçimde susanlar, açık ki o cehennemim yaratılmasında pay sahibi oldular. Öyleyse şimdi bunu telafi etmeli, cehennemini parçalanmasında yer almalıydılar. Yarın susmanın ve seyretmenin tarihsel ağırlığı altında kalmak istemeyenler, bugün sesini yükseltmelidir. (...)

Kendini koruma, bedelleri göze alamama ruh haliyle, bekle-gör politikasızlığıyla daha sürecin başında iradesizlik gösterilmiştir. (...) Katliam karşısında, esas olarak da 19 Aralık kahramanlığının yarattığı etki ve fiilen F tiplerine atılmış olmaları gerçeği nedeniyle, ilk başta ölüm orucuna başlayarak direniş saflarına katıldılar. Her şeyin çok yalın olduğu o ortamda, direniş ka-

rarı almaları dışında başka bir seçenekleri yoktu. (...) 2002 Mayıs'ında ölüm orucuna son verdiklerini açıkladıklarında, ne saldırının niteliği ne de tecrit koşullarında bir değişiklik yoktu. (...) Sadece hapishane boyutuyla değil, politik ve ideolojik olarak bir gerileştir. (...) Bu aşınma da emperyalizme ve oligarşiye karşı, devrim ve sosyalizmi savunma iradesinde bir aşınmadır. Faşizme karşı direnme geleneğinde bir aşınmadır. (...)

Ölüm orucu, feda eylemleri, devrim iddiasının, sosyalizmi her koşulda savunma kararlılığının içini dolduran biçimlerdir. Ölüm orucu, burjuvaziyle ideolojik, politik, kültürel cephelerde süren bir savaştır; devrimci düşüncenin, devrimci iradenin, devrimci ahlakın ve sosyalizmin gücünün burjuvazi karşısında kanıtlanmasıdır. Oligarşinin 'ıslah etme', 'kişisizleştirme', 'baskı-yasak', 'tecrit etme', 'katletme' ve nihayet 'teslim alma' yöntem ve politikalarının karşısına konulan tartışılmaz, gücü aşılamaz bir eylem biçimidir. (Yürüyüş, sayı 75, sf. 4-5-6, 22.10.2006)

"İstanbul Barosu'nun 'Direnişi Bırak' Çağrısına Behiç Aşçı'dan Cevap:

(...) 'İyileştirme'ler tutuklu ve hükümlülerin mekan tecritine ilişkin taleplerini karşılamakta mıdır? Yoksa Bakanlık daha önce yaptığı manevralarda olduğu gibi spor salonlarının kullanımı, kütüphanelerin kullanımı mı tartışılacaktır? Bilinmelidir ki spor salonu kullanımı, kütüphane kullanımı tecrite ilişkin sorunlar değildir. 21. yüzyıl infaz rejimleri gereği artık hapishaneler 20 kişilik koşullar şeklinde de yapılırsa spor salonu ve kütüphaneler yapılmaktadır. Çünkü bu tesisler içerideki insanların entelektüel ihtiyaçları içindir. Tecrite karşı bir araç değildir. Bu nedenle Bakanlık bu tür manevralar yapmadan mekan tecritini nasıl kaldıracağını açıklamalı. Ve unutulmamalıdır ki bu tür eksik bilgilerle yapılan 'bırakın' çağrıları sadece Adalet Bakanlığı'na, üzerinde politikalar geliştirebileceği zeminler sağlamaktadır." (Yürüyüş, sayı 76, sf. 16, 29.10.2006)

"(...) Sansüre değinen Aşçı, Avrupalı meslektaşlarından daha fazla destek istedi. Aşçı heyetin (Hollanda'dan bir grup avukat) eylemin bitirilmesi için ne gerektiği yönündeki sorusuna da şu cevabı verdi:

Adalet Bakanlığı tecrit konusunda bir çözüm önerisi sunmalı. Bunu basına vermesine de gerek yok. Baroya ya da bana da açıklayabilir. Biz o zaman ölüm orucunu bırakırız. Ne yapılacağına biz karar vermeyeceğiz,

o öneriyi bakanlık söylesin, ama bu yapılacak şey kütüphane, spor salonunda bir araya gelmek gibi olmaz. Gün içerisinde belli bir sayıda tutuklu bir arada bulunsun, yaptırımlarla hakları ellerinden alınmasın." (Yürüyüş, sayı 77, sf. 24, 05.11.2006)

"4 Aralık 2006 günü TTB, DİSK, TMMOB, KESK, HAK-İŞ'in çağrısıyla The Marmara otelinde tecrite ilişkin bir basın ve bilgilendirme toplantısı yapıldı. TTB, TMMOB, DİSK, KESK başkanlarının imzaya açtığı sonuç deklarasyonunda;

Sorunun kalıcı çözümü için Adalet Bakanlığı, baro ve meslek odalarının katıldığı bir çalışma grubu ile sorunun kapsamını ve çözüm imkanlarını araştırması gerektiği belirtilerek, köklü çözüm bulununcaya kadar mevcut mevzuatın izin verdiği iyileştirmenin derhal yapılması istendi. (...) Devamlı şunlar kaydedildi:

Bu durumda: F Tipi Cezaevlerinde gün içerisinde (sabah ve akşam sayımları arasında) aynı koridora açılan kapatma ünitelerinin kapıları belirli sürelerle açık tutularak 9 (dokuz) kişiye kadar sosyal temasın sağlanması 5275/9, 34/1 (f), uyarınca 'gerekli görülen hallerden' sayılmalıdır. (...) Böylece, 7 yıla varan süredir merkezinde F tipi cezaevi uygulamalarının yer aldığı ağır ve kapsamlı protesto eylemlerinin sona ermesi imkanı sağlanacaktır."

"AB de 'tecrit var' dedi

8 Kasım 2006 tarihli Avrupa Komisyonu İlerleme Raporu'nun 13. sayfasında 'Cezaevlerine ilişkin öne çıkan sorun ortak faaliyet eksikliği' başlığıyla şunlar belirtildi:

'CPT (Avrupa İşkencenin ve İnsanlık dışı veya Onur Kırıcı Muamele veya Cezanın Önlenmesi Komitesi) 2005 Raporu (6 Eylül 2006);

2.a.43 'Hücreler dışı toplumsal aktiviteler ziyadesiyle yetersizdir...

2.a.47 'Bir infaz kurumu olarak kabul görebilecekken, şu anda devam eden küçük grup izolasyon sistemi modeli sorgulamaya açık hale getirmektedir... CPT Türk Yetkililerin, F Tipi hapisanelerdeki sosyal aktivite programlarının geliştirilmesi için gerekli adımları atmalarını talep etmektedir. Acil faaliyet mahkûmların beraber geçirmesi için önerilen zamanda önemli bir artışın sağlanması...'

2.a.50 'İzolasyon tipi sistem uygulamaları mahkûmlar ve ilgili insanlar için zararlı sonuçlar doğurabilir, bazı durumlarda insanlık dışı ve onur kırıcı muameleler doğurmaktadır. CPT'nin görüşü ise

izolasyonun ancak mahkûma özel bir tehlike tespitine göre uygulanmasıdır, önceden cezanın koşulu olarak otomatik bir uygulama olmamalıdır..." (Yürüyüş, sayı 82, sf. 9-10, 10.12.2006)

"Gülcan Görüroğlu (220'li günlerde): Geç de olsa bunu algılamaları ve desteklerini sunmaları güzel bir şey. Ama bu adımı daha önce atabilirlerdi. Behiç abinin aydın kimliği onları sorgulatan bir işlev gördü. Sonuçta atılan adım olumlu bir adım. Tabii onları şu yönden eleştiriyorum. Yani bir insan hayatının değeri olması için illa ki bir kariyer sahibi olması mı gerekir? Attıkları adımlar olumlu olmakla beraber bunu da sorgulamalarını isterim. Mesela açıklamalarında, yazılarında tutsak arkadaşımız Sevgi Saymaz ve beni fazla geçmemeye ya da az geçmeye çalışıyorlar. Sonuçta sorun tecrit sorunu ve buna direnenler var." (Yürüyüş, sayı 84, sf. 20, 24.12.2006)

"Adalet Bakanı Çiçek de, 28 Aralık günü Vatan'da yayınlanan röportajında aynı ucuz aldatmaya başvuruyor ve şunları söylüyor:

'İstenen 3 kapı 3 anahtar formülü tekrar koğuş sistemine dönmektir. Spor salonları, iş yurtları, kütüphanede bir araya gelmeleri lazım. Öbür türkülüsünde 9 kişi, 18 kişi, 36 kişi oluyor. Bu eski koğuş düzenidir. Cezaevleri eylem alanı haline gelecektir..." (...)

Adalet Bakanı Çiçek, tecritin kaldırılması talebine 'F tiplerinde ortak kullanım alanlarını arttırmaya çalışacaklarını' söyleyerek cevap veriyor. Yukarıda aktardığımız Vatan Gazetesi'ndeki sözlerinde de 'ortak kullanım alanını ni çözüm olarak gösteriyor. (...)

Dolayısıyla, 'ortak alan' demagojisiyle tecritin kaldırılması talebi karşılanamaz. Ortak kullanım alanları gösterilip tecrit gizlenemez." (Yürüyüş, sayı 85, sf. 6-7, 31.12.2006)

"İstanbul Barosu, TTB, TMMOB, DİSK, KESK'in 30 Aralık günü Taksim Hill Otel'de düzenlediği basın toplantısındaki ortak açıklamada;

Görüş ve düşünceleri örtüşmeyen kimi kuruluşların bile, sorun karşısında ortak bir söylemi paylaşabiliyor olmaları, savunulan düşüncenin ne denli haklı, cezaevlerindeki uygulamanın ne denli ciddi olduğunu da kanıtlıyordu. Artık sorunu ve çözüm önerilerini geleceğe taşıyabilecek bir gücün varlığının yadsınmaz olduğu bir noktadayız. Sorunun köktenci çözümünün takipçisi olma kararlılığımızı sürdüreceğiz. Umuyoruz ki soru-

nun çözümü ile görevli bulunanlar kararlılığımızın farkındadırlar. (...)

Süleyman Çelebi: Muhatap arıyoruz diyorlar. Biz bu işin muhatabıyız.” (Yürüyüş, sayı 86, sf. 14, 07.01.2007)

“TTB Başkanı Gençay Gürsoy başkanlığındaki 5 kişilik heyetin 28 Aralık 2006’da Tekirdağ F Tipi Hapishanesi’ne yaptığı incelemeye ilişkin rapor:

...fiilen yaşanan uygulamanın sonucunda tutuklu ve hükümlülerin çok büyük bir çoğunluğunun ortak alanlardan yeteri kadar yararlanamadığı görüldü. (...)

...sosyal alana çıkma sıklığının ve çıkınca kalınan sürenin çok fazla azaldığı gözlemlendi. Kapalı spor salonu, kütüphane ya da diğer tüm sosyal alanların tretmana tabi olduğu, buna tabi olmayan hiçbir sosyalleşme ortamı bırakılmadığı, buna uyan tutuklu ve hükümlülerin dahi, gerekçeleri bulunmakla birlikte, fiilen bu hakkı çok sınırlı olarak kullanabildiği saptandı. (...)

Son ziyaretimiz, mekansal kapasitesi, temizliği gibi fiziki şartlarda bazı olumluluklar, idarenin (bize yansıyan ve yansıtılan) bazı iyi niyetli tutumlarına karşın, son 6 yıllık işleyişi ile birlikte değerlendirildiğinde; mevcut F Tipi cezaevlerinin gerek mimari yapısı, gerek yasal mevzuatı ve işleyişi açısından ne yazık ki izolasyona dayalı, insanın fiziksel ve ruhsal bütünlüğünü örseleyici nitelikte olduğunu göstermiştir. (...)

Bu tespitler ışığında, F Tipi cezaevlerindeki izolasyon koşullarının tutuklu/hükümlülerin fiziksel ruhsal sağlığı açısından en az zararlı hale getirilmesi için, sonuç olarak;

Hangi yöntemle olursa olsun her hükümlü/tutuklunun, tretmana tabi olmaksızın, ortak alanlarda makul sayıda başka insanlarla birlikte, günün makul bir süresini geçirmesinin sağlanması ve bunun bir hak olarak algılanması gerekir.

Mimari değişiklik, yapısal eklenti, işleyişe dair düzenleme, yasal mevzuat iyileştirilmesi ya da bir başka yöntemle yapılacak ve izolasyonu ortadan kaldıracak düzenlemelerin aciliyet taşıdığı açıktır.

Öncelikle 2005 Eylül ayında hükümetimizce onaylanan BM işkenceyi önleme komitesinin seçmeli protokolünün çok ivedi olarak iç hukuk hükümlerine uyarlanacak şekilde onaylanması sağlanmalıdır.

F Tipi cezaevlerindeki uygulamalar konusunda şeffaf bir kamu denetimi için Cezaevi İzleme Kurulu’nda en yakın ilin Baro ve Tabip Odası temsilcilerinin de yer alması uygundur olacaktır.

F Tipi cezaevleri ile ilgili olarak acilen Adalet Bakanlığı ve siyasi iradenin ilgili bilimsel kurum ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de katılabileceği, ülkemiz ihtiyaçlarına uygun çözümlerin üretilebileceği bir tartışma ve çözüm üretme zemini oluşturması gerekmektedir.” (Yürüyüş, sayı 87, sf. 5-6, 14.01.2007)

“HÖC’ün 26.01.2007 tarih ve 85 No’lu açıklaması: Büyük direnişi somut bir kazanımla sona erdirdik. (...)

Ölüm orucu direnişçisi yoldaşlarımızın açıklamalarında da görüleceği gibi, bu aynı zamanda bir ‘ara verme’ olarak da kabul edilmelidir. Çünkü, taahhütler yerine getirilmediğinde ölüm orucu gerekirse yine gündeme girer. Bundan da kimsenin şüphesi olmasın. (...)

İrade savaşında iradesi kırılan biz değil, tecrit politikasının sahipleri olmuş, taviz vermek zorunda kalmışlardır. (...)

Direnişimiz siyasi zaferi çoktan kazanmıştı. Belli bir noktadan sonra direnişin seyrini belirleyen, somut bir kazanım elde edilmesiydi. (...)

Adalet Bakanlığı tarafından yayınlanan yeni genelge, bir çok teknik ayrıntıyı içermekle birlikte, direnişimizin gelişimi açısından belirleyici noktalar şunlardır:

-Söz konusu genelgeyle, tutsakların ‘tretman koşulu olmadan bir araya gelmesi’ mümkün hale getirilmiştir. Tecritin kırılmasında belirleyici adım budur.

-İkinci olarak, bu genelgeyle tutsakların haftada 10 saat bir araya getirilmesi öngörüldüğü gibi, bizzat Adalet Bakanı bu sürenin 20 saate çıkarılacağını taahhüt etmiştir.” (Yürüyüş, sayı 89, sf. 3-4, 28.01.2007)

“Gençay Gürsoy: 293 gündür süren ölüm orucunun mutlu sonla noktalandığı haberini sizlere iletmek üzere örgüt temsilcileri ve arkadaşlarla birlikte karşınızdayız. Biliyorsunuz... tutukluların sosyalleşme konusundaki sorunlarını bir dereceye kadar çözebilmek için... makul bir süre makul bir sayıda insanla bir arada olma olanaklarının tanınmasını ve bunun tretmana tabi olmasını talep etmiştik, en önemli talebimiz buydu. Bunun dışında başka taleplerimiz de vardı...

Bugün gerek Ceza ve Tevkif Evleriyle gerek bakanın kendisiyle yaptığımız görüşmelerde bu önerilerin kabul gördüğü ifade edildi. Ve basın toplantısı sırasında da orada bulunanlar hatırlayacaktır ilgili genelge elimize ulaştı. Bu genelgeyi basına dağıttık. Daha sonra bakanın telefonla bildirdiği şuydu; şimdilik 5 saatten 10 saate çıkarıyoruz, ortak mekanlarda bulunma olanağını

daha sonra 20 saate çıkarma olanağı da var. Daha başka açılımlar da olabilir.” (Yürüyüş, sayı 89, sf. 13, 28.01.2007)

“Tredman uygulamasının, yani tutsakların bir araya gelebilmeleri için, idarenin (devletin) dayattığı yaptırımlara boyun eğilmesi, bir başka deyişle düşüncelerinden vazgeçmesi, oligarşinin deyişle ‘iyileşmesi’ şartının kaldırılması kazanımının en önemli yanını oluşturmaktadır.”

“Görüşmelerde ‘aracılık’ yapan, ülkenin en kitlesel, saygın demokratik kurumları da yaptıkları açıklamalarla konunun takipçisi olacaklarını, tüm tecrit uygulamalarının sona ermesi gerektiğini beyan etmişlerdir.”

“AKP iktidarı ve Adalet Bakanlığı bu noktada asla ‘rehavete’ düşmemeli, direnişin bittiğini düşünerek tecriti sürdürme politikasında ısrar etmemelidir.” (Yürüyüş, sayı 90, sf. 22, 04.02.2007)

“Tecrite karşı Dayanışma Komitesi’nden, Halkın Hukuk Bürosu üyesi Av. Taylan Talay: Mesele haftalık 5 saatin 10 saate çıkarılması değildir, bir araya gelmenin itaat/tretman koşuluna bağlanmamış oluşu önemlidir. Tecritin en büyük gıdası tretmandır.” (Yürüyüş, sayı 90, sf. 26, 04.02.2007)

“Bazı haddini bilmezler, 7 yıl boyunca kılımı kıpırdatmayanlar, keskinlik yapıyorlar. Bu sonucu beğenmiyorlarmış. Beğenmiyorsanız, iyisini yaparsınız. Bedava bulmuş, -onlar için gerçekten bedava (!)- üzerinde tepiniyor.”

Direnışte yoklar, sonunda yoklar ama lafa gelince en önde ve en keskin onlar. Genelgeyi beğenmiyorsanız, sohbete çıkmazsınız, sizi zorla çıkaran mı var?

7 yılda tecriti parçalamak için tek bir gösteri dahi yapmayanların konuşmaya hakkı olamaz.” (Yürüyüş, sayı 94, sf. 18, 04.03.2007)

“Adalet Bakanlığı’nın yayınladığı genelge üzerine 22 Ocak’ta ölüm orucuna ara veren ölüm orucu direnişçilerinden Av, Behiç Aşçı, Gülcan Görüroğlu, Sevgi Saymaz’ın 5 Mart 2007 tarihli açıklamasından: 45/1 sayılı genelgede tutsakların ‘tretman’ koşulu olmadan bir araya gelmesi mümkün hale getirilmiştir. Bu adım tecritin kırılmasında belirleyici olmaktadır.” (Yürüyüş, sayı 95, sf. 16, 11.03.2007)

“Behiç Aşçı:

Böyle bir bitiş bekliyor muyduk? Açıkçası beklemiyordum. Çünkü Adalet Bakanı anlaşılmaz bir şekilde uzlaşmaz bir görüntü sergiliyordu. Hemen her türlü öneriyi klasik bir terör demagojisiyle reddediyordu. İstedığı tek şey direniş bırakmamızdı. Böyle bir şey olması mümkün değildi. Her şey çok hızlı gelişti. Bir anda genelge gündeme geldi, haftada 10 saat müvekkillerimizin hiçbir koşula bağlı olmaksızın bir araya gelmelerini sağlayacak bir genelge.

Bu haberi alınca hem şaşırdım hem de merak etmeye başladım. Müvekkillerimiz, bunun tecritin kaldırılması konusunda ilk adım olacağını düşünerek, kabul edip ölüm orucuna ara vereceklerini söylediler. Onların ara vermesi durumunda zaten biz de ara verdik.”

“Bir yandan ödenen bedel bir yandan yaratılan sonuç. Ben önemli bir sonuç diye düşünüyorum. Sol çocukluk hastalığından bir türlü kurtulamamış. Anlamıyorlar. Sürecin bütünlüğünü düşündüğümüzde bile kendi içinde çok öğretici, ders çıkarılması gereken şeyler olduğunu ve kendi içinde bir çok zaferi taşıdığını düşünüyorum.”

“Şöyle güzel bir şey oldu, bu sürecin belki de en büyük kazanımlarından birisidir diye düşünüyorum.; tecrite karşı mücadele etmek için bir araya gelen avukatlar, aydınlar, sanatçılar kalıcı örgütlenmeler yaratmaya başladılar ve direnişe ara verilmesinden sonra dağılmadılar. (...) Özellikle demokratik mücadele nasıl verilir sorusuna cevap olabilecek güzel bir örnektir bu pratik. (...) Demokrasi mücadelesinde hemen her konuda müdahale edebilecek kararlılığı olan örgütlenmeler yaratmaya başladılar.”

“Siyasi iktidara bir biçimde tecriti kabul ettirdik politika anlamında. Şimdi sorun bunu çözmektir. Bu da bizim yaratacağımız kamuoyu baskısıyla olacaktır. Bunu yapabileceğimizi gördük. Şu an ki pratik bunu da gösterdi aslında. Çünkü işin en zor kısmını çözdük, hallettik. Siyasi iktidara tecriti kabul ettirdik en zor kısmı buydu.” (Yürüyüş, sayı 95, sf. 19-20-21, 11.03.2007)

Sınıf teorisi anlayışını yeniden gözden geçirmelidir

UKKTH'deki devrimci özü inkar etmekle UKKTH'Yİ, reddetmek arasındaki çizgi zannedildiği gibi kalın değildir!

A- TARTIŞMALARDA DEVRİMCI TARZI KORUMAK ST'NİN DE GÖREVIDİR; SAYFALARI DEMAGOJİYE KAPALI OLMALIDIR!

Partizan, 2008 tarihli 66. sayısında ulusal hareketlerin politik niteliğini tanımlarken ölçüt olarak alınması gerekenin ne olduğunu tartışmıştı. Yayımlanan yazıda önce genel bir yaklaşım konulmuş, ardından "Sınıf Teorisi"nin konuyla ilgili görüşü ele alınmış ve son olarak Sınıf Teorisi (ST)'nin "Lenin 3de böyle söylüyor" diyerek yanlına dayanak yaptığı sözlerin aslında ne anlamda kullanıldığı açıklanmıştı.

"Sınıf Teorisi", Haziran 2010 tarihli 14. sayısında Partizan'a cevaben "Ulusal Hareket Hakkındaki Değerlendirmemizi Eleştiren Partizan'ın Tavrı Üzerine" başlığıyla bir yazı yayımladı.

Bu sayımızda aynı sorun farklı boyutlarıyla in-

celenecek ve ST'nin anlayışı bir kez daha eleştiriye tabi tutulacaktır. Önce ST neyi savunuyordu onu aktaralım:

"... Ulusal hareketlerin niteliği 'dünya proleter devrimine hizmet ediyor mu, etmiyor mu' ve 'komünistlerin propaganda ve örgütlenme çalışmasını engelliyor mu, engellemiyor mu' ölçütleri baz alınarak değerlendirilir-değerlendirilmelidir." (ST, Sayı 5, Sf 8)

Partizan bu anlayışı hem çok yetersiz hem de politik perspektif yitimi olarak görüyor, sonuçları nedenler yerine ikame ettiği için ST'yi eleştiriyor, "bu ölçütlere vurarak ulusal hareketlerin niteliği belirlenemez" diyor ve alınması gereken asıl ölçütün ne olduğunu açıklıyordu. Neler mi söylüyor, bunu ST'den aktaralım: "*Partizan ise sadece UKKTH ilkesine endekslenmektedir meseleyi*". (ST, Sayı 14, Sf 98)

"... *Partizan'ın bu yönlü felsefi görüşü onu UKKTH ilkesini bir ulusal hareketin reformist veya devrimci değerlendirmesinin tek kistası yapma hatasına kadar sürüklemektedir.*" (agd, Sf 99)

İlgili yazıda, onlarca yerde Partizan'ın "sadece", "salt", "yalnızca" Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı (UKKTH) ilkesini savunup savunmadığına bakarak bir ulusal hareketin devrimci ya da reformist olduğunu kararlaştırdığı söyleniyor. Sonra devam ediyor; Partizan'a, "*Eğer emperyalizmin kışkırtması ve aynı zamanda gerici, karşı-devrimci bir ulusal hareket programına UKKTH ilkesini koyarsa... ne demeliyiz*" diye soruyor ve "neden mi soruyoruz" diyerek devam ediyor. "*UKKTH ilkesinin programa konulması ya da konulmamasını ulusal hareketi reformist ya da devrimci değerlendirmenin tek kistası olarak koyan sizsiniz de ondan*" diyor. ST benzer soru ve örnekleri defalarca soruyor, anlatıyor, soruyor... Örneğin "*UKKTH ilkesini ya da bu talepli mücadeleyi ulusal hareketin devrimciliği için tek ölçüt sayan yaklaşımın gözden kaçırıldığı gerçek şuydu, ulusal hareketin emperyalizmin kışkırtması olarak ve tamamen yapay ve gerici özellikte gündeme gelebile-*

cekleri[ni]” (agd, Sf 95, abç) anlatıyor. Balkanları, Kafkasları örnekliyor ve Partizan’a ‘işte bunları devrimci görüyorsunuz’ diye ayna tutuyor.

Peki gerçekten Partizan ne diyor? Bakalım!
“Emperyalizme (ve işbirlikçi sınıfa) karşı olması, egemen ulusun egemen sınıflarını zayıflatması gibi özelliklerin **yanı sıra UKKTH için savaşması, bu hakkı elde etmeye yönelmesi ulusal harekete devrimci bir nitelik kazandırır.**” (Pzn, Sayı 66, Sf 13)
Şimdi ST’den aktardığımız ve yalnızca küçük bir bölümü olan alıntılarını yeniden okuyalım ve bunları Partizan’dan aldığımız pasajla karşılaştıralım. Açık söyleyelim başvuru bu yola-yönteme demagoji denilir. ST yazarı demagogdur, ST bir demagoga açmıştır sayfalarını.

Partizan, net bir biçimde emperyalizme ve işbirlikçi sınıfa karşı yürüyen bir ulusal hareketi mevzu bahis ediyor, üstelik daha konuya başlarken yukarıdaki ön girişi yapıyor. Partizan’ın ne dediği bu kadar açıkken ST’nin bıkmadan, kerelerce Partizan’ın UKKTH dışında hiçbir şeyi dikkate almadığını “salt”, “yalnızca”, “tek başına” UKKTH ile ilişkili olduğunu söylemesi ya da emperyalizmin kışkırtması hareketlerden dem vurması, Partizan’ın anlayışına göre bunların devrimci olması gerektiğini durmadan yinelemesi nasıl bir anlayıştır.

Önce Partizan’a söylemediğini söylet ya da söylediğini görme, yok say sonra da evirip-çevirip sayfalarca “eleştiri” diz, “mahkum” et! Devrimciler politik bir deontolog kurula ihtiyaç duymadılar, hala da duymuyorlar ama bu nedir, bir vicdan tutulmasıyla mı karşı karşıyayız!

Devam edelim: Evet, Partizan ulusal hareketlerin niteliği sorununu ele alırken çıkış noktası, temel ölçütü o ulusal hareketin UKKTH ilkesi karşısındaki konumudur. Tabi Partizan emperyalizm ve işbirlikçi sınıflara karşı ulusal hareketlerden, en genelde ilerici, demokratik muhteva taşıyan hareketlerden bahsediyor, zaten reformist veya devrimci ulusal hareketler hakkında tartışma yürütülüyor, ölçüt sorunu bu hareketler için sorgulanıyor, emperyalizmin işbirlikçisi önderliklerin denetimindeki “ulusal hareket” tartışmanın bağlamından (ve Partizan’ın vurgusundan) belli ki konu dışı tutulmuştur. İlerleyen sayfalarda sorun farklı açılardan tartışılacaktır. Bundan sonraki bölümde uluslaşma süreci, ulusal hareketler, ulusal hareketlerin eğilimi gibi konulara değinecek, soruna dair tarihsel bir arka plan sunacağız.

B- ULUSAL SORUN, ULUSAL HAREKETLER

1- Uluslaşma, ulusal devletlerin kuruluşu

Ücretli emek sermaye ilişkisi üzerinden biçimlenen meta üretimi, emek sürecinin yeni bir biçimde kurulması demektir. Sürecin bütün öğeleri (işgücü, üretim araçları) burada sürece meta olarak girer ve öncekinden daha fazla değer yüklenmiş olarak çıkar. Bu fazlalık emek sürecinin kurucusu ve sermayenin kişileştiği burjuvazi tarafından cebe indirilen artı-değerdir.

Emek süreci artı-değerin üretildiği yerdir, fakat artı-değerin de içerisinde olduğu toplam değer meta sermaye olarak kalması halinde emek süreci durur, yeniden üretim için ya da yeni bir üretken tüketim için meta sermayenin para sermayeye ve yeniden metaya dönüşmesi gerekir. Bunun için metalar dolaşıma girer, artı-değer bu dolaşım ile birlikte gerçekleşir.

Burjuvazi için amaç üretmek değildir, o, artı-değer üretmek için üretir. Artı-değer üretimi burjuvazi için amaçtır ve daha çok artı-değer için daha çok üretmek kaçınılmazdır. Bir başka kaçınılmaz ya da zorunlu şey de tüketim alanları bulmaktır.

Feodal parçalanmışlık kapitalizme aykırıdır. Birleştirerek, merkezileştirerek gelişir kapitalizm. Kendi kendine yeten, önemli ölçüde yalıtılmış geçimlik-doğal ekonomiye dayalı bir toplumsal yapı kapitalist meta üretimi ve iç pazarın gelişmesi karşısında çözülür, iç pazar mülksüzleştirmeyle birlikte genişler. Bu sosyo-ekonomik süreç feodal hiyerarşi doğrultusunda parçalara ayrılmış ve fakat esasta aynı dili konuşan insanların birleştirilmesini ve yerel, bölgesel feodal egemenliklere son verilmesini dayatır.

Bunun anlamı şudur; aynı dili konuşan toplulukların iktisadi birliğini sağlamak ya da yurtiçi pazara hâkim olmak, sosyo-ekonomik ve siyasal olarak bu sürecin önüne engel olarak dikilenleri temizlemektir. Feodal üretim tarzı, bu tarzın sosyal sınıfları ve feodal devlet sözünü ettiğimiz engelin kendisidir.

Feodal egemenlere karşı savaş bu uğrakta burjuvazi önderliğinde yükselir. Burjuvazi ulusun işçilerini, köylülerini etrafında toplar, feodal sınıflara ve kiliseye karşı iktidar savaşını yükseltir. Bu savaş bir burjuva devrim olduğu kadar bir ulusal savaştır da. “Onun için her ulusal hareketin eğilimi, modern kapitalizmin gereksinimlerinin en iyi karşılanabileceği ulusal devletlerin oluşumuna doğru bir eğilimdir.”

(Lenin, UKKTH, baskı tarihi 1998, sayfa 53) Fransa'da burjuva ulusal hareket feodal egemenlerin ve kilisenin iktidarına bir vuruşta son verdi. Fakat Almanya'da böyle olmadı, bağımsız şehirleriyle, pek çok devletleriyle fazla bölünmüştü Almanlar. En güçlüsü Prusya idi. Katalizör o oldu. Diğer Alman devletlerini zorla dize getirmeye, yutmaya yöneldi. Bismarck komutasında uzun, sancılı bir süreç ve ulusal hareket gelişmişti. 1850 başlarında diğer Alman devlet ve bağımsız şehirlere saldırdığında ve bu saldırıyı birkaç Alman devletine yutmakla sınırlayıp durdurduğunda Bismarck'ı kastederek biz olsa olsa yeterince devrimci olmadıkları için eleştiririz di-yordu Engels. Çünkü Alman ulusunun parçalanmışlığı devam ediyordu ve bu birleşik Almanya amaçlı Bismarck çıkışlarında bu hedef başarılabilirdi, sorun ulusal devlet sorunuydu.

2. Batı Avrupa'da Ulusal Hareketler

Kapitalizmin ortaya çıkışı, ulusların şekillenışı ve ulusal hareketler, birbirine bağlı, iç içe geçmiş olgulardır. Ekonomik temelde kök salmaya başlayan burjuvazi siyasal ve ideolojik üst yapıda da yankılanır. Batı Avrupa'da Rönesans dönemi, aydınlanma çağı burjuva dünya görüşüne (ideolojisine) şekil verdi, onu biçimlendirdi. Milliyetçilik, kapitalist gelişmenin ideolojik planda davet ettiği bir unsurdur. Bütün bu gelişmelerin özeti şudur: *"Batıda, Avrupa kıtasında burjuva-demokratik devrimler dönemi belli bir zaman süresi içine girer. Yaklaşık olarak 1789'dan 1871'e kadar. Bu dönem ulusal hareketler dönemi ve ulusal devletlerin kurulması dönemidir."* (Lenin, age. Sf 63)

Batı Avrupa'nın söz konusu zaman aralığındaki süreci "herkesin herkesle savaştığı bir süreçtir". Fransız ihtilali gerici feodal monarşiyi yıkıp burjuva iktidarını tesis ederken tarihsel olarak ilerici rolünü oynuyor, toplumsal gelişmenin önünü açıyordu. Devrimci Fransa'ya karşı feodal gerici ittifaklar savaş açtığında, Fransa ulusal devrimci bir savaşla savunuldu. Aynı Fransa Avrupa'da yayılmaya, bunun için kimi ulusal devletleri işgal etmeye başladığında gerici, işgallere karşı ulusal bağımsızlık için savaşan uluslar devrimci bir nitelik kazanıyordu. Bu büyük karmaşa içerisinde çarlık Rusya'sı sıyrılmış B. Avrupa'nın başına bekeci kesilmişti. Gelişmelerin Rusya'yı bu konuma taşıması Marks ve Engels yoldaşları kaygılandırıyor, bu feo-

dal monarşiyi Avrupa'daki burjuva devrimlerin engeli olarak görüyorlardı. Feodal egemen sınıflara, çarlık Rusyası'nın, gericileşen Fransa'nın vb. işgallerine karşı B. Avrupa ulusal kurtuluş ve iktidar savaşlarıyla burjuva devrimler dönemini tamamlar.

Dünyanın diğer coğrafyaları D. Avrupa, Rusya, Asya vb. yeniden ve daha farklı bir biçimde yaşadığı süreci. Çok uluslu olan Avusturya, Macaristan, Rusya, Osmanlı İmparatorluğu vb.leri ulusal savaşlarla sarsılır. Egemen ulusun ayrıcalıklarına karşı ezilen ulusun burjuvazisi önderliğinde ulusal kurtuluş savaşları yükselir. Bu çok uluslu devletlerin her birinin özgünlükleri oldukça farklı olsa da **ulusal eşitsizlikler** ve **milli baskı** ortak paydalarıdır.

3. Ulusal Hareketler Hangi Koşulların Sonucudur?

Toplumsal yapıda feodalizmin ağırlığına, derecesine paralel olarak milli baskının derecesi de artabilir (Stalin). Dolayısıyla gelişen ulusal kurtuluş savaşları feodal gerici sarsıcı, burjuva demokratik cepheyi genişletici bir rol oynar. Feodalizmin tasfiyesi, feodal parçalanmışlığa son vererek ulusal devletlerin kuruluşu ve bu hedefli gelişen ulusal hareketleri ayırdığımızda Batı ve Doğu Avrupa'daki ulusal burjuva hareketler işgale, ilhaka ve milli baskıya karşı Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı biçiminde gelişen ulusal bağımsızlık için ulusal kurtuluş savaşlarıdır; Lenin yoldaş bu savaşlar hakkında şöyle diyordu: *"Eğer güdülen siyaset ulusal kurtuluş siyasetiyse, yani ulusa zulmedilmesine karşı olan yığın hareketinin ifadesiyse o zaman bu siyasetten doğan savaş, ulusal kurtuluş savaşıdır."* (Ulusal Sorun Ulusal Kurtuluş Savaşları, Lenin, Baskı 1993, Sf 233)

Ulusal kurtuluş hareketlerinin milli baskıya karşı, burjuva ulusal devletler kurma yüklenimi ile, işçi sınıfının köylülük ve ilerici burjuvazinin burjuva demokratik toplumsal mücadelesi aynı potada eriyordu. Bir taraftan demokrasinin genel talepleri uğruna **burjuva demokratik mücadele**; diğer taraftan demokrasinin taleplerinden biri olan UKKTH için **ulusal kurtuluş mücadelesi**... Bu iki ayrı kanaldan ilerleyen mücadele, kapsam ve hedefleri bakımından demokratik bir dünya için mücadeleydi. Lenin yoldaşın ifadesiyle bunlar dünya demokratik hareketinin (bugün sosyalist hareketin) tümünün bir parçasıdır.

Soruna farklı biçimde yaklaşan, ulusal hareketleri küçümseyen, bu hareketlerdeki ileri olan yönü, egemen ulusun egemen sınıflarına, işgale karşı yükseğinde içerdiği devrimci niteliği görmeyenler de vardı. Bunlar soruna basitçe “haklar” bakımından yaklaşıyor ve burjuva devrimlerin yaratacağı demokratik zeminle birlikte sorunun kendiliğinden hal yoluna gireceğini savunuyorlardı.

Oysa mesele ezilen ulusların kurtuluşu soruydu. Bütün o ulusal hareketlerin ortaya çıkış nedeni bu sorunun varlığıydı. Ve her şeyden önce açığa çıkan kurtuluş hareketleri toplumsal gelişmenin itici güçlerinden biriydi. Nitekim kapitalizmin emperyalizm aşamasına ulaşması, dünyanın yeniden paylaşılma sorununun kendini dayatması sömürgelerin kurtuluşu sorununu yakıcı bir biçimde yaşama taşımış, ezilen uluslar meselenin *İrlandalılar, Macarlar, Polonyalılar, Finliler, Sırp lar ve Avrupa'nın başka birkaç ulusu[ndan]* (Stalin) ibaret olmadığı görülmüştü. Komünistler “... beyazı siyahtan, Avrupalıyı Asyalıdan, emperyalizmin ‘uygar’ kölesini ‘uygar olmayan’ kölesinden ayıran duvarı yıkmış ve böylece ulusal sorunu, sömürgeler sorununa bağlamış...” (Marksizm Ulusal Sorun ve Sömürgeler Sorunu, Stalin, Baskı tarihi 1990, Sf 223) olarak almıştır.

Ezilen uluslar çemberinin (kapsamının) genişlemiş olması örnek bir anlayış değil, nesnel olanın yeni koşullarla birlikte bilimsel ifadesidir. Lenin yoldaş daha tam bir ifadeyle *dünya kesin olarak ezen ve ezilen uluslar biçiminde ayrılmıştır* diyor. Bu emperyalizm olgusunun getirdiği bir sonuçtu.

Ezilen ulusların kapsamı tüm sömürgeleri, ezilen bağımlı ulusları, yarı-sömürgeleri içerisine alıyordu. Yarı-sömürgeler her ne kadar kendi kaderini tayin demek olan siyasal örgütlenmesine, devletine sahipse de emperyalizme olan ekonomik bağımlılıkları, siyasal bağımsızlıklarını biçimselleştirmiştir. Bugün açısından yarı-sömürgelerde emperyalizmin yeri ve rolü daha bir görünür olmuştur. Emperyalist sermayenin çıkarlarına uygun olarak bütün bir ekonomi şekillendiriliyor (emperyalist sermaye eliyle), iç ve dış politika emperyalizmin programlarına göre belirleniyor ve yaşamın içerisinde belirginleşen bu müdahale yarı-sömürgelerde ulusal çelişki üzerinde keskinleştirici bir rol oynuyor. Bu ülkelerde emperyalizm karşıtı bir ulusalcılığın geliştiği ya da yeşermesi için ortamın olgunlaştığı görülmektedir. Bu bir

olgu olmakla birlikte burada, yarı-sömürgeler sorununu dışta tutup, siyasal hakları ellerinden alınmış sömürge ve ezilen bağımlı ulusları konuşacağız.

En genel ifadesiyle bir ulusun bütün haklarının bir başka ulus, devlet tarafından elinden alınması, gasp edilmesi sonucu oluşan duruma ulusal sorun denilmektedir. Ulusal sorun yalnızca sorunun ortaya çıkışını, varlığını değil aynı zamanda sorunun çözümü de içerir.

Bir başka ulus tarafından haklarının elinden alınması pratikte egemen ulusun egemen sınıfları tarafından ezilen ulusun diline, kültürüne, siyasal örgütlenme hakkına, iktisadi sürecine vb. baskı uygulanmasıyla gerçekleşir. Milli baskı sadece boyunduruk altına alma, bağımlılaştırmakla sınırlı değil, verili olan koşulları, yani ezen-ezilen ulus koşullarını devam ettirmeyi amaçlar, ulusal kurtuluş hareketleri de bu milli baskıya karşı açığa çıkan hareketlerdir. Kendi ulusunun maddi kaynaklarını, emek gücünü, pazarlarını tek başına sahiplenmeyi kendisi için bir hak, meşru bir imkan olarak gören ezilen ulusun burjuvazisi ve küçük toprak sahipleri deyim yerindeyse kendi çiftliklerinin hükümranı olamayışına, gelişmelerinin önüne ekonomik ve siyasal alanda sayısız engel çıkartılmasına sessiz kalmazlar. Ezen ulusun olsun, ezilen ulusun olsun fark etmez, burjuvazinin hepsi de sermayede içkin kurallar olan rekabet, daha fazla kâr gibi ekonomik davranışlar izlerler. Bir rekabet gücü olarak ezilen ulus burjuvazisi tam da taşıdığı bu özellik nedeniyle rakibi ve aynı zamanda siyasal kural koyucusu, siyasal iktidar sahibi olarak egemen ulusun hâkim sınıflarının daha “özel” ilgisine muhatap olur ve milli baskıdan payını alır. Sınıfının kazandırdığı yeteneklerin (örgütlenme, sevk ve idare, esneklik, yönetme ve düşünsel gelişme vb.) de bir getirisi olarak ama odağında ulusal pazarın hükümranı olma tepkisi olarak ulusal ezilmişliğe, milli baskıya isyan eder, isyanları örgütler.

Milli baskıya karşı yükselen ulusal hareketin biricik hedefi milli baskının olmadığı, ulusal özgürlüğünü kazandığı koşullara sahip olmak, kendi ulusal devletini kurmaktır. **Ulusal hareketleri belirleyen bu siyasal amaç kaçınılmaz olarak egemen ulusun hâkim sınıflarına karşı savaşmayı getirir.** Milli baskıya karşı açığa çıkan ve ulusal özgürlük siyaseti olarak yaşam bulan ulusal hareket, bu pratik doğrultusuyla, gasp edilen ulusal haklarını elde

etmeye kalkışır. Diğer bir ifadeyle ulusal hareket ulusun kendi kaderini belirleme hakkının realize oluşudur. Bu bakımdan ulusların kendi kaderlerini tayin olgusu, ulusal kurtuluş hareketleri pratiğinin kendisidir. Komünistler bu nesnel ve eylemsel durumu tahlil etmiş ve UKKTH'yi ulusal sorunun çözümünde devrimci bir ilke olarak tanımlamışlardır. Kısacası önce eylem vardı, söz sonra geldi.

Milli baskıya kökten karşı olmak, UKKTH ilkesini, siyasetinin (ulusal sorun siyasetinin) merkezine oturtmak demektir. Verili koşulların sonucu oluşan (ezen ezilen ulus ilişkisinin yükseldiği koşullar) milli baskı, aynı verili durum korunarak ortadan kalkmaz. UKKTH dışlanarak ulusal sorunda çözüm diye benimsenen siyasetler olsa olsa milli baskının hafifletilmesini sağlayabilir. Milli baskıya tümenden karşı olmanın siyaset ifadesi UKKTH'dir. Verili olanı kökten değiştirdiği için UKKTH siyaset olarak devrimci bir ilkedir. Mevcut koşulları esastan değiştirmeyen, bu koşullar üzerinde hak talebi için mücadele eden ulusal hareketle, UKKTH için mücadele eden ulusal hareket biri **reformist** diğeri **devrimci** olmak üzere farklılaşır.

Sınıf Teorisi ile tartışmamızın eksenini böyle bir tarihsel çerçeveye sahiptir. Buraya kadar yazdığımız yazı içerisinde tekrarlara düşmemek ve meselelerin daha bir anlaşılır olması gibi kaygılarla ele alınmış, kısmen bir arka plan olarak görülmelidir. Sonraki sayfalarda özel olarak ST'nin görüşleri tartışılacak, sınırlı da olsa konu, Kürt ulusal sorunu ve ulusal hareketin bugünü hakkında değerlendirmelerle ilerleyecektir.

C- DEVRİMCİ PROLETARYA İÇİN OLDUĞU KADAR; ULUSAL DEVRİMCİ HAREKET İÇİN DE MİHENK TAŞI UKKTH'DİR

1- Ulusal sorunun çözümünde temel ilke

Partizan, 66. sayısında (2008) bir ulusal hareketin "hangi amaç ve görevleri önüne koymuştur?" sorusuna verdiği yanıtla değerlendirilebileceğini söylemiş ve şöyle devamını getirmiştir. "*Emperyalizme (ve işbirlikçisi sınıfa) karşı olması, egemen ulusun egemen sınıfları zayıflatması gibi özelliklerin yanı sıra UKKTH için savaşması, bu hakkı elde etmeye yönelmesi, ulusal harekete devrimci bir nite-*

lik kazandırır." (age, Sf 13) Partizan, bu formülasyonu ulusal devrimci bir hareket için emperyalizme (ya da egemen ulusun egemen sınıflarına) karşı olmayı kendi başına yeterli görmemektedir. Siyasal perspektifi esas almakta, önemsemekte, emperyalizme ve işbirlikçilere karşı olmayı, **UKKTH ile ilişkisi içerisinde** anlamlı bulmaktadır. Çünkü bütün ulusal hareketler milli baskıya karşı ortaya çıkar, yüz yüze kaldığı milli baskıdan kurtuluş onu ulusal kurtuluş mücadelesine taşır. Bu, aynı zamanda hâkim ulus tarafından el konulmuş ulusal haklarına kavuşmaktır. Burada kendi kaderini tayin ulusal hareketlerin **dolayimsız** perspektifidir. Stalin yoldaşın (ve Lenin'in) o çok bilinen ulusal hareketlerin tabii eğiliminin ulusal devlet kurma yönünde olduğu görüşü, bizim dolaysız perspektif dediğimiz durumdur. Nasıl ki sermayenin doğasında genişleme varsa, ulusal hareketlerin doğasında olan da kendi kaderini tayin isteğidir. Bütün o savaşlar, emperyalizme karşı olmalar, egemen ulusun egemen sınıflarına vurmalar işte bahsettiğimiz kendi kaderini tayin hakkını kazanmanın, bunun uğruna bir savaşın sonuçlarıdır.

Şu ya da bu ulusal harekete özgü bir durumdan değil, ulusal hareketlerin **genel karakterinden** bahsediyoruz. Sorun özgüle uygulandığında koşullar, hareketin iç dinamikleri, ulusal hareketin doğrultusu, savaş siyaseti üzerinde ileri ya da geri düzeyde sonuçlara yol açtıklarını, bu hareketleri ileri ya da geri anlamda etkilediklerini görürüz. Her şey gibi diyalektik süreç ulusal hareketler için de işliyor, onlar maddi koşulları, maddi koşullar bu hareketleri olumlu-olumsuz yönde etkiliyor, ulusal hareketleri ele alışımda diyalektik ve tarihsel materyalistçe olduğunda yaşanan değişimi, değişimin hangi durum ve koşullarda, ne yönde gerçekleştiğini kavrayabiliyoruz. Hiçbir şey bir anda olmaz, taşıdığı potansiyel uygun koşullarla birleştiğinde değişimin sembolleri, siyasal ve pratik ifadeleri kendini açığa vurur. Bunun için bir dizi parametre sıralayabiliriz ama bir de diğerlerine kaynaklık eden, bir anlamda ona parametre ayarında değerler var, doğurgan olan budur. Çoğunlukla esasla tali karıştırılmakta, meselenin özünü neyin oluşturduğu ve bu özün nerede aranması gerektiği unutulmaktadır. Toplumsal mücadelede bu karışıklığın, uluorta düşünüşün bir bedeli, bir karşılığı mutlaka olur. Bize fazlasıyla sorumluluk yükleyen de işin işte bu yönüdür. Tartıştığımız

sorun özgülünde niteliği belirleyen, esas alınması gereken nedir sorusu Partizan tarafından UKKTH olarak yanıtlanmıştır. Milli baskıyı tümünden hedeflemesi, onu bir vuruşta kökten halletmesi, milli baskıyı uygulayanları vurması vb. nedenlerden dolayı UKKTH devrimci bir ilkedir, ulusal sorunun devrimci çözümü bu ilke etrafında biçimlenmiş siyasetle olur. Bundan dolayıdır Partizan'ın UKKTH'ye mihenk taşı demesi.

ST ise bu ilkenin devrimci niteliğinin sadece komünistler için geçerli olduğunu söylüyor; ulusal hareketler için "onun özgünlüğü daha farklı olup devrimci oluşunun ölçütleri daha başkadır" diyor. ST ilgili yazısı boyunca, bize, UKKTH'nin ulusal hareketlerin politik niteliği açısından belirleyici bir özellik taşımadığını, UKKTH'nin politik nitelik açısından konu dışı olduğunu anlatıyor. ST'nin sayfalarında UKKTH, devrimci yayınlarda hiç rastlamadığımız düzeyde bir **sıradanlık**la yer alıyor. UKKTH hiçbir devrimci yayında bu kadar önemsizleştirilmemiş, bu kadar "itilip kakılıp" örselenmemiştir. Şüphesiz yazıda UKKTH'nin önemine dair vurgular var ama nerede ulusal hareketlerle ilişkisi içerisinde ele alınıyor ve nerede Partizan'ın anlayışıyla polemige kalkışılıyor, işte orada, UKKTH herhangi bir şey derekesine indiriliyor.

Bizler ST'nin çizgisini biliyoruz, ulusal hareketlerin değerlendirilmesi sorununda UKKTH'yi belirleyici öge almaması gibi bir yanlış dışında UKKTH'ye hak ettiği değeri vermiştir. Fakat bu yazıda UKKTH özellikle değersizleştirilmeye çalışılmıştır. ST yazarı Partizan'ı çürütemiyen derken görmek istemeyeceğimiz mecralara sürüklenmiştir. Devam edelim...

2- ST'nin Düştüğü İdealizm: Tarihsellik Yitimi

UKKTH'nin devrimci niteliği yalnızca komünistler için mi geçerli, UKKTH yalnızca proletaryanın ulusal programını mı devrimci kılar? UKKTH, devrimci niteliğini **ayrılma özgürlüğünü içermesinden** alıyor. Milli baskıyı kökünden yok etmek ve kendi ulusu üzerinde bir başka ulusun egemenliğine son vermek özelliği nedeniyledir devrimci niteliği. Ulusal hareketler olsun, devrimci komünist hareketler olsun UKKTH hepsinde aynı anlama gelir ve aynı işlevi yerine getirir. Fakat ST böyle düşünmüyor, o, UKKTH'in sadece komünistlerin ulusal programına devrimci rengini vereceğini söylüyor.

Bunun (UKKTH'nin) ulusal hareketlerin niteliği üzerinde bir belirleyiciliği olmadığını savunuyor. İleride farklı bir başlık altında bu sorunu ayrıca tartışacağız, biz bir başka yönü üzerinde duralım.

ST'nin yanılığının kaynaklarından biri sorunu tarihselliği içerisinde düşünmemiş olmasıdır. ST'nin düşünce yapısı idealizmle maluldür. Ulusal sorun ve ulusal kurtuluş hareketleri, henüz ortada bilimsel sosyalist düşünce ve bunu gerçekleştirme pratiğindeki komünistler, komünist partileri yokken vardı. Yazımızın ilk sayfalarında özet biçimde bunu ele almış, ulusal hareketlerin a) ulusların kuruluş süreci içerisinde burjuvazinin feodal egemenlere karşı; b) ezen-ezilen ulus çelişmesinin olduğu koşullarda ezilen ulusun kendi kaderini ele alması, geleceğinin işgal edilmesine karşı savaşlar biçiminde ortaya çıktığını belirtmiştik. İşgaller neden yapıldı? Uluslar başka uluslar tarafından neden ilhak edildi? Bu işgallere, ilhaklara karşı neden savaşlar verildi? Bu savaşların kendi kaderlerini belirleme, başka ulusların iradelerini reddetmeyle ilgisi nedir? Ve bütün bunların dayandığı biricik unsur bir ulusun kaderine el koymak ve bir ulusu başkalarının ellerindeki kaderini çekip almak değil midir? Marks yoldaştan bu yana bütün komünistler bu gelişmeleri UKKTH bağlamında ele almışlardır, bütün komünistler bu savaşlara işte bu özelliğinden dolayı ilerici-devrimci demişlerdir. Lenin: "*Eğer bir savaşın 'özü' örneğin yabancı zulmüne son vermekse (ki özellikle 1789-1871 Avrupasının tipik özelliği idi) o zaman, ezilen devlet ya da ulus açısından böyle bir savaş ilericidir.*" (Lenin, USUKS, Sf 232, altını çizen Lenin) Yabancı zulmüne son vermek... Bu kendi kaderini tayin ve bu amaçla ortaya çıkan bir savaşı anlatmıyor mu? Yeterince açık değil mi? Peki yine Lenin "*Sosyal demokratlar, devrimci savaşların yani emperyalist olmayan, ama örneğin... 1789-1871 arasında olduğu gibi ulusal baskıyı ortadan kaldırmak amacıyla verilen savaşların olumlu yanını önemsememezlik edemezler*" (age, Sf 231) diyor. Biz komünistler kitap tapıcıları değiliz, ulusal sorun ve UKKTH'nin tarihsel sürecini onun proleter hareketlerden bağımsız bir olgu olarak zaten var olduğunu göstermek okuru ve ST'yi ikna etmek için alıntılara sığınmıyoruz. Partizan'ı çürütmeyi amaçlaştırmamızın işi nerelere götürdüğünü hatırlatmak, MLM ile kavgaya girildiğini göstermeye çalışıyoruz.

UKKTH'nin devrimci içeriğini proletaryanın önderlik koşulları altında mümkün görmek, UKKTH'nin devrimci niteliğini proletaryanın tekeline vermek ulusal sorun ve ulusal kurtuluş hareketleri tarihine bent çekmektir. ST'nin yaptığı bundan ibarettir, ST'nin inceleme tarzı idealistçedir. Yukarıda bunu olguları tarihsel bağlamından kopuk aldığı örneği üzerinden açıkladık ama ST'nin düştüğü idealizm bununla sınırlı değil. Daha da derinleştiğine tanık oluyoruz. Aşağıdaki cümleler bunun örneğidir.

3- ST; Düştüğü İdealizme Bir Düşüm Daha Atıyor

ST, Kafkaslar ve Balkanları, oradaki karşı devrimci hareketleri anlatarak şöyle devam ediyor: *“Bu tartışmadan şu sonucu çıkarmak hem mümkün hem de isabetlidir: Ulusal hareketlerin politik niteliğini belirleyen (bunda mihenk taşı olan) UKKTH talepli mücadele değil, aksine UKKTH talepli mücadeleyi devrimci kılan ulusal hareketin politik niteliğidir.”* (age, Sf 107) Bu gösterişli cümle benzer biçimde bir başka sayfada daha geçiyor, mantık şöyle işliyor Kafkaslarda, Balkanlarda karşı-devrimci ulusal hareketler çıktı, o halde bunların kullandığı UKKTH ilkesi karşı-devrimcidir. Yine aynı mantık, PKK devrimci bir hareket olduğu için UKKTH de devrimcidir. Zavallı UKKTH! Peki, o ulusal hareket neden devrimci (veya karşı-devrimci)? Marks yolunun benzetmesiyle kutsal metinlerde geçtiği gibi bir “ol” emri üzerine mi gerçekleşiyor bu durum? “Devrimci ol” mesela, ya da “ulusal hareket karşı devrimci ol” talimatı mı veriliyor? En başta şunu belirtelim, ulusal hareketin ortaya çıkması demek kendi kaderini tayin etme hakkı için bir iradenin ifadesi demektir. Ulusal hareketin varlığı ulusal sorunun varlığına, o da yetmez bu sorunun halledilmesi demek olan kendi kaderini tayin etmeye bağlıdır. Ulusal sorun yoksa UKKTH de yoktur ve dolayısıyla ulusal hareket de yoktur.

Ulusal sorun objektif olandır, ulusal hareket ise subjektif. Eğer subjektif olan objektif olanla uyumlu, onun gerçekliğine kılavuzluk etmişse o devrimcidir. Biraz açalım bunu: ulusal sorunun çözümü UKKTH'den geçer, UKKTH sorunun çözümündeki ilkedir, kanundur. Ulusal hareket bu ilkeyi rehber edinerek siyasetinin merkezine yerleştirmek suretiyle hareketini sürdürürse ulusal sorunun çözü-

müne ulaşır, tartıştığımız konu da burasıdır. Ulusal hareket UKKTH dışında başka yönelimlere girdiğinde gerçek sorundan ve çözümden uzaklaşmış olur. Daha açıkçası bu, ulusal hareketin kendine yabancılaşmasıdır.

UKKTH, ulusal sorunun, ezen-ezilen ulus çelişmesinin çözümüdür. Bu şuna benzer, nasıl ki feodalizmle geniş halk yığınları arasındaki bir çelişki (baş çelişki) var ve bu çelişkinin çözümü Yeni Demokratik Devrim ise ve bu devrim nasıl ki asgari programı şekillendiriyorsa ezen-ezilen ulus çelişmesi de UKKTH ile çözülür (bu ulusal devrimdir de aynı zamanda) ve buradan ulusal program şekillenir. Feodalizmle geniş halk yığınları arasındaki çelişme bir toplumsal yapının varlığını anlatır. Ama belli bir toplumsal yapıyı, yarı-sömürge, yarı-feodal yapıyı anlatır. Bu maddi koşulların ve bu koşullar üzerinde yükselen çelişmelerin bilimsel tahliliyle bir sentez oluşturulur, bir teori ortaya çıkar aynı zamanda, mevcut çelişkilerin çözümü için siyaset oluşur, ve bütün bunlar kendine uygun araçları doğurur. Örneğin komünist partisi gibi o “komünist partisi” tabelası asılı olduğu için değil, kabaca sıraladığımız olgularla birlikte komünist vasfı kazanır. Ulusal hareket de UKKTH ve ondan doğan siyaset(ler)le biçimlenir. ST'nin görüşüne göre süreç, ilişkiler tersten kuruluyor. UKKTH talepli mücadeleyi devrimci kılan ulusal hareketin politik niteliğidir derken düşünceden bahsediyor, düşüncenin nasıl oluştuğunu görmüyor. Belki de özerklik talebiyle mücadele eden bir devrimci hareketten bahsediyor ST. Bu hareket UKKTH talepli mücadeleyi devrimci kılıyor(!) Albenisi olan ama elle tutulur bir yanı olmayan bu formülasyon, düşünceyi belirleyen olmakta, önceliği ona vermektedir ve idealist bir yaklaşımdır.

4- ST, UKKTH'yi İçeriğinden Kopartıyor, Onu Biçimsel Kavırıyor

Şimdi arkadaşları bu noktaya taşıyan soruna gelelim. UKKTH'yi kullanan, böylece bağımsızlık talep eden ya da devletini kuran, karşı-devrimci ulusal hareketler elbette var. Peki, bunu nasıl izah etmek gerekir? ST bu soruna da yaslanarak UKKTH'nin belirleyici unsur olduğunu, devrimci bir ilke olduğu gerçeğini kaldırıp çöpe atıyor. Oysa “suç” UKKTH'de değil, UKKTH ezilen ulus koşullarından kurtuluş, ayrılma özgürlüğüdür. ST, Bal-

kanlar, Kafkaslar dediğine göre Kosova'yı kastediyor olmalı ya da en somut Kosova olduğu için orayı alalım. Kosova, daha önce Sırp işgali altındaydı. UÇK (Kosova Kurtuluş Ordusu) önderliğinde Sırp işgaline karşı mücadele örgütlenmişti. Ülkeye 1999 yılında NATO müdahalesi olmuş, Sırp işgali atılmış ve 100 bin civarında askeriyle NATO işgali gerçekleştirilmiştir. Aynı yıl Kosova BM denetimine bırakılmıştır. Daha önce de AB ve ABD emperyalizmiyle işbirliği içerisinde olan UÇK bu yeni durumda Kosova Demokratik Partisi'ne dönüşmüş ve AB-ABD emperyalizmiyle bütünleşmiştir. Kosova'nın bağımsızlık ilanı Kosova Demokratik Partisi lideri Haşim Taçi tarafından 2008 yılında açıklanmış, o tarihten itibaren ulusal devletler arasında yerini almıştır. (Konuyla ilgili olarak Partizan 66. sayı (2008) "Kosova'nın çelişkisi..." başlıklı yazıda kapsamlı bir değerlendirme mevcuttur.) Önce UKKTH'yi devrimci kılanın ne olduğunu hatırlayalım. Ayrılma özgürlüğünü içermesidir. Yani bir başka ulus tarafından boyunduruk altına alınan, zulme uğrayan bir ulusun kurtuluşu, özgürlüğüdür. 10 yıla yakın bir süre ülkeyi AB ve ABD emperyalizmiyle birlikte yöneten Kosova hakim sınıfları, emperyalizmin denetiminde, emperyalistlerin programına uygun olarak koşulların hazırlanması sonrası, yine emperyalizmin teşviki ve onayıyla birlikte, Kosova devletinin kuruluşunu ilan etmiştir. Görüleceği gibi Kosova'da ulusal sorun UKKTH'nin içerdiği devrimci öz olan egemen ulusun boyunduruğuna son vermek, ulusal kurtuluşu sağlamak biçiminde gerçekleşmemiştir. Haşim Taçi ulusal kurtuluşu kapı dışında tutarak egemen ulus boyunduruğuna yönelmeden, onu daha güçlü muhafaza etmekte, ulusal bağımlılık ilişkisini yeni bir biçim altında ve yeneden üretmek sürdürmektedir. UKKTH kullanıldığı için Kosova yeni tip bir bağımlılık ilişkisine girmiş değildir, UKKTH'nin devrimci özüne göre bir hareket olmadığı için, yeni tip ya da yeniden bağımlılık oluşmuştur.

ST'nin yaklaşımı yüzeyseldir, UKKTH'yi biçimsel bir olgu olarak kavrayıyor, onun özünü, içeriğini görmüyor. İçerikten kopuk, yalnızca bir irade beyanı olduğunu sanıyor. Durumu anlaşılır kılmak açısından uzatma pahasına Stalin yoldaşın da başvurduğu Afgan örneğini alalım: İngiliz işgaline karşı Emanullah Han önderliğinde bir ulusal kurtuluş savaşı örgütleniyor. Afganistan'ın geleceğine

yabancılar el koyuyor. Emperyalist işgale ve millî baskıya karşı bağımsızlık için, kendi kaderlerini yeniden ellerine almak için savaşıyor. Ulusal kurtuluş savaşına feodaller, gerici sınıflar önderlik etmesine rağmen savaş, UKKTH'nin devrimci özüne uygun olarak ulusal kurtuluş siyaseti doğrultusunda geliyor. Savaşın siyaseti UKKTH'nin özü olan ulusal özgürlük, yabancı boyunduruğa son vermeye göre belirlenmiştir. Devrimci bir ilkeye bağlı olarak, o temel alınarak devrimci bir siyaset belirlenmiş ve devrimci bir savaş biçiminde hayat bulmuştur. Savaşa önderlik eden sınıf gerici bir sınıftır. Fakat ulusal kurtuluşu hedeflemekte, kendi geleceğini, kaderini belirlemek için savaşa kalkışmaktadır.

Şimdi iki örneğimiz oldu. Her ikisi de gerici sınıftır. Afganistan UKKTH'nin devrimci niteliği demek olan ulusal kurtuluşu, siyasetinin temeli yapmakta ve devrimci bir savaş yürütmekte, yabancı boyunduruğu hedeflemektedir. Kosova, Haşim Taçi'nin önderlik ettiği hareket ise UKKTH'nin devrimci içeriğine aykırı olarak ulusal kurtuluş değil ulusal bağımlılığın devamı olan bir siyaseti temel almaktadır. UKKTH'ye biçimci yaklaşan ST'ye göre savaşın siyaseti ve onu belirleyen temel ilkenin ulusal hareketlerle hiç ilgisi yok, karşı-devrimin kefareti UKKTH'ye ödetmesi bundandır.

Gerek Afganistan ve gerekse Kosova örneği ulusal sorun ve ulusal hareketler meselesinde istisnai durumlardır, bununla birlikte UKKTH'nin devrimci özünü tartışılır hale getirmez, bizzat doğrularlar. Stalin yoldaşın bir alıntıyla tartışmamızı devam ettirelim: "*Genel olarak ulusal hareketlerin niteliği konusunda da aynı şeyi söylemek gerekir. Ulusal hareketlerin büyük çoğunluğunun kuşku götürmez devrimci niteliği ne kadar görelî ve kendine özgü ise, belirli bazı ulusal hareketlerin olası gerici niteliği de o ölçüde görelî ve kendine özgüdür... Afgan emirinin Afganistan'ın bağımsızlığı için savaşımı, emirin ve yandaşlarının kraliyetçi niteliğine karşın nesnel olarak devrimci bir savaşımıdır; çünkü bu savaşım emperyalizmi zayıflattır, parçalar ve baltalar.*" (Stalin, age, sf 226) Ulusal hareketlerin (veya bütün hareketlerin) göreliliği sorununa ileride değineceğiz, dikkatimizi şu noktada toplayalım:

"Afgan emirinin Afganistan'ın bağımsızlığı için savaşımı..." diyor Stalin yoldaş. Bunu Kosova'nın bağımsızlığı, Kürdistan'ın bağımsızlığı, Tamil ulusunun bağımsızlığı vb. diye düşünmeliyiz. Afganis-

tan'ın bağımsızlığı sorunu Afgan direnişini, Kürdistan'ın bağımsızlığı sorununu Kürt ulusal direnişini açığa çıkarmıştır. Afgan direnişini devrimci kılan direnişin ya da savaşın kendisi değildir, bağımsızlık olgusu (yani kendi kaderini tayin) ve bu doğrultuda şekillenmiş bağımsızlık, ulusal kurtuluş siyaseti Afgan savaşını devrimci kılıyor. Eğer bu siyaset olmasaydı diğer bir ifadeyle bağımsızlık sorunu olmasaydı emperyalizme karşı savaş da olmayacaktı. Hatırlatalım, Marks yoldaş Çeklerin ve Güney Slavların hareketini böyle ele almıştı. "Kosova'nın çelişkisi" de buradaydı. Haşim Taçi Kosova'nın bağımsızlığı için savaşmadı, o karşı-devrimci şayet Kosova'nın bağımsızlığı için savaşsaydı, (bunun anlamının AB ve ABD güçlerine karşı savaşım olduğunu biliyoruz) bu savaş nesnel olarak devrimci olacaktı. Bu cümlelerin "tercümesi" "UKKTH için savaşsaydı nesnel olarak devrimci olacaktı" demektir.

Hafızamızı yokladığımızda aşağı yukarı bütün sosyal-şovenlerin (ve şovenlerin) UKKTH'ye karşı tepkisini karşı-devrimciler tarafından, emperyalistler tarafından kullanılıyor iddiası üzerinden şekillendirdiğini görürüz. Balkanlar, Kafkaslar, oralar-daki çatışmalar, katliamlar Haşim Taçi gibi karşı-devrimciler hep UKKTH'nin "gözüne sokuluyor". Örneğin TKP tam da Balkanları hatırlatarak UKKTH'nin işlevini yitirdiğini, bu ilkenin terk edilmesi gerektiğini söylüyor. Biz bu hatırlatmayı yaparken ST'ye sosyal-şoven dokundurması yapmıyoruz. Bu aklımızdan geçmez. Fakat UKKTH'nin devrimci özünün sağlamasını, karşı-devrimci hareketlerle yapmaya kalkışması hiç de az bir olumsuzluk değildir.

D- UKKTH KARŞISINDA İKİ FARKLI HAREKET VE İKİ FARKLI SİYASET

1- K. Radek'le Liberalleri, Liberal Solu Birleştiren Bağ

Lenin yoldaş, K. Radek'le ulusal sorunun neden var olduğunu ve ulusal hareketlerin neden kaçınılmaz olduğunu tartışıyor, tartışmak zorunda kalıyor. Tartışmaya neden olan sav çok tanıdık: burjuva liberallerin, onların solcu ambalajlı olanlarının koro halinde seslendirdikleri enternasyonalizm şarkısının sözleri gibidir tartışma konusu. Yani artık sınırlar son buluyor, ulusal devletler gereksizleşiyor, sermaye bütün engelleri kaldırarak tek bir dünya yapıyor, bu dünyada herkese fırsat eşitliği var. Dil, din,

ulus, sınıf farkları siliniyor vs. vs. Radek de emperyalizmle ulusal devletlerin çerçevesinin aşıldığını, ulusal sorunun artık emperyalizmin sorunu olduğunu, onun çözdüğü, çözeceği bir sorun olduğu için UKKTH gibi bir çözüm oluşturmanın gereksiz olduğunu vb. vb. söylüyordu. Kısacası Radek'e göre UKKTH gereksizdi. A. Altanlar, M. Altanlar, O. Çalışlarlar, M. Belgeler, T. Akyollar ulusal savaşların ve toplumsal kurtuluş için mücadelenin tam da küreselleşmeye yaslanarak gereksizleştiğini vaaz edip durmuyorlar mı, "canım, bu devirde... olur mu" diye dalga yapıyorlar. Bütün oklar ezilen ulusların, ezilen halkların haklı, meşru başkaldırılarına, savaşlarına fırlatılıyor. Lenin Radek'e "...ama ulusal hareketlerin, bugünün ve geleceğin sorunu olduğu Asya'yı, Afrika'yı ve sömürgeleri dikkate almadığı için ileriye değil geriye bakan *Parabellum'dur.* (*Parabellum Radek'in kod adı – PN*) *Hindistan, Çin, İran ve Mısır'dan söz etmek yeter.*" (U.S.U.K.S, Sf 198) diyordu. Lenin haklı çıktı. Emperyalizm ulusal sorunu çözmedi. Ezilen ulusların kurtuluş savaşları destansı direnişlerle emperyalizme vura vura çözüme ilerlediler. Çünkü emperyalizm ulusal sorunda çözüm değil *ulusal baskının yeni bir tarihsel temelde yükseltip genişletilmesi demektir.* (Lenin)

Lenin yoldaş diyalektik materyalistti. Radek nesnel durumu reddediyor, ulusal hareketleri artık geçmişte kalmış sayıyor ve haliyle ezilen uluslar gerçeğine, onların taşıdığı devrimci olanaklara gözünü yumuyordu. Belli ki emperyalizmin gelişme yasasının savaşlar olduğunu da (Stalin) kavramamıştı. **Emperyalizm varsa ezilen uluslar gerçekliği de olacaktı.** Radek'in bakış açısına göre ezilen uluslar sorunu proletaryanın sorunu değildi ve ilgisinin dışında kalmalıydı. Lenin yoldaşa göre ise proletarya ulusal sorunu iktidar mücadelesinin bir parçası olarak ele almalı, iktidar mücadelesiyle birleştirmeliydi.

2- Ulusal Devrimci Hareketle Ulusal Sorunun Çözümü

Sermayenin içsel dinamikleri kaçınılmaz olarak ezen, ezilen uluslar gerçekliğini yarattı. Sermayenin varlığını buna bağlamıyoruz ama, var oluşunun kaçınılmaz biçimde getirdiği, ürettiği bir olgudur. Ezen-ezilen uluslar kapitalizmle biçimlenmiş diyalektik bir birliktir. Birinin varlığı diğerine bağlıdır

ve bu ilişki keskin çatışmaların da kaynağıdır. Çelişkinin hâkim tarafı birliği devam ettirmeye odaklıdır ve bu birliği korumak için siyaset geliştirir, çelişkinin tali olan yönü ise birliği parçalamaya ve egemen duruma gelmeye odaklıdır. Bunun için siyaset geliştirir. Egemen ulusun siyaseti milli baskıdır, ezilen ulus kendi kaderini belirlemek için ulusal kurtuluş savaşına girer.

Fakat şu var: “*Emperyalizm demek, sermayenin, ulusal devletlerin genel çerçevesini aşması demektir.*” (Lenin) Ezen ulusun burjuvazisine karşı savaşmak, ezen ulustan kurtulmak bir ulusal kurtuluş için yetmiyor, bütün olarak sermayeye, bütün olarak ezen uluslara (emperyalizme) karşı olmak gerekiyor. UKKTH için savaşan ezilen ulusun burjuvazisiyle, küçük toprak sahipleri ve onların önderlik ettiği ulusal hareketle, yine UKKTH için savaşan (aynı ulusun veya aynı devlet içerisinde bütün ulus ve milliyetlerden) proletaryanın önderlik ettiği toplumsal kurtuluş hareketi ulusal sorunun çözümü meselesinde işte bu nedenle ayrışıyor.

Ulusal burjuva hareketler başarılı olduklarında devlet aygıtını kendi işçi ve emekçilerini sömürmek, onlar üzerinde baskı kurmak için kullanır, ayrıca kendi sınıf niteliği ve emperyalizmin işleyiş biçimi gereği, bu sistemin bir parçası olup, emperyalist sermaye karşısında bağımsızlığını yitirecektir vs. vs. Proletaryanın önderlik ettiği toplumsal kurtuluşta proletaryanın ve ezilen halkın çıkarları, geleceği esas alınır, bütün ilişkilerin merkezine bu konular; emperyalist sistemden bağımsızlık sorunu, proletaryanın ve ezilen halkın kurtuluşu ve geleceğiyle birlikte ele alınır. Ulusal sorunun çözümü, ulusal bağımsızlık gerçek anlamda böyle sağlanır.

3- Proleter Devrimci Hareketle Ulusal Sorunun GERÇEKTE ÇÖZÜMÜ

İster tek uluslu olsun isterse birden fazla ulus bulunsun tüm sömürge, yarı-sömürgelerde ulusal sorunun gerçek anlamda çözümü yukarıdaki gibidir. Türkiye gibi çok uluslu devletlerde komünistlerin ulusal programı ulusal sorunun **gerçekten** çözümünü amaçlar. Yani bütün uluslar arasında tam hak eşitliği, bütün uluslardan işçi ve emekçilerin birliği. Fakat bu gerçek çözümün baş köşesine UKKTH konulur. Ayrılık özgürlüğü olmadan bütün uluslardan işçi ve emekçilerin birliği, zoraki birlik olur. Keza

ulusların eşitliği de ancak UKKTH'nin varlığıyla mümkündür. UKKTH'siz bir eşitlik eşitsiz bir “eşitlik”tir.

Komünistler ezilen ulustan işçi ve emekçilere milli baskının nedenini ve gerçek kaynağını gösterir. Milli baskıdan kurtuluşun ve ulusal özgürlüğün kazanılması yolunun egemen sınıf iktidarını yıkmaktan geçtiğini, bu nedenle ezen ve ezilen uluslardan işçi ve emekçilerin birliğinin hayati olduğunu vurgular.

Kıscacası komünistler ulusal sorun programını **ayrılma özgürlüğü ilkesi** etrafında şekillendirir, bunu işçi ve emekçilerin birliği için ilkesel olarak görür. Bu programda UKKTH, proletaryanın sınıf çıkarlarını önceleyerek, proletaryanın sınıf mücadelesine hizmet edecek biçimde ele alınmaktadır. Radek gibi ulusal sorunun çözümünü emperyalizme bırakmak nasıl çarpıtılmış bir anlayışsa ulusal sorunun çözümünü ulusal hareketlere bırakmak, onlara tapulamak da o derece çarpıktır. Lenin yoldaş, “...*sosyalizm için devrimci savaşımı, ulusal sorunda devrimci bir programla birleştirip ilişkilendirmemiz gere[kir]*” (age, Sf 198) diyordu.

4- UKKTH'nin Değişmeyen ve Onu Devrimci Kılan Özelliği

Peki, ulusal sorun programını devrimci kılan neydi, ulusal sorunun devrimci çözümü neye bağlıydı? Bu ve benzer soruların cevabını Lenin'in, Kautsky'ye dönük şu sözlerinden öğrenmekteyiz: “*Kautsky temel sorundan, emperyalist burjuvazinin tartışılmasına izin vermeyeceği temel sorundan yani, ulusların ezilmesi üzerine temellendirilmiş devlet sınırları sorunundan kavriyor; burjuvaziye hoşnut edebilmek için en temel şeyi programından atıyor. Proletarya yasallığın çerçevesi içinde kaldığı ve devlet sınırları sorununda burjuvaziye 'ses-sizce' baş eğdiği sürece, burjuvazi her türlü 'ulusal eşitlik' ve dilerseniz 'ulusal özerklik' sözü vermeye hazırdır. Kautsky sosyal demokrasinin ulusal programını devrimci bir biçimde değil, reformcu bir anlayışla düzenlemiştir.*” (U.S.U.K.S, Sf 202)

Alıntıyı uzun tuttuk, çünkü her bir satır bizece önemliydi. Burada, ulusal sorunda devrimci ve reformcu bir programı belirleyen unsurun ne olduğunu görüyoruz. Devrimci ve reformcu bir programın ayırımına “devlet sınırları” sorunu yerleştiriliyor, açıkçası UKKTH temel alınmıyor.

Böyle bir program 1) Proletaryanın her türlü eşitsizliğe bu arada uluslar arasındaki hak eşitsizliğine de karşı çıktığı, bunu ilan ettiği için; 2) Devlet sınırlarının zoraki kurulduğu, ezilen ulusların kurtuluş hareketinin haklı ve meşru olduğunu gösterdiği için ve 3) ulusal sorunun çözümü önündeki engeli gösterdiği, bütün uluslardan işçi ve emekçileri egemen sınıftan iktidarına karşı savaşa yönelttiği için, bu ulusal program devrimcidir.

Şimdi ST ile olan tartışmamıza dönelim: ST haklı olarak “Lenin bir ulusal hareketten, onun ulusal programından değil, proleter hareketten, onun ulusal programından bahsediyor” diyecektir. Doğru, “sosyal demokrasinin ulusal programı” diyor Lenin. Fakat demese ne olurdu! Dikkat edelim, Lenin yoldaş bir olgudan bahsediyor, “devlet sınırları” diyor. Egemen sınıfların bu sınırları “kıskançlıkla” nasıl koruduğunu, sınırları aynen muhafaza etmek kaydıyla ve rebileceği ödünleri anlatıyor. Programın devrimciliği kime ait olduğunu gösteren tabeladan değil, devlet sınırları sorunuyla ilişkisinden belirleniyor.

Devlet sınırları sorunu egemen ulus egemen sınıfları için (ve emperyalizm için) belirleyici, temel bir sorundur. Sınırlarını korumak ve mümkünse geliştirmek ekonomik ve siyasal çıkarlarının koşulladığı bir sınıf tavrıdır. Milli baskının uygulanma nedeni de bu değil mi? Lenin yoldaşın sözleri üzerinde uzun uzadıya durmaya gerek yok! Komünistlerin ulusal programı gibi gerekçelere sığınmaya, gerçeğe karşı inat etmeye lüzum yok. Ulusların boyunduruk altına alınması, ezilmesi üzerine temellendirilmiş, böyle belirlenmiş devlet sınırlarını hedeflemedikten sonra bir ulusal programın devrimciliği olur mu? Egemen ulusun hakim sınıfları milli baskıyı az da olsa gevşetmeyi düşünmezler. Fakat ulusal ve sosyal hareketin gelişmesi, devlet sınırları için bir tehlikenin oluşması durumunda ulusal özerkliğe de, anadilde eğitime de evet diyebilir, milli baskının cenderesini az da olsa gevşetebilirler.

Egemen ulusun burjuvazisi için devletin bütünlüğü sorunu ne derece hayatiyse ezilen ulusun burjuvazisi ve küçük toprak sahipleri için de ulusal devletini kurmak aynı siyasal ve ekonomik nedenler dolayısıyla hayatidir. Ulusal hareketlerin doğal eğiliminin kendi devletini kurmak olduğu biçimindeki MLM görüş bu gerçeğe dayanır. Kendisine ait olmayan bir devletin sınırları içinde kalmak ezilen ulusun

doğasına aykırıdır. Başka bir ulusun idaresine neden tabi olsun, bunu neden kabullensin? Ulusal hareket bu sorulara verilen cevaptır. Böyle bir savaşta hayat bulan şey ise UKKTH için mücadeledir. Milli baskıdan başka bir ulusun kendi üzerindeki tahakkümden kurtuluş demektir bu mücadele.

Lenin ulusal sorunda oportünist, sosyal-şoven çizgiye sahip olan Kievski’ye, R. Luksemburg’a vb. vb. bu gerçeği anlatıyor ve onlara diyordu ki: “*Emperyalist devletlere karşı ulusal savaşlar yalnızca olası ve olanaklı değildir, ama aynı zamanda kaçınılmaz bir şeydir, ilericidir;... ulusal savaşlar devrimcidir.*” (U.S.U.K, Sf 227) Lenin yoldaş böyle sine iddialı konuşuran toplumsal süreçlerin bilimsel tahlilidir. Karşıtların birliği ilişkisinin engellenemez sonuçlarıdır.

Partizan’ın UKKTH’yi mihenk taşı olarak alması, ulusal hareketlerin politik bakımdan durduğu yeri UKKTH ile ilişkisi içerisinde değerlendirmesi Lenin yoldaşın kullandığı, ulusal hareketleri; tahlil ederken de parlak bir biçimde açığa vurduğu diyalektik materyalist yöntemle ilgilidir. ST’nin yöntemi bu değildir, ST subjektif toplumbilimsel bir yöntemle hareket ediyor, olgulardan, nedenlerden yola çıkmıyor, pusula yitimine bundan dolayı uğruyor. Ulusal hareketlerin tarihsel sürecini ve fakat maddi gerçekleri öncelleyerek inceleyeydi, egemen ulusun hakim sınıflarınca belirlenmiş sınırlarda neden kabına sığmadığını, neden o sınırları zorladığını ve dolayısıyla neden devrimci bir nitelik taşıdığını şüphesiz kavrar ve UKKTH ilkesi KP’ler için devrimci bir ilkedir, ulusal hareketlerdeki yeri ve anlamı bu değildir gibi bir hafifsemeye bulunmazdı. Çünkü bu ilke tam da ulusal hareketlere içkindir ve onun ortaya çıkışını ya da ortaya çıkışıyla birlikte en doğrudan biçimde anlattığı, gösterdiği olgunun kendisidir. Bakın Lenin ne diyor: “*Demek ki, eğer biz, ulusların kendi kaderlerini tayin etmesi kavramının anlamını, hukuksal tanımlamalarla cambazlıklar yaparak ya da soyut tanımlamalar ‘icat ederek’ değil de, ulusal hareketlerin tarihsel ve iktisadi koşullarını inceleyerek öğrenmek istiyorsak varacağımız sonuç kaçınılmaz olarak, ulusların kendi kaderlerini tayin etmenin o ulusların yabancı ulusal bütünlerden siyasal bakımdan ayrılma ve bağımsız bir ulusal devlet oluşturmaları anlamına geldiği sonucudur.*” (UKKTH, Sf 53) ST bu sözleri nasıl anlar bilemiyoruz, fakat hiç değilse ulusal

ezilmişlikten kurtulma, egemen ulus boyunduruğunu kırma yani kendi kaderini tayin etmenin ulusal hareketlerin var oluş nedeni olduğunu ve bunun da egemen devletin sınırlarını hedeflediğini anlamasını isteriz. İşte o vakit devrimci ulusal program olduğu için Kautsky'nin uzak kaçtığı ulusların kendi kaderini tayin hakkının ve onu pratikleştiren ulusal hareketin devrimci olduğunu da iyice görmüş olur.

UKKTH'yi temel alan bir ulusal hareketin de, sosyal kurtuluş hareketinin de ulusal programı devrimci bir program olur. Şu konuya dikkat edelim, programına UKKTH'yi almayan, böyle bir amaç taşımayan bir ulusal burjuva hareket reformist bir harekettir. Fakat ulusal değil toplumsal devrim için mücadele eden bir devrimci hareket UKKTH'siz bir ulusal program sahibi olduğu için reformist olarak değerlendirilmez, şüphesiz UKKTH'siz o program sosyal-şoven bir programdır, böyle bir devrimci yapının sürekleneceği yer reformizm de olur, daha beteri de ama devrimci değildir değerlendirilmesi yapılamaz. Yani UKKTH'yi savunmayan bir devrimci hareket reformist, UKKTH'yi savunan bir reformist hareket de devrimci olmaz. Çünkü bir sosyal hareketin (sosyal reformist de dahil) programı sadece ulusal sorunla sınırlı değil, toplumsal yapının bütününe ilişkin, toplumsal yapının tüm temel meselelerine ilişkin bir programdır. Bunlardan biri hakkında reformist nitelik taşıyan bir çözüm anlayışı programın bütününe belirlemez. Ulusal kurtuluşçu bir hareketin programının esası ise ulusal programdır. Eğer ulusal kurtuluşun üzerine şekillenmemiş, UKKTH'yi dışta bırakmışsa o ulusal hareketin verili devletin sınırlarıyla bir sorunu yok demektir, bunun ne anlama geldiğini Lenin'den okumuştuk, o hareket reformist bir harekettir.

İçerisinde bulunulan maddi koşullar kişilere, hareketlere göre değişmez. Bir devlet sınırları içerisinde ezen-ezilen ulus gerçeği her sınıf, her siyasal yapı için geçerlidir, kabul edip etmemeleri varlığın dışında bir olaydır. Ezilen uluslar sorunu da nesnel-dir, bu sorunun ya da bu çelişkinin tek çözüm yolu var o da UKKTH, ST bir başka çözüm yolu biliyorsa (komünistlerin çözümü gerçek çözümdür, ulusal burjuva hareketlerin biçimsel vb. deme dışında) bunu söylemeli. UKKTH'nin karşılığı, işlevi komünistler için de ulusal burjuva hareketler için de aynıdır, her ikisinde de milli baskıyı, bir devletin sınırları içinde zoraki tutulmuşluğu, devletin sınırla-

rını hedefler. Bu özellik hareketten harekete göre yani proleter ve ulusal burjuva harekete göre değişmiyor. ST bu özelliği nedeniyle UKKTH'ye devrimci bir ilkedir ve buna göre şekillenen ulusal program, devrimci bir programdır diyor, bunu kabul ediyor ama proletarya için böyledir. Ulusal hareketler için bu geçerli değil diyor, buna olsa olsa keyfiyetin daniskası denilir.

Oysa ayırım noktası bu ulusal devrimci programın, bu devrimci programa göre belirlenmiş devrimci mücadelenin hangi sınıfın çıkarlarına bağlandığıdır. Proletaryanın ulusal programı proletaryanın enternasyonal sınıf çıkarlarına bağlı bir öz taşıyor, UKKTH için mücadeleyi devrim için mücadeleyle birleştirir. UKKTH başta gelmek üzere bütün uluslar için tam hak eşitliğini savunur. İşçi ve emekçilerin birliğini, gerçekten birliğini ancak böyle görür. Proletarya ulusal programıyla ulusal sorunun çözümünün dışında değil bizatihi onun öznesi olduğunu ilan eder, ezilen ulus ve milliyetlerin sorunlarını proleter devrimin görevleri içerisinde değerlendirerek, kitleleri proleter devrimci savaşıma katmanın bir aracı haline dönüştürür. Lenin yoldaş "*Kapitalizme karşı devrimci savaşıma bütün demok-ratik isteklerle... ulusların kendi kaderini tayin hakkı vb. isteklerle ilgili devrimci bir program ve taktiklerle birleştirmeliyiz*" (U.S.U.K.S Sf 198) diyor. Proletarya ulusal programıyla bu amacı güder. Böylece ulusal ve sosyal meselenin kaynağı olan toplumsal düzene, bu düzenin egemen sınıflarına karşı çeşitli ulus ve milliyetlerden emekçi halkı proletaryanın saflarında birleştirmenin zemini yaratılmış olur.

E- SAVAŞ-SİYASET İLİŞKİSİ VE ST'NİN SİYASET DIŞI DURUŞU

Partizan'ın ulusal hareketlerle ilgili devrimci, reformcu kriteri ulusal savaşlar sorununda da belirleyicidir, tamamlayıcıdır. Bu bölümde ulusal hareketin niteliğine rengini veren unsurun ulusal savaşlara da rengini verdiğini açıklayacak ve ST'nin siyaseti ihmal ederek ulusal savaşları nasıl içeriksiz bıraktığını göstereceğiz.

Partizan milli baskıyı kökünden söktüğü, ulusal ezilmişlik konumuna son verip egemen ulusun, egemen sınıflarının çıkarları için yaşamsal olan devlet sınırlarına yöneldiği için UKKTH'yi ve onu siyasetinin temeli yapan ulusal hareketi devrimci değerlendirmektedir.

UKKTH'nin şekillendirdiği bir ulusal savaş ulusal bağımsızlık-kurtuluş savaşıdır; böyle bir savaş ulusal devrimci bir savaştır. MLM'nin savaş teorisi, savaşı siyasetle ilişkisi içerisinde ele alır ve onu siyaset üzerinden tanımlar ve savaşın niteliğini savaşa yol açan siyasetle açıklar. İşte Lenin'in bu konuya dair aydınlatıcı sözleri: *“Peki, bir savaşın özünü nasıl tanımlayabilir, nasıl ortaya koyabiliriz? Savaş, siyasetin devamıdır. Öyleyse savaş öncesinde güdülen siyaseti, savaşa yol açan, savaşı ortaya çıkaran siyaseti incelememiz gerekir... Eğer güdülen siyaset ulusal kurtuluş siyasetiyse, yani ulusa zulmedilmesine karşı olan yığın hareketinin ifadesiyse, o zaman bu siyasetten doğan savaş, ulusal kurtuluş savaşıdır.”* (U.S.U.K.S, Sf 232-233)

Lenin yoldaşın açıklamalarındaki gibidir Partizan'ın ele alışı. Ulusal kurtuluş siyaseti UKKTH ile şekillenir, UKKTH olmaksızın bir ulusal kurtuluş siyaseti ve elbette ulusal kurtuluş olmaz. **Ulusal kurtuluş savaşı doğrudan bir siyaseti, UKKTH'yi gerçekleştirme siyasetini anlatır.**

İşler cinfikirli ST yazarının dediği *“Çeşitli sebeplerle bu ilkenin geri çekilmesi, ya da somut olarak ileri sürülmemesi...”* gibi olmaz. Cinfikirli ST yazarı UKKTH'nin gizlenebilir olacağına, bir ulusal hareketin bunu gizleyeceğine öylesine inandırmış ki kendini *“Biz devrimci gerçekçileriz, saklı olana da ilgi duyar, gizli olanı da değerlendirmeye alırız”*. ST yazarının gizli-saklı olanı açığa çıkartma maharetine ileride değinecek, hakikaten bu işte ne kadar acar olduğunu göstereceğiz. Fakat “biraz ciddiyet” deme hakkımız var. Bir politik programın temel dayanaklarından bahsediliyor, örgütsel sırlardan değil, “gizli” “saklı” mı olur, bu da nereden çıktı?

ST bu tür kurgular, “ihtimaller” bulmak yerine, ulusal savaşın siyasetine yoğunlaşmalıdır. Ulusal savaşa dönüşen siyaset nedir, ulusun güttüğü siyaset neydi, egemen ulusun egemen sınıflarına durup dururken mi savaş açtı, egemen ulusun egemen sınıflarına karşı savaşırken hangi hedefi gerçekleştiriyor vb. vb. sorular var cevaplandırılması gereken.

ST'nin ulusal hareketlerle ilgili koyduğu ölçütlerle hareket edelim; Proleter dünya devrimine hizmet edip etmediği ve komünistlerin örgütlenme ve propagandası karşısındaki tavrını baz alarak bu hareketleri devrimci, reformist diye ayrıştırıyor. Bu kıstaslar, üzerinde düşünülmüş olguyu bir bütünlük

içerisinde değerlendirerek oluşturulmuş kıstaslar değildir. Siyasal amaç ve hedefler esas alınarak tanımlanması gereken bir hareket, ST'nin ele alışında bunlardan soyundurulmuş tanımlanmıştır. Hiçbir ulusal burjuva hareketin proleter dünya devrimine hizmet etmek gibi bir amacı yoktur. Böyle bir amaç ve hedef hiçbir ulusal devrimci hareketin doğuş nedeni değildir; o halde kendisinin var oluşuyla uzak-yakın hiçbir ilgisi, ilişkisi olmayan nedenlerle, kıstaslarla o ulusal hareketin niteliğini nasıl tanımlayabiliriz? Tanımlamaya kalkıştığınızda şu kıstaslara uygunsunuz siz devrimci, bu kıstaslara uymadığınız için de siz reformistsiniz dediğinizde o iki ulusal hareket de birden size demez mi ‘Tamam da bizim öyle bir amacımız, hedefimiz yok ki, bizi neden var oluş nedenlerimiz, o nedenlere göre şekillenmiş siyaset ve savaşımız üzerinden, o nedenlerin gereğine uygun davranıp davranmadığımız üzerinden tanımlamıyorsunuz?’

ST bize “bir ulusal hareket proleter dünya devrimine hizmet ettiğine ve komünistlerle dostluk ilişkisi kurduğuna göre bu hareket ulusal devrimci kurtuluş hareketidir ve güttüğü siyaset de ulusal kurtuluş siyasetidir” diyebilir. Bilimsel kriterlerden yoksun, tümüyle yorumlara dayanan böyle bir cevabı bir an kabul edelim. Peki ulusal kurtuluş siyaseti UKKTH değil midir, UKKTH ilkesi değil midir ulusal kurtuluş siyasetini şekillendiren! Siz ulusal kültür, özerklik siyasetiyle ulusal kurtuluşun sağlanacağını mı düşünüyorsunuz?

Ulusal hareketleri en temel ilkedden UKKTH'den mahrum bırakması ST'nin handikapıdır. Ulusal hareketleri silahsızlandıran, siyasetten kopuk, boşlukta bırakan bu handikaptır. Somut bir örnek verelim. Kürt ulusal hareketinin benimsemiş olduğu siyaset nedir, veya bir siyaseti var mıdır? Kürt ulusal hareketinin siyasetini belirleyen hangi amaç ve hedeflerdir? Bu ve benzer soruların cevabı ST'de, aynı yayın grubu içinde olan “Devrimci Demokrasi Gazetesi”nde yoktur. Bahsettikleri en fazla ulusal hareketin taleplerini daralttığı, hızla reformizme gittiği vb.dir. Fakat taleplerin daraltıldığını nasıl tespit ediyorsunuz? Tam, bütün talep neydi? Neyin karşısında talepler daraltılmıştır veya neye bakarak, neyi kıstas alarak hızla reformizme gidiyor diyorsunuz? Belirsiz, muğlak kalmış şeylerdir. ST bunlara net cevaplar veremiyor. Bütün açmazlarının gelip dayandığı yer ST'nin ulusal hareketleri siyaset dışı bir

yaklaşımına değerlendirmesidir. Özellikle Partizan'a yanıt diye kaleme alınmış ST'nin 14. sayısı bu açmazı derinleştirmiş, karman çorman yapmıştır. Siyaseti, savaşı bir oyun niyetine belliyor, kah UKKTH'yi gizliyor kah UKKTH de olur, özerklik de olur, bir besin zinciri gibi sonucun sonuçlarını üretmek "mantıklı" sonuçlar halkası oluşturuyor vs. Ama sonuçta UKKTH temel ilkesi yoktur ya da bu ilke temel yapılmıyor ve bozuk bir temel üzerinde yapıyı yükseltiyor. Tabii yükseldikçe çarpıklık daha da güçleniyor.

Ulusal kurtuluş siyasetine yön veren, onu biçimlendiren UKKTH'dir. Devrimci ulusal kurtuluş siyaseti ve bu siyasete bağlı olarak gelişen ulusal devrimci savaş, bütün varlığını UKKTH'ye borçludur. UKKTH hedefinin reddedilmesi halinde kaçınılmaz olarak yeni bir siyaset oluşturulur. Bu siyaset hiç şüphesiz bir savaşa da dönüşebilir veya şimdi Kürt ulusal hareketinde olduğu gibi savaş durumunun korunmasını da getirebilir. UKKTH'nin terk edilmesiyle birlikte yeni oluşturulan siyasetin niteliği devlet sınırlarını değiştirmeyi hedefleyen olmaktan çıkar, **verili koşullar içerisinde milli baskıyı hafifletmeye dönük bir nitelik** kazanır. Savaşın sürdürülmesi, savaş durumunun korunması milli baskıyı hafifletmek, özcesi reformlara zorlamak amaçlı olur.

Tahminler, senaryolar yazmıyoruz, savaş-siyaset ilişkisinin, siyasetin çözüm olgusuyla ilişkisinin getirdiği sonuçlardır bunlar. Ulusal hareketler tarihi bu örneklerle çokça tanıklık etmiştir. ST'nin bilimsel olmayan tahlili olguları ve olayları keyfi bir temelde değerlendirmekle yüz yüze bırakıyor ST'yi.

F- ULUSAL DEVRİMÇİ, ULUSAL REFORMİST SORUNU VE ST'NİN "OYUNUN KURALLARI"NI DEĞİŞTİRMESİ

Partizan, 66. sayısında ulusal hareketlerin kavranışıyla ilgili bir yaklaşım sunmuş ve ST'yi eleştirmişti. Partizan'ın eleştirisi dostça ve devrimciydi. ST, eleştirinin sunduğu imkanı da değerlendirerek konuyla ilgili anlayışını gözden geçirebilirdi. Her ne kadar ST'nin 12. sayısı böyle bir görevi yerine getirdiklerinin materyali ise de üzülmeye değeri ki ST, konyla ilgili olarak dünkü durduğu yerden yalnızca çok da uzaklaşmış değil, akla ve bilime de savaş açmıştır. Böyle olduğunu, buraya kadar yaz-

dıklarımızla dilimizin döndüğünce anlattık, şimdi konuyu biraz daha daraltıp derinleşelim.

Lenin yoldaşın, Kautsky'yi ağır biçimde eleştirdiği sorunlardan biri de devlet ve devrim soruydu. Lenin eskiden Marksist olmak için sınıflar mücadelesini kabul etmek yeterliydi diyor ve "bugün bu yetmez, proletarya diktatörlüğünü savunmak gerekir" diye tamamlıyordu. Sınıflar mücadelesinin kabulü oldukça geniş bir ortak paydadır ama devrimler ve devrimleri koruma sorunu güncelleştirdiğinde bu ortak paydada kopmalar oldu. Sınıflar mücadelesi reformistlerce de kabul görülür, fakat proletaryanın iktidar sorununda yanımızda görmek bir yana eylemimize engel çıkartır, köstek olurlar. **Toplumsal kurtuluş mücadelesinde devlet ve devrim sorunu ayrıştırıcı öğe olarak durur.**

Toplumsal kurtuluş mücadeleleri için durum buyken ulusal hareketler için değerlendirmeler söz konusu olduğunda bir ölçüsüzlük, bir keyfietir giriyor. Örneğin düşmanla bir masaya oturmak veya ateşkes ilanı reformist değerlendirilmesi için yeterli sayılıyor. Ya da silahlı mücadele veriliyorsa devrimcidir deniliyor. Emperyalizme, işbirlikçilerine karşı olması devrimci görülmeğe, örneğin yasal parti kurmak reformist olmaya yetiyor.

Bunların her biri değerlendirmede veri olarak alınabilir, buna itiraz edilemez. Sorun **belirleyici** kabul edilmeleridir. Bu, temel ilkelerin, onun şekillendirdiği siyasal çizginin bir tarafa bırakılması, gözardı edilmesidir. Böyle bir apolitiklik kabul edilemez, geçiştirilemez. Partizan, ST vesilesiyle aslında bu görüntüyü de eleştirmiştir. Emperyalizme karşı olmak devrimciliği belirlemez, çok geniş kesimler, çok farklı politik yapılar böyle bir zemin üzerinde bulunabilir/bulunur. Keza emperyalizme ve işbirlikçilerine darbe vurması veya dünya devrimine hizmet etmesi, dünya devrim cephesi içerisinde yer alması da aynı şekilde çok geniş bir ortak paydadır. Proletaryadan milli burjuvaziye kadar tüm sınıf ve katmanlar bunların politik eylem ve örgütleri hatta kimi istisnalarda gerici, karşı-devrimci sınıfların siyasi temsilcileri ve eylemleri de bu ortak payda üzerinde buluşabilir. Bunun geçmişte de günümüzde de sayısız örnekleri var. Nepal'den Hindistan'a, Filipinler'den Latin Amerika'ya kadar birçok yerde bu söylediklerimizi doğrular örnekler söz konusudur. Bu durumun açıklamasını, çelişkilerin özgünlüğünde, her çelişkinin çözümünün farklı saflaş-

malar yarattığı gerçeğinde aramalıyız.

Aynı yerde hem reformist hem devrimci yapı buluşur, buluşabilir. O halde çizilecek kavramsal çerçeve bunu yansıtmalı. Emperyalizme karşı olmak bir demokrasi tanımlar (şüphesiz devrimciyi de, ama devrimci bir yapı için bu yeterli değildir) çünkü emperyalizm aynı zamanda siyasal gericilik demektir. Lenin en tutarlı demokratlar, komünistlerdir derken çok haklıdır. Çünkü komünistler sadece cepheden karşı olmakla kendilerini sınırlamazlar, bir başka dünyanın temellerini de atarlar, bu bakımdan emperyalizmi mezara gömmeye yönelirler. Me-sele burada, demokratlar bu kapsamda bir emperyalizm karşıtlığı tartışması değil, bu komünistlerle kıyas sorunudur. Ancak bu onların emperyalizme karşı olduğu gerçeğini değiştirmez.

Türkiye gibi sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler siyasal demokrasinin hemen hiçbir koşulunu gerçekleştirmiş, hakim kılmış değildir. Feodalizmin komprador kapitalizm ve emperyalizm ittifakı ekonomik ve sosyal gelişmenin ayak bağı, frenleyicisi olmuş, siyasal ve ideolojik üst yapı ise bu en gerici sınıfların ve ekonomik yapının yeniden üretilmesine uygun bir biçim almıştır. Bu durum nesnel olarak çok geniş bir yelpazede siyasal sistem karşıtı bir gücün birikmesini sağlar. Burjuva demokrasisinin çözüme kavuşturduğu sorunlar (ezilen ulus ve milliyetler, farklı inanç gruplarının sorunu, örgütlenme sorunu, idari yapı ve kamu yönetiminin kısmi demokratikleşmesi, askeri hizmet vs. vs. sorunlar) bu ülkelerde yakıcı biçimde varlığını korur. Farklı sorunlar üzerinden gelişen, farklı çözüm ve hedeflere sahip olan çok değişik dinamikler siyasal sistem karşısında birer mücadele gücü, toplumsal gelişmenin unsurları olarak dururlar. Çizmeye çalıştığımız bu tablo siyasal nitelikleri, siyasal ufukları, farklılaşan ama emperyalizme de, işbirlikçilerine de (derecesi, şiddeti değişik de olsa) karşı olan çok farklı sınıf ve katmanların, sosyal grupların, ulusal ve inanç temelli toplulukların varlığını ve pratiklerini gösterir.

Doğal olarak bu mücadele dinamikleri harmonisinde sosyal devrimciyi, sosyal reformistten, ulusal devrimciyi ya da reformisti diğerlerinden ayırmak emperyalizme karşı mı, dünya poleter devrimine hizmet ediyor mu sorularıyla mümkün değil. Partizan ulusal hareketler bağlamında ayırtırmayı sorunun (ulusal sorunun) çözümü ve bu çözümü gerçekleştirmenin siyasetini esas alarak yapmıştır. Ulusal

çelişkinin çözümü UKKTH'nin gerçekleşmesiyle olur, bu ise (ulusal hareketler açısından) ulusal kuruluş siyaseti ve pratiğiyle olur. UKKTH ve ulusal kuruluş siyasetiyle kendini tanımlayan ulusal hareketler ulusal devrimci hareketlerdir. Emperyalizme (işbirlikçilerine) karşı olmak, dünya devrimine hizmet etmek gibi bütün sonuçlar, bütün her şey ancak ve ancak çözüm yolu ve siyaseti sentezinin dolaysız etkileri, yansımalarıdır. Bunu böyle kavramalıyız.

Partizan'ın anlayışı budur. Partizan, savunduğu bu görüşle MLM'ye yeni bir katkı yapmıyor. O hazinede mevcut olan anlayışı ifade ediyor. Siyasal ilkelerle hareket etmek, olayları, olguyu bu ilkelerle ilişkisi içerisinde değerlendirmek... İşte Partizan bunu yapıyor. "Reform olarak özerklik ile devrimci bir önlem olarak ayrılma özgürlüğü arasında ilke farkı vardır..." Dikkat ederseniz Lenin yoldaşın karşılaştığı her iki kavram da bir siyasal hedefi, bir siyaseti ifade ediyor. Bu siyasal ilkeler dururken ulusal bir hareketi tavşanın suyunun suyuyla değerlendirmek olacak gibi değil. Ayrılma özgürlüğü zoraki birliği ve bunun sonucu oluşan çelişmeyi ortadan kaldırır, devlet sınırlarını gündemleştirir. "Reform" diye tanımlanan özerklik ise ezilen ulusal haklar bakımından "tavizler" sağlasa da hepsi bundan ibarettir. Dolayısıyla özerklik zoraki birliğin yeni bir biçim altında üretilmesi, devamıdır.

G- ULUSAL REFORMİST HAREKETLER DÜNYA DEVRİMİNİN NERESİNDE YER ALIR?

Şimdi Lenin yoldaşa ait fakat biraz uzun tutmak zorunda kalacağımız bir pasajı aktaralım: "Polonyalı sosyal-demokratlar, bizim programımızı 'ulusal reformist' buluyorlar. Şu iki pratik öneriyi kıyaslayınız. 1) Özerklik için ve 2) ayrılma özgürlüğü için. Programlarımız özellikle ve yalnızca bu noktada birbirinden ayrılmaktadır. Bunlardan birincisinin reformist olduğu ve onu ikincisinden ayırdeden şeyin, bu reformizm olduğu açık değil mi? Reformist bir değişiklik egemen sınıfın temellerini sarsmayan, bu sınıfın bir ödünü olan ve onun tahakkümünü sürdüren bir değişikliktir. Devrimci bir değişiklik ise, bu iktidarı temellerine kadar sarsar, ulusal programda reformizm, ulusal baskının tüm biçimlerini yok etmez. 'Özerk' bir ulus, 'egemen' bir ulusla, haklar bakımından eşit durumda değildir. Polonyalı yoldaşlar (eski 'ekonomistler' gibi) siyasal kavram-

ların ve kategorilerin tahlilini yapmaktan inatla kaçınmasalardı bunun farkına varmamazlık edemezlerdi.” (UKKTH, Sf 176) Polonyalı yoldaşlar mazur görülmeseler bile anlamaya çalışılır, hataları/sapmaları tebessümle karşılanabilir. Fakat tam 100 yıl sonra siyasal kavramların ve kategorilerin bırakalım tahlilini, varlığından habersiz olan ve bu nedenle “Lenin’in o sözleri komünistler, KP’ler için geçerli” diyen ST’ye ne demeli?!

Lenin Polonyalı devrimcilerle polemik yapıyor, iki KP’nin ulusal programını karşılaştırıyor vs. Bu doğru. Fakat bu sadece bir kaçış için mazeret olabilir, MLM kavramlarla düşünmeyen ya da MLM bir içerikle doldurulmayan, karşılanmayan böyle bir itiraz geliştirebilir bunu. ST gibi bir devrimci yayının yapması şaşırtıcı oluyor. Şimdi alıntıda geçen “ayrılma özgürlüğü” ulusal hareketlerde ayrılmama özgürlüğü, yarı ayrılma özgürlüğü veya başka bir karşılığa mı sahip? Lenin reformizmi (ulusal sorunda) açıklıyor, *ulusal baskının tüm biçimlerini yok etmez* diyor, şayet bu ulusal hareketlerce gerçekleşse bambaşka bir sonuç mu yaratıyor?

Ulusal sorunun çözümü için hazırlanmış bir program özerklik talebine göre şekillenmişse bunun karşılığı ulusal devletten vazgeçmektir, ulusal eşitsizliğin korunması vs.dir. Özerkliği benimseyen eğer ulusal bir hareketse ortaya çıkan sonuç farklı olmayacaktır. Kavramların yüklendiği siyasal içerik aynıdır, hayatın simgelerle anlatımıdır. Pratik kullanımında aynı şey yapılır, aynı şey anlaşılır. Lenin’in verdiği şu örneği alalım: “*Norveç yalnızca özerk iken, İsveç aristokrasisinin fazladan bir ayrıcalığı vardı ve bu ayrıcalık ayrılma sonucu ‘azaltılmakla’ kalmadı (reformizmin özü, kötülükleri azaltmaktır, onları yok etmek değil) tamamen yok edildi (devrimci nitelikte bir programın başlıca belirtisi budur)*” (UKKTH, Sf 176) Lenin yoldaş örneğini nereden alıyor? Norveç pratiğinden, yani bir ulusal hareketin pratiğini, özerkliği savunan Polonyalı komünistlere örnek veriyor. Polonyalıların, ulusal sorunun programının reformist olduğunu Norveç’le gösteriyor. Özerklik, karşılığı olmayan, sadece düşünce alemine ait bir kavram değildir. O, gerçekleşen maddi hayatta bir karşılığı olan bir durumu anlatır. Keza UKKTH de öyle. Bu kavramların hayat bulması birbirinden nitelik olarak farklı iki durum demektir. Bu nedenle, Polonyalılar içinde bir aklıvelin Lenin’e, Norveç örneğini verdiği için, ‘o

özerklik, o ayrılma özgürlüğü ulusal harekete aittir, bizimkinin karşılığı başkadır’ demiş olamaz.

Hatırlarsanız Kautsky ile tartışmasında da sorun aynıydı. Kautsky UKKTH’nin, ayrılma özgürlüğünün yanından bile geçmiyordu, ‘yasallığın sınırları içinde kaldıkça, devlet sınırlarını sorun etmedikçe egemen sınıflar özerklik de verir, başka şey de’ diyordu. ST gerek ayrılma özgürlüğünün gerekse reformizm demek olan özerkliğin soyut tanımlar olmadığını, ulusal ya da proleter hareket olup olmadığına bakmaksızın anlam, içerik ve karşılığı olan pratiğin aynı olacağını artık kabul etmelidir. Özerklik bir ulusal programa reformist bir nitelik kazandırıyor bu her şeyden önce özerklik hedefine göre siyasal mücadele ve araçlarının, düşmanla ilişki ve taleplerinin belirlenmesi ve pratikleştirilmesindedir. Özerklik hedef alınırsa egemen devlet sınırları meşru görülür, her istek, düzenleme egemen devletin yasaları içinde olur. Lenin’in “yasallığın sınırları içinde bakmak” dediği budur. Bir proleter hareket verili durumda özerkliği benimserse ulusal programı bu nedenle reformist olur, bir ulusal hareket özerkliği hedefliyorsa yine aynı nedenlerden dolayı reformisttir. Konuyu bıktırırcaasına uzatmak istemiyoruz. Ayrılma özgürlüğünün bir hareketi neden devrimci kıldığına ayrıca girmek istemiyoruz. Devlet sınırlarını kabullenmez, onun meşru olmadığını, zoraki çizilmiş ve milli zulümlerle zoraki korunduğunu söyler ve ulusal mücadelesini o sınırları da, o milli zulmü de ortadan kaldırmak üzere bir kurtuluş mücadelesi olarak yürütür. Proleter hareketin ulusal programını da ulusal hareketi de devrimci kılan budur.

ST, kolaya kaçıp ‘bu komünistler için geçerlidir’ derken gerçek karşısımnda yan çiziyor, bu açık. Ama bunu aslında bir başka nedenden dolayı yapıyor; ulusal hareketlerin politik niteliği UKKTH ilkesiyle ilişkisi üzerinden belirlenir diyen Partizan’ı çürütmek ya da kendisinin UKKTH ile değil, başka olgularla belirlenir iddiasını doğrulamak adına yapıyor. Bir yanıfta ısrar etmek, doğruları inkar etmekle birlikte yürür.

ST’nin ulusal hareketlerin politik niteliğini belirleyen unsurlar olarak sıraladığı özelliklerin siyaseten teorik ve pratik bir karşılığı ve değeri varsa da bir ulusal politik hareketin niteliği demek olan hedefini, amacını ve bunlara bağlı, bunları gerçekleştirmek üzere oluşturulan taktikleri, sınıf ilişkilerini

vs. belirleyen türden bir özellik olmadığını, sadece o politik niteliğin, pratikteki yansımalarından ibaret, sonuçlar olduğunu belirtmiştik. ST'nin temel koşul yaptığı 'dünya proleter devrimine hizmet etmesi ve komünistlerin örgütlenme ve propagandasına engel olmaması' ulusal devrimci hareketin değil bütün olarak devrimci ve reformist hareketlerin siyasal mücadelelerinde genel anlamda yaşanan, açığa çıkan sonuçlardır. ST, tayin edici unsurları tali olan olgulardan çıkartmaya çalışıyor, bunu deneyip duruyor, yaptığı budur.

Oysa kaderini tayin hakkı için gerçekleşen bir siyasal çizgi ve onun sonuçları da özerklik siyasetine göre belirlenmiş bir pratiğin sonuçları da dünya devrim cephesine hizmet eder. Bunu şöyle de ifade edebiliriz: **ulusal devrimci hareket de, ulusal reformist hareket de proleter dünya devrimine hizmet eder, bunlara sosyal/reformist hareketleri de dahil edebiliriz.** Bugün emperyalizm ve işbirlikçileriyle ezilen ulus ve ezilen halklar arasındaki mücadele toplumsal gelişmenin tayin edici dinamiğidir. Ezilen halklar ve ezilen ulusların mücadelesi dünya karşı-devrim cephesini zayıflatır, dünya proleter devrim cephesini güçlendirir. Dünya proleter devrim cephesi yalnızca komünistlerden ve devrimcilerden oluşmaz. Emperyalizme ve işbirlikçilerine vurulan küçük bir fiskenin sahibi bile bizim cephemizedir, kısacası 'bir damlanın bile okyanusa faydası var'. Ezilen ulus ve ezilen halklardan onların mücadelesinden oluşmuştur bu okyanus.

Dünya, emperyalizm ve işbirlikçileriyle komünistler ve devrimciler biçiminde ayrılmış değildir. Tam tersine bu iki güç arasında çok geniş bir ara güçler, akımlar var. Peki bunların pratiği kime hizmet ediyor, dünya devrim cephesine mi dünya karşı-devrim cephesine mi? ST ulusal hareketleri a) ulusal devrimci, b) ulusal reformist, c) ulusal karşı-devrimci hareketler olarak üç grup biçiminde tasnif ediyor, bu gruplandırmayı esas alıp ST'ye sormak isteriz: ulusal reformist hareketler uluslararası saflaşmada hangi cepheye hizmet etmektedir, dünya devrim cephesine mi, dünya karşı-devrim cephesine mi? ST'nin tanımıyla hareket edersek (ST, Sayı 14, Sf 98) ulusal reformist hareketler emperyalizm ve işbirlikçilerinin maşası değil ama onlara darbe de vurmeyen, ulusal demokratik hak ve özgürlükleri için mücadeleyi, düzen içi sınırlarda yürüten, komünistlerin çalışmalarını bilfiil engellemeyen, ge-

rici dünyanın parçası olmayan hareketlerdir. Bütün bu özellikleriyle birlikte ele aldığımızda ulusal reformist hareketin dünya karşı-devrim cephesine hizmet etmediği açığa çıkıyor. Peki, karşı-devrim cephesine hizmet etmiyorsa ortaya çıkardığı enerji, politik sonuçlar kime hizmet ediyor. (tabii genel durumdan, genel ulusal reformist hareketlerin sonuçlarından bahsediyoruz) Bizim cevabımız bu hareketlerin boşlukta olmadığı ve dünya devrim cephesine hizmet ettikleri yönündedir. Ulusal demokratik talepler için mücadeleyi ulusal kurtuluşçu, UKKTH hedefli değil, verili koşullar içerisinde yasal sınırları zorlayarak yapmaları bu taleplerin ve eylemlerdeki demokratik içerik ve mücadele birimlerinin inkarını getirmez. Onun dünya devrim cephesine hizmet eden yönü de bu mücadelesidir. Ulusal devrimci hareketlerle kıyaslandığında daha zayıf, daha küçük bir hizmet olması yukarıdaki gerçeği değiştirmez.

H- HERŞEY DEĞİŞİR! ULUSAL HAREKETLER, DEĞİŞİMDEN MUAF DEĞİLDİR!

Hiçbir şey olduğu gibi durmaz, değişiyor, değiştiriyor. Ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerinin süreci ilerlemelerin, gerilemelerin tarihidir. Hiçbir hareket bulunduğu noktaya nedensiz gelmiyor. Onu kuşatan maddi koşullar, kendi iç dinamikleri çözümlenerek bulunduğu yer tanımlanabilir. Ulusal hareketler özgülünde şunu pekala söyleyebiliriz. Ulusal devrimci bir hareket ulusal reformist bir harekete dönüşebilir. Terside mümkün; ulusal reformist bir hareket ulusal devrimci bir harekete dönüşebilir. PKK önderliğindeki Kürt ulusal hareketi bu sorun özgülünde de zengin deneyimler içermektedir. En genel hatlarıyla bu sürece, bu dönüşümün nasıl gerçekleştiğine bakalım:

T. Kürdistanı'nda Kürt ulusal hareketi '90'lı yıllardan itibaren hareketi belirleyen, tayin eden siyasal ilkelerle çatışmasını daha da tırmandırdı. Hareketin önderliği ulusal kurtuluş mücadelesinin sonuç alıcı özelliğini yitirdiğini, on yıllar geçse de varılan noktanın bugünkü yer olduğunu defalarca beyan etti. Ulusal bağımsızlık sorunu, Kürt Ulusal Hareketi önderliğinde en yüksek sesle bu şekilde tartışılır oldu. Ulusal kurtuluşçu siyasal çizgiyle yaşanan bir hesaplaşma vardı. Bu yıllar Kürt ulusal hareketinin siyasal açıdan krizli yıllarıdır. Hareket ulusal

kurtuluş siyasetini ya terk edecek ya da sürdürecektir, daha gelişmiş biçimde yeniden üretecekti.

Çok değişik kişi ve çevrelerle yaptığı görüşmelerde, röportajlarda Abdullah Öcalan bir ayrılmadan yana olmadığını, ulusal demokratik hakların tanınmasını (özgürce ayrılma hakkı dışında) istedi. Dönemle ilgili olarak Kürt cephesinden bugün yapılan açıklamalar UKKTH ilkesinin o yıllarda terk edildiğine dairdir. Öcalan'ın düşman tarafından tutsak edilmesi sonrası Öcalan ve PKK, Kürt ulusal hareketinin temellerini yeniden inşa etmeye başladılar. Mesele UKKTH'yi reddetmekle bitmiyordu. Ya da basitçe bir söylem farkı değildi. Neredeyse önderliğini PKK'nin yaptığı Kürt ulusal hareketinin tüm kurucu öğeleri üzerinde bir değişime gidiliyordu. Öcalan'ın İmralı'da sürdürdüğü düşünsel faaliyet ve ortaya çıkan külliyat bu dönüşümün kapsamı hakkında bir fikir veriyor. "Yeni bir paradigma"dan anlaşılması gereken Kürt Ulusal Hareketi'nin ideolojik siyasal dönüşümüdür. 1990'larda inşa edilen bu dönüşümün hayati unsuru UKKTH olmuştur. Paradigmasal dönüşüm öz olarak yola UKKTH'siz devam edecek olan Kürt ulusal hareketinin yeni bir genel siyasi çizgiyi oluşturmasından ibarettir. Gözlerimizin önünde yaşanan olaylar, çekilen sancılar bu ilkesel dönüşüm nedeniyledir.

Kürt Ulusal Hareketi önderliği '90'lardan itibaren devletle temas halinde olduğunu söylüyor.

T. Özal'la, Erbakan hükümetiyle, Ecevit'in koalisyonuyla hep bir görüşme var. Bunu yadırgamıyoruz. Savaş yürütülüyor, düşmanla görüşmeler savaşın bir parçasıdır. Bu görüşmeler hakkında geçmişte de bugün de ortaya dökülen bilgilerde şu temel meseleye; ezilen Kürt ulusunun siyasal örgütlenmesinin biçimine cevap aranıyor. Kesin olan şu: UKKTH kesinlikle dışlanarak temas kurulmuş/sürdürülmüştür. Örneğin devlet kaynaklı bir açıklamada A. Öcalan'a gönderildiği söylenen Ağustos 1998 tarihli bir mektupta "Devletin bütünlüğü ve hükümlerlik hakları dışında her şey tartışılabilir" deniyor. Bu, devlet adına yazıldığı iddia edilen bir mektuptur. Kürt ulusal hareketi de aynı yıllarda ayrılık gibi bir düşüncelerinin kesinlikle olmadığını söylemiştir.

Temel mesele budur, **ayrılma özgürlüğü**, kaderini tayin hakkıdır. Devlet akli aynıdır, hatırlayalım Kautsky'yi eleştirirken Lenin ne diyordu. *Kautsky, temel sorundan, emperyalist burjuvazinin tartışıl-*

masına izin vermeyeceği temel sorundan yani, ulusların ezilmesi üzerine temellendirilmiş devlet sınırları sorunundan kaçıyor.. TC de mektubunda devlet sınırları sorununu dışta tutun, gelin diyor. Kürt ulusal hareketi '90'lı yıllar boyunca kendisini ikna etmeye, devlet sınırlarını kendisi için sorun olmaktan çıkarmaya çalıştı. Öcalan, İmralı'da "*Bilimsel sosyalizmin dogmatik yorumu...*", "*Leninizm'in etkisi...*" vb. diyordu UKKTH için. Kurtulunması gereken kötü bir mirastı artık UKKTH, ama milyonlara nüfuz etmiş, milyonların talebini siyasetiyle buluşturmuş ve onların elinde yenilmez bir güce dönüştürmüş bir hareket o genel çizgisini ayaküstü bir yenisiyle değiştiremezdi.

"Demokrasi", "özgürlük" ve "toplum" ulusal hareketin (Abdullah Öcalan'ın) inşa ettiği yeni ideolojik ve siyasal söylemin temeli, onun kurucu kavramlarıydı. Devlet, bedava verilse bile alınmamalıydı çünkü iktidar topluma yabancılaşmıyordu, otoriteydi! En demokratik olan sosyalist devlet dahi, yozlaşmadan, çürümeden kurtulamamıştı! Modern bir doğal toplum kurulmalıydı, insanın her iki cinsi ve doğa özgürleşmeliydi, demokratik bir toplum yaratılırsa bu sağlanabilirdi! Mevcut devlet mi? O da bu demokratik toplum sürecinde dönüşüp demokratikleşecekti! Kürtler hiçbir şey istemiyor, hem kendi toplumlarını, hem TC devletini ve sınırlar dahilini ve hem de Ortadoğu'yu böylece dönüştürecek, özgürleştireceklerdi! Mevcut mülkiyet biçimine, sınıf ilişkilerine, siyasal sisteme bir müdahalede bulunmadan yapılacak bütün bunlar!!!

UKKTH'nin reddedilmesi, TC devlet sınırlarının sorun yapılmaması, Kürt ulusal hareketi için yukarıda kimi başlıklarını aldığımız, yeni bir ideolojik ve siyasal çerçevenin oluşturulmasını zorladı, getirdi. Fakat asıl mesele "UKKTH değilse ne?" ya da UKKTH yerine ikame edilecek siyasal ilke sorunu. **Demokratik özerklik** alternatifinin süreci böyle oluştu.

Kürt ulusal sorununda "çözüm yolu" siyasetinin adıdır demokratik özerklik. M. Karayılan'ın açıklamasında stratejik bir yer tuttuğu vurgulandı. Demokratik özerklik projesi siyasal, idari ve yönetsel, kültürel ayaklar üzerine oturtulmuştur. Merkezi devletin idari bölümlenmesine birkaç ilin yan yana getirilerek bölge biçiminde yeni bir halkanın eklenmesini ifade ediyor özerklik. Köy, belde, ilçe, il örgütlenmesinin bir üst biçimi bölgeler ve onun üstü

olarak merkezi devlet. Bölgelerin yönetim organı olarak bölge parlamentoları bölgeye dair idari ve yönetsel sorumlulukları üstlenmiş olacak. İl genel meclislerinin bölgesel bazda kurgulanmış biçimi de denilebilir. Bu bölge örgütlenmesine göre Türkiye’de yirmiden fazla bölge öngörülüyor. Bölgeler etnik temelde değil iktisadi, sosyal, kültürel olarak coğrafi özellikler biçiminde ele alınıyor.

Demokratik özerklik projesi olarak ortaya konulan **bölge örgütlenmesi** başta kimi kapitalist, emperyalist ülkeler olmak üzere Latin Amerika da dahil birçok ülkede eyalet yapılanması olarak mevcut. Kürt ulusal hareketi anadilde eğitim sorununu, Kürt ulusal kültürünün geliştirilmesini ve yetkinleştirilmesini, katılımcı yerel özyönetim sistemiyle Kürtlerin örgütlenme ve demokratik dönüşümünün sağlanmasını, bölgelerin iktisadi gelişimini ve bölüşümün daha adil düzenlenmesini, hatta adli ve güvenlik sorununa çözüm getirilmesini ve daha başka şeyleri demokratik özerklik projesiyle halledeceğini düşünüyor.

Demokratik özerklik sorunu daha kapsamlı tartışılabilir. Bu yazımızda değil ama zaten Partizan ve İşçi-köylü için konu hep günceldir. Konumuz açısından şunları belirtmemiz gerekir; Bölgesel özerklik ulusal sorunun çözüme kavuşturulmuş biçimlerinden biridir. Fakat bu, ancak birliğin zoraki sağlanmadığı, devlet sınırları dokunulmazlığının olmadığı, bütün ulus ve azınlıkların özgür, eşit ve demokratik birlik koşullarının bulunduğu durumlarda mümkündür. Bakalım, demokratik özerklik talebi hangi koşullarda gerçekleşiyor, en başta devlet sınırlarının korunması koşullarında yani **zoraki birlik koşullarında** talep ediliyor. Her ne kadar merkezi devletin kimi meselelerde yetki devri öngörülüyorsa da yani görünürde bölge yönetimlerinin daha özerk kılındığı bir merkez devlet olursa da bu, egemen ulusa ait bir ayrıcalık olduğu gerçeğini değiştirmeyecektir. Toplumsal yapının gerçekliği yani sosyo-ekonomik ve siyasal yapının gerçekliği esasen korunacağı için ezilen ulus ve azınlıkların ulusal temeldeki demokratik talepleri minimum düzeyde gerçekleşmiş kalacak, reformlar güdük ve biçimsel olacaktır. Açıkçası demokratik özerklik milli baskıyı oradan kaldırmayacak, en fazla şiddetini azaltacaktır. Kürt ulusu için asgari kazanımlar şüphesiz olacaktır. Milli zulmün hafifletilmesi bu anlama geliyor zaten. Fakat tam da bu

kazanımlar ezen-ezilen ulus çelişmesini ezen ulus lehine tahkim edecek, ezen ulusun egemen konumunu inceltmiş olarak meşrulaştıracaktır.

Kürt Ulusal Hareketi ‘90’lı yıllardan başlayarak kendi içinde UKKTH ve bu devrimci ilkenin tayin ettiği ulusal siyasetle çatışmaya başlamıştır. **Bu çatışma ulusal reformist çizgiyle ulusal devrimci çizgi arasında bir çatışmadır.** UKKTH’yi terk etmesi, siyasal amaç ve hedefler bakımından bir yönelime girmesi, güçlendirilmiş yerel yönetimler de içinde olmak üzere AB kriterlerine uzanması Kürt Ulusal Hareketi içindeki çatışmanın ifadeleridir.

Kürt Ulusal Hareketi içerisindeki çatışma çoktandır reformizmin zaferiyle sonuçlanmıştır. Bugün demokratik özerklik biçimi altında sürdürülen siyaset **reformcu** siyasettir. Süren Kürt ulusal savaşı reformlar için savaştır. Elbette değişmez değildir. İç ve dış politik koşullar, Kürt ulusal hareketinin dinamikleri üzerinde olumlu bir etkide bulunarak devrimci bir dönüşüme yol açabilir. Reformist hareketlerin ilerici, devrimci dinamiklerinin -özellikle ezilen ulusun hareketiyse- tükettiğini kim iddia edebilir?

ST bize şunu soruyor. Bugün Kürt Ulusal Hareketini reformist değerlendiriyorsunuz, peki ileride ne diyeceksiniz? Yani devletin tasfiye politikası sonuç verir, ulusal hareket silahlı güçlerini tasfiye ederse, devletle anlaşmaya oturursa vb. koşullarda nasıl tanımlayacaksınız diyor. Bu ve benzer sorunların “mantıklı” bir yanı var elbette, yine “mantıklı” cevapları da var. Fakat olasılık üzerinden değerlendirme yapmak anlamlı değil. Silahlı güçlerin tasfiyesi, devletle masaya oturması ne adına, hangi siyaset adına yapılıyor, hangi siyasal amaç gerçekleşiyor, biz buna bakarız. Silahlı güçlerin tasfiyesi az şey değil tabi. Yalnız **bugünkü siyasal çizgi açısından** niteliksel bir dönüşüm de değil. Bugün Kürt Ulusal Hareketi reformist, demokratik bir harekettir, silahlı mücadele reformist çizginin kumandasındadır. Benimsenen özerklik siyaseti bugün açısından savaş da içinde olmak üzere farklı araçlarla gerçekleşiyor. İleride aynı özerklik siyaseti eğer savaşa ihtiyaç duymadan sürdürülecekse bu bir şeydir elbette ama reformist siyaset dışı bir şey değil. Altını çizmeliyiz, MLM’ler süren savaşta siyasete bakaRlar, savaşa neden olan siyaset nedir, belirleyici olan budur. Siyaset yerine silahı, siyasetin belirleyiciliği yerine silahın belirleyici olduğunu

düşünmek öteden beri düşülen bir oportünizmdir. Salt askeri bakış açısı siyaseti küçümser, “olaylara namlunun ucundan bakar”, tabii doğru göremediği için durumunu daha da vahimleştirir, konuyu daha da uzatmayalım.

I- ST 14. SAYIDA “OYUNUN KURALLARI” DEĞİŞİYOR

Şimdi ST’nin “oyunun kurallarını” nasıl değiştirdiğine bakalım. Ama önce Lenin yoldaşın bir vesileyle söylemiş olduğu şu sözleri aktaralım istiyoruz: “Rusya’da ufak oportünist bir yanlışı geliştiren oportünist bir siyasal sistem haline dönüştürmeyi üstüne görev bilen kişiler her zamanki gibi bulundu.” (USUKS, Sf 109) ST’nin 14. sayısındaki ilgili yazı Partizan’a cevap diye ST’nin savunduğu anlayışı doğrulatmaya çalışırken daha da derinleştirmiştir, Lenin yoldaşın sözlerini bize hatırlatan bu tablodur.

ST’nin ve temsil ettiği anlayışın ulusal hareketlerin politik niteliği hakkındaki görüşlerini 66. sayımızda ve bu yazıda ele aldık. Fakat bir de ST, 14. Sayı sorunu var. Söz konusu yazıda bir taraftan Partizan eleştirilirken diğer yandan ulusal hareketlerin niteliği hakkında görüş de beyan ediliyor. Her ne kadar bunların eski görüşlerinin aynısı olduğu vurgulanıyorsa da her okur gibi biz de böyle olmadığını biliyoruz. Eğer ST, bir tartışma yürütmeye niyetliyse oyunun kurallarını bozup yeni kurallarla oyun açmamalıdır. Biz (Partizan) ST 14. sayıda belirlenen kurallara göre mi oyunu oynayacağız yoksa önceki sayılara göre mi? Dahası ST 14. sayısında da bir istikrar yok.

Eğer ST, 14. sayıdaki görüşleri sahipleniyorsa önceki sayılarında kendince yanlışı olmasa bile 14. sayıya göre epeyce “eksik” kaldıkları, dolayısıyla bir yetersizlik, eksik tanımlama olduğu için bir özelleştirme, bir hatırlatma yapması gerekiyordu. Özür müessesesi, özelleştirme rafa kaldırılmış olamaz, olmamalı. Bunu böylece belirtmemiz, hatırlatmamız gerekiyordu.

Şimdi bazı örneklerle bir “ST 14. Sayı” problemi olduğunu göstermeye çalışacak, ve beraberinde çözümümüzü, ne yapacağımızı netleştireceğiz. 93 ve 94. sayfalarda ST yazarı, bir ulusal devrimci hareket tanımlı yapıyor, önce “a” şıkkını yazıyor sonra bu şıkkın “mantıki sonucu” diyerek bir unsurunu, sonra da ikinci mantıki unsurunu sıra-

lıyor: ardından da “b” şıkkını yazıyor ve ona da “mantıki sonuç” üretiyor. Böylece bu şekilde karşımıza 6 parçalı bir matruşka çıkartıyor. Yazar başvurduğu yöntemdeki tuhaflığın farkında. O “mantıki” sonuçlar ST’nin önceki görüşlerine birer yama olarak ekleniyor ve bunlar önceki görüşlerle bir farklılık da arz ediyor. Buna rağmen açık davranma yerine bu acayıplığı “bertaraf” etme yolu tutuluyor ve bakın ne diyor: “*Bu söylediklerimizle birlikte, Partizan şunu söyleyebilir: ‘Eleştirilerimizi doğruladınız, çünkü bu söylediklerinizle eski tanımınızı reddediyorsunuz... Zira, Partizan’ın eleştirilerini doğrulamıyoruz. İkinci olarak da eski tanımımızı reddetmiyoruz...*” Tamam. Peki, reddetmiyor da ne yapıyorsunuz buna bir cevabınızın olması gerekmiyor mu? Her neyse. Devam edelim. ST genişletiyor, açıklandırıyor. Fakat toplumsal olaylar bir düzenlilik içerisinde bahsedildiği gibi mantıki sonuçlar üretmez, zincir bir yerde kopar. Çünkü her şeyin başında “koşullar” olgusu var. O “mantıki” dediğiniz sonuçlar ancak ve ancak belli koşullar altında kısmen veya belki tamamen gerçekleşebilir. Kaba indirgemeci tarz mekanik materyalizmden mirastır. Ama madem ki “mantıki” sonuçlarla ilgileniyorsunuz, en başa UKKTH’nin konulması gerekmiyor mu? Ulusal bir program hiç UKKTH’siz olur mu? (Ama olur diyordunuz değil mi, gizleyebilir demiştiniz). Ana ilke UKKTH, sizin ürettiğiniz ve dahi üretmediğiniz şeyler UKKTH’ye bağlı siyasal amaçın yansımalarıdır.

ST, UKKTH’ye vebalı muamelesi yapıyor, kaçtıkça her şey ayağına dolanıyor. Biraz önce “mantıki sonuçlar”la süslediği devrimci ulusal hareket tanımını unutmuş ya da memnun kalmamış olacak ki 97. sayfadan itibaren yeni bir tanım inşa etmeye başlıyor ve şöyle diyor: “*Bizce, derli toplu sağlam tanım şöyle olmalıdır.*” Evet, aynen böyle deyip, bu kez de tam 7 madde sıralıyor, hem de geniş geniş tabii “mantıki sonuçlar” demeyi yazar ihmal etmiyor. ST, oturup düşünmüş, ulusal devrimci bir hareket nasıl olur sorusuna cevap aramış. Fakat bilimsel tarzla değil, bu nedenle bulduğu her şeyi sıralamış. İçlerinde isabetli olanlar da var, ama neye yarar, sorunun farkında olmadıktan sonra. Örneğin “F” maddesi şöyle: “*İşgal, ilhak... her türden ulusal baskı, zulüm ve tahakküme karşı; ulusal demokratik hak, talep ve özgürlükler uğruna ulusal bağımsızlık ya da görelî diğer statüler (özerklik, otonomi gibi...)*”

elde etme hedefiyle yola çıkıp, hakim ulus hakim sınıflarının tahakkümünü ortadan kaldırmaya dönük gelişen bir hareket olması (bu, programına bağımsızlık hedefini somut olarak koyması anlamına gelmez, örneğin, somut programında özerklik talebiyle yola çıkan bir ulusal hareket de bütün bu özelliklere sahiptir, sahip olabilir. Dolayısıyla pratik politik olarak devrimcidir, devrimci olabilir)” (Sf 98) (Bu sadece “F” maddesidir, altı tane daha var böyle) ST yazarı ne dediğinin ne yaptığının farkında değil, üzülerek belirtelim oyun oynuyor. Şu bir paragraflık yazıda devrilen çamlar bir yana özerkliğin hakim ulusun hakim sınıflarının tahakkümünü, milli baskıyı vb. kaldıracağını söylemek akıl kârı mı? Herkes yanlış (tabi “özerklik ulusal baskıyı hafifletir” diyen Lenin de!) ST yazarı doğru. Madem ki özerklik “*bütün bu özelliklere sahiptir, sahip olabilir*” ST ve temsil ettiği yapı özerkliği savunsun, değil mi? (Bir başka yerde de özerkliğin gerici olduğunu komünistlerin programına almayacağını belirtiyor, yurtdışında sıraladığı işlevlere sahip özerklik mi gerici?!)

Bir de “e” maddesi var, orada da “*ulusal ayrıcalıklar elde etme amacıyla beliren, dolayısıyla gerici sınıfın damgasını-önderliğini temsil eden bir hareket olmaması*” diyor. Oysa ulusal ayrıcalıklar elde etme eğilimi ulusal hareketlerin doğasında olan, bu hareketlere içkin bir durumdur. Çünkü her ulusal hareket kendi ulusal çıkarlarını önceller. O, ulusal egemenliğini diğer topluluklar üzerinde bir ayrıcalık olarak kullanır, ulusal hareket önüsü ulusal bir burjuva harekettir, onun tavrı sadece kendi ulusal zenginliklerini, kendi ulusundan emekçileri sömürmekle yetinmek değil varsa başka ulus ve milliyetler, onları da kendine bağlamak, ulusal bağımsızlığını onlar üzerinde bir egemenliğe dönüştürmektir. MLM’nin “ulusal hareketlerde ilerici olan ne varsa onu destekler; gerici yanlarına, ulusal ayrıcalıklar peşinde koşmasına tavrı alırız” perspektifi budur işte. ST bu konuda R. Luksemburg’u taklit ediyor. Rosa da “Yahudileri ezsin, sömürsün diye mi Polonya ulusal hareketini destekleyeceğiz” diyordu. Lenin ise buna karşılık olarak küçük ulusun, ezilen ulusun burjuvazisini, Polonya burjuvazisini destekten kaçarken ezen ulusun burjuvazisini daha büyük burjuvazi olan Büyük Rusları desteklemiş oluyorsun diyordu.

Ulusal hareketlerin bir özelliği de (tabi mutlak-

laştırmıyoruz) budur. Hareket içinde, hem ileri hem de geri yanlar barındırır. Ulusal ayrıcalıklar elde etme eğilimi onun geri özelliğidir. Komünistler ulusal hareketi bu gerçekliği içerisinde alır. ST’nin ayırımında olmadığı bu gerçeklik nedeniyle ulusal hareketleri bir çırpıda gerici sınıf hareketleri ilan etmek ST’nin başarısı olsun.

ST’nin 14. sayısında ulusal devrimci hareketler için çizilen (iki değişik paket olarak) kapsamı tartışmayacağız zaten ona kapsam, kriter vb. demek de doğru değil. Ulusal hareketlerle ilgili olan her şeyin konulduğu bir torba. Elini attığında her soruya “açıklama” getirecek değerlendirmelerdir.

ST’nin öncelikli olarak karar vermesi, okurun karşısına hangi görüşlerle çıkacağını netleştirmesi gerekir. Bu nedenle ST’nin 14. sayısında ulusal devrimci ve reformist hareketlerle ilgili “kıstaslarını” “Bizce derli toplu sağlam bir tanım” dediği ölçütleri ayrıca tartışmayacağız.

J- LENİN NE DEMİŞTİ?

III. Enternasyonal’in 2. Kongresi’ne sunulan “Uluslar ve Sömürgeler Komisyonu’nun raporu” Partizan’la ST arasındaki tartışmanın bir materyalidir. ST, ulusal hareketlerin niteliğiyle ilgili kriterlerini Lenin yoldaşın sözünü ettiğimiz konuşmasını esas alarak oluşturmuştu. Partizan dedi ki “*O bölüm Sınıf Teorisi’nin anladığı ve zannettiği gibi ulusal hareketlerin niteliği sorununa değil geri ve ezilen bağımlı ve sömürge ülkelerde komünistlerin ve Komünist Enternasyonal’in desteklemesi gereken ulusal hareketleri içeriyor*”. (Pzn, Sayı 66, Sf 18) Lenin yoldaşın konuşmasındaki ilgili bölümü yazımızın sonuna ek olarak koyacağız. Böylece her okuyucunun ne söylendiğini, neden söylediğini netleştirmesine olanak sunulmuş olacak. Önemli olan da meselenin bu yönüdür. Fakat ST’nin yaklaşımıyla ilgili hiçbir şey söylememek de olmazdı!

Eğri bir zemin üzerinde düz yürüyemezsiniz. ST, eğriyi doğru göstermeye çalışıyor. İsabetsiz alıntılar, hiç olmayacak yorumlar, birbiriyle ilgisiz olgular arasında bağlantı kurmalar hep bundan dolayıdır. Partizan’ı çürütmeye, kendini doğrulatmaya odaklı bir ispatlama psikolojisi... Bunun kime, ne faydası var?

Şimdi önce, Lenin yoldaşın konuşmasındaki o can alıcı cümleyi alalım: “*Komünistler olarak biz, sömürgelerdeki burjuva kurtuluş hareketlerini, bu*

hareketler gerçekten devrimci olduğu ve bizim sömürülen yığınlarla köylüleri devrimci bir ruhla örgütleyip eğitime çalışmalarımızı engellemediği ölçüde desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz.” (USUKS, Sf 347, aynı konuşma UKKTH, Sf 210’da da mevcuttur.) Evet... Bir yoruma, uzun boylu bir tahlile gerek var mı acaba? Eğer gerçekten devrimciyse bu hareketler, emekçiler arasında örgütlenmemize, propagandamıza engel çıkartmazlarsa desteklemeliyiz, destekleyeceğiz diyor. ST ise bunu, ulusal devrimci hareket için ölçüt olarak kabul ediyor, ulusal devrimci, ulusal reformist ayrımının kriteri olarak görüyor. Sorun şu değil ki; emekçiler içerisinde çalışmamıza kim engel çıkartmaz, ulusal devrimci hareket mi, reformist hareket mi? Sorun bu değil. Devrimci, komünistlere karşı her iki hareketin tutumunun farklı olacağı açıktır. Fakat bu ulusal hareketin niteliğini belirleyen bir özellik midir? Ulusal hareketler böylesi özelliklerle mi tanımlanmalıdır? Temel ilkelere, onunla şekillenen genel siyasete itibar etmeyecek, değerlendirmede bunlar konu dışı mı bırakılacak? Peki ama bunlar olmadan bir hareket nasıl olur vs. vs. Sorun bu. ST, bunları es geçtiği için bambaşka yerlere takılıyor. Şöyle diyor: “Görüldüğü gibi Lenin ‘eğer bu koşulların’ diyerek bunların koşul olduğunu açıkça söylüyor”. Doğru, koşul var ama “koşul”un geçtiği durum nedir, üstelik Lenin’in kullandığı gibi koşul ölçüt, parametre anlamında değil “ortam” anlamındadır. Bütün bunlar ayrıntı. Bizim subjektif tutumumuzla ilgilidir. **Bir ulusal hareket devrimci niteliğini senin karşındaki konumuyla almaz. Peki komünistler yoksa, belirleyen kim olacak?**

ST şöyle söylüyor: “... Bu hareketler, ancak devrimci olduklarında ve örgütlenmemiz önünde engel olmadıkları takdirde desteklenebilirler ve bu koşulları yerine getirdiklerinde-taşıdıklarında devrimci olup reformist değerlendirilmezler. Burada yanlış olan nedir?” Yanlış olan, olguların ele alınışındaki felsefi yaklaşım ve yöntemdir. ST, totoloji yaptığının farkında değil, ama aslında anlayışın kendisi totoloji. Şöyle yapalım:

- Soru: Ulusal hareket neden devrimcidir?
- Cevap: Devrimci olduğu için devrimcidir.
- Soru: Peki neden devrimcidir?
- Cevap: Devrimci olduğu için devrimcidir.

Arkadaşların yaklaşımı bu. Lenin yoldaş zaten gerçekten devrimcilerse diyor, ST ise bunu dev-

rimci olmanın koşulu sayıyor, ne diyelim!

Lenin yoldaşın bu konuşmasından tam yedi yıl sonra 1927 yılında SBKP(B) Merkez Komitesi ve Merkez Denetim Komisyonu’nun ortak toplantısında Çin devrimi hakkında muhalefetle şiddetli tartışmalar yaşanıyor. Stalin yoldaşın eleştiri okları Troçki ve Radek’in başını çektiği çizgiyeydi. Troçki ve Radek’i eleştirirken, Stalin şunları söylüyordu: “... muhalefet... ulusal burjuvazi ile geçici anlaşmalar ve blokların, koşullar ne olursa olsun, Çin’de hiçbir zaman kabul edilebilir olmadıklarını ileri sürüyor...” (MUSSS, Sf 270) Tartışma devrim ve strateji sorunları üzerindeydi. Çin devriminin özgünlüklerini inkar ediyor, Rusya’daki devrimle karşılaştırıyor, proletaryaya ittifaklar yolunu kapatıyorlardı. Bu burjuva muhalefete karşı Stalin yoldaş Lenin’i referans gösteriyor ve diyordu ki: “Sömürge ülkelerde **burjuva kurtuluş hareketleriyle geçici anlaşmalar ve bloklaşmaların kabul edilebilirliği konusunda Lenin şöyle der**”: Ve Stalin yoldaş Lenin’den iki alıntı verir. İkinci alıntı şudur arkadaşlar: “**Biz, sömürge ülkelerin burjuva kurtuluş hareketlerini, ancak bu hareketler gerçekten devrimci oldukları takdirde, bu hareketlerin temsilcilerinin o ülkelerdeki köylülüğü ve sömürülen geniş yığınları devrimci bir ruhla örgütlenmemize engel olmadıkları takdirde desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz.**” (“Desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz” kelimelerini Stalin italik biçimde yazmış ve italikler Stalin’in diye not düşmüştür.) Görüldüğü gibi proletaryanın ittifaklar anlayışını reddeden, kapalı kapıcı olan Troçkist muhalefete karşı Stalin yoldaş, üzerinde tartıştığımız yazıyı, Lenin yoldaşın alıntısını refere ediyor. Partizan’ın Lenin’i yanlış okuduğunu söyleyebilirsiniz, peki Stalin de mi yanlış okuyor, aklın yolu komünistlerde birdir derler, Partizan’ın kavrayışı Stalin’ininki gibidir.

Lenin’in alıntısından sonra muhalefete şöyle sesleniyordu Stalin: “**Nasıl olabilir de Rusya’da burjuvazi ile anlaşmaya yıldırımlarını indiren Lenin, Çin’de bu tür anlaşmalar ve blokların kabul edilebilirliğini benimseyebilir? Acaba Lenin yanlış mıdır? Acaba devrimci taktikten oportünist taktiğe mi dönmüştür?...**” (MUSSS, Sf 271) Neymiş arkadaşlar, hala Lenin o konuşmasında ve ilgili bölümde ulusal devrimci bir hareket için ya da ulusal hareketlerin politik niteliğinin belirlenmesi için kriterler mi koydu diyorsunuz?

ST'nin UKKTH'nin Devrimci Özüyle Girdiği Savaşta Bir Silah Olarak İşlevsel Kıldığı Karşı Devrimci Önderlikler Sorunu

Başlığa aldığımız konuya yazımızın içerisinde değinmiş ve belli açıklıklar getirmiştik. Yazıyı bu raya kadar okuyan her okur meseleye yaklaşımımız hakkında belli bir fikir edinmiş olmalı. Fakat ST, bu sorunu öylesine ağzına sakız yapmış çığnıyor ki, üstelik Partizan'ın ilerici ulusal hareketlerden dünya devrim cephesini güçlendiren, emperyalizme, işbirlikçilerine karşı olan ulusal hareketlerden bahsettiğini, bunu açıkça yazmış olduğunu bilmesine rağmen çığnıyor ki bir başlık açarak kısaca değinmeyi gerekli gördük.

Önce ST'den bir alıntı: *“Diyelim ki, ulusal hareketin önderliğini büyük toprak ağaları ve en gerici sınıflar çekmektedir. Tesadüfe bakın ki, ... bağımsızlık-ayrılma (UKKTH) ilkesini programına koydu, bu doğrultuda yola çıktı!... ayrılma özgürlüğünden hareket etse de emperyalizm ve diğer hakim sınıflara eylemiyle dolaylı-dolaysız pratik darbe vurmuyor-vurmaktan esasta sakınıyor vb. Bu ulusal harekete devrimci diyebilir miyiz? Salt UKKTH ilkesini programına koydu diye bu en gerici sınıfların önderliğini yaptıkları ulusal harekete devrimci demek mümkün mü? Sorumuzun ilk muhatabı Partizan dergisidir.”* (Ağd, Sf 89) Pekala, kurguya göre en gerici sınıflar önderliğinde UKKTH için gelişen ama ne emperyalizme ne de diğer hakim sınıflara darbe vuran bir ulusal hareket varmış, şimdi... Önce böyle bir ulusal savaş olur mu, eğer emperyalizm ve diğer hakim sınıflara karşı gelişmiyorsa bu ulusal savaş **kime karşı** veriliyor? İlerici güçlere mi, mesela demokratik bir ülkede demokratik bir yönetime (olur ya!) karşı mı savaşıyor? Hedefte kim var? Hiç mi bir sınıf, zümre, ülke vs. yok? Hayalden yana yaratıcı dünyanızı zorlayıp bir kurgu oluşturabilirsiniz, ama az buçuk gerçeklerle de teması olsun! ST'nin ulusal hareketi yeldeğirmenlerine karşı savaşıyor olmalı ki somut bir hedefi yok.

Madem ki ST “sorumuzun ilk muhatabı Partizan...” demiş, soruyu ete kemiğe büründürmek ve cevaplamak bize düşmüştür. Ulusal kurtuluş hareketlerinin tarihinde tıpkı ST'nin dediği gibi gerici sınıfların önderlik ettiği ulusal hareketler mevcut. Tabi bunlar ulusal bağımsızlık hareketleridir, kendi kaderlerini tayin için savaşıyorlar, yazımızın içeri-

sinde bunlardan biri olan Afganistan bağımsızlık savaşı ve Emanullah Han örneğini verdik. İngiliz emperyalizmine karşı savaşıyor, bu gerici sınıf önderlikli ulusal bağımsızlık savaşını Stalin yoldaş devrimci bir savaş olarak değerlendiriyor. Keza yine aynı dönemlerde Mısır ticaret burjuvazisinin İngilizlere karşı savaşı da devrimci bir savaş olarak görülüyor. Gerici sınıfların kendi uluslarının kaderini tayin için emperyalizme karşı önderlik ettiği bu ulusal savaşlar “objektif olarak devrimcidir” biçiminde tarihe not edilmiştir. ST, emperyalizmi hedeflemiş olması nedeniyle bu savaşları kurgusuna uygun bulmayacaktır. Tamam, bizim ulusal hareketler tarihi içerisinde seyahatimizde devam edip ST'nin sorusuna örneklerle cevap arayacağız. Fakat ST, bize bir kolaylık yapıyor. Her ne kadar söyledikleri net olarak anlaşılmasa da *“Bu tartışma ya da durum, ABD'nin Irak'a saldırısı karşısında Saddam'ın desteklenmesi tavrına uzatıyor bizi...”* (Aynı paragrafta) diyor. Yazarın anlatmak istediği nedir, belirsiz. Fakat paragrafın bütünü içerisinde aldığımızda Saddam direnişinin ulusal bir savaş olduğu, emperyalizme darbe vurmadiği, ama UKKTH için bir direniş olması nedeniyle Partizan'ın görüşünce Saddam'ı desteklemek gerektiği vs.yi anlatmak istiyor olabilir.

Bir kere Saddam'ın önderlik ettiği direniş ulusal bir savaşa/direnişe evrilmedi. **Eğer Saddam'ın önderlik ettiği bir savaş olsaydı** somut olarak tartışılabilirdi. Emperyalist koalisyon Irak'ı işgal ettiğinde Saddam bu işgale karşı bir direniş örgütleyeydi, önderlik etseydi elbette desteklenirdi. Eğer iddianız emperyalist işgale karşı süren direniş, Saddam yakalanıncaya değin Saddam'ın önderliğinde yürüyordu yönünde ise açık söyleyelim, biz bu direniş destekleriz. Böyle bir direnişin işgale yöneliyor ve emperyalizme darbe vuruyor. (Ama Saddam böyle bir direnişin başında değildi, o kişisel güvenliğinin derdindeydi. Daha çok otonom yapılar biçiminde değişik sınıf ve tabakaların ve onların siyasal örgütlenmelerinin önderliğinde bir direniş sürdü. Ayrıntılı bir konudur, girmiyoruz.) Daha somut konuşalım. Afganistan'da süren direniş alalım. Bu ulusal kurtuluş savaşı “yedi düvele karşı” sürüyor. Gerici bir önderlik olduğuna hiç kuşku yok. Peki, emperyalizmin birleşik savaş örgütü NATO'ya karşı direnişine ne demeli, komünistlerin tavrı ne olur, emperyalist karargahlara

karşı bu direniş görmezden mi gelinir, desteklenmez de ne yapılır?

ST'nin attığı taşı kuyudan çıkarmaya devam edelim: Marks yoldaşın desteklemediği Çeklerin ve Güney Slavlarının ulusal savaşı acaba ST'nin kurgusuna (UKKTH ile yola çıkan ama, emperyalizme ve diğer egemenlere darbe vurmeyen, gerici-en gerici sınıfların önderlik ettiği ulusal savaş... İşte buna benzer bir kurgu) uyabilir mi? Benzemiyor da değil ama bu iki ulusal savaş da ilerici halklara karşı veriliyor. O dönem Avrupa'nın ilerici halkları ve demokratik ülkeleri için en büyük tehlike Çarlık monarşisidir. Çekler ve G. Slavları Çarlık Rusya'sının, bu feodal monarşinin bir aleti olarak, ilerici uluslara (feodalizmi tasfiye etmiş, siyasal demokrasi açısından uygun bir zemin üzerinde mesafe almış, ilerici özelliklerini yitirmemiş burjuvazinin damgasını vurduğu uluslar) karşı koçbaşı olarak kullanılıyor. Çarlığın "ileri karakolları" rolünü oynuyorlardı. Kısacası G. Slavları ve Çeklerin hareketi ilerici, demokrat uluslara karşı gerici bir hareket olduğu için bu örnek de ST'nin kurgusuna uymuyor. ST yazarı işi Kautsky ve ekibinin anayurt savunmasına taşır mı bilemeyiz, bu revizyonist sosyal-şovenler (Kautsky ve şurası) UKKTH'yi emperyalist anayurt savunması için bir argüman olarak kullanıyorlardı.

ST'nin hilkat garibesi ulusal hareket modeline en yakın örnek Kosova olabilir. Yazımızın içerisinde Kosova sorununa değinmiştik, burada şunu söyleyip geçeceğiz: Kosova ulusal hareketi, Sırp egemenliğine karşı gelişirken ilerici özellikler taşıyordu. Fakat savaş sırasında AB ve ABD emperyalizmiyle bağlarını güçlendirdi, onların Balkan politikasının bir enstrümanı oldu. H. Taçi önderlikli Kosova ulusal hareketine yön veren siyaset ulusal kurtuluş değil, emperyalizme bağımlılık siyasetidir. Kosova'da UKKTH'nin devrimci özü ve onun tayin ettiği devrimci siyaset değil, emperyalizm işbirlikçisi, karşı-devrimci bir siyaset yaşam bulmuştur.

Özetle: ST içeriksiz, şekilsiz ucube bir ulusal hareket kurgulamıştır. Kime karşı, kiminle birlikte olduğu tanımsızdır. Tabi nerede, ne zaman gibi sorulara dair de cevap için en küçük bir emare yoktur. ST çabasını, olanca yeteneğini UKKTH'yi boşa düşürmek için harcıyor. O biçimsel kavrayışı dönüp dolaşık UKKTH ile onun devrimci özünü bir saşa dönüştürüyor.

Sınıf Tahlili ve Strateji Sorunlarında MLM Yaklaşım Pragmatizm Değildir

Partizan, Kürt Ulusal Hareketini devrimin dostu olarak görüyor. Kürt Ulusal Hareketi'nin ya da başka bir ulusal hareketin politik olarak reformist olması onu düşman değerlendirmemizi getirmez, Yeni Demokratik Halk Devrimi'nin hedefleri arasına yerleştirmeyiz. Proletarya Partisi'nin strateji sorunlarını çözüme kavuşturması bir hayli eskidir. MLM sınıf ve siyaset anlayışı, devrimimizin biçimi ve ittifaklar sorununda bizlere net bir bakış açısı kazandırmıştır. Reformist hareketlerle değişik platformlarda birlikte olmayı sınıf uzlaşmacılığı olarak görmeyiz, aksi anlayışları sol sekte, kapalı kapıcılık olarak değerlendiririz.

Bu konuda da ST yazarı ile aynı düzlem üzerinde değiliz. ST yazarı reformizmi, reformist hareketleri devrimin düşmanı olarak görüyor olmalı ki Kürt Ulusal Hareketi için reformist değerlendirmesi yapmamıza rağmen Kürt Ulusal Hareketi'yle ortak etkinlikler ve eylemler içerisinde olmamızı çelişkili bir tutum, tavır olarak değerlendiriyor. Şöyle diyor: *"Nitekim günümüzdeki pratikte PKK ile ilişki ve destekleme-dayanışmaları (örneğin seçimlerdeki pratik vb.) bu değerlendirmelerinin tam tersi olarak gelişti-devam ediyor. Yoksa pragmatizm mi var?"* (Agd, Sf. 95)

ST yazarı açık açık tartışmaktan, görüşlerini ortaya yere dobraca koymaktan korkuyor, ideolojik zayıflık, teoriye güvensizliktir bu. Tam da bundandır ki geçerken, gider ayak dokundurmalar yapıyor, "yoksa pragmatizm mi var?" diyor. Varsa vardır. O vakit sana düşen Partizan'ın hangi siyasetinin, hangi siyasal pratiğinin pragmatizm olduğunu göstermektir. Ama bunu yapamazsınız, çünkü bu pragmatizm değil, strateji meselelerinde MLM anlayışın gereğidir.

Sınıf olarak küçük burjuvazi ve milli burjuvazi devrimimizin dostudur. Her ne kadar milli burjuvazinin sağ kanadı emperyalizmle bütünleşmeyi zorluyorsa da onu devrimimizde doğrudan hedeflemeyiz, kazanmayı önümüze koyarız. Bu sınıf ve katmanlar iktisadi ve sosyal gerçekliklerine uygun olarak devrimci-reformist parti ve örgütler biçiminde siyasal temsil yetlerini oluştururlar ve komünistler ilke ve anlayışlarına uygun olarak ya da ilke ve anlayışlarından ödün vermeden bu yapılarla ittifaklar, birlikler geliştirirler.

Küçük ve orta burjuvaziye ait sosyal ve ulusal reformist partiler olur. Bu katmanların taşıdığı özellikler, devrimimiz karşısındaki duruşları siyasal örgütlenmelerine yansır. Şu an ayrıntısına girmemekle beraber bunların da ittifak güçlerimizin arasında olduğunu belirtelim.

İttifakları belirleyen nedir, hangi zemin üzerinde birliğe gidilir? Bunun cevabı “devrimci olmaları” değildir. ST, reformist dediğimiz Kürt Ulusal Hareketi’yle birlikte iş yapmamızı çelişkili buluyor, neden? Çünkü ST’ye göre reformistlerle bu tür bir ilişki kurulamaz, dayanışma, destek, eylem birlikleri, ittifaklar devrimcilerle olur, aksi durumda pragmatizmdir! Bu bakış açısının Marksist sınıf anlayışıyla, ittifaklar sorunuyla, düşman-dost ayrıştırmasıyla uzak yakın ilgisi yoktur. Partizan’ın anlayışı emperyalizme, komprador kapitalizme ve feodalizme karşı olan tüm sınıf ve tabakalarla birliktir. Hangi katmana ait olursa olsun reformistler, reformist hareketler anti-emperyalist anti-feodal olmaları nedeniyle ilerici özellik taşırlar, demokratik güçler arasındadırlar. Diğer türlü bir birlik, ittifaklar meselesinde Troçkist bakış açısı ya da etkisidir. Stalin yoldaş tam da bu birlik, destekleme, dost-düşman meselelerinde (önceki sayfalarda bahsini etmiş olduğumuz Troçkist muhalefete karşı) şöyle diyordu: “*Bizde, Rusya’da, 1905 yılında, devrim, burjuva demokratik bir nitelik taşımasına rağmen, burjuvaziye karşı, liberal burjuvaziye karşı yürüyordu. Neden? çünkü emperyalist bir ülkenin liberal burjuvazisi, karşı-devrimci olmaktan geri kalmaz.*” Troçkist muhalefet bu farkı gözardı ediyor, Rusya koşullarını evrenselleştiriyor ve burjuvaziyle ittifaklar meselesine ezel-ebed kapıları kapatıyordu. Stalin sözlerinin devamını şöyle getiriyordu: “*Ama muhalefet unutup ki, ancak ezilen ülkelerdeki devrim ile ezen ülkelerdeki devrim arasındaki farkı anlamayan ve kabul etmeyen kimseler böyle konuşabilir..*” (MUSSS, Sf 270) Türkiye ve benzer koşullara sahip sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde proletaryanın diğer sınıf ve katmanlarla ilişkisi böyledir.

Peki ST ulusal hareketi “hızla gidiyor” dediği o reformist konakta görürse ne olacak? [Bu ST’de tümüyle belirsizdir ‘hızla gidiyor’ diyor ama bu hız ayarı nedir; mesela ulusal hareket komünistlerin örgütlenme ve propagandasına engel mi çıkarmaya başladı? ‘Artık proleter devrim cephesine hizmet et-

meyeceğim mi’ dedi? vs. Bunların ST’de karşılığı yok. Bunun biricik nedeni neyin terk edildiğini, neden hızla uzaklaşıyor olduklarını belirlememesidir. Daha doğrusu açık açık telaffuz etmemeleridir. Yoksa son dönemde (bakınız Devrimci Demokrasi, 1-16 Ekim, Sayı 184) uzaklaşılan şeyin ulusal kuruluş, ulusal bağımsızlık olduğu daha sık vurgulanıyor. Bunun diğer bir adı UKKTH’nin terk edilmiş olmasıdır, ama ST açık değil, dolaylı anlatımı seçiyor...] Evet, ST ulusal harekete reformist derse ittifaklar anlayışında ne tür değişiklik olacak, dayanışma, birlik vb. ortak eylemsel pratikleri söz konusu olacak mı, buna bugünden cevap aramalıdır.

ST’nin Baskın Çıkma Gayreti

Partizan ulusal hareketlerin değerlendirilmesinde komünistlerle ilişkinin, komünistlerin örgütlenme ve propaganda faaliyetlerine karşı aldığı tavırın belirleyici, tayin edici olarak görülmesini naif bulmuş, ST’ye ulusal hareketin belli dönemlere damgasını vuran pratiğini hatırlatmıştır. Partizan’ın amacı oradan bir tartışma yürütmek değildi. Sadece ST’nin belirleyici unsur aldığı kıstasın durumu açıklamaktan uzak olduğunu göstermekti. Partizan, ulusal hareketin 1978-1980 yılları arasında sosyal ve ulusal kurtuluşçu hareketlerden kimilerine sistimli bir şiddetle yöneldiğini, keza 1990’ların başlarında önceki gibi olmasa bile küçümsenmeyecek boyutta bir şiddet yaşattığını söyledi. 1978-1980 sürecindeki şiddetin teorik, siyasal temelini Kürdistan’da küçük burjuvazinin devrim karşısındaki konumu ve yine Kürdistan’da sosyal-şovenizme karşı tavır meselesindeki anlayış oluşturuyordu. Ulusal hareket her iki olguyu da Kürdistan devriminin engeli görüyor ve şiddetle ortadan kaldırılmasını savunuyordu. 1990’larda ise ulusal hareket dışında diğer devrimci yapıların Kürdistan’da misafir olduğu argümanı şiddetin politik gerekçesi olmuştur. Bunlar olgudur, sistimli midir, değil midir, ulusal hareket buradan ne tür dersler çıkartmıştır vb. şeyler ayrı bir meseledir. Ve unutulmasını Partizan buna dayanarak ST’nin apolitik yaklaşımını mahkum etmeyi denememiştir. O konuda MLM’de yeterince bir zenginlik var. Partizan’ın sunduğu pratik örneğe karşılık ST’nin değerlendirmesi şöyle olmuştur: “*Ülkemiz devrimci örgütlerinin hemen hepsi ve Partizan geleneği de dahil ‘sol içi şiddet’ noktasında ciddi kusurlar işlemiştir... bizlerin bu eylem*

ve davranışlardan dolayı bahsini ettiğimiz devrimci örgütleri ve Partizan geleneğini de reformist değerlendirmedimizi biliyor olmalıdır... Partizan geleneği de devrimcilere şiddet uygulama suçuna bulaşmıştır...” Birincisi komünistlerle ilişki biçimine bakarak bir ulusal hareketi değerlendiren başkası değil ST’dir. Sol içi şiddet uygulayanları reformist değerlendirip değerlendirmemek de başkalarının değil, ST’nin sorunudur. İkincisi devrimci yapılar arasında şiddete meyleden, şiddete başvuranlar çıkmıştır. Bu ne kadar doğruysa Partizan geleneğinin “sol içi şiddet” noktasında ciddi kusurları işlediği, Partizan geleneğinin de devrimcilere şiddet uyguladığı o kadar yalandır. Üçüncüsü sözünü ettiğimiz tarihler için geçerli ulusal hareket siyaset ve pratiğiyle “sol içi şiddet” diye kavramlaştırdığınız pratikler nitelik olarak birbirinden farklıdır. Kaba biçimli ST yazarı, iftira yerine zamanını olgulara nüfuz ederek, biçimsel benzerliklerine (şiddet mesele) bakarak değil, neden nasıl gerçekleştiğine (bir siyasal taktikle ilgili olup olmadığına) bakarak değerlendirmek için kullanmalıydı.

Tahrifat ve Demagoji Zayıflıktır

ST’nin “... Partizan’ın Tavrı Üzerine” başlıklı yazısında en belirgin özelliklerden biri de yaptığı alıntılara karşı davranışı, yorumudur. Her alıntı insanda “eyvah şimdi nasıl bir yorum yapılacak!” türünden bir rahatsızlık, tedirginlik duygusu oluşturuyor. Kesinlikle kuruntu değil. Burada bir iki örnek vereceğiz. Ama açıkça şunu belirtelim, her birini alsak ve ST’nin tabi tuttuğu yorum, ilişkilendirme gibi olmadığını göstermeye çalışsak çok sayfa gider. Vereceğimiz örnekler keyfiyetin, “anlamak istediğim gibi anlarım”daki rahatlığın ve demagojinin boyutlarını göstermeye yeter.

ST, şu alıntıyı yapıyor Partizan’dan: “(İbrahim Kaypakkaya) *Henüz ortada sözü edilir bir Kürt Ulusal Hareketi yokken ulusal hareketlerin genel karakteristiklerini ve ülkemiz tarihindeki gelişimini tahlil edip, ulusal hareketlerdeki demokratik öze dikkat çekip, bu hareketlerin hangi durum ve koşullarda desteklenmesi gerektiğini gözler önüne sermiştir.*” Evet, Partizan böyle bir şey söylemiş. Şimdi ne kadar niyet okuyucu olacaksınız ki buradan şu sonuçları çıkarasınız: 1) Bununla, Partizan, Kürt Ulusal Hareketi tarihine inkarcı yaklaşıyor, yaşanan 29 (bu rakam ST’ye aittir) Kürt isyanı yok sa-

yılıyor, Kürt Ulusal Hareketi tarihi PKK ile başlatılıyor; 2) Bununla Partizan İbrahim yoldaşı Kürt Ulusal Hareketini değerlendirmemiş olarak gösteriyor; 3) Bununla Partizan, İbrahim yoldaşın Kürt Ulusal Hareketi’nin demokratik özünü görmemiş olarak gösteriyor. ST Partizan’ın cümlelerinden bunları anlıyor ve anladığını bu biçimden hareketle a) “*Bu en hafifinden İbrahim yoldaşa haksızlıktır*” b) “*Onun Kürt Ulusal Hareketi karşısında sahiplendiği sorumluluğu*” c) Kürt Ulusal Hareketi karşısında “*yerine getirdiği görevi*”; d) “*Meseleye açıklık getirmesini vb. yok sayan yaklaşımdır.*” Ne diyebiliriz, ne desek nafile! ST okurlarına duyduğumuz saygı nedeniyle iki noktaya değinip geçeceğiz.

Partizan “Henüz ortada sözü edilir bir Kürt Ulusal Hareketi yokken” dediğinde üzerinde hemen herkesin anlaştığı bir durumu ifade ediyor. Yani 1970’lerin başında etkili, kendisinden bahsettiren örgütlü bir Kürt hareketi olmadığını belirtiyor. “Sözü edilir...” kelimesi bir olgunun yokluğunu değil etki gücünü (ya da güçsüzlüğünü) anlatır. Eğer gerçekten etkili, maddi bir güç olmuş ulusal hareket olsaydı (hiç olmadığı anlamına gelmiyor) sizlerin yazılarında da sıkça kullandığımız “Kürtlerin varlığı yokluğu tartışılan, ulusal sorun, Kürt ulusal sorunu teorik ve pratik sahada kendini zaten konuştururdu. Kısacası Partizan “sözü edilir...” demekle Kürt ulusal hareketinin zayıf, etkisiz, güçsüz olduğunu anlatmak istiyor. Buna katılmak zorunda değilsiniz ama Partizan Kürt Ulusal Hareketini PKK ile başlatıyor, önceki isyanları inkar ediyor diyemezsiniz.

Gelelim ikinci hususa ST, Partizan’ın İbrahim yoldaşın Kürt Ulusal Hareketini değerlendirmedini, demokratik ya da gerici yanını tahlil etmediğini, genel anlamda bir ulusal hareket değerlendirmesiyle kaldığını söylediğini iddia ediyor. Partizan’dan aktardığı pasajda bu düşünce varmış. Peki bakalım, şu cümle ne anlama geliyor: “... *Ulusal hareketlerin genel karakteristiklerini ve ülkemiz tarihindeki gelişimini tahlil edip...*” Ulusal hareketlerin ülkemiz tarihindeki gelişimini tahlil eden bir İbrahim Kaypakkaya’dan bahsediyor, altını çizdiğimiz yer ve sonrakiler... Her şey yeterince açık değil mi?

ST’de benzer çarpıtmalara ve bu çarpıtmaya yaslanarak geliştirdiği demagojiye örneğin “Partizan Kendisiyle Çelişmektedir” başlığı altında yazılanlarda da rastlıyoruz. Partizan’ın söylediğini görmemek, yok saymak; Partizan’a söylemediğini

söyletmek ve her iki durumda da akıl almaz eleştirilerde bulunmak bahsini ettiğimiz yazıda ST'nin baskın yönüdür. Bu, açıktır ki, ciddi bir zayıflık örneğidir. Evet, ST, görüşlerine güvenmiyor, tartıştığı anlayışın (Partizan'ın) görüşlerini çarpıtarak eleştirmeye kalkışıyor. Bu, teorik siyasal bakımdan acizliktir. Bunları belirtmek durumundayız.

Bakın, ST, Partizan'ı Partizan'la nasıl çeliştiriyor. Partizan'ın kullandığı “UKKTH talepli mücadele...”, “UKKTH talepli ulusal mücadele...” sözlerini alan ST, Partizan'ın bu sözlerini, “Ayrılmak, bağımsız devletini kurmak için mücadele”, “Ayrılmak için mücadele” vb. olarak yorumluyor. Böyle bir yorumla birlikte, tahmin edeceğimiz gibi şimşekler çakıyor, yıldırımlar gönderiyor Partizan'a! “... ayrılma talepli mücadele edilmesi” diyor “... ayrılma hakkını kullanmasını da her şart altında desteklemesi...” anlamına gelir. Durmuyor, devam ediyor ST. Bu anlayış diyor “... ayrılma tavrının her koşulda desteklenmesi sonucuna varır”. Bununla yetinmiyor, Partizan'ı yerle yeksan etmeye kararlı ve “öldürücü” darbeyi gönderiyor: “... objektif olarak gerici hareketleri destekleme ve devrimci değerlendirmeye durumuna düşersin.” Ve en sonu Partizan 67. sayıdan, komünistlerin her durumda ayrı devlet kurma fikrini savunmadıklarını, ulusun ayrı devlet kurma talebini her durumda desteklemediklerini, desteğin şarta bağlı olduğunu söyleyen sözlerini alıyor ve böylece Partizan 66. sayısıyla 67. sayısının “çeliştiğini söylüyoruz ve gözden geçirmek için dikkatinizi çekiyoruz” deyip finali tamamlıyor. Her şey bu kadar kolay işte!

Bu tarz iyi bir tarz değil, devrimci bir yayına, Sınıf Teorisi'ne gerçekten yakıştırmıyoruz.

“UKKTH talepli mücadele” ile “UKKTH için mücadele” aynıdır. “UKKTH'nin yanına iki kelime eklendi diye olan ezber mi bozuldu? ST niye hiç olmayacak yerden tutuyor? Anlaşılır olsun diye, Lenin yoldaşın benzetmesi ile açıklayalım. Boşanma hakkı başkadır boşanmak ise bambaşka. Boşanma hakkı talebi için mücadele ile boşanma için mücadele aynı değildir. Partizan'ın ifadesini açalım: Partizan ne diyor; ST nasıl anlıyor karşılaştıralım.

Partizan: Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı talepli mücadele

ST: Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin İçin Mücadele

Partizan'ın söylediğiyle ST'nin anladığı aynı

mi? ST “**hakki kavramını yok edip** Partizan'a o suçlamaları neden yapıyor? Geçmişte daha sık düşülen bir hataydı, oportünistler UKKTH'yi UKKT olarak alır ve komünistleri buradan eleştirirlerdi. Tıpkı ST'nin sözlerinin benzeri duyulurdu ağızlarından. Objektif olarak gerici emperyalizmin işbirlikçilerini destekliyorsunuz derlerdi. Bu doğrultuda gerçekleşmiş tartışmalar, tonla yazılmış yazılar var. Partizan'ın ilgili yazısında tek bir çağrışım dahi bulunmazken UKKTH talepli mücadeleyi, ayrılıp ayrı devlet kurmak anlamına gelir, her koşulda ayrılmayı desteklemek anlamına gelir vs. demek demagojidir. ST okuyucuya ve Partizan'a şunu kanıtlamalıdır: “UKKTH talepli mücadele UKKT için mücadele demektir, aynıdır, Partizan her koşulda ayrılmayı savunuyor ve destekliyor.” Evet, ST bu görüşünü kanıtlamalıdır.

Dedik ya, ST'de alıntılar gördükçe bir “eyvah” kopuyor içimizden. İşte bir örnek daha: Partizan'dan şu alıntıyı yapıyor: “*Açıkçası, eğer şimdi görece güçlü bir ulusal hareket ayrılık yönelimini ortaya koysaydı, Partizan gene bu yönelimi desteklemeyecekti. Çünkü içinde bulunduğumuz koşullar ayrı bir devlet kurmanın Kürt halkının kurtuluşunu sağlamada ileri derecede bir gelişime neden olamayacağını göstermektedir. (Pzn, Sayı 67, Sf 60)*”

Bir devrimci politik yayın alıntılardığı bu cümleleri eleştirmeye kalkışırsa ne olur? Önce komiklik yapıyor, mizah yapıyor sanılır. Ciddi olduğu görülünce o yayın adına hazin bir durum ortaya çıkar. Bakın ST bu alıntıdan hangi sonuçlar çıkarıyor:

* Yazara göre Partizan Kürt ulusunun kaderini tayin yerine Kürt halkının kaderini tayini tartışıyor.

* Yazara göre Partizan, halkın kurtuluşunu tartışma konusu yapmıştır ve böylece bir sapmaya düşmüştür.

* Yazara göre Partizan ulusların kurtuluşuyla halkın kurtuluşunu karıştırıyor.

* Yazara göre Partizan ulusal hareketle proleter hareketlerin ölçütlerini karıştırıyor vs. vs. vs.

Belli ki ST yazarı gereğince sorumluluk duymuyor, bu kadar cüretkar olmanın altında böyle bir hafiflik (sorumluluk duymamak anlamında) yatıyor olsa gerek. Hiçbir yanlış anlamaya, oraya-buraya çekiştirmeye fırsat vermeyecek netlikte ezilen ulusların ayrılıp ayrı bir devlet kurmasını proletaryanın

hangi koşullarda destekleyeceğini/desteklemeyeceğini belirtiyor Partizan. Kürt ulusunun bugün ayrı bir devlet kurma imkanı olsa desteklemeyiz diyor alıntı. Neden? Çünkü proletaryanın sınıf çıkarlarına hizmet etmiyor. Yani “Kürt halkının kurtuluşunu sağlamada ileri derecede bir gelişime neden olmayacağı...” için.

İşte Partizan o alıntıda bunları söylüyor. Ezilen ulusun ayrı bir devlet kurması karşısında proletaryanın sınıf menfaatlerini öncellemesi, destekleyip desteklememesini bu koşula bağlaması yanlış mı? Peki Partizan’ın söylediklerinden şu aktaracağımız sözlerin ne farkı var? “Eğer komünist hareket Kürt ulusunun ayrılmasının proletaryanın sınıf menfaatleri açısından faydalı olacağına karar verirse mesela ayrılma halinde Kürt bölgesinde devrim imkanı artacaksa, o takdirde bizzat ayrılmayı savunurdu.” (İ. Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Altınçay Yay. Sf 186)

Daha bunun gibi nice örnekler, evlere şenlik yorumlar var ST’de. Şunu da merak etmiyor değiliz: Ezilen ulusun ayrılıp ayrı bir devlet kurması karşısında desteğinizi siz neye göre belirlersiniz?

ST, İZ PEŞİNDE!

“Dört sene sonra Partizan’ı bileyen neydi?” diye soruyor ST. Neymiş peki bileyen? ST öncelikle zamanlamayı manidar bulmuş, yani PKK’de “uzlaşma sinyallerinin arttığı bir döneme denk gelmesi...” ST için önemli bir veriymiş. İşte bu eleştirinin altında yatan Çapanoğlu’na götürmüş ST’yi! PKK uzlaşacakmış ya Partizan da “bakın süreç bizi doğruladı” diyecekmiş.

Bir başka önemli neden daha varmış. Bir gün ST bir şeyler söylemiş (ne zaman, hangi sayıda bu belirsiz, önemli de değil). İşte o “Partizan’ı öfkelen-dirmiş” yani “öfkelen-dirmiş olabileceğini” düşünüyormuş arkadaşlar. Yani “çıkarsamaları” öyleymiş ama “çıkarsamamızda yanılabiliriz” de diyorlar. Fakat Partizan’ın bazı sözleri daha varmış ki işte onlar kuvvetli veriler olarak “çıkarsamalarını” doğruluyormuş! Bravo ST’ye! Dört sene sonra Partizan’ı bileyenin neler olduğunu buldu. Gerçi iki senelik bir gecikmesi var, Partizan’ın o yazısının üzerinden 2 yıl geçmiş. Neyse hatırlatmayalım. Bir de “iki sene sonra ST’yi bileyen neydi?” sorusuyla uğraştırmayalım.

ST’nin “Hafiyesi Mahmut”vari sorgulama

sonucu oluşturduğu ilk ipucu üzerinde durmayacağız. Partizan’ı öfkelen-diren diye belirtilen sözlere bir bakalım, sahiden neymiş bizi öfkelen-diren öğrenelim... Şöyleymiş: “Birçok küçük burjuva hareketin ‘Kürdistan’ın sömürge olduğu’ tezinden tutalım da seksiyon örgütlenmesine, oradan da Kürdistan devrimini PKK’ye havale etme... savunulan tezlerin hemen hepsinin PKK’nin silahlı mücadeleyi başlatması ve önemli bir güç haline gelmesi dönemine denk düşmesi rastlantısal bir gelişme değildir.” Bu cümle Partizan’ı niye ve neden öfkelen-dirsin. Bu alıntıda Partizan’a dönük, onu öfkelen-direcek ne var? Böyle üstü kapalı, şifreli eleştiri mi olur? Açık açık ortaya koymaktan, sorunu net olarak tanımlamaktan sizi alıkoyan nedir? Bu tarz polemik mi olur? “Tavşan dağa küsmüş, dağın haberi yok”. Önceki sayfalarda bir ulusal hareketin UKKTH’yi savunduğunu gizleyebileceğini, açık açık savunmayabileceğini vs. söylemişsiniz. Şimdi de gizli gizli eleştiri yapıyor. Meğer Partizan’ı yukarıdaki cümleler öfkelen-dirmişmiş!

Konumuz değil ama belirtelim, üstelik yazdıklarınız durumu doğru da anlatmıyor. TDH içerisinde Kürdistan’ın sömürge olduğunu, seksiyon örgütlenmeyi savunan görüşler 1980 öncesine dayanır. Ulusal hareketin yükselişe geçtiği tarihler sonrası, görüşlerini değiştirip, Kürdistan’ı sömürge gören, seksiyon örgütlenmeyi savunan kaç örgüt çıktı, kim çıktı? Mevcut durumu dahi, doğru olarak ortaya koymamışken, birileri, ST’nin kendisini eleştirdiğini nasıl anlansın? Yani arkadaşlar, ST’ye karşı duyduğumuz bir öfke yoktur. Biz Maoist’iz. Eleştiriler bizi öfkelen-dirmez. Eleştiri sorumluluk gerektirir. Daha doğrusu onun ifadesidir. Bizim için sorumluluk duyanlara neden öfkelenelim?

ST, Partizan’dan bir alıntı daha yapmış, gözlerimizin önünde züccaciye dükkanı ve fil canlanıyor. Hareket ettikçe kırıp dökene-dağıtan bir fil. Züccaciye dükkanının dağılmasında filin hiçbir sorumluluğu yok. Çünkü bilinç unsuru yok. ST, malum el attığı her alıntıyı tanınmaz hale getiriyor. Partizan’a ait alıntıdan hareketle şu iddialarda bulunuyor: Partizan “ulusal hareket, ezen ve ezilen ulus gerçekliğinin doğurduğu çelişkilerin çözüm gücü olarak ortaya çıkar” diyor. ST’ye göre bu ulusal sorunun çözümünü ulusal harekete, ulusal burjuvaziye havale etmektir, proletaryayı ulusal sorunun

çözümünde safdışı bırakmaktır vs. Böyle bir eleştiriye hedef olmamız söylenenin yanlış olmasından değilmiş; gerçek çözüm proletaryanın çözümüdür. Bunu Partizan belirtmediği için ulusal sorunun çözümünü ulusal harekete havale etmiş. Ve işte o diğer uğursuz şeyleri savunmuş oluyor!

Bir de “ilhak” kavramını kullandığı için Partizan’a “sömürge de deyin, olsun bitsin” diyor. Şu sözler de ST’nin “*Görünen o ki, Partizan tam bir ilhak olarak değerlendirmektedir.*” ST’nin Kürt ulusal sorunuyla ilgili yazılarında, keza Partizan’ın yazılarında ilhak kavramına sıklıkla rastlanır. Herkes bilir ki burada kastedilen ezilen ulusun siyasal örgütlenme hakkı yani UKKTH’si ilhak edilmiştir. MLM’de de ilhak eğer yanında farklı bir vurgu yoksa bu yönlü kullanılır. Fakat ST yazarı anlamak istediği gibi anlamada ya da anlıyor gibi davranmada kararlı. Ama 88. sayfada kendisi de “Demek ki, komünistler ilhakın söz konusu olduğu koşullarda...” diyor ve kaderini tayine geliyor. Böylesi haller için “bu ne yaman çelişki” deniliyor.

ST vesilesiyle ulusal sorun ve ulusal hareketler meselesine bir kez daha girdik. ST’nin tartışma ile ilgili tarzını hiç doğru bulmuyoruz. Görüşlerimizi doğru olarak aktarmadığı gibi yokmuşçasına davranarak en uç eleştirilere kalkışmıştır. Yorumlarda ise şaşırtıcı derecede bir rastgelelik, keyfiyet söz konusudur. Yer yer karşılaştığımız septisizm özellikle “4 sene sonra Partizan’ı bileyen neydi?” başlığı altındaki yazılarda ortaya çıkmıştır. Böylesi bir kuşkuculuk, bilinebilirliğin karşıtıdır ve idealizme çıkar. Daha üretken, verimli tartışmalar hakkımızdır.

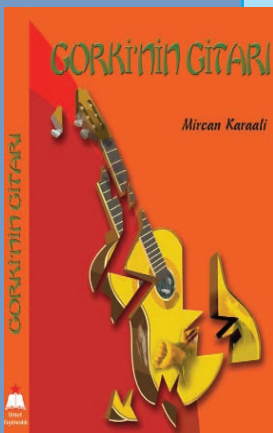
EK I

Ulusal ve Sömürge Sorunlar Komisyonu’nun, Komünist Enternasyonal’in İkinci Kongresi’ne Sunduğu Rapor (26 Temmuz 1920)

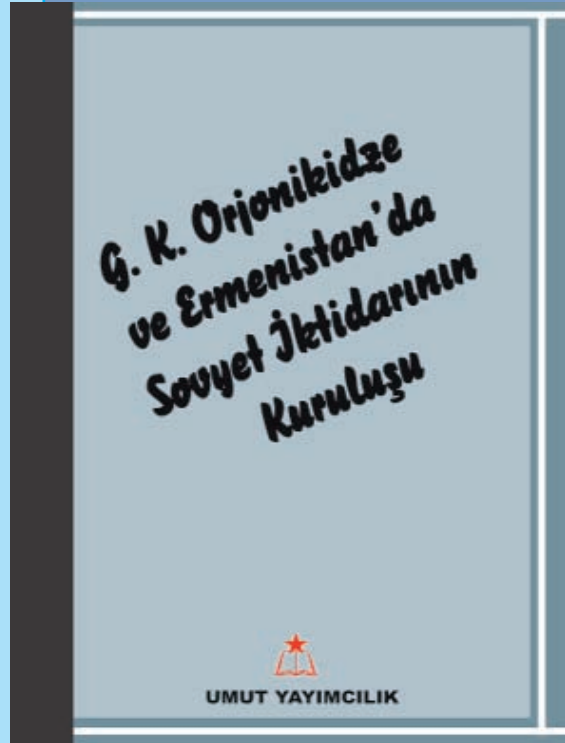
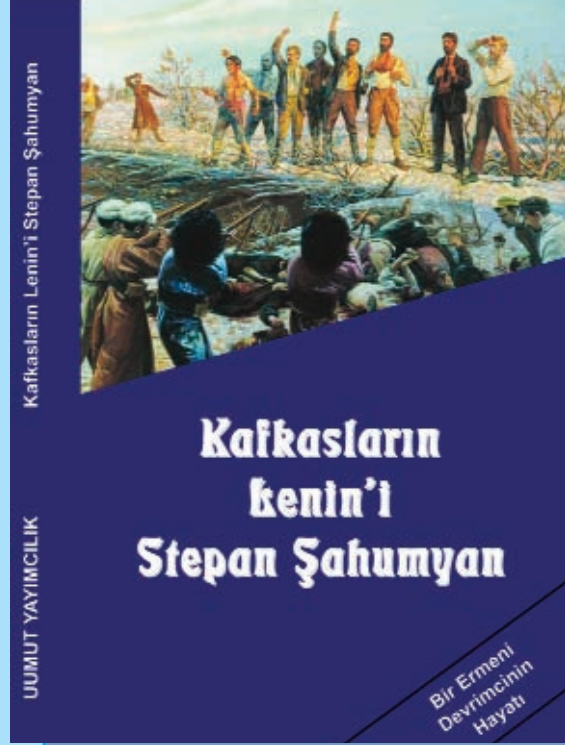
(...)

Üçüncüsü, geri ülkelerdeki burjuva-demokratik hareket sorununu özellikle vurgulamak istiyorum. Bu sorun bazı görüş ayrılıklarına yol açmıştır. Komünist Enternasyonalin ve komünist partilerin, geri ülkelerdeki burjuva-demokratik hareketi desteklemeleri gerektiğini ifade etmenin, ilke ve teori açısından doğru mu yanlış mı olduğunu tartıştık. Görüşmemizin so-

nunda, “burjuva-demokratik hareketten” çok ulusal devrimci hareketten söz etmeye oybirliğiyle karar verdik. Geri ülkelerde nüfusun ezici çoğunluğu, burjuva-kapitalist ilişkileri temsil eden köylülerden oluştuğuna göre, herhangi bir ulusal hareketin, yalnızca burjuva demokratik bir hareket olacağına kuşku yoktur. Bu geri ülkelerde -eğer ortaya çıkabilirlerse- proleter partilerin, köylü hareketiyle belirli ilişkiler kurmaksızın, ve o hareketi desteklemeksizin komünist taktikler ve komünist bir siyaset izleyebileceklerine inanmak ütöpik olur. Ancak, burjuva demokratik hareketten söz edersek, reformcu ve devrimci hareketler arasındaki bütün farklılıkları, ortadan kaldırmış olacağımız itirazı öne sürülmüştür. Oysa emperyalist burjuvazi, boyunduruk altındaki ülkelerde de reformcu bir hareket aşılacak için elinden gelen her şeyi yaptığı için, geri ve sömürge ülkelerde bu farklılık son zamanlarda çok açıkça gözler önüne serilmiştir. Sömüren ülkelerin burjuvazisiyle sömürge ülkeler burjuvazisi arasında belli bir rapprochement (birbirine yaklaşma) görülmektedir. Öyle ki ezilen ülkeler burjuvazisi, sık sık belki hemen her durumda bir yandan ulusal hareketi desteklerken, bir yandan da emperyalist burjuvaziyle tam bir uyum içindedir, yani bütün devrimci hareketlere ve devrimci sınıflara karşı emperyalist burjuvaziyle güçbirliği yapmaktadır. Bu durum, komisyonda reddedilmeyecek biçimde kanıtlandı ve biz, tek doğru davranışın, söz konusu farklılığı dikkate alarak, hemen her durumda, “burjuva-demokratik” terimi yerine “ulusal devrimci” terimini koymak olduğuna karar verdik. Bu değişikliğin önemi şuradadır: Komünistler olarak biz, sömürgelerdeki burjuva-kurtuluş hareketlerini, bu hareketler ancak gerçekten devrimci olduğu ve bizim, sömürülen yığınlarla köylüleri devrimci bir ruhla örgütleyip eğitme çalışmalarımızı engellemediği ölçüde desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz. Eğer bu koşullar yoksa, bu ülkelerdeki komünistler, İkinci Enternasyonalin kahramanlarını da kapsayan reformcu burjuvaziyle savaşmalıdır. Sömürge ülkelerde reformcu burjuvazi esasen mevcuttur. Bazı durumlarda bu partilerin sözcüleri kendilerine sosyal-demokrat ve sosyalist adını veriyorlar. Sözü ettiğim farklılık bütün tezlerde belirtilmiştir. Böylece, sanıyorum, görüşümüz daha kesinlikle belirtilmiş olmaktadır. (U.S.U.K.S, Sf 347)

UMUT
YAYINCILIK
BÜROLARI
VE
KİTAPÇILARDA

2011,

**Zincirlerimizden kurtulma mücadelesini
yükselteceğimiz bir yıl olacak!**

